



STORTINGET

Dokument 15:4

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 451-600
23.11–07.12 2021

Innhold

451.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. forsvarlig helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen.....	11
452.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. Private barnehagers landsforbund, besvart av kunnskapsminister Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt.....	12
453.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. at alle kommuner i Norge har psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe.....	12
454.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. lærerutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Margret Hagerup	13
455.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. private barnehager som har høyere kostnader til pensjon enn hva pensjonspåslaget gir i pensjonstilskudd, besvart av kunnskapsminister Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati	14
456.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. endringene av heimevernsdistriktenes geografiske inndeling, besvart av forsvarsminister Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes.....	16
457.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømflyten/kraftutvekslingen mellom Norge og Sverige, besvart av olje- og energiminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.	16
458.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. fosterhjem, besvart av barne- og familieminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen.....	17
459.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. elektrifisering av olje- og gassnæring, besvart av olje- og energiminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Ove Trellevik.....	18
460.	Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. at det blir «billigere barnehage for alle» med regjeringens forslag til redusert makspris, besvart av kunnskapsminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Tina Bru.....	19
461.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. lavere skatt, besvart av finansminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten.....	20
462.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. søknadsordning om opphold i Norge, besvart av forsvarsminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.....	22
463.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. kraftutvekslingen mellom Sverige og Norge, besvart av olje- og energiminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup	23
464.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. hovedsykehus ved Mjøsbrua, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes.....	24
465.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. tannklinikk i Askim, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 24. november 2021 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou.....	24
466.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Fredrikstad kommunes saksbehandling og etablering av avlastningsboliger for barn med nedsatt funksjonsevne, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud	25
467.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. revisjon av regjeringens havbruksstrategi, besvart av fiskeri- og havminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen.....	26
468.	Fra vararepresentant Tore Vamraak, vedr. OsloMet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Tore Vamraak.....	27
469.	Fra vararepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. jernbanen gjennom Dalane og Jæren i Rogaland, besvart av samferdselsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik	28
470.	Fra vararepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. ny firefelts E39 mellom Lyngdal Vest og Ålgård, besvart av samferdselsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik	28
471.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. aktører som kontrollerer essensiell digital infrastruktur, som bredbåndstjenesten, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen	29
472.	Fra vararepresentant Gunhild Berge Stang, vedr. bærekraftig biodrivstoff i skipsfart, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Gunhild Berge Stang	31
473.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. søknad fra Troms og Finnmark om oppløsning, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad.....	31
474.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. utslippsfrie taxier, besvart av samferdselsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen.....	32

475. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. begrunnelsen for at melkeprodukter er unntatt grunnavgift, besvart av finansminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand.....	33
476. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. midler til Bondeviks Oslosenter, besvart av utenriksminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde.....	34
477. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. at helseforetakene samarbeider med og tar i bruk ledig kapasitet hos de private sykehusene for å unngå økte ventetider, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug.....	34
478. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. partnerdrap og annen vold mot kvinner, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar.....	35
479. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. løypeforskrift, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt	36
480. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. kvotefordelingen, besvart av fiskeri- og havminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten.....	37
481. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. videre drift av Stella og Castor kompetansesenter i Tønsberg, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund	38
482. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. handlingsrommet i EØS-avtalen, besvart av utenriksminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund	39
483. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. offentlige anskaffelser, besvart av næringsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad.....	40
484. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. drivstoffavgiftene, besvart av finansminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi	41
485. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. økning i drivstoffavgiftene for 2022 sammenlignet med 2021, besvart av finansminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi	41
486. Fra vararepresentant Ane Breivik, vedr. kutt i klimagasser i løpet av 2022, besvart av finansminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Ane Breivik.....	43
487. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. FN's erstatningsordning for soldater som døde eller ble skadd under FN-tjeneste, besvart av forsvarsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen	45
488. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. ministermøtet til WTO, besvart av utenriksminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa.....	45
489. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kampen mot vold og overgrep, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal	46
490. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. søknad om opphold behandlet av politiet, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland.....	47
491. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. å sende britiske statsråder til OL i Beijing i 2022, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby.....	48
492. Fra vararepresentant Ane Breivik, vedr. stemmerett til 16-åring, besvart av statsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Ane Breivik.....	48
493. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. styrke ordninger for pårørende til kriminelle, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland.....	49
494. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. provenyeffekten, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad.....	50
495. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Oslofjordforbindelsen, besvart av samferdselsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland.....	51
496. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. evalueringsrapporten om Systemet for nye metoder fra Proba samfunnsanalyse, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug.....	52
497. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. magasinfyllinger, besvart av olje- og energiminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve	53

498.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sykepleiermangel i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 25. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud.....	54
499.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ledningsregistreringsforskriften, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud.....	55
500.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. verneverdige skoger, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug.....	55
501.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. ulovlig rustesting, besvart av kunnskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.....	56
502.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. samværs sabotasje, besvart av barne- og familieminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad	57
503.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. Langenga i Asker, besvart av kunnskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Abid Raja	59
504.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. å motvirke psykiske langtidsvirkninger av pandemien, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold	60
505.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. å sikre flere intensivplasser inn mot en fremtidig periode med høyt smittetrykk og press på helsevesenet, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold.....	61
506.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. at skoler ikke fortsetter å gjøre inngrep i ytringsfriheten til ungdomspartiene, besvart av kunnskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.....	62
507.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. nattog mellom Stockholm og Hamburg, besvart av samferdselsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.....	62
508.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. forsøk med tilrettelagt videregående opplæringstilbud for de elevene som trenger det mest, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Abid Raja.....	63
509.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Solberg-regjeringens forslag om å fjerne fribeløpet for uføre på 0,4 G, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen	64
510.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. de nasjonale operative beredskapsressursene, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen..	64
511.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Statlig finansiert omsorg (SIO), besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.....	65
512.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. en ny farled gjennom Drøbaksjeteen, besvart av fiskeri- og havminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson	66
513.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. kapasitetsutvidelse på jernbanenettet gjennom Brynsbakken i Oslo, besvart av samferdselsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar	67
514.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. menneskerettskonvensjoner, besvart av samferdselsminister Innlevert 26. november 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås	68
515.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. sjø- og jordkabel, besvart av olje- og energiminister Innlevert 27. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad.....	69
516.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Statnetts Nettutviklingsplan 2021, besvart av olje- og energiminister Innlevert 27. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad.....	69
517.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. avgiftsnivå, besvart av finansminister Innlevert 28. november 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland.....	70
518.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. pensjonsavsetningene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 28. november 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug	71
519.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. petroleumsskatteregimet, besvart av olje- og energiminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve	72
520.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. medisinen Enhertu, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad	73
521.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. fulle tilskudd for asylmottak hvor belegget er redusert som følge av smitteverntiltak, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg	73

522.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. oppholdstillatelse på grunnlag av familiegjenforening, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg.....	74
523.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. reversering av domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Ingunn Foss	75
524.	Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. en global havavtale, besvart av statsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Rauand Ismail.....	75
525.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. EUs minstelønnsdirektiv, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou.....	77
526.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. CO ₂ -ekvivalenter i 2022, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen	77
527.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. CO ₂ -avgift, besvart av finansminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde.....	78
528.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. fossilfrie biler og nullutslippsbiler, besvart av samferdselsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde.....	81
529.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. politiets praksis om bekymringsamtaler på bakgrunn av lovlige ytringer som er beskyttet av ytringsfriheten, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 29. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen.....	82
530.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. menneskerettighetsforsvarer Khurram Parvez, besvart av utenriksminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein.....	82
531.	Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. større kutt i klimagassutslippene i 2022, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Rauand Ismail.....	83
532.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen.....	84
533.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kvitteringsordning ved politikontroller, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen.....	85
534.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. rammeavtaleplasser med kommersielle selskaper, besvart av barne- og familieminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson.....	86
535.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. oversikt over hvilke skatter og avgifter som endres fra 2021 til 2022, besvart av finansminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen.....	87
536.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. endringer i utlendingsloven og utledningsforskriften om visitasjon, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth	90
537.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. studentmilliard, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen	90
538.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. skatter og avgifter, besvart av finansminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad.....	91
539.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. medisinsk eingangsutstyr, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland	92
540.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. motorvei ÅDT, besvart av samferdselsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland	93
541.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. å innrette spesialistutdanningen i allmenntilleggsmedisin slik at vi kan få rekruttert og utdannet flere fastleger, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug.....	95
542.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. hyttebygging i leveområder til villrein, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug ...	96
543.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. NDC-registeret, besvart av utenriksminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund.....	98
544.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. mindreårige som del av politiøvelser, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland.....	99
545.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. pasienttransport, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug.....	99
546.	Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. distribusjonstilskudd til Q-meieriene, besvart av landbruks- og matminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle	100

547.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. plattformer på sokkelen som har tilgjengelige gassturbiner som kunne ha bidratt med strømproduksjon til land, besvart av olje- og energiminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.....	101
548.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Sp-visjonen om at Norge skulle være «Europas batteri», besvart av finansminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi	101
549.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. boikott av Israel, besvart av utenriksminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou.....	102
550.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. forslag til endringer i utlendingsloven og utledningsforskriften om oppholdstillatelse, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth.....	102
551.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. tak på eiedoms skatten, besvart av finansminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad	103
552.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. bulkagringsregime i Norge, besvart av forsvarsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby.....	104
553.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. nivået på utdanningsbistanden, besvart av utviklingsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide.....	104
554.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. å redusere reisetiden på Dovrebanen, besvart av samferdselsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug.....	105
555.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kutt i pensjonstilskuddet til private barnehager, besvart av kunnskapsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand	106
556.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. at sikkerhetene til norske utøvere vil bli ivaretatt under vinter-OL i Beijing i 2022, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland	107
557.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. bompengefinansierte vegprosjekt, besvart av samferdselsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa	108
558.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. kompetansekrav i norsk, engelsk, matematikk samisk og norsk tegnspråk, besvart av kunnskapsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner	109
559.	Fra vararepresentant Tore Vamraak, vedr. regningen for oppløsning av fylker og kommuner, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Tore Vamraak.....	110
560.	Fra vararepresentant Ole-Ansger Nepomuk Martini, vedr. at sexkjøpsforbud strid med Den europeiske menneskerettskonvensjonen, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Ole-Ansger Nepomuk Martini	110
561.	Fra vararepresentant Ole-Ansger Nepomuk Martini, vedr. behandlingstilbud for personer med kjønnsinkongruens, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Ole-Ansger Nepomuk Martini	111
562.	Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. utredning om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot.....	112
563.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. inntekter staten har fått inn på olje og gass og energifeltet, i forhold til budsjettet for 2021, besvart av finansminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.....	113
564.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. kvinners helse i fengsel, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.....	115
565.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. kompensasjonsordning, besvart av finansminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson.....	116
566.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. nettariffene, besvart av olje- og energiminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken	117
567.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. kraftbehov, besvart av olje- og energiminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup.....	118
568.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. ACER, besvart av finansminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup.....	118

569.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. ortopedisk akuttberedskap ved UNN Narvik, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås.....	119
570.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. tvangsvaksinering, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 30. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud.....	120
571.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Langangenbruene, besvart av samferdselsminister Innlevert 1. desember 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud	121
572.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. markedspris på strøm, besvart av olje- og energiminister Innlevert 2. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve.....	121
573.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. produksjonskapasitet i gasskraftverkene på Melkøya og Mongstad, besvart av olje- og energiminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.....	122
574.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. lærerspesialistordningen, besvart av kunnskapsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner.....	123
575.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. psykisk helsehjelp til unge, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold	124
576.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. de nasjonale responstidmålene for ambulanser, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold.....	125
577.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. lavterskeltilbud til mennesker med spiseforsyrrelser, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal.....	125
578.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. 2 tog i timen på Trønderbanen, besvart av samferdselsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken	127
579.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. rushtidsavgift på strøm (såkalte effektbaserte tariffer), besvart av olje- og energiminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug	127
580.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. julebord, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad.....	128
581.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. strømprisene, besvart av finansminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug	129
582.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. norske mikroorganismer, besvart av landbruks- og matminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal	131
583.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. grunn- og hjelpestønad, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen.....	132
584.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. borteboerstudentene, besvart av kunnskapsminister Innlevert 3. desember 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen.....	133
585.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kollektivtrasé, besvart av samferdselsminister Innlevert 4. desember 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland	134
586.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. manglende mulighet for å bruke BPA i skolen, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 5. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad.....	135
587.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. reportere fra NRK anholdt av politiet i Qatar, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 5. desember 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati	136
588.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. privatisteksamensordningen, besvart av kunnskapsminister Innlevert 5. desember 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati	136
589.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. metodevurdering av medisinen Kaftrio, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug.....	137
590.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ferje- og hurtigbåtssamband, besvart av samferdselsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland	138
591.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. rettsstedene på Elverum og Tynset, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen.....	138
592.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. avdragsordning hos skatteetaten, besvart av finansminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen.....	139
593.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. endringer innenfor oljepolitikken, besvart av statsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen.....	140
594.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. EHF-faktura, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad	141

595.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. hvor mange storbedrifter som kontrolleres gjennom bokettersyn, besvart av finansminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen.....	142
596.	Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. kontroll på smittesituasjonen, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Peter Frølich	143
597.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. kraftprisane, besvart av landbruks- og matminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad.....	143
598.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. rv 70 Oppdal-Sunndalsøra, besvart av samferdselsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten.....	144
599.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. forskning på den fysiske og psykiske belastning ansatte i Kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 6. desember 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland.....	144
600.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. belegget i asylmottakene, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg	145

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti

Almeland, Grunde (V)	556
Amundsen, Per-Willy (FrP)	510, 529, 533
Astrup, Nikolai (H)	463, 567, 568
Aydar, Seher (R)	478, 513
Bjørnstad, Sivert (FrP)	483, 538
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	520
Breivik, Ane (V)	486, 492
Bru, Tina (H)	460
Bruflot, Sandra (H)	562
Bøe, Erlend Svardal (H)	453
Elvenes, Hårek (H)	456
Elvestuen, Ola (V)	474, 526
Ervik, May Helen Hetland (FrP)	469, 470
Eskeland, Liv Kari (H)	539, 540, 590
Fagerås, Mona (SV)	514, 569
Farahmand, Mahmoud (H)	475
Fiskaa, Ingrid (SV)	488, 557
Foss, Ingunn (H)	523
Frølich, Peter (H)	596
Gulati, Himanshu (FrP)	455, 587, 588
Hagerup, Margret (H)	454
Halleland, Terje (FrP)	517, 585
Haltbrekken, Lars (SV)	462, 507, 566, 578
Hansson, Rasmus (MDG)	512, 565
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	542, 554
Helleland, Trond (H)	495
Hjemdal, Silje (FrP)	489, 577, 582
Hoksrud, Bård (FrP)	466, 498, 499, 570, 571
Ismail, Rauand (MDG)	524, 531
Johnsen, Tor André (FrP)	532, 591
Jønnes, Kari-Anne (H)	464
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	597
Kristjánsson, Mímir (R)	534
Larsen, Erlend (H)	487
Limi, Hans Andreas (FrP)	484, 485, 547, 548
Listhaug, Sylvi (FrP)	477, 496, 541, 545, 589
Lund, Tobias Drevland (R)	481, 482, 543
Lønseth, Mari Holm (H)	536, 550
Marhaug, Sofie (R)	500, 518, 579, 581
Martini, Ole-Ansger Nepomuk (V)	560, 561
Martinussen, Marie Sneve (R)	595
Melby, Guri (V)	491, 552
Nilsen, Marius Arion (FrP)	457, 511, 563, 573
Njåstad, Helge André (FrP)	515, 516, 551, 586, 594
Nyholt, Hege Bae (R)	452
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	467, 509, 583, 584

Orten, Helge (H)	461, 480, 598
Pettersen, Tage (H)	458, 471
Raja, Abid (V)	503, 508
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	494
Sanner, Jan Tore (H)	558, 574
Schou, Ingjerd (H)	465, 525, 549
Skjelstad, André N. (V)	473, 502, 580
Stang, Gunhild Berge (V)	472
Steffensen, Roy (FrP)	535, 537, 592, 593
Stensland, Sveinung (H)	490
Stordalen, Morten (FrP)	451
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	555
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	479
Sve, Frank Edvard (FrP)	497, 519, 572
Søreide, Ine Eriksen (H)	553
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	501, 506, 564
Trellevik, Ove (H)	459
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	476
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	527, 528
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	530
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	493, 544, 599
Vamraak, Tore (H)	468, 559
Westgaard-Halle, Lene (H)	546
Wiborg, Erlend (FrP)	521, 522, 600
Wold, Morten (FrP)	504, 505, 575, 576



STORTINGET

Dokument 15:4

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 451

Besvart 13. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan forvaltningen og domstolene overprøve og pålegge leger at bestemte oppgaver skal gjennomføres av medhjelpere og hvem har i så fall ansvaret for at helsehjelpen er forsvarlig?

BEGRUNNELSE:

I statsrådets svar av 2. november 2021 på spørsmål nr. 135 redegjøres det for forvaltningens og domstolenes adgang til å overprøve legers delegering av oppgaver til medhjelpere.

Det som er interessant å få vite er om forvaltningen og domstolene kan kreve at bestemte oppgaver skal gjennomføres av medhjelpere, selv om en lege ikke har delegert disse oppgavene. Altså det motsatte av hva som er det vanlige, og som statsråden redegjorde for.

Hvis det er slik at forvaltningen og domstolene kan kreve at oppgaver skal delegeres, hvem er i så fall ansvarlig for at det gis forsvarlig helsehjelp.

Den konkrete saken det henvises til er rettskraftig avgjort, men reiser nye spørsmål som ikke var oppe til behandling. Dette er således et prinsipielt viktig spørsmål som har betydning langt utover den saken det henvises til.

Svar:

Jeg viser til mitt tidligere svar til spørsmål nr. 135 fra representant Stordalen. Som jeg presiserer i svaret mitt, er kravet til forsvarlig yrkesutøvelse etter helsepersonelloven § 4 et individansvar. Videre påligger det enhver virksomhet å organisere sin virksomhet på en slik måte at det enkelte personell kan ivareta sine forpliktelser etter helse-

lovgivningen, herunder kravet til forsvarlig yrkesutøvelse. Dette følger bl.a. av helsepersonelloven § 16, spesialisthelsetjenesteloven § 2-2 og helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1. Som det fremkommer av mitt tidligere svar, ligger det i dette virksomhetsansvaret en forpliktelse til å avstå fra å instruere helsepersonell i sin arbeidsutførelse på en slik måte at personellet ikke er i stand til å overholde sine plikter, herunder plikten til forsvarlig yrkesutøvelse. Dette omtales som tidligere nevnt nærmere i Ot. Prop.nr. 13 (1998-1999) punkt 4.3.3.

Jeg viser også til at helsepersonelloven § 6 pålegger helsepersonell en plikt til å sørge for at helsehjelpen ikke påfører bl.a. pasienter og trygden unødvendig utgifter.

Utover å vise til de relevante lovbestemmelsene, som jeg mener er godt begrunnet, kan jeg ikke gå nærmere inn i domstolenes og tilsynsmyndighetenes rett til å overprøve helsepersonellens handlinger.

SPØRSMÅL NR. 452**Besvart 30. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at foreldre får dekt inntektstap eller refundert foreldrebetaling for timene PBL-barnehagene holder stengt fra kommunene, at kommunene videre får refundert dette og/eller driftstilskudd fra barnehagene som holder stengt, og hvordan vurderer statsråden lovligheten av PBL sin aksjon?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 24. november er det varslet at private barnehager organisert i Private barnehagers landsforbund (PBL) vil stenge dørene kl. 14.00 i en historisk lockout mot norske barnehagebarn. Bakgrunnen er den varslede reduksjonen i pensjonstilskudd i Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett og i tilleggsproposisjonen fra regjeringen Støre.

Det er dokumentert at omtrent 90 pst. av de private barnehagene får mer i tilskudd enn barnehagene faktisk bruker på pensjon til de ansatte. I 2019 fikk barnehagene nesten 1 milliard mer enn de brukte på pensjon.

I følge barnehageloven skal offentlige tilskudd og foreldrebetaling komme barna til gode. Ved en slik urettmessig stenging av barnehagene vil disse midlene altså ikke komme barna til gode. Foreldre vil også kunne få et inntektstap når barnehagene holder stengt. Det synes ikke å foreligge en unnskyldelig årsak som bemanningsmangel, sykdom, eller lignende, som evt. kan frita de private barnehagene for ansvaret ovenfor barn, foreldre og myndigheter ved å holde barnehagene stengt.

Svar:

Alle barnehager skal ha vedtekter som gir opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen. Vedtektene skal blant annet opplyse om hvilken åpningstid barnehagen har, jf. barnehageloven § 8. Barnehager som ikke følger åpningstiden som er fastsatt i vedtektene, bryter vedtektene og dermed kontrakten som de har med foreldrene. Private Barnehagers Landsforbunds aksjon kan føre til at svært mange private barnehager bryter kontrakten de har med foreldrene. Dette er et avtalerettslig forhold mellom foreldrene og den enkelte barnehage.

Barnehagenes åpningstid er ikke direkte regulert i barnehageloven eller forskriftene til loven. Kommunen har derfor ikke hjemmel til å ilegge reaksjoner på bakgrunn av en midlertidig redusert åpningstid en dag. Jeg kan derfor ikke be kommunen om å følge opp alle private barnehager som deltar i aksjonen.

De private barnehagene er i hovedsak offentlig finansiert og de utfører en viktig velferdstjeneste på vegne av kommunen. Tilskuddet de private barnehagene mottar, er basert på at de gir et pedagogisk heldagstilbud til barna. Jeg kan ikke se at en åpningstid til klokken 14 legger til rette for dette. Jeg synes derfor at det er svært uheldig at Private Barnehagers Landsforbund arrangerer en aksjon som setter mange foreldre i en vanskelig situasjon i en presset hverdag.

Regjeringen jobber med å få på plass et regelverk som i enda større sørger for at skattebetalernes og foreldrenes penger kommer barna til gode, slik at alle barn får et godt barnehagetilbud. Da er det bedre med dialog enn aksjoner.

SPØRSMÅL NR. 453**Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva skal statsråden gjøre for å sikre at alle kommuner i Norge har psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten slik de er pålagt å ha i helse- og omsorgstjenest-

eloven fra og med 2020, og særlig de mindre sentrale kommunene?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen gjorde mye for å løfte det psykiske helsearbeidet i kommunene. Tall fra SSB viser at det fra 2015 til 2020 var en stor vekst i psykologårsverk i helse- og omsorgstjenesten. Fra og med 2020 påla også Solberg-regjeringen alle norske kommuner å ha psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten. Tallene fra SSB viser at 4 av 5 kommuner har psykolog i helse- og omsorgstjenesten: <https://www.ssb.no/helse/helsetjenester/statistikk/kommunehelsetenesta/artikler/4-av-5-kommuner-med-psykolog-i-helse-og-omsorg>

Pålegget om å ha psykolog i kommunene er med på å løfte det psykiske helsearbeidet. De fleste kommunene har fått på plass psykolog eller samarbeid om psykologkompetanse, men det er fortsatt kommuner som både sliter med å rekruttere og ansette psykolog. Det gjør at det blir regionale forskjeller i det psykiske helsetilbudet til innbyggerne, og det er særlig de mindre sentrale kommunene som sliter. SSB skriver:

«Det er også forskjeller mellom fylkene i andelen kommuner med psykologkompetanse. I Oslo hadde alle bydelene knyttet til seg psykolog, og i Viken hadde 96 prosent av kommunene gjort det samme. I Vestland lå andelen på 93 prosent. Nordland, Agder og Troms og Finnmark var fylkene med minst andel kommuner med psykologkompetanse, alle tre med andeler på rett over 70 prosent. Ser vi nærmere på for eksempel Troms og Finnmark viser tallene at det er blant kommunene med under 5 000 innbyggere at tilknytning til psykologkompetanse mangler».

Svar:

Det er et klart mål for vår regjering å øke rekrutteringen av psykologer og andre faggrupper i kommunene for å styrke og videreutvikle det kommunale tjenestetilbudet innen psykisk helse. Vi har i Hurdalsplattformen varslet

at det skal lages en opptrappingsplan for psykisk helse, med hovedvekt på kommunale tjenester. Rekruttering av personell og kompetanse i kommunene vil være et viktig tema i så henseende, og vi må se på rekrutteringsutfordringer i en helhet.

Som representanten peker på, er det noen mindre kommuner som har strevd med å rekruttere psykologkompetanse etter at lovplikten ble innført. Tilskuddsordningen for rekruttering av psykologstillinger i kommunene var et viktig virkemiddel for å få kommuner til å rekruttere psykologkompetanse, før Solberg-regjeringen avviklet ordningen i 2020. Det er nå kommunenes plikt å sørge for at de har denne kompetansen. Om kommuner ikke oppfyller kompetansekravet, vil det følges opp på samme måte som alle andre lovkrav, bl.a. gjennom Helsetilsynets tilsyn. Jeg mener at det er viktig at mindre kommuner samarbeider med andre om å rekruttere og beholde kompetansen. Et eksempel på dette er KOMPIS-prosjektet for rekruttering av psykologkompetanse i det interkommunale samarbeidet Nordhordland IKS.

For å støtte opp under arbeidet vil vi videreføre nettverket for psykologer i kommunene. De regionale kunnskapssentre for barn og unge (RKBU) og Regionsenteret for barn og unges psykiske helse Øst og Sør (RBUP) har etablert et nettverk med årlige samlinger, hvor hensikten er å tilby en møteplass for erfaringsutveksling, faglige diskusjoner og refleksjon over praksis. Målet er at psykologer, som en relativt ny yrkesgruppe i kommunene, finner støtte i sin rolleutforming og faglige utvikling. Enkelte fagdager åpnes for ledere, kollegaer og samarbeidspartnere i kommunene når temaet har relevans for flere faggrupper og for samarbeidsforhold i kommunene. RKBU/RBUPs samlinger er en viktig arena hvor kommunene kan lære av og utveksle erfaringer med hverandre.

SPØRSMÅL NR. 454**Besvart 1. desember 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for beregningene gjort knyttet til hvor mange flere som vil kvalifisere til studieplass på lærerutdanningen gitt endringen i opptakskrav til minst 40 skolepoeng i snitt, hvordan ville dette sett ut på de siste års opptak siden 2016, og hvor mange flere kvalifiserte førstevalgssøkere ville det vært på de ulike lærerutdan-

ningene og studiestedene hvis dette hadde vært gjeldende i år?

BEGRUNNELSE:

Statsråd Borten Moe pekte i sin pressemelding om endring i opptakskrav til lærerutdanningene av 18.11.2021 på at 330 flere ville være kvalifisert av søkerne som hadde lærerutdanning som sitt førstevalg.

Svar:

Jeg er opptatt av å rekruttere alle gode lærertalenter til lærerutdanningene. Derfor har jeg sett behov for å foreslå og endre opptakskravene, slik at vi får et større grunnlag av kvalifiserte søkere samtidig som vi opprettholder høye krav til de som skal bli lærere.

Forslag til opptakskrav som nå er på høring, er at søkere til grunnskolelærerutdanning og lektorutdanning må oppfylle ett av følgende to krav:

- minimum 40 skolepoeng og minimum gjennomsnittskarakter 3 i norsk (393 timer) og gjennomsnittskarakter 3 i fellesfaget matematikk (224 timer).
- minimum 35 skolepoeng og minimum gjennomsnittskarakter 3 i norsk (393 timer) og gjennomsnittskarakter 4 i fellesfaget matematikk (224 timer) (Dagens krav)

For å kunne vite mer om hvordan ulike opptakskrav ville slå ut i antall kvalifiserte søkere, har Kunnskapsdepartementet innhentet beregninger fra Samordna opptak. Beregningene viser hvor mange av årets førstevalgssøkere til de to grunnskolelærerutdanningene og lektorutdanningen, som ville kvalifisere for opptak, med ulike typer opptakskrav. På dette grunnlaget kan vi si omtrent hvor mange flere søkerne fra 2016 til i dag, som ville kvalifisere for opptak dersom de foreslåtte kravene hadde vært gjeldende for dem.

Ser vi på førstevalgssøkere med elektronisk vitnemål [1] til grunnskolelærerutdanningene og lektorutdanningen, ville kravene som nå er på høring gitt noen flere kvalifiserte søkere:

2016: 415, 2017: 410 2018: 387, 2019: 413. 2020: 355 og 2021: 330.

De 330 i 2021 fordeler seg ujevnt på studiestedene, og differansen mellom de som fyller dagens krav og de som fyller de foreslåtte kravene, er relativt liten i distriktene. I byene er differansen større, fordi det er flere som søker seg til lærerutdanning der.

Dersom opptakskravet hadde vært 40 skolepoeng som eneste krav ut over generell studiekompetanse, hadde vi fått færre kvalifiserte søkere enn i dag:

2016: -234, 2017:-341, 2018: -484, 2019: -419, 2020: 386, 2021: -223.

Jeg må presisere at kvalifiserte søkere ikke er ensbetydende med studenter, eller i neste omgang lærere. Ikke alle kvalifiserte søkere får tilbud om studieplass, og ikke alle som får tilbud takker ja og møter til studiet. Av de som møter er det dessverre ikke alle som gjennomfører. Vi må likevel huske at mange som tas opp har hatt lærerutdanning på en lavere prioritet i sine søknader til Samordna opptak. De er ikke tatt med i dette regnestykket.

Utfyllende oversikter fra Samordna opptak er gjengitt i vedlegg. Erfaringen tilsier at søkerne tilpasser seg kravene. Jeg må ta forbehold om at noen potensielle søkere til lærerutdanning ikke har søkt, fordi de visste at de ikke ville oppfylle dagens krav. Vi vet også at mange søkere har nedlagt mye arbeid i å løfte seg for å oppfylle kravene, og klart det. Hvis vi sammenlikner kvalifikasjonene til søkere til lærerutdanning, med kvalifikasjonene til alle søkere til høyere utdanning, finner vi at søkere til lærerutdanning i mye større grad enn andre søkere, oppfyller både gjeldende krav og de foreslåtte kravene for opptak til lærerutdanning. Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2021-2022/dok15-202122-0454-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 455**Besvart 30. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at private barnehager som har høyere kostnader til pensjon enn hva pensjonspåslaget gir i pensjonstilskudd faktisk får disse kostnadene dekket, og vil statsråden ta initiativ til at private barnehager i kommuner hvor kommunale barnehagers pensjonsutgifter delvis finansieres gjennom premiefond får dekket tilsvarende det de kommunale barnehagene har i faktiske pensjonsutgifter (og ikke bare det rapporterte

kostnadsnivået som vil fremstå lavere enn det faktiske nivået dersom kommunen bruker premiefond)?

BEGRUNNELSE:

I tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet for 2022 vises det til at private barnehager kan få ekstra tilskudd til sine pensjonskostnader dersom kostnadene overstiger det pensjonspåslaget gir dem i pensjonstilskudd. Private barnehager som har pensjonskostnader som overstiger kommunenes egne pensjonskostnader vil imidlertid ikke

kunne få disse dekket gjennom søknadsordningen. Kommunens egne pensjonskostnader danner dermed en øvre grense for hvor mye private barnehager kan få dekket når det gjelder pensjon.

Dersom kommunen i tillegg finansierer deler av sine pensjonskostnader gjennom bruk av premiefond, vil kommunens rapporterte kostnader til pensjon bli lavere, selv om årets pensjonspremie er den samme. Ved å bruke premiefond til dekning av egne pensjonskostnader kan dermed kommunene senke den øvre grensen for hvilket kostnadsnivå på pensjon de er forpliktet å finansiere hos de private barnehagene.

PBL (Private Barnehagers Landsforbund), som organiserer over 2.100 private barnehager i hele Norge, melder om en klar tendens til at stadig flere kommuner benytter seg av premiefond for dekning av pensjonskostnader til ansatte i kommunale barnehager, og på den måten senke den øvre grensen for finansiering.

For eksempel finansierte Oslo kommune i 2019 hele 40 prosent (192 millioner kroner) av sine pensjonskostnader ved å hente penger fra premiefond. Oslo kommune sine finansieringsforpliktelser overfor private barnehager hva angår pensjon falt dermed tilsvarende ettersom det den øvre grensen ble nær halvert fra 2020 til 2021. Premiefondsbruken var av en slik størrelse at Oslo kommunes øvre grense ble lavere enn hva pensjonssjablongen utgjorde i tilskudd.

Det innebærer at samtlige private barnehager i Oslo kommune, som i 2021 opplevde å ha høyere kostnader enn hva pensjonspåslag finansierte, ikke vil få dekket sine pensjonskostnader. Tilsvarende finansieringsgrep, med påfølgende reduserte finansieringsforpliktelser for kommunen, ble gjort i 10-15 andre kommuner i 2021.

Svar:

Private barnehager får tilskudd fra kommunen etter reglene i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager (forskriften). Grunnlaget for beregningen av driftstilskuddet er kommunens driftsutgifter i tilsvarende kommunale barnehager. For pensjonsutgifter skal kommunen i stedet gi et pensjonspåslag på driftstilskuddet, jf. forskriften §§ 3 og 4. Det er etablert en søknadsordning som innebærer at private barnehager som har høyere pensjonsutgifter enn det som blir dekket gjennom påslaget, kan få dette dekket, jf. § 4a.

I tilleggspromisjonen til statsbudsjettet for 2022 foreslår regjeringen å nedjustere pensjonspåslaget til private barnehager fra dagens 13 prosent til 10 prosent. I dag får om lag 90 prosent av de private barnehagene dekket sine pensjonsutgifter med påslaget på 13 prosent. Med et påslag på 10 prosent vil om lag 70 prosent av barnehagene få sine utgifter dekket. Dette vil medføre at søknadsordningen vil bli mer brukt enn i dag.

Søknadsordningen for private barnehager med høye pensjonsutgifter er oppad begrenset til kommunens pensjonsutgift per heltidsstilling i egne tilsvarende barnehager. Kommunens pensjonsutgift fremgår av kommuneregnskapet. Dette danner dermed en øvre grense ("tak") for hvor mye den private barnehagen kan søke om. Det følger av den kunngjorte merknaden til § 4a at "[b]eregning av kommunens pensjonsutgifter skal basere seg på kommunens pensjonspremier, inkludert regulering-premier. (...) Årlig bruk av premiefond skal trekkes fra."

En virksomhet kan finansiere årlig pensjonspremie enten ved premieinnbetalinger eller ved bruk av premiefond. Et premiefond tilhører virksomheten og stammer fra tilbakeføringer av betalinger og overskudd i pensjonsordningen fra tidligere år.

Både kommuner og private barnehager kan ha premiefond. For en privat barnehage vil premiefondets midler bestå av offentlige tilskudd fra tidligere år og avkastningen på disse. Dette er innskudd som er regnskapsført tidligere, og som kan ha vært grunnlag for forhøyet tilskudd gjennom Søknadsordningen tidligere år. På samme måte har midlene i kommunens premiefond ligget til grunn for beregningen av kommunens pensjonsutgifter tidligere år.

Dersom bruk av kommunens premiefond ikke trekkes fra, vil deler av kommunenes pensjonsutgifter føres dobbelt. Dette er fordi disse midlene allerede har inngått i kommunenes pensjonsutgifter et tidligere regnskapsår, og dermed også vært grunnlag for å danne "taket" for søknadsordningen for de private barnehagene et tidligere år.

Kommuner og private barnehager kan bruke premiefondet sitt ulikt i samme år. I enkeltår der kommunene bruker mye av premiefondet til å finansiere pensjonsutgiftene vil det si at kommunen har relativt lav premieinnbetaling. Det kan resultere i at den private barnehagen opplever at "taket" for søknader er lavt. Men dette er altså midler som har ligget til grunn for beregningen av kommunens pensjonsutgifter tidligere år. I andre år vil ikke kommunene bruke av premiefondet, som vil gjøre at barnehagene opplever et høyt "tak". Departementet vil i tiden framover ha dialog med KS om praktiseringen av søknadsordningen i kommunene.

Departementet har forenklet søknadsordningen ved å fjerne det tidligere kravet om at pensjonsutgiftene måtte være "vesentlig" høyere enn det som blir dekket gjennom pensjonspåslaget, for å få disse dekket. Endringen vil etter planen tre i kraft 1.1.2022. Dersom forslaget i tilleggspromisjonen til statsbudsjettet for 2022 om å nedjustere satsen for pensjonspåslaget vedtas, vil søknadsordningen i tiden framover brukes av flere private barnehager.

Det er derfor viktig å få tilbakemeldinger fra sektoren om hvordan ordningen fungerer. I høringen av ny regulering av private barnehager i 2019 fikk departementet tilbakemeldinger om at det er behov for presisering av dokumentasjonskravet for private barnehager i søknad-

sordningen. Dette vil denne regjeringen jobbe videre med. Jeg vil også følge med på hvordan søknadsordningen fungerer for de private barnehagene, og vil blant annet ha

dialog med KS og PBL om det er behov for mer støtte og veiledning til private barnehager og kommuner om ordningen.

SPØRSMÅL NR. 456

Besvart 2. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

De foreslåtte endringene av heimevernsdistriktenes geografiske inndeling er ment å styrke beredskapen gjennom bedret samsvar mellom Heimevernets operasjonsområde, og politi og regionnivå.

Hvilke konkrete avklaringer forventer regjeringen fra Stortinget som gjør at disse endringene likevel ikke skal ikke gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) foreslås det at romertallsvedtak XI i Prop. 1 S (2021-2022) Gul bok trekkes, med

følgende begrunnelse: Regjeringen mener det er hensiktsmessig at en slik beslutning avventer Stortingets vurdering av andre relevante forhold, herunder regionreformen og politireformen, og foreslår derfor at forslag til romertallsvedtak XI i Gul bok utgår.”

Svar:

Regjeringen vil se heimevernsdistriktenes geografiske inndeling i sammenheng med regionreformen og politireformen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget når disse forholdene er vurdert i en større sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 457

Besvart 1. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan ministeren redegjøre for hvor lenge Sverige har begrenset strømflyten til Norge, og hvor mye kraft vi reelt har fått, kontra det vi skulle mottatt om det ikke var innført begrensninger?

BEGRUNNELSE:

De siste dager har man kunne lese i E24 at det fra Svensk side har vært holdt igjen på strømflyten/kraftutvekslingen mellom Norge og Sverige, og at de varsler at begrensningene vil være gjeldende framover. I artikkelen kan man lese at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er ikke fornøyd med begrunnelsene de har fått fra svenskene for disse begrensningene, og er bekymret. Derfor

har NVE-myndigheten RME nå sendt brev til den svenske Energimarknadsinspeksjonen for å kreve svar.

«Vi venter en høyere grad av åpenhet om årsakene til kapasitetsreduksjonen og mulige handlinger for å løse problemene», skriver RME i brevet.

Svar:

Statnett opplyser at den maksimale kapasiteten på forbindelsen mellom Norge og Sør-Sverige er på 2 200 MW begge veier under normale forhold og med optimalisert nett. Kapasiteten settes for markedet daglig og vil variere med en rekke forhold. I perioder vil kapasiteten være naturlig begrenset av utkoblinger på grunn av arbeid eller andre tilsvarende forhold. Dette har ifølge Statnett

forekommet både på norsk og svensk side i korte perioder i løpet av 2021.

Siden mars 2021 har kapasiteten som er gitt fra svensk side til import til Norge, ifølge Statnett variert fra 800 MW til under 200 MW. I deler av denne perioden har også eksportkapasiteten fra Norge vært begrenset på grunn av arbeider, hovedsakelig på svensk side.

Statnett opplyser at kraftprisene i denne perioden har vært gjennomgående høye i Sør-Norge og i perioder betydelig lavere i Sverige. Statnett opplyser videre at det har vært en tendens at man ved like priser og i perioder med lavere priser i Norge har eksportert fra Norge til Sverige, mens i perioder med lavere priser i Sverige har det i liten grad blitt eksportert til Norge.

Ifølge Statnett har det siden mars i år blitt importert rundt 2,2 TWh fra Sør-Sverige til Norge, og det har blitt eksportert rundt 2,2 TWh fra Norge til Sør-Sverige. Statnett påpeker at dette er til tross for lange perioder med lavere priser i Sverige.

Hvor mye kraft som går over en forbindelse avhenger av en rekke forhold. Både kapasitet, pris og flyt ellers i systemet påvirker dette, og Statnett viser til at det er vanskelig å beregne hvor mye kraft som ville gått over forbindelsen kun basert på at forbindelsen skulle hatt full kapasitet. Etter Statnetts vurdering er det likevel klart at prisbildet og et typisk flytbilde viser at vi ville hatt betydelig mer import fra Sverige dersom forbindelsen ikke hadde hatt begrensninger.

SPØRSMÅL NR. 458

Besvart 2. desember 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hvor mange fosterhjem som har inngått avtaler med private tjenesteytere om godtgjøring eller innhold, er det i dag gjort avtale med, og hvordan har utviklingen vært over de siste to stortingsperiodene (Det bes om en oversikt fordelt på private ideelle og private kommersielle tjenesteytere, samt tall for avtaler i offentlig egenregi, og fordelt på Bufetat-region)?

BEGRUNNELSE:

Fædrelandsvennen har i en rekke reportasjer satt søkelyset på den kritiske mangelen på fosterhjem, og omtaler det 8. november d.å. som et stort nasjonalt problem. Statsråden har gitt uttrykk for bekymring for situasjonen, og sier i samme avis 17. november at "det er en utfordring å rekruttere nok" fosterhjem.

Samtidig kommer tilbakemeldinger fra aktører i ideell sektor som opplever at de over lange perioder har høy kapasitet på fosterhjem, men uten å få avtaler. Tvert om har vi fått tilbakemelding om at også ideelle aktører

frykter at de må bygge ned sin kapasitet på grunn av manglende avtaler.

SSBs tabell 10661 gir informasjon om barnevernstiltak inkludert plasseringer i fosterhjem for ulike regioner. Det gis imidlertid ingen informasjon om omfanget av avtaler med private tjenesteytere. Til sammenligning gis det i tabell 11363 informasjon om plasseringer i barnevernsinstitusjoner, fordelt på eierskapstype, som gir et viktig bilde av i hvilken grad ulike eierskapstyper bidrar på institusjonsfeltet.

Svar:

Eg forstår spørsmålet som at representanten ynskjer ei oversikt over utviklinga i Bufetat sine kjøp av fosterheimar frå private leverandørar, og Bufetats egne avtaler med fosterforeldre om statlege familieheimar. Svaret er gitt ut frå talet på nye tiltak for barn (ikkje talet på heimar), som er den informasjonen Bufdir oppgjer frå sitt fagsystem. Tala inkluderar ikkje barn i beredskapsheimar.

Tabellen under viser utviklinga i barn som har fått fosterheim i frå private leverandørar og i statlege familieheimar. Tala for 2021 er så langt i år.

Region	Eierskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Region aust	Ideelle	76	43	40	8	9	4	5	1	3
	Kommersielle	66	71	70	30	25	22	11	7	4

	Statlege familieheimar	23	31	24	35	38	32	25	31	13
Region sør	Ideelle	19	6	8	9	12	6	1		
	Kommersielle	53	51	31	23	19	17	8	4	3
	Statlege familieheimar	29	49	55	24	34	32	24	23	28
Region vest	Ideelle	31	27	21	15	21	13	12	7	
	Kommersielle	56	24	24	22	21	17	15	9	3
	Statlege familieheimar	46	36	37	38	40	35	44	20	29
Region Midt-Noreg	Ideelle	17	24	22	11	11	7	5	8	7
	Kommersielle	24	22	18	9	7	14	7	8	8
	Statlege familieheimar	11	19	26	20	23	17	23	18	15
Region nord	Ideelle	31	19	5	18	2	4	3	3	4
	Kommersielle	34	15		5	7	5	12	11	7
	Statlege familieheimar	11	16	19	19	37	20	12	9	7

SPØRSMÅL NR. 459

Besvart 1. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Når ser regjeringen for seg at behandlingen av denne utredningen er ferdig, slik at Statnett kan sende melding/ starte opp arbeidet med en ny tredje forbindelse?

BEGRUNNELSE:

Det er omfattende forbruksplaner langs kysten av Vestlandet. Forbruksplanene knytter seg til elektrifisering av olje- og gassnæring, etablering av ny industri og vekst i alminnelig forsyning som følge av det grønne skiftet og generell elektrifisering i samfunnet. Mangel på nettkapasitet er imidlertid en barriere for prosjektene. Stopper denne utviklingen opp grunnet mangel på nettkapasitet, stopper utviklingen i det grønne skiftet som er nødvendig for å nå klimamålene. Det estimerte merkeforbruk i Bergensområdet var i 2019 700Mw. Dette har nå vokst til over 3000 Mw i 2021. Vestlandet har altså ikke et luksusproblem. Vi har et klimaproblem om ikke behovet for kraft finner en løsning. For Kollsnes sin del så må en ny

3.linje/kabel være påbegynt innen 2025, i tillegg til at de kortsiktige tiltakene som Statnett skisserer være realisert. Statnett har gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) for Bergen og omland for å vurdere konsekvensen av de store forbruksplanene i området. For å møte det planlagte økte forbruket i Bergen og omland foreslår Statnett å bygge en tredje forbindelse til Kollsnes. KVU for Bergen og Omland er nå til behandling hos OED.

Svar:

Representanten viser i bakgrunnen for sitt spørsmål til Statnetts konseptvalgutredning (KVU) for Bergen og omland. Statnett har utarbeidet en KVU for Bergen og omland som vurderer behovet for å gjøre tiltak, og ulike nettløsninger som kan legge til rette for forbruksvekst i området.

Jeg er godt kjent med at det er mange planer om nytt forbruk i bergensområdet. Jeg synes det er positivt å se så mange planer om elektrifisering og ny grønn industri. Departementet har hatt KVUen for Bergen og omland på

høring og skal gi en prosessledende uttalelse før Statnett kan videreutvikle, melde og konsesjonssøke tiltak. Departementet jobber med å ferdigstille den prosessledende

uttalelsen så snart som mulig. Statnett har allerede satt i gang planleggingen av flere mindre tiltak som vil bedre kapasiteten i nettet frem mot 2026.

SPØRSMÅL NR. 460

Besvart 30. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Stemmer finansminister Vedum sin påstand i Stortingets spørretime 24. november 2021 om at det blir «billigere barnehage for alle» med regjeringens forslag til redusert makspris?

BEGRUNNELSE:

I tilleggsproposisjonen, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022), foreslår regjeringen Støre å redusere maksprisen for foreldrebetaling i barnehage for alle. Foreldre med lav inntekt kan imidlertid allerede være omfattet av moderasjonsordningen som ble innført av regjeringen Solberg, og derfor ikke få noen nytte av forslaget.

Som svar på budsjettspørsmål 126 fra Høyres finansfraksjon 11.11.2021, skriver Finansdepartementet at: "Kunnskapsdepartementet anslår at 41 000 husholdninger ikke vil få rett til lavere foreldrebetaling som følge av forslaget om å redusere maksimalprisen til 3 050 kroner."

I lys av dette ber jeg statsråden besvare om finansministerens påstand i spørretimen er korrekt eller ikke.

Svar:

Regjeringen vil at flere barn skal gå i barnehagen, og at barnehagen skal være en fullverdig del av utdanningssystemet. Da blir det feil om foreldre skal betale urimelig mye for en barnehageplass når resten av utdanningsløpet er tilnærmet gratis.

Under den forrige regjeringen økte maksprisen i barnehagen nominelt fra 2 330 kroner per måned til 3 315 kroner per måned, altså med 985 kroner. For å gjøre barnehagetilbudet mer tilgjengelig og billigere, må vi sette ned maksimalprisen. I Prop 1. S Tillegg 1 (2021-2022) har vi derfor foreslått å redusere maksimalprisen til 3 050 kroner per måned fra 1. august 2022. Om lag 80 prosent av foreldrene betaler i dag maksimalpris for barnehagetilbudet. Reduksjonen innebærer at disse foreldrene vil spare

minst 2 900 kroner i året. For familier med flere barn i barnehagen blir reduksjonen enda større.

Familier med lavest inntekt har allerede har rett til moderasjon i henhold til de nasjonale moderasjonsordningene. Noen av disse vil også betale mindre enn de gjør i dag når maksprisen reduseres. Lavere makspris er imidlertid kun ett av flere grep vi vil gjøre for å sikre billigere barnehage for alle. I Hurdalsplattformen har vi varslet at vi skal sette i gang med en gjennomgang og forbedring av de behovsprøvde moderasjonsordningene. Vi har også varslet at vi på sikt vil gjøre barnehagen gratis fra tredje barn en familie har som går i barnehagen samtidig.

SPØRSMÅL NR. 461

Besvart 8. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Stemmer finansminister Vedum sin påstand om at to av tre skatteyttere vil få lavere skatt med forslagene i tilleggsproposisjonen enn med Regjeringen Solberg sitt forslag?

BEGRUNNELSE:

I Dagsnytt Atten den 8. november sa Finansminister Vedum: «To av tre nordmenn vil få lavere skatt med vårt opplegg enn det Høyre la frem.». Denne påstanden gjentok han i Stortingets spørretime 24. november 2021. Påstanden er også gjengitt i lignende form i tilleggsproposisjonen, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Der fremstår det imidlertid noe uklart: er denne sammenligningen i tilleggsproposisjonen gjort i forhold til referansesystemet for 2022, altså vedtatt skatteopplegg for 2021, eller med Regjeringen Solberg sitt budsjettforslag for 2022, Prop. 1 S (2021-2022) (“det Høyre la frem”)?

Jeg ber om at Statsråden svarer på hvor mange prosent av skatteytterne som får økt skatt, samt hvor mye dette utgjør per skatteyter i snitt, og hvor mange som får uendret skatt, sammenlignet med regjeringen Solberg sitt budsjettforslag for 2022. Som grunnlag for dette ber jeg også om anslåtte fordelingsvirkninger av endringer i personbeskatningen for alle personer 17 år og eldre i tilleggsproposisjonen regnet i forhold til Solberg-regjeringens forslag.

Svar:

Spørsmålet til representanten er jeg redd beror på en misforståelse. Jeg forsøkte å oppklare dette i replikkvekslingen i den nevnte spørretimen. Det jeg sammenlignet med, var Prop. 1 S Tillegg 1 og budsjettet Solberg-regjeringen fikk vedtatt i 2021. De som tjener under 750 000 kroner, får lavere skatt i 2022 med vårt forslag når man

sammenligner Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) med referansesystemet for 2022 (fremskrevne 2021-regler). For meg er dette et naturlig sammenligningsgrunnlag, siden det sammenligner vårt første budsjett med det siste vedtatte budsjettet til Solberg-regjeringen.

Tabellene jeg henviste til i spørretimen, fremgår av Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022), kapittel 1.4, og gjengis under, i tabell 1 og 2. Tabell 1 viser anslåtte fordelingsvirkninger av regjeringens forslag, sammenlignet med referansesystemet for 2022. Tabell 2 viser andelen av skatteytterne som anslås å få lavere, uendret og økt skatt med regjeringens forslag for 2022, sammenlignet med referansesystemet for 2022. Tabellen viser også anslått endring i skatt for disse gruppene.

Når det gjelder representantens spørsmål om sammenligning med Prop. 1 LS (2021–2022) (Solberg-regjeringens forslag for neste år), er det snakk om et budsjett som ikke ble vedtatt. Sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2022) får om lag 39 pst. av skatteytterne skjerpet skatt. Gjennomsnittlig skjerpelse i denne gruppen er om lag 6 100 kroner. 17 pst. av skatteytterne anslås å få om lag uendret skatt når regjeringens forslag sammenlignes med Prop. 1 LS (2021–2022). Anslåtte fordelingsvirkninger av regjeringens forslag sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2022) vises i tabell 3.

Den siste sammenligningen mellom Solberg-regjeringens forslag til 2022 budsjett og vårt tilleggssummer tar heller ikke inn over seg endringene vi gjør i avgiftsnivået, som samlet utgjør en netto lettelse på 2,4 mrd. kroner påløpt. Sammenligningen inkluderer heller ikke reisefradraget. Solberg-regjeringen foreslo å redusere nedre grense for reisefradraget fra 23 900 til 14 000 kroner kun for skatteyttere som bor i mindre sentrale kommuner. Regjeringen foreslår derimot at alle pendlere med tilstrekkelig lang reisevei skal få glede av lav grense på 14 000 kroner.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av regjeringens forslag til endringer i personbeskatningen for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. Sammenlignet med referansesystemet for 2022

		Gjen- nom-snittlig skatt i refer- anse-alterna- tivet. Kroner	Gjen- nom-snittlig skatt i refer- anse-alterna- tivet. Prosent	Gjen- nom-snit- tlig endring i skatt. Kro- ner	Endring i pst. av brut- to-inntek- ten. Prosent	Herav: Gjen- nom-snittlig endring i for- mues-skatt. Kroner
Bruttoinntekt ¹	Antall					
0–100 000 kr	374 600	1 100	3,2	200	0,6	200
100 000–200 000 kr	281 200	9 500	6,2	-300	-0,2	200
200 000–250 000 kr	247 500	15 800	7,0	-700	-0,3	100

250 000–300 000 kr	303 000	31 600	11,5	-900	-0,3	100
300 000–350 000 kr	344 700	50 600	15,6	-1 000	-0,3	200
350 000–400 000 kr	328 600	67 800	18,1	-900	-0,2	200
400 000–450 000 kr	310 800	85 400	20,1	-1 100	-0,3	200
450 000–500 000 kr	311 000	103 100	21,7	-1 200	-0,3	300
500 000–550 000 kr	289 600	119 600	22,8	-1 400	-0,3	300
550 000–600 000 kr	270 400	136 000	23,7	-1 400	-0,2	300
600 000–700 000 kr	437 900	159 800	24,7	-1 000	-0,2	400
700 000–800 000 kr	286 700	197 100	26,4	400	0,1	600
800 000–1 000 000 kr	301 400	255 800	28,8	1 200	0,1	1 000
1 000 000–2 000 000 kr	305 700	427 300	33,1	4 600	0,4	2 700
2 000 000–3 000 000 kr	29 200	885 300	37,2	25 300	1,1	11 400
3 000 000 kr og over	19 900	2 329 600	37,9	169 500	2,8	66 200
I alt	4 442 300	133 400	25,0	700	0,1	900

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Andel av skattyterne som anslås å få lavere, uendret og økt skatt med regjeringens forslag for 2022. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med referansesystemet for 2022

	Andel av skattyterne. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt.	
			Kroner
Lavere skatt	67		-1 500
Om lag uendret skatt	20		0
Økt skatt	13		12 300
I alt	100		700

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger av regjeringens forslag til endringer i personbeskatningen for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. Sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2021)

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent	Herav: Gjennomsnittlig endring i formues-skatt. Kroner
0–100 000 kr	374 700	1 100	3,1	300	0,7	200
100 000–200 000 kr	281 200	8 100	5,2	1 200	0,7	200
200 000–250 000 kr	247 600	14 100	6,2	1 000	0,4	200
250 000–300 000 kr	303 100	30 400	11,1	300	0,1	200
300 000–350 000 kr		344 600				
		49 600	15,2	100	0,0	200
350 000–400 000 kr	328 800	66 800	17,8	200	0,0	300

400 000–450 000 kr	310 800	84 400	19,9	0	0,0	300
450 000–500 000 kr	311 100	102 100	21,5	-100	0,0	300
500 000–550 000 kr	289 600	118 600	22,6	-200	0,0	300
550 000–600 000 kr	270 300	135 000	23,5	-200	0,0	400
600 000–700 000 kr	437 900	158 700	24,5	400	0,1	500
700 000–800 000 kr	286 600	196 000	26,3	2 000	0,3	700
800 000–1 000 000 kr	301 300	254 500	28,7	2 800	0,3	1 200
1 000 000–2 000 000 kr	305 700	425 700	33,0	6 500	0,5	3 200
2 000 000–3 000 000 kr	29 200	881 900	37,1	28 900	1,2	13 700
3 000 000 kr og over	19 900	2 313 600	37,7	185 800	3,0	81 200
I alt	4 442 300	132 200	24,8	2 000	0,4	1 000

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022.

Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 462

Besvart 2. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Når vil en ny søknadsordning om opphold i Norge for tidligere lokalt ansatte og andre tilknyttet norske styrker og norsk tilstedeværelse i Afghanistan være på plass, og vil det da bli mulig for en større del av familien til å søke om opphold, herunder familiemedlemmer til dem som har vært omfattet av tidligere instruksjer?

BEGRUNNELSE:

I svar til meg 30.08.2021 skrev daværende forsvarsminister blant annet:

«Det har tidligere vært etablert flere søknadsordninger for lokalt ansatte som har vært tilknyttet norske styrker i Afghanistan og deres nærmeste familiemedlemmer (GI-06/2015, GI 08/2017 og GI-04/2021), og en ny søknadsordning for tidligere lokalt ansatte vurderes. Tolkene som allerede er i Norge har fått med seg sine nærmeste familiemedlemmer. Det å skulle utvide kretsen av familiemedlemmer for dem som har vært omfattet av tidligere instruksjer, er det så langt ikke tatt stilling til.»

Svar:

Det har de siste årene vært etablert flere søknadsordninger for lokalt ansatte som har vært tilknyttet norske styrker i Afghanistan og deres nærmeste. Så langt har det kommet ca. 360 personer tilknyttet disse ordningene, og senest i juni kom det fire tolker og to renholdere med respektive familier. En ny søknadsordning for tidligere lokalt ansatte er, som representanten er inne på, til vurdering. Arbeidet er viktig, og har høyt prioritet for Forsvarsdepartementet. Det er imidlertid per i dag for tidlig å si når ny søknadsordning vil være på plass.

Regjeringen vil komme tilbake til vilkårene, herunder hvem som omfattes av den nye søknadsordningen. Informasjon om søknadsordningen vil publiseres på vanlig måte på de relevante myndigheters nettsider når dette er klart.

SPØRSMÅL NR. 463**Besvart 1. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser får begrensningene i kraftutvekslingen mellom Norge og Sverige for forsyningssikkerheten, hvilken effekt kan det få for utviklingen i strømprisene i Norge og hva vil statsråden gjøre for at normal kraftutveksling gjenopprettes?

BEGRUNNELSE:

Svenska Kraftnät har innført begrensninger i krafteksporten fra det svenske prisområdet SE3 til det norske området NO1 fremover, og begrunner dette med utfordringer internt i det svenske kraftnettet. Tirsdag 21. november svarte Statnett med at de legger seg på samme driftsmodell som svenskene og begrenser dermed eksporten av strøm fra Sør-Norge til Sverige.

Svar:

Systemansvaret for kraftnettet ligger til eierne av transmisjonsnettet, det vil si Statnett i Norge og Svenska kraftnät i Sverige. Svenska kraftnät har over lengre tid satt begrensninger i overføringskapasiteten mellom Sverige og landene rundt, inkludert Norge. I henhold til EU/EØS-regelverket er det de uavhengige reguleringsmyndighetene for energi som ved behov skal avklare spørsmål om kapasitetsutnyttelse i overføringsforbindelsene. Den norske uavhengige Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har derfor henvendt seg til den svenske regulatoren om nettbegrensningene.

Jeg har registrert at Statnett har besluttet å drifte nettet mot Sør-Sverige etter samme prinsipper som Svenska kraftnät drifter sitt nett. Dette vil medføre noe begrenset overføringskapasitet også fra Østlandet til Sør-Sverige.

Statnett viser til at kraftutveksling er et viktig virkemiddel for å trygge forsyningssikkerheten og at forbindelsen mellom Norge og Sør-Sverige er viktig for begge parter, spesielt i situasjoner der forbruket er svært høyt på Østlandet eller i Sør-Sverige. I slike situasjoner vil utveksling over denne forbindelsen kunne bidra til å sikre tilstrekkelig effekt til å dekke de høyeste forbrukstoppene. Statnett viser videre til at forbindelsen også bidrar til å trygge forsyningssikkerheten i situasjoner der andre linjer til det sentrale østlandsområdet faller ut på grunn av feil eller lignende. Statnett vurderer likevel at redusert kapasitet på forbindelsen ikke utgjør noen umiddelbar trussel mot forsyningssikkerheten, og at det er tilstrekkelig kapasitet til å forsyne norske kunder når overføringsnettet i Norge er intakt.

Det er mange faktorer som påvirker de norske kraftprisene, blant annet prisene i landene vi er tilknyttet og innenlandske variasjoner i nedbør, vind og temperaturer. Svenska kraftnäs begrensninger på overføringen mot Østlandet medfører reduserte importmuligheter for Norge. Isolert sett vil det kunne bety høyere kraftpriser i Norge i timene der rimeligere kraft fra Sverige skulle blitt sendt til Norge. Statnetts nye begrensninger på overføringen mot Sør-Sverige medfører reduserte eksportmuligheter for Norge. Isolert sett trekker det i retning av lavere kraftpriser i Norge i timene der rimeligere kraft fra Norge skulle ha blitt sendt til Sverige. Den samlede virkningen på kraftprisene av begrensningene i nettet mellom Norge og Sverige avhenger imidlertid av prisbildet i de enkelte timene og prisutviklingen fremover.

Vi har hatt et felles kraftmarked i Norden i mange år. Dette samarbeidet har tjent oss godt og har bidratt til et effektivt kraftsystem og bedre forsyningssikkerhet. Jeg er opptatt av at vi skal ha et godt samarbeid i Norden også i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 464**Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Det er viktig for helsetilbudet til folk i Innlandet at nytt hovedsykehus ved Mjøsbrua etableres.

Kan helseministeren garantere at fremdriften i saken opprettholdes som vedtatt og stadfestet av tidligere helseminister?

Svar:

Regjeringen legger til grunn at pasientene i Norge skal ha et offentlig helsetilbud i verdensklasse, uavhengig av adresse og lommebok. Dette gjelder selvsagt også for befolkningen i Innlandet og regjeringen er opptatt av at arbeidet med videreutvikling av Sykehuset Innlandet har god framdrift.

Det er Helse Sør-Øst som er byggherre og ansvarlig for planlegging og framdrift i sine egne byggeprosjekter. De har nå satt i gang konseptfasen for videreutvikling av Sykehuset Innlandet. I arbeidet med konseptfasen skal løsninger utarbeides og konkretiseres, og gi et grunnlag

for å søke om statlige lånerammer. Helse Sør-Øst opplyser at de planlegger for en fremdrift for å kunne sende en lånesøknad inn mot statsbudsjettet for 2024.

Sykehusbyggprosjekter følger Veileder for tidligfasen i sykehusbyggprosjekter. I henhold til veilederen skal det i konseptfasen gjøres alternativvurderinger. I konseptfasen legges en sykehusstruktur med Mjøssykehus, stort akuttssykehus i Lillehammer og elektivt sykehus i Elverum til grunn. Samtidig skal det som en del av konseptfasen utredes et nullpluss-alternativ. I tråd med Hurdalsplattformen skal null-pluss-alternativet utredes fullt ut.

I alle alternativer skal det være akuttssykehus på Tynset med dagens virksomhetsinnhold og styrket med mer elektiv kirurgi, lokalmedisinske sentra lokalisert til Nord-Gudbrandsdal, Valdres og Hadeland, samt distriktskykiatriske sentra og polikliniske tjenester innen psykisk helsevern for barn og unge lokalisert til Elverum, Hamar, Gjøvik, Lillehammer, Tynset, Otta, Valdres og Hadeland.

SPØRSMÅL NR. 465**Besvart 30. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I sitt svar på spørsmål nr. 289 viser kommunalministeren til at det hans departement vil foreta en ny vurdering av Statsforvalterens vedtak om å nekte Helle Marie Resen-Fellie å drive tannklinikkk på sin eiendom i Askim.

Når forventer statsråden at en slik ny vurdering vil være gjennomført og kan Statsforvalterens vedtak blir pålagt omgjort?

BEGRUNNELSE:

Kommunalministerens svar på skriftlig spørsmål nummer 289.

Svar:

Departementet vil snarlig gi tilbakemelding på henvendelsen fra Helle Marie Resen-Fellie.

Statsforvalterens avgjørelse i den konkrete dispensasjonssaken for landbrukseiendommen i Indre Østfold kommune er endelig, og kan ikke påklages. Departementet kan likevel, som overordnet myndighet, vurdere om statsforvalterens vedtak er ugyldig. For at departementet skal ha grunnlag for å overprøve den vurderingen som statsforvalteren har gjort i denne saken, må det foreligge feil ved statsforvalterens vedtak som gjør det ugyldig.

SPØRSMÅL NR. 466**Besvart 9. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke føringer finnes for kommunenes saksbehandling og etablering av avlastningsboliger for barn med nedsatt funksjonsevne, og mener helseministeren at forslag i Fredrikstad er i tråd med intensjonene den gangen loven ble vedtatt?

BEGRUNNELSE:

Fredrikstad kommune planlegger å samle det kommunale avlastningstilbudet på den tidligere habiliteringsinstitusjonen Furutun. Fra Helsetilsynets «Veileder for landsomfattende tilsyn med kommunale sosial- og helsetjenester til barn i barne- og avlastningsboliger», kapittel 7, kan blant annet lese at «boligene bør være mest mulig lik et vanlig hjem, med nødvendig tilpasning til barna som skal være der. Boligene bør ligge gunstig til for skole, fritidsaktiviteter og lekeareal. Boligene bør være eneboliger, rekkehus eller leiligheter i den vanlige boligmassen med tilknyttede utearealer. Det bør ikke etableres boliger hvor flere enn fire barn bor, og det bør ikke være avlastningsplasser der barn bor fast. De som bor sammen bør i størst mulig utstrekning passe sammen i alder, interesser og behov».

Barnekonvensjonen vektlegger at barn skal vokse opp i en familie eller familielignende miljø. Permanent eller midlertidig institusjonsomsorg, skal kun være siste utvei og da til barnets beste. Institusjonene skal være små og sikre barnets grunnleggende rettigheter. Dette kan en lese seg til fra konvensjonens fortale, artikkelene 20 og 23 samt barnekomiteens General Comments nr. 9, pkt. 47.

Det å samle avlastningstilbudet rundt 100 barn med funksjonsnedsettelse på en institusjon, synes ikke å være i samsvar med gjeldende nasjonale politiske målsetninger, lovverket og våre internasjonale forpliktelser. Når slike sentrale føringer også er utelatt fra kommunepolitikernes saksdokumenter, så kan en stille spørsmål med om saken er tilstrekkelig opplyst og utredet. Det er trolig mange folkevalgte som verken er kjent med nasjonale politiske føringer og det rettslige grunnlaget rundt avlastningsboliger, barns rettigheter og forpliktelsene som følger av FNs barnekonvensjon og FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Svar:

Jeg må innledningsvis understreke at jeg er svært opptatt av at barn og unge som trenger det får forsvarlige og gode bo- og avlastningstilbud. Utvikling av denne type tjenester bør skje i samråd med brukerorganisasjoner for

funksjonshemmede, mottakere av avlastningstjenester og pårørende. Kommunen har selv ansvar å sørge for forsvarlige og gode helse- og omsorgstjenester til personer som har behov for dette, herunder avlastningstjenester. I tillegg til å ha det overordnede ansvaret for at de kommunale tjenestene ytes i tråd med lov, har kommunen også finansieringsansvaret for tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Når det gjelder finansiering av bygninger og boliger kan kommunen finansiere dette selv eller for eksempel søke om investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser fra Husbanken. Når det gjelder tilskudd til heldøgns omsorgsplasser fra Husbanken er det innarbeidet føringer om antall plasser slik representanten peker på. I Husbankens veileder for lokalisering og utforming av omsorgsbygg fremgår det at Barnekonvensjonen og FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne skal ligge til grunn for vurderinger og løsninger som velges. I samme veileder følger også klare anbefalinger om at det etableres små bogrupper, og hvordan private rom, fellesareal og uteområder bør utformes. I Husbankens forvaltning av investeringstilskuddet er det etablert generelle anbefalinger om antall samlokaliserte boliger. Dette er en del av vurderingen knyttet til krav om normalisering og integrering. I den konkrete saken i Fredrikstad kommune som representanten Hoksrud har trukket frem, har ikke kommunen mottatt tilskudd fra Husbanken.

Regjeringen vil gjennom en helhetlig politikk styrke kommunene og legge til rette for at alle, inkludert barn med funksjonsnedsettelse og deres familier, skal få et godt tilbud, tilpasset deres behov. Allerede i tilleggsnummeret for 2022 har regjeringen foreslått å øke kommunenes frie inntekter med 2,5 milliarder kroner i 2022. Regjeringen foreslo også 300 mill. kroner til å reversere Solberg-regjeringens forslag om økt innslagspunkt på 50 000 kroner for ressurskrevende tjenester i kommunene. I tillegg vil vi i tråd med Hurdalsplattformen jobbe for at fellesskapets helse- og omsorgstjeneste skal være tilgjengelig for alle. En viktig del av dette arbeidet handler om å inkorporere FNs konvensjon for rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov.

SPØRSMÅL NR. 467**Besvart 2. desember 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Regjeringen har foretatt en større omorganisering i Nærings- og fiskeridepartementet, som innebærer at fiskeri- og havministeren har fått det konstitusjonelle ansvaret for både sjømatnæringen, havbruksnæringen og den maritime næringen. Ettersom havbruksnæringen omfatter både sjømat og maritim virksomhet tilsier det at regjeringen Solberg sin havbruksstrategi bør revideres slik at den også omfatter den maritime delen av havbruksvirksomheten.

Vil statsråden sørge for å gjennomføre en slik revisjon av regjeringens havbruksstrategi?

BEGRUNNELSE:

Den nye fiskeri- og havministeren har overtatt det konstitusjonelle ansvaret for både sjømatnæringen og den maritime næringen – inklusive den maritime delen av havbruksvirksomheten.

Det viktigste politiske dokumentet for havbruksnæringen fra den forrige regjeringen er havbruksstrategien, som ble lagt frem i juli 2021. Dette dokumentet har én klar begrensning, og det er at det bare omfatter det tidligere Fiskeridepartementets politiske og forvaltningssmessige ansvarsområde. Hele den maritime delen av havbruksvirksomheten er holdt utenfor.

Statsråden bør sørge for en revisjon av havbruksstrategien til også å omfatte den store og voksende maritime delen av havbruksvirksomheten. Foreløpige anslag indikerer at den maritime virksomheten omfatter rundt 40.000 årsverk og har en verdiskaping på mellom 60 og 70 milliarder kroner.

Departementet har nedsatt en rekke arbeidsgrupper som skal arbeide med en videreføring av havbruksstrategien. Undertegnede konstaterer at mandatet for disse arbeidsgruppene skal arbeide ut fra den forutsetning at utredningene og anbefalingene skal skje innenfor fiskeriministerens konstitusjonelle ansvarsområde.

Naturlige høringsinstanser i dette arbeidet må inkludere maritime organisasjoner.

Regjeringens omorganiseringen av Departementet kan vanskelig tolkes på annen måte enn at en har akseptert at havbruksnæringen består både av sjømat og maritim virksomhet, og at regjeringens havbruksstrategi fra nå også vil omfatte den maritime delen av havbruksvirksomheten.

Svar:

Solberg-regjeringens strategi «Et hav av muligheter» er ikke denne regjeringens strategi. Det er derfor ikke aktuelt å revidere strategien. Dokumentet inneholder imidlertid mye bra, og vi vil videreføre tiltak der dette er i tråd med denne regjeringens politikk. Et eksempel på dette er utvalget som skal utrede tillatelsessystemet i havbruksnæringen, som snart starter opp.

Samspillet mellom havbruksvirksomheten og den maritime virksomheten vil ha betydning for begge næringene i årene fremover. Denne regjeringen skal føre en aktiv havbrukspolitikk og en aktiv maritim politikk, for å tilrettelegge for begge næringer. Regjeringen vil også sørge for god sameksistens mellom de ulike havnæringene, blant annet ved å utarbeide næringsplaner for Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet.

Regjeringen vil legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskaping og økte eksportinntekter. Målet er at Norge skal lede an i utviklingen av verdens mest produktive og miljøvennlige havbruksnæring med produksjon av matressurser til en voksende verdensbefolkning.

Dette arbeidet krever at det er en god sameksistens mellom de ulike havnæringene.

Opprettelsen av en fiskeri- og havminister, der det konstitusjonelle ansvaret for blant annet den maritime politikken og havbrukspolitikken hører inn under samme statsråd, er et grep regjeringen har tatt for å sikre en helhetlig tilnærming til mulighetene i havet og havnæringene.

Den maritime leverandørnæringen – utstyrsleverandører, rederier og verft m.m. – har en viktig rolle for å nå målene for havbruksnæringen. Et eksempel er oppdrett til havs, der regjeringen vil utvikle et eget konsesjonsregime med strenge krav til bærekraft og sameksistens mellom ulike havnæringer. Prosjektgruppen som arbeider med dette ser blant annet på egnede arealer, etablering av en ny tillatelsesordning, og HMS- og teknisk regelverk inspirert av både petroleumsnæringen og maritimt regelverk.

Regjeringen vil styrke den maritime næringens rolle i den videre utviklingen av havbruksnæringen. Vi vil stimulere til innovasjon, nye produksjonsformer og bærekraftige løsninger gjennom en aktiv og teknologinøytral næringspolitikk. I budsjettet for 2022 har regjeringen fremmet forslag om å etablere en ordning med grønne vekstlån. Det ligger også inne forslag til videreføring av låneordningen for skip i nærskipfart og fiskeflåten i 2022, og denne ordningen er styrket i budsjett-forliket mellom

AP, SP og SV. Regjeringen har i endringsproposisjonen for 2021-budsjettet foreslått at ikke-benyttede midler til kondemneringsordningen for skip, inklusive offshorefartøy, kan overføres til 2022. Videre vil vi legge frem en grønn omstillingsspakke for klimavennlig omstilling av skip, styrke aktivitetsskapende tiltak for maritim industri som

omstillingstiltak for offshoreflåten, sikre arbeidstakeres rettigheter, herunder krav til HMS og gode lønns- og arbeidsvilkår, i utviklingen av de nye havnæringene. Vi vil også stille krav til lavere utslipp fra offshoreflåten og fra fartøy som benyttes innenfor havbruk, inkludert underleverandører.

SPØRSMÅL NR. 468

Besvart 1. desember 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Vil statsråden tillate at OsloMet gjennomfører en sentralisering av studieplasser og legger ned studieplasser i Akershus for å flytte dem til Oslo?

BEGRUNNELSE:

I 2008 ble Høyskolen i Oslo og Høyskolen i Akershus slått sammen. En avgjørende forutsetning for denne avtalen var enigheten om fremtidig lokalisering av studenter og ansatte. Den signerte avtalen slår fast at «de to stedene for lokalisering som finnes i dag skal videreføres, og fremtidig vekst i antallet studieplasser skal skje ved begge studiestedene».

De to siste årene har det pågått en prosess der administrasjonen har forsøkt å minimere aktiviteten på Romerike. I styremøte 8. desember skal styret i OsloMet beslutte endelig lokalisering. Dersom administrasjonens anbefalinger blir vedtatt betyr dette at man vil gå fra dagens 3300 studenter på Romerike til kun 1700. Det er en halvering. Det er også langt unna den avtalen som ble inngått i 2008 der det egentlig skulle vært sterk vekst i antall studenter. Resultatet er at studieplassene sentraliseres i Oslo.

Det er også viktig å få med at studentene selv ønsker seg til Lillestrøm, og har vedtatt dette i studentparlamentet.

Svar:

Jeg er kjent med den pågående prosessen ved OsloMet for å avklare hvor universitetet skal lokaliseres på Romerike når leiekontrakten på nåværende studiested Kjeller utløper ved utgangen av 2024. Kunnskapsdepartementet har hatt dialog med OsloMet om denne saken, og forutsetningen er at utredningsarbeidet fram til universitetets beslutning om anbefalt konseptvalg gjennomføres

innenfor rammene av utredningsinstruksen og instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor. Spørsmålet om fordeling av studieplasser er en viktig del av beslutningsgrunnlaget for valg av konsept. Etter at universitetets styre har gjort sitt vedtak, skal saken forelegges Kunnskapsdepartementet, som i tråd med nevnte regelverk skal vurdere saken og fatte endelig beslutning om valg av konsept. Vi er orientert om at styret vil behandle saken i møte 8. desember.

Ettersom saken ennå ikke er forelagt departementet, vil jeg i tråd med dette avventende styrets vedtak, som vil være en viktig del av grunnlaget for departementets beslutning.

SPØRSMÅL NR. 469**Besvart 3. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at gjerdene langs jernbanen gjennom Dalane og Jæren i Rogaland blir vedlikeholdt, slik at man unngår at dyr blir drept av toget?

BEGRUNNELSE:

Påkjørsel av dyr langs togstrekninger er et stort problem. Jeg har ved flere anledninger de siste årene hatt samtaler med bønder på Jæren og i Dalane som er frustrert over manglende vedlikehold av gjerdene langs jernbanelinjen på Jærbanen/Sørlandsbanen.

Langs store deler av jernbanen er det stor bosetting med både barn, unge og voksne, i tillegg til lange strekk med jordbruk og beiteområder. I sentrale strøk blir det oppstandelse om noen kommer seg inn på jernbanelinja og blir skadet. I distriktet ser det annerledes ut. Dårlig vedlikeholdte gjerd-er bidrar til omkomne og skadde dyr.

Situasjonen er vanskelig for bøndene og dyrelivet er under hardt press som følge av dårlig vedlikeholdte gjerd-er.

Svar:

Bane NOR har ikke en generell plikt til å ha gjerd-er langs jernbanen. Ved utarbeidelsen av jernbaneloven av 1993 ble det vurdert om det skulle innføres en slik plikt, men man fant at det ikke var hensiktsmessig, jf. NOU 1991:32, side 36. Det fremgår av grannegjerdelova § 1 at loven ikke gjelder for jernbanen. I 2012 konkluderte Høyesterett med at det heller ikke forelå noen andre grunnlag for at jernbanen har en generell plikt til å holde gjerde.

Etter beitelova § 6 har dyreeier en selvstendig plikt til å sørge for at husdyr ikke kommer inn på området der eieren ikke har rett til å la dyra være. Etter dyrevelferdslova § 24 har dyreeier ansvar for å sikre at dyr får godt tilsyn og stell, herunder beskyttes mot skade.

Bane NOR prioriterer særlig gjerd-er der det befinner seg mange mennesker i nærheten av jernbanen, hvor ulovlig ferdsel på jernbanen utgjør en spesiell risiko som f.eks. i tettbygde strøk, i nærheten av skoler, barnehager, idrettsbaner og parkeringsplasser.

Ved drift av jernbanenettet forekommer det dessverre fra tid til annen dyrepåkjørsler. Selv om Bane NOR ikke er forpliktet til det, vil foretaket arbeide med å forebygge dyrepåkjørsler gjennom vedlikehold av gjerd-er langs jernbanelinjen på Jærbanen/Sørlandsbanen.

SPØRSMÅL NR. 470**Besvart 1. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren prioritere byggingen av ny firefelts E39 mellom Lyngdal Vest og Ålgård og samtidig sørge for at det i prosjektet legges inn gode tilførselsveier til Jæren, Egersund og Flekkefjord?

Svar:

Den statlige kommunedelplanen utarbeidet av Statens vegvesen for E39-strekningen Lyngdal vest - Ålgård, ble vedtatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet den 25. juni 2021. Med vedtaket på kommunedelplanen overføres det videre planarbeidet og ansvaret for utbyg-

ging av denne veistrekningen til Nye Veier AS. Nye Veier har nå fått overlevert nødvendig plan- og datamateriale fra Statens vegvesen slik at selskapet kan fortsette planleggingen. Overleveringen av datamaterialet ble gjennomført 15. oktober i år.

Denne siste overføringen markerer at Nye Veier AS har fått overført ansvaret for videre planlegging og utbygging av alle delstrekninger på E39 mellom Kristiansand og Ålgård som skal bygges ut med ny og fremtidsrettet veiinfrastruktur.

Utbygging av ny E39 mellom Kristiansand og Ålgård er godt i gang. Veistrekningen øst for Mandal planlegges åpnet allerede i år, 2021. Veistrekningen fra Lindesnes

grense til Kristiansand planlegges åpnet i 2022. Nye Veier har også engasjert entreprenør som har startet utbygging av ny vei gjennom Lyngdal kommune. På den mellomliggende strekningen fra Mandalselva til Lyngdal pågår det reguleringsarbeid.

Nye Veier AS prioriterer sine utbygginger ut fra samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Selskapet har besluttet utbygging av E39-strekningene Kristiansand til Lyngdal vest og strekningen fra Moi til Ålgård.

Nye Veier AS har i samarbeid med kommunene allerede startet opp reguleringsarbeid på delstrekninger fra Moi til Ålgård med planlagt behandling i kommunene i 2022. Det foreligger lokalpolitisk tilslutning til et finansieringsopplegg med bompenger for den første delstrekningen fra Ålgård og østover.

Nye Veier har gjennom sin statlige finansieringsramme ved bruk av bompenger midler til å gjennomføre utbyggingen av ny E39 mellom Kristiansand og Ålgård. Som en del av E39-utbyggingen, sikres gode kryssløsninger og forbindelser til eksisterende veinett. Øvrig op-

pgradering av det regionale veinettet inngår ikke i E39-utbyggingen.

Utbedringer på annet veinett vil være selvstendige prosjekt som ikke skal gjennomføres eller finansieres som del av E39-utbyggingene.

Et eksempel på dette er en mulig utbedring på rv. 42, ned mot Egersund som Statens vegvesen har ansvar for, hvor spesielt en innkorting mellom Lomeland og Eigestad vil kunne ha positiv netto nytte. Samferdselsdepartementet har bedt om at Statens vegvesen gjennomfører en utredning av tilknytningsveien mot Egersund.

Nye Veier etablerer nødvendige tilførselsveier fra kryss på ny E39 til eksisterende E39 for å få et helhetlig godt fungerende hovedveisystem. Nødvendig lengde på tilførselsveiene og i hvor stor grad disse oppfattes å knytte sammen tettstedene, er avhengig av hvor kryss på ny E39 blir liggende i forhold til dagens hovedveisystem.

Verken i Agder eller Rogaland planlegger Nye Veier tiltak på annet veinett som ikke har en direkte sammenheng med ny E39.

SPØRSMÅL NR. 471

Besvart 1. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil regjeringen utrede hvordan man kan sikre at aktører som kontrollerer essensiell digital infrastruktur, som bredbåndstjenesten er, ikke kan opptre slik at de påvirker forbrukernes konsum av medier og innhold, og hvordan mediemangfoldet kan beskyttes – og sikre effektiv konkurranse der det ikke er grunnlag for konkurranse på infrastrukturnivå, hindrer innlåsing av forbrukerne og sikrer nøytralitet og mediemangfold i bredbåndnettene?

BEGRUNNELSE:

Mange er svært bekymret for de langsiktige konsekvensene av utviklingen i bredbåndsmarkedet. Problemstillingen er adressert i Meld. St. 28 (2020-21) Vår felles digitale grunnmur, men det er ikke gjort noen utredning av konsekvensene av manglende konkurranse for mediemangfold og innholdsmarkedene. Dette til tross for at meldingen erkjenner at et stort antall forbrukere, spesielt i distriktene, ikke vil ha valgfrihet mellom bredbåndsløseleverandører, på grunn av de høye investeringskostnadene.

Transport- og kommunikasjonskomiteen hadde disse flertallsmerknadene da meldingen ble behandlet:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, peker på at tilgang til nyhetsmedier og innholdstjenester i økende grad skjer digitalt, og derfor er avhengig av bredbånd. Flertallet deler den bekymring som er fremført av mediebransjen om at aktører som kontrollerer forbrukernes tilgang til bredbåndnett i økende grad blir vertikalt integrert og etablerer egne innholdstjenester. Dette innebærer at aktørene kan opptre som portvoktere med egeninteresse i, og mulighet til, å påvirke forbrukernes innholdskonsum, for eksempel ved å løfte frem eget innhold på bekostning av andres, eller ved å koble sammen innholds- og bredbåndstjenester. Flertallet mener dette kan være negativt for mediemangfoldet og borgernes frie tilgang til informasjon.»

«Flertallet mener at det bør legges til rette for ytterligere konkurranse på tjenestenivå og føres hyppigere kontroll av markedet hvor en aktør har monopol eller spesielt sterk markedsstilling.»

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, er bekymret for hvordan svikt i konkurransen og bruk av bindingstid, koblingssalg og andre innlåsningsmekanismer som rammer forbrukerne, er til hinder for valgfrihet og begrenser tilgangen til fri informasjon.»

Svar:

Spørsmålet som representanten Pettersen stiller, berører viktige problemstillinger som ligger i grenseflaten mellom bredbåndsmarkedene, markedene for digitalt innhold og forutsetninger for ytringsfrihet. Som indikert i begrunnelsen for spørsmålet, er det blitt uttrykt bekymring for at eventuell mangelfull konkurranse i bredbåndsmarkedene, kan få uheldige konsekvenser for blant annet mediemangfold og ytringsfrihet.

Forbruk av medietjenester skjer i økende grad over digitale plattformen. Medievirksomheter er i stadig større grad avhengig av tilgang til digital infrastruktur som mobil- og bredbåndnett for å kunne nå ut til innbyggerne med innhold og journalistikk.

Regjeringen har satt ambisiøse mål for bredbånddekningen i Norge. Vi vil at alle husstander skal ha tilbud om høyhastighetsbredbånd innen 2025. Dette vil bidra til at alle kan delta i den digitale utviklingen, kan ha tilgang til et variert medieinnhold og legge til rette for ytringsfrihet. Det er også viktig at nettene er sikre og robuste, slik at kommunikasjonen ikke blir rammet av f.eks. ulykker eller ekstremvær, og det er viktig å legge til rette for konkurranse for å sikre rimelige priser og et godt tjenestetilbud. Det er uheldig dersom mangelfull konkurranse i mobil- og bredbåndsmarkedene, gjør at tilbyderne av denne infrastrukturen får mulighet til, eller har kommersiell interesse av, på ulike måter å begrense eller styre innbyggernes forbruk av digitale tjenester og innhold.

Ytringsfrihetskommisjonen, som ble oppnevnt i februar 2020, har som oppdrag å foreta en helhetlig gjennomgang av ytringsfrihetens stilling i Norge. Digitaliseringen og konsekvensene av den, blant annet for medienes rolle og innbyggernes informasjonstilgang, ligger i kjernen av kommisjonens mandat. Kommisjonen skal blant annet vurdere tiltak for å fremme en åpen og opplyst offentlig samtale, inkludert:

“Tiltak for å legge til rette for velfungerende kanaler for formidling av informasjon og samfunnsdebatt. Her bør kommisjonen drøfte de redaktørstyrte journalistiske medienes rolle, inkludert hvordan distribusjon i digitale kanaler i konkurranse med andre typer innhold påvirker rammebetingelsene for kvalitetsjournalistikken. Kommisjonen bør også drøfte nye aktører med portvokterfunksjoner og hvordan myndighetene kan bidra til at disse funksjonene blir praktisert i tråd med prinsippene om ytringsfrihet, etterrettelighet og uavhengighet.”

Kommisjonens utredning skal leveres før 15. august 2022.

Som kommunal- og distriktsminister har jeg ansvar for sektormyndigheten for elektronisk kommunikasjon (ekommyndigheten). Det kanskje viktigste virkemiddelet fra ekommyndighetens side, for å bidra til godt mediemangfold og ytringsfrihet, er å legge til rette for god og velfungerende konkurranse i markedene for elektronisk kommunikasjon. Velfungerende konkurranse vil gi sluttbrukerne valgfrihet, og bidra til at alle kan ha god

tilgang til den informasjon og de innholdstjenester de måtte ønske. Konkurranse vil også hindre at enkeltaktører får den type markedsrett som representanten Pettersen viser til i begrunnelsen for spørsmålet.

Tilrettelegging av konkurranse for blant annet å sikre forbrukere og virksomheter over hele landet gode tjenester, står sentralt i formålsparagrafen til ekomloven. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet fører tilsyn med bredbåndsmarkedene. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har gjennom såkalte markedsvedtak pålagt Telenor, som tilbyr med sterk markedsstilling, særlige plikter som skal bidra til økt konkurranse. Blant annet pålegges Telenor å åpne sine bredbåndnett for konkurrenter på nærmere bestemte vilkår, slik at andre tjenestetilbydere kan tilby sine tjenester over Telenors infrastruktur.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har påbegynt en revisjon av markedsreguleringen på bredbåndsområdet, med sikte på å fastsette ny regulering i løpet av 2022/2023. Et viktig moment i analysen av markedene som Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gjennomfører i forbindelse med revisjonen, er å vurdere om det er grunnlag for å dele bredbåndsmarkedene i Norge opp i flere mindre regionalt avgrensede geografiske markeder. Dette kan i sin tur føre til at flere tilbydere enn Telenor blir pålagt å åpne nettene sine for konkurrenter. Men, jeg må understreke at selv om dette er en mulighet som regelverket gir, har Nasjonal kommunikasjonsmyndighet foreløpig ikke konkludert.

Jeg vil også peke på utviklingen innenfor radioteknologier og spesielt mobilteknologien 5G, som gjør at det er grunn til å være optimistisk med tanke på konkurransen i bredbåndsmarkedene fremover. Norge har i dag tre uavhengige mobiltilbydere som bygger 5G-nett. I tillegg har en fjerde bredbåndstaktør nylig kjøpt radiofrekvenser for 5G som kan gi ytterligere utbygging. Trådløst høyhastighetsbredbånd basert på slike nett vil trolig være tilgjengelig i store deler av landet om noen år. Dette vil gi økt konkurranse og økt valgfrihet for sluttbrukerne.

I tillegg til betydningen av velfungerende konkurranse, vil jeg trekke frem prinsippet om nettnøytralitet, det vil si retten til en åpen internettilknytning, som er lovfestet i Norge. Nettnøytralitet skal sikre at internett er en åpen og ikke-diskriminerende plattform for alle former for kommunikasjon og innholdsdistribusjon. Nettnøytralitet er derfor viktig for innbyggernes tilgang til kommunikasjonstjenester, ytringsfrihet og demokrati.

SPØRSMÅL NR. 472**Besvart 6. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Innblanding av biodrivstoff krev inga større oppgradering av farkostar eller infrastruktur og er difor eit verkemiddel som kan gje raske reduksjonar i utslepp av CO₂.

Kva for plan har regjeringa for innføring av omsetjingskrav for bærekraftig biodrivstoff i skipsfart, og når ser statsråden for seg at omsetjingskrav for slik biodrivstoff blir innført?

GRUNNGJEVING:

I klimaplanen er det eit mål å skifte ut fossilt drivstoff med bærekraftig biodrivstoff i skipsfart. Hovedgrepet som ble varsla i planen, var innføring av omsetjingskrav for biodrivstoff i skipsfart fra 2022. Regjeringa som Venstre var med i, ville òg vurdere om eit felles omsetningskrav for vegtrafikk og anleggsdiesel, bør gjelda for skipsfart.

Svar:

I Meld. St. 13 (2020-2021) ble det varslet at det skulle tas sikte på å innføre omsetningskrav for biodrivstoff i skipsfart fra 2022 og utrede om et eventuelt felles omsetningskrav for veitransport og anleggsdiesel også kan gjelde for skipsfarten. Som en oppfølging av dette har Miljødirektoratet fått i oppdrag å utrede omsetningskrav for biodrivstoff til skipsfart.

I juli la EU-kommisjonen fram en pakke med forslag til klimaregelverk ("Fit for 55"), hvor flere av forslagene berører skipsfarten. Blant annet er det foreslått å innlemme skipsfarten i kvotesystemet for klimagasser og at det skal stilles krav til redusert utslippsintensitet i skip. Miljødirektoratet har varslet at det er behov for å se det foreslåtte omsetningskravet for biodrivstoff i sammenheng med disse forslagene. Utrekningsarbeidet vil derfor pågå et stykke ut i 2022 og regjeringen vil deretter vurdere veien videre.

SPØRSMÅL NR. 473**Besvart 3. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre om at han vil kvalitetssikre hva som er det beste alternativet for Finnmark, om formell søknad fra Troms og Finnmark om oppløsning skulle komme?

BEGRUNNELSE:

I ordinær spørretime onsdag 24. november spurte undertegnede kommunalministeren om han kunne gjøre rede for hvilken søknad som lå til grunn for at regjeringen nå har gitt Troms og Finnmark grønt lys for oppløsning. Kommunalministeren mener at det har kommet flere vedtak fra Troms og Finnmarks fylkesting som kan ansees som søknad om oppløsning. 12. november ble det imidlertid sendt brev fra kommunalministeren til de fire aktuelle fylkeskommunene. I brevet gis en grundig innføring i hva som ansees som en tilstrekkelig søknad om oppløsning. Uansett om kommunalministeren mener at

det har blitt gjort flere vedtak for oppløsning, kan vi enes om at Troms og Finnmark ikke har sendt en søknad etter å ha mottatt et brev som faktisk understreker hva en slik søknad skal inneholde.

For i brevet kan vi nemlig lese at statsråden er nøye på at en søknad om deling bør ta for seg konsekvensene en deling vil få for blant annet samfunnsutviklingen og tjenester til innbyggerne. Med andre ord skal fylket synliggjøre at en deling gir flere og større fordeler enn å beholde regionene. Det er å forvente at man peker på klare fordeler av å dele Troms og Finnmark, om deling blir konklusjonen av utredningen.

Vi vet at denne regjeringen har et sterkt ønske om at Troms og Finnmark oppløses. Vi vet imidlertid lite om hva denne oppløsningstrangen kommer av. Det kan være at de av mer åpenbare grunner enn jeg klarer å se at Finnmark står seg best alene i ti-årene som kommer med forhåpentligvis mange nye oppgaver, større ansvar og ikke minst med internasjonalt samarbeid om nordområdene.

Statsrådets parti har imidlertid fått folk til å stemme frem et regjeringsskifte blant annet fordi man har gått langt i å garantere en oppløsning. Velgerne forventer en oppløsning og Sps representanter i regjering og storting er klar over det. Derfor er det viktig at statsråden likevel kan forsikre om at regjeringen vil uheldig gå inn i utredningen som kommer fra Troms og Finnmark og garantere for at Finnmark faktisk står seg best alene, om det blir konklusjonen. Det er viktig for å sikre at befolkningen i Finnmark ikke vil lide under en oppløsning og stå tilbake med en dårligere løsning enn i dag.

Svar:

Spørsmålsstiller er opptatt av det formelle grunnlaget for oppløsning, om hva som skal anses som en tilstrekkelig søknad for å beslutte oppløsning av Troms og Finnmark fylkeskommune. Til det vil jeg innledningsvis bemerke at det til grunn for vedtaket om tvangssammenslåing overhodet ikke lå noen søknad til grunn. Tvert imot, så ble dette besluttet nasjonalt, mot fylkeskommunenes vilje.

I begrunnelsen for spørsmålet står det at “ Vi vet at denne regjeringen har et sterkt ønske om at Troms og Finnmark oppløses. Vi vet imidlertid lite om hva denne oppløsningstrangen kommer av”. Jeg vil gjerne klargjøre overfor spørsmålsstiller at regjeringens ønske om å tilrettelegge for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner skal kunne løses seg opp dersom de ønsker det, er begrunnet med folkestyrehensyn. Jeg legger til grunn at befolkningen i Troms og Finnmark, gjennom sine folkevalgte representanter, er best i stand til å vurdere hvilken regional organisering som ivaretar deres behov og muligheter framover.

I regjeringserklæringen står det at regjeringen vil sende en sak til Stortinget med forslag om at den innsendte søknaden fra fylkestinget i Troms og Finnmark innvilges. Som jeg sa i spørretimen 24. november 2021, mener jeg det må legges til grunn at brevet fra Troms og Finnmark fylkeskommunes 25. juni 2021 til bl.a. Kommunal- og moderniseringsdepartementet, må forstås som en søknad om deling. Dette understøttes av at Troms og Finnmark fylkeskommune også sendte brev om søknad om deling til departementet i august 2020. Denne søknaden ble omtalt i Prop. 1 S (2020–2021) fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, uten at Stortinget kommenterte søknaden i sin innstilling til Prop. 1 S. Det bør altså ikke være tvil om at Troms og Finnmark fylkesting ønsker deling.

Regjeringen vil legge til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner som ønsker det, skal kunne deles. Jeg har informert om rammene for deling i brev til de tvangssammenslåtte fylkeskommunene 12. november 2021. Det er lagt opp til samme prosess og tidsplan for Troms og Finnmark som for de andre fylkeskommunene som ev. søker om deling. Av denne grunn må også Troms og Finnmark fylkeskommune innen 1. mars 2022 oversende en utredning som underbygger søknaden om deling. Her får Troms og Finnmark fylkeskommune anledning til å vurdere hvordan de best kan organisere seg for å svare ut de behovene den delen av landet møter, både med hensyn til samfunnsutviklingen, tjenestetilbud, myndighetsutøvelse og lokaldemokratiet.

Etter at departementet har mottatt begrunnede søknader om deling, vil jeg legge fram en godt opplyst sak for Stortinget med regjeringens vurdering og forslag til endringer i fylkesinndelingen.

SPØRSMÅL NR. 474

Besvart 10. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at Avinor kan legge til rette for at utslippsfrie taxier kan velges av kunder som førsteprioritet ved lufthavnene og sikre at slik planlagt ordning ved Stavanger lufthavn kommer i gang?

BEGRUNNELSE:

I Stavanger er det tatt initiativ til en ordning hvor kunder kan velge el-drosjebil som førsteprioritet på Stavanger

Lufthavn, Sola. Avinor både lokalt og sentralt har vært positive til en slik ordning. Nødvendig utstyr er innkjøpt og systemet kan ifølge Avinor være operativt fra 1. februar 2022.

Det er imidlertid en del motstand i bransjeorganisasjonen mot ordningen med å prioritere nullutslippskjøretøy og prosjektet kan synes å stoppe opp.

Drosjenæringen må gå fra fossilbiler til nullutslippsbiler. En ordning med et prioritert valg blir en viktig fak-

tor for at flere drosjeeiere velger å kjøpe utslippsfrie biler raskere.

Kundene skal kunne ta grønne valg i hverdagen. I dag er et slikt valg vanskelig ved lufthavnene våre dersom en ønsker å ta utslippsfri drosje. Ved en prioritert ordning kan kundene velge grønn drosje like enkelt som fossil-drosje.

Svar:

Jeg har lagt dette spørsmålet fram for Avinor AS (Avinor). Avinor viser til at selskapet, som ansvarlig for 43 statlige flyplasser, har et betydelig klima- og miljøansvar. Avinors mål er å halvere egne totale kontrollerbare klimagassutslipp innen 2022 (sammenlignet med 2012), og at egen drift skal være fossilfri innen 2030. Avinor skal også være en aktiv pådriver for å redusere klimagassutslippene fra flytrafikken og tilbringertjenesten. Avinors mål støtter opp under regjeringens ambisjoner om at klimagassutslippene fra transportsektoren skal reduseres.

Tilbringertjenesten ved Avinors lufthavner består av ulike kollektive transportformer som buss og tog, men også passasjertransport via en stor andel mindre kjøretøy, herunder taxi. De ulike transportaktørene vil de neste årene ha et betydelig behov for tilrettelegging av infrastruktur/ladefasiliteter for å kunne innfri myndighetenes

miljømålsettinger. Avinor har i lengre tid arbeidet med å etablere ladepunkter tilknyttet lufthavnens parkeringsanlegg og har per i dag etablert ca. 1200 ladepunkter. Avinor arbeider kontinuerlig med å tilrettelegge for nødvendig infrastruktur og har tilrettelagt for hurtiglading i flere taxidepot (Stavanger, Bergen og Oslo).

Avinor har bestilt et nytt såkalt Taxi Management System, som skal fremkalle taxier fra depot til for-plass via sjåførenes mobiltelefon. Dette er et teknologiskifte som muliggjør prioritering/kvotering av nullutslippskjøretøy, og som vil være klart til 1. februar 2022. For ordens skyld kan det nevnes at det ved Oslo lufthavns taxi-bestillingssautomater har vært mulig å bestille nullutslippstaxi helt siden 2014.

Avslutningsvis viser Avinor til at selskapet har en dialog med taxinæringen, både lokalt og sentralt, og har erfart at det er noe motstand mot tiltaket fra deler av næringen. Avinor legger til grunn at en slik prioritering/kvotering er selskaps-/konkurransenøytral, samtidig som den ivaretar passasjerenes rettigheter til fritt taxivalg. Avinor har derfor til hensikt å starte et pilotprosjekt ved Stavanger lufthavn med prioritet/kvotering av nullutslippskjøretøy, i tråd med regjeringens og offentlige myndigheters intensjon og ønske om overgang til nullutslippskjøretøy. Oppstartdato er satt til 1. februar 2022.

SPØRSMÅL NR. 475

Besvart 3. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for at melkeprodukter er unntatt grunnavgift, hva er statsrådets vurdering av denne, og hva er provenyeffekten av dette avgiftsunntaket?

BEGRUNNELSE:

Grunnavgift er en avgift på emballasje som ikke kan brukes om igjen i sin opprinnelige form. Emballasje som inneholder melk og melkeprodukter, drikkevarer fremstilt av sjokolade eller kakao, drikkevarer i pulverform, korn- og soyabasert melkeerstatning eller morsmelkerstatning, er fritatt for grunnavgift.

Svar:

Grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer ble innført 1. januar 1994. Avgiften var begrunnet i et ønske om å favorisere gjenbruksemballasje fremfor engangsemballasje av miljøpolitiske hensyn. Avgiften omfatter emballasje som ikke kan brukes om igjen i sin opprinnelige form (engangsemballasje). Emballasje som inneholder melk og melkeprodukter, drikkevarer fremstilt av sjokolade eller kakao, drikkevarer i pulverform, korn- og soyabasert melkeerstatning eller morsmelkerstatning, er fritatt for avgift. Skatteutgiften ved fritaket kan anslås til om lag 550 mill. kroner i 2021.

Unntakene i grunnavgiften skyldes historisk at det ved innføring av avgiften ble valgt de samme avgrensningene som i den tidligere drikkeareavgiften. Melkeprodukter og varer i pulverform mv. ble derfor også fritatt for grunnavgift.

I NOU 2007: 8 En vurdering av særavgiftene ble det anbefalt at grunnavgiften på drikkevareemballasje avvikles. Utvalget viste til at det ikke finnes dokumentasjon

på at ombruk er bedre enn gjenvinning. Jeg er derfor også skeptisk til å foreslå utvidelse av avgiften.

SPØRSMÅL NR. 476

Besvart 3. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Har det blitt bevilget midler til Bondeviks Oslosenter over statsbudsjettet fra 2006 da senteret ble startet og frem til i dag - eventuelt hvor mye og til hvilke formål?

BEGRUNNELSE:

Dagbladet har den siste tiden publisert flere artikler om Oslosenteret, som er ledet av Kjell Magne Bondevik. Disse artiklene kan tyde på at Oslosenteret har økonomiske bindinger til regimene i Saudi-Arabia og i Bahrain som er uheldige. Det fremmes påstander om at senteret bidrar til hvitvasking av disse regimene, og at senteret har blitt brukt til å kjøpe tilgang til den norske statsministeren og andre statsråder.

Svar:

Det er blitt bevilget midler over statsbudsjettet til «Oslosenteret – senter for fred og menneskerettigheter». Første bevilgning ble gitt i 2009 og den siste i 2015, sistnevnte med gjennomføringsperiode til og med 2017.

Totalt er det bevilget om lag 51 millioner kroner, med store variasjoner fra år til år.

Det klart største beløpet, om lag 43 millioner kroner totalt, er brukt for å fremme fred og forsoning i Somalia, bevilget over statsbudsjettene fra og med 2012 til og med 2015, sistnevnte med gjennomføring av aktiviteter til og med 2017.

Oslosenterets virksomhet er basert på menneskerettighetene og har som formål å bidra til fred og forsoning, med særlig vekt på større forståelse og toleranse mellom folk og mennesker med ulik religion og religiøs tilhørighet. Dette skal også bidra til demokratiutvikling og lederskap i sårbare stater.

Dette er i tråd med Norges utenrikspolitiske mål, på tvers av partipolitiske skillelinjer i Norge.

Utenriksdepartementets bevilgninger har bidratt til Oslosenterets aktiviteter; i hovedsak dialogmøter, seminarer og lignende i en rekke land, samt globalt - på tvers av landegrensene. Det er også bevilget penger brukt på aktiviteter knyttet til Norge, herunder i forbindelse med utdelingen av Nobels fredspris til Malala Yousafzai i 2014.

SPØRSMÅL NR. 477

Besvart 2. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at helseforetakene samarbeider med og tar i bruk ledig kapasitet hos de private sykehusene for å unngå økte ventetider?

BEGRUNNELSE:

Mange offentlige sykehus melder om at de igjen må utsette behandling og operasjoner som følge av økende koronasmitte. Helse- og omsorgsministeren uttaler at hun har stor forståelse for at dette er krevende både for ansatte,

pasienter og pårørende. Flere private aktører og sykehus, som Volvat og Aleris, har kompetanse og ledig kapasitet og er positive til å avhjelpe de offentlige sykehusene, slik at pasientene slipper å vente. Begge disse sykehusene har bistått under pandemien, blant annet med helt avgjørende testkapasitet i de store byene.

Økte ventetider for pasientene kan gi unødvendige bekymringer, lidelser og helsetap for den enkelte. Lange ventetider gir også økte offentlige utgifter i form av komplikasjoner, sykefravær og utenforskap. I en slik situasjon er det viktig at vi bruker den samlede kapasiteten best mulig, og at de offentlige og private sykehusene samarbeider til pasientenes beste.

Det er bevilget ekstra midler til kjøp av privat behandlingsskapasitet under pandemien. I enigheten om revidert nasjonalbudsjett 2020 fikk Fremskrittspartiet på plass 600 mill. kroner ekstra til de regionale helseforetakene, som skulle gå til kjøp av tjenester hos private sykehus for å korte ned ventetider og helsekøene. I budsjettenigheten for 2021, ble det øremerket ytterligere 250 mill. kroner til kjøp av tjenester hos private sykehus. Spørsmålsstiller ønsker en oversikt over om de øremerkede midlene er benyttet til formålet frem til nå i år.

Svar:

Som følge av økning i antall covid-19-innleggelser og økt beredskapsnivå i flere sykehus, har planlagt behandling

enkelte steder blitt utsatt. Det kan utgjøre en ekstra belastning for de pasientene som blir berørt og for deres pårørende. Samtidig er det i noen tilfeller et nødvendig tiltak, blant annet for å frigjøre helsepersonell til intensivbehandling.

I denne situasjonen er det særlig viktig at de regionale helseforetakene utnytter den samlede kapasiteten i og på tvers av regionene best mulig. Det kan for eksempel innebære at pasienter får tilbud om å motta helsehjelp hos et annet helseforetak enn det de er henvist til, eller hos en privat avtalepart. Pasientene har også rett til å velge behandlingssted. Jeg understreker at alle pasienter i spesialisthelsetjenesten fremdeles har krav på nødvendig helsehjelp innen forsvarlig tid.

Det er opp til de regionale helseforetakene å vurdere om det er nødvendig å utvide kjøpene fra private aktører. Helseregionenes kjøp av helsetjenester fra private aktører utgjorde over 16 mrd. kroner i 2020. Jeg legger til grunn at de regionale helseforetakene har et godt samarbeid med de private avtalepartene.

For en oversikt over bruken av den øremerkede bevilgningen til kjøp fra private i 2021 viser jeg til omtalen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021, jf. Prop. 195 S (2020–2021). Jeg viser også til tidligere statsråd Bent Høie sitt svar på spørsmål nr. 2567 av 2. juli 2021.

SPØRSMÅL NR. 478

Besvart 2. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å forebygge partnerdrap og annen vold mot kvinner, hvor stor andel av voldtektsoffere som søkte om voldsoffererstatning i 2020 fikk innvilget erstatning og hva gjør regjeringen for å sikre at kvinner som blir utsatt for voldtekt og annen vold får rettmessig oppreisning i form av voldsoffererstatning?

BEGRUNNELSE:

25. november er den internasjonale dagen for avskaffelse av vold mot kvinner.

I Norge er hvert fjerde drap som begås partnerdrap. I 70 prosent av partnerdrapene er det registrert part-

nervold før drapet, noe som burde gi anledning til å forebygge langt flere drap enn i dag.

Ivaretagelsen av kvinner som utsettes for voldtekt i Norge går feil vei. Det er registrert en drastisk nedgang i andelen søknader om voldsoffererstatning for voldtektsofre som innvilges. Mens andelen som fikk innvilget voldsoffererstatning i voldtektssaker i årene 2015–2017 var på mellom 38 prosent og 26 prosent, var andelen innvilgelser i slike saker nede i bare 8 prosent i 2019.

Spørsmålsstiller mener forebyggelse av vold mot kvinner og ivaretagelse av kvinner som utsettes for vold, må bli langt bedre, men at den forrige regjeringen på ingen måte prioriterte dette høyt nok.

Svar:

Regjeringen tar arbeidet med vold mot kvinner på stort alvor. Vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep er alvorlig kriminalitet som skal prioriteres høyt – fra forebygging til straffegjennomføring. I Hurdalsplattformen varsler regjeringen at vi vil legge frem en egen opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

De fleste ofrene for partnerdrap er kvinner. Disse drapene kommer sjelden uten forvarsel, og det er et stort potensiale for å forebygge bedre. I desember i fjor leverte partnerdrapsutvalget sin utredning. Regjeringen vil nå gå grundig gjennom anbefalingene fra utvalget. Ett tiltak er opprettelsen av en permanent partnerdrapskommisjon. Formålet med en slik kommisjon vil være læring og videreutvikling av arbeidet med å forebygge partnervold og partnerdrap.

Når det gjelder spørsmålet om hvor stor andel av voldtaktsutsatte som får voldsoffererstatning, vil jeg påpeke at innvilgelsesprosenten i disse sakene var på 28 prosent i 2019. I 2020 var innvilgelsesprosenten på 32 prosent.

Når innvilgelsesprosenten for saker som blir behandlet etter voldsoffererstatningsloven skal analyseres, må det skilles mellom saker med og uten dom. I voldtaktssaker med dom får de aller fleste innvilget søknad om voldsoffererstatning.

Der påtalemyndigheten har kommet til at det ikke kan bevises utover enhver rimelig tvil at mistenkte er skyldig, er det også utfordrende å bevise at vedkommende med klar sannsynlighetsovervekt har utsatt den som krever erstatning for en voldtakt. Dette er ofte saker med et krevende bevisbilde og det er derfor vanskelig å komme utenom at personer som er utsatt for voldtakt, kan få

avslag på søknad om voldsoffererstatning. Bevisvurderingen vil for en stor del bero på en vurdering av partenes troverdighet, fordi motstridende forklaringer fra søkeren og den påståtte skadevolderen ofte er de eneste bevisene i disse sakene. Det kan være enda vanskeligere å bevise en sak for voldsoffererstatningsmyndighetene enn for domstolene, fordi saksbehandlingen er skriftlig. Erstatningsnemnda for voldsopfre har beskrevet bevissituasjonen slik, jf. ENV-2017-3350:

«Nemnda bemerker innledningsvis at klagers advokats henvisning til Rt-2011-641, hvor Høyesterett blant annet uttaler at domstolen i saker som den aktuelle som utgangspunkt har anledning til å domfelle ut fra en troverdighetsvurdering, ikke automatisk er overførbar til forvaltningens bevisvurdering. Det vises til domstolens umiddelbare bevisførsel og retten til kontradiksjon, som gjør at bevisbildet blir annerledes når saken behandles i domstolen. Etter nemndspraksis kreves det som regel bevismomenter utover en troverdig forklaring fra skadelidte for å legge forklaringen til grunn.»

Domstolsbehandling vil normalt gi et sikrere avgjørelsesgrunnlag enn en forvaltningsprosess basert på skriftlighet. I Prop. 238 L (2020–2021) Lov om erstatning fra staten til voldsutsatte (voldserstatningsloven), som er til behandling i Stortinget, er det foreslått at staten skal dekke partenes saksomkostninger. Dersom forslaget blir vedtatt, vil voldsutsatte som ønsker å prøve erstatningsskravet mot den påståtte skadevolderen for domstolene, ikke bære noen økonomisk risiko. Det vil gi økt rettsikkerhet for partene. I proposisjonen er det også foreslått at alle som ved dom er tilkjent erstatning fra skadevolderen, for eksempel for en voldtakt, kan få utbetalt erstatningen fra staten tilnærmet automatisk og umiddelbart, uten å fremme søknad.

SPØRSMÅL NR. 479

Besvart 2. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil statsråden gi kommuner som er i gang med å utarbeide ny løypeforskrift etter nye krav til utredninger, mulighet for midlertidig godkjenning av snøskuterløyper for scooterseongen 2022?

BEGRUNNELSE:

Den 19. juni 2021 ble de de gamle forskriftene om snøscooterløyper i Finnmark og Nord-Troms formelt opphevet av Stortinget. Dette etter at kommunene fikk en overgangsperiode på seks år til å vedta ny kommunal løypeforskrift etter nye krav til utredninger fra myndighetene i forbindelse med revidering av Motorferdselloven i 2015.

Til nå er det kun 11 kommuner i Finnmark som har vedtatt ny løypeforskrift, mens det fortsatt er 7 kommuner som ikke har gjort dette arbeidet ferdig ennå. Disse 7 kommunene vil da ikke ha lovlig snøscooterløyper for rekreasjonskjøring denne vinteren, såfremt de ikke reker å få godkjent ny kommunal forskrift før snøscootersesongen starter, og det er også flere kommuner i Nord-Troms som er i samme situasjon.

Statsforvalteren har siden 2015 fulgt kommunene tett opp i dette arbeidet og tilbudt utstrakt veiledning til alle som har ønsket dette og hatt som målsetting at alle kommunene skulle ha vedtatt ny løypeforskrift før skutersesongen 2022, uttalte seniorrådgiver miljø Anders Tandberg hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark til media.

Det er ifølge Statsforvalteren lagt ned mye godt arbeid i kommunene de siste årene, og det generelle inntrykket hos Statsforvalteren er at kommunene har gjennomført gode prosesser og utredninger i tråd med krav og forventninger fra storting og regjering. Mange av disse kommunene ligger godt an og anses for å være i en avsluttende fase, mens enkelte kommuner henger litt etter.

Det er for tidlig å si om det vil være kommuner som ikke rekker å få på plass ny løypeforskrift før sesongen 2022. Enkelte kommuner har spurt Statsforvalteren om det finnes muligheter for midlertidig godkjenning av snøskuterløyper i motorferdselregelverket, men slike muligheter finnes ikke.

Svar:

I 2015 ble motorferdselloven endret slik at det ble innført hjemmel for kommuner over hele landet til å etablere snøskuterløyper. Frem til da var det bare kommunene i Nord-Troms og Finnmark som gjennom en særordning hadde lovlig snøskuterløyper for fornøyleskjøring. I tillegg var det et fåtall kommuner lengre sør i landet som hadde adgang til dette gjennom en prøveordning.

De daværende løypene i Nord-Troms og Finnmark var hjemlet i forskrifter gitt av Fylkesmannen. Fylkesmannens

adgang til å fastsette slike løyper fremgikk av motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Ut fra synspunktet om at det er mest ryddig å ha like regler for etablering av snøskuterløyper i hele landet, besluttet Stortinget i forbindelse med lovendringen i 2015 at særbestemmelsene om snøskuterløyper i Nord-Troms og Finnmark skulle oppheves, slik at det skulle gjelde samme regler for løypene – og kommunene – i Nord-Troms og Finnmark som ellers i landet. Stortinget besluttet også at opphevelsen av særbestemmelsene for Nord-Troms og Finnmark først skulle få virkning etter seks år, det vil si i juni 2021.

Overgangsbestemmelsene for Nord-Troms og Finnmark var gjenstand for en grundig drøfting i lovproposisjonen som ligger til grunn for lovforslaget, Prop. 35 L (2014-2015) kap. 5.6.1.3. Departementet skrev følgende i lovproposisjonen (s. 29):

“Det vil kunne ta noe tid for kommunene å vurdere om de ønsker å videreføre eksisterende løyper og å fastsette disse i samsvar med reglene for de nye bestemmelsene. For å gi kommunene tid til å innrette seg vil det derfor være behov for overgangsbestemmelser.”

Videre skriver departementet (s. 30):

“Ved å gi kommunene en frist på seks år mener departementet at kommunene har god tid på seg til å gjennomføre de prosesser som er nødvendige for å få fastsatt løypene innenfor de nye reglene.”

De første løypene som var endelig vedtatt etter de nye bestemmelsene var på plass i 2016. Jeg har forståelse for at prosessene av ulike grunner ikke kan gå like fort i alle kommuner. En overgangsperiode på seks år er likevel forholdsvis lang tid, og burde være tilstrekkelig for kommunene til å gjennomføre de prosesser som er nødvendige for å få vedtatt eksisterende snøskuterløyper innenfor de nye reglene.

Det finnes ingen hjemler i lovverket som åpner for midlertidig godkjenning av snøskuterløyper.

SPØRSMÅL NR. 480

Besvart 8. desember 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil det være aktuelt for fiskeri- og havministeren å se på kvotefordelingen mellom fartøygruppene når regjeringen skal lage en ny kvotemelding?

BEGRUNNELSE:

Fiskeflåten har behov for stabilitet og forutsigbarhet. I møter med næringen i mitt eget fylke, Møre og Romsdal, blir dette fremhevet som svært viktig og noe hele nærin-

gen stiller seg bak. Regjeringen Støre har i Hurdalsplattformen varslet at de vil lage en ny kvotemelding som blant annet skal sikre “at kvotene fordeles på en forutsigbar og mer rettferdig måte”. Dette ble gjentatt av statsråden i Stortingets spørretime 23. november i år. Jeg antar at det betyr at regjeringen mener at kvotene ikke er fordelt “rettferdig” i dag og at det vil komme endringer. Denne type formuleringer skaper usikkerhet om et viktig prinsipp, nemlig at kvotefordelingen mellom fartøygruppene skal ligge fast, og står i motstrid til Hurdalsplattformens formuleringer om forutsigbarhet. Det er derfor behov for at statsråden avklarer dette snarest mulig og fjerner den usikkerheten dette skaper for fiskeflåten i Møre og Romsdal og resten av landet.

Svar:

Jeg har store ambisjoner for videre utvikling av fiskeindustrien. Det innebærer blant annet å skape flere trygge helårige arbeidsplasser på land, og det fordrer en variert, fiskereid og bærekraftig fiskeflåte. Vi skal også ivareta de distriktpolitiske målsettingene i fiskerilovgivningen om at næringen skal bidra til arbeidsplasser og bosetting i kystsamfunnene. Derfor har vi signalisert en ny kvotemelding.

Det er for det første behov for å se på en del problemstillinger som Solberg-regjeringen ikke kom i mål med, hvor det er behov for avklaring. Fordeling av strukturgevinst er en slik problemstilling. For det andre skal vi se

på at kvotene fordeles på en forutsigbar og mer rettferdig måte. Det er også andre elementer som det kan være naturlig å inkludere i dette arbeidet. Blant annet endringen som ble gjort da det ble fastsatt faste prosentdeler til kystflåten uavhengig av størrelsen på den norske kvoten.

Mitt utgangspunkt er at fordelingen mellom fartøygrupper i hovedsak bør videreføres. En fast og forutsigbar fordeling av kvotene, og dermed stabile rammebetingelser, er god næringspolitikk, noe jeg er svært opptatt av. I arbeidet med utviklingen av en ny melding om kvotesystemet, vil jeg likevel ha en åpen inngang til spørsmålet om hvordan bredden og mangfoldet i kystfiskeflåten kan trygges. Dette skal blant annet skje basert på tilstrekkelig kvotegrunnlag. Jeg er også opptatt av at flåten under 11 meter skal ha gode rammevilkår, som gir lønnsom utvikling, forutsigbarhet, fornying og gode inntektsmuligheter – også for et mannskap på to.

Jeg har allerede satt i gang dette arbeidet i departementet, og det vil være viktig for meg at ny kvotemelding utarbeides i tett dialog med næringen for å sikre nødvendig legitimitet. Det vil også være en målsetting å søke bred politisk forankring i Stortinget, slik at vi sikrer næringen størst mulig stabilitet i rammevilkårene.

Dette er en prioritert oppgave for regjeringen, og jeg vil bruke tilstrekkelig tid på å utarbeide en god plan for det videre arbeidet, nettopp for å sikre at vi får til den brede forankringen vi er opptatt av.

SPØRSMÅL NR. 481

Besvart 3. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Vil regjeringen bidra til å sikre videre drift av Stella og Castor kompetansesenter i Tønsberg?

BEGRUNNELSE:

Stella og Castor kompetansesenter i Tønsberg har vært et viktig supplement til det offentlige integreringstilbudet i Vestfold gjennom mange år. Senteret har siden starten i 2015, gitt tilbud til over 700 personer fra 60 ulike nasjoner, skriver senteret i en pressemelding. I Tønsberg Blad 24. november kan vi lese at Stella og Castor ser seg nødt til å legge ned drifta, på grunn av endrede økonomiske rammebetingelser. Det er svært trist at et så vellykket og nød-

vendig tilbud må legges ned på grunn av dårlig økonomi. Tidligere har senteret mottatt penger gjennom prosjektmidler over statsbudsjettet. For driftsåret 2021 ble senteret reddet av et spleiselag mellom Vestfold og Telemark fylkeskommune og vertskommunen Tønsberg. Hvis også staten hadde bidratt til drift av Stella og Castor, kunne senteret vært reddet.

Svar:

Tilskot til frivillige organisasjonar spelar ei viktig rolle på integreringsfeltet. I forslag til statsbudsjett for 2022 er det foreslått å auke løyvinga til tilskot til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjonar med 30 mill. kroner. Mid-

lane skal bidra til at fleire lokale, frivillige organisasjonar kan søke om tilskot, og skal nyttast til auka frivillig aktivitet i fleire kommunar og område i Noreg. IMDi og utvalde kommunar forvalter tilskotsordninga. IMDi forvaltar tilskot til nasjonale prosjekt medan kommunane forvalter tilskot til lokale prosjekt. Løyvinga til tilskotsordninga er til saman føreslått til 121,2 mill. kroner i 2022.

IMDi opplyser at Stella og Castor kompetansesenter i Tønsberg har motteke tilskot på til saman 220 000 kroner i 2021 over tilskotsordninga. Tønsberg kommune, som er

ein av kommunane som forvalter tilskotsordninga, har innvilga tilskotet.

Stella og Castor kompetansesenter kan, som andre organisasjonar, søke om tilskot til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjonar i 2022. Søknader for organisasjonar som fyller inngangskriteria for ordninga blir vurdert etter vurderingskriteria som går fram av retningslinjer for ordninga, og vil bli prioritert etter ei heilskapleg vurdering av søknadene som blir mottekne. Informasjon om tilskotsordninga og retningslinjer vil bli lagt ut på IMDi heimeside.

SPØRSMÅL NR. 482

Besvart 3. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hvordan har regjeringa tenkt å bruke det påståtte handlingsrommet i EØS-avtalen i inneværende stortingsperiode og i hvilke saker mener statsråden at det er riktig å bruke handlingsrommet?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at «handlingsrommet i EØS-avtalen skal tas i bruk med særlig vekt på å sikre nasjonal kontroll på områder som norsk arbeidsliv, energi og jernbane». Det ville vært av stor interesse for allmenheten å få forklart ytterligere hvordan regjeringa har tenkt å praktisere handlingsrommet i disse sakene.

Svar:

Bruk av handlingsrommet i EØS-avtalen vil være en sentral del i regjeringens arbeid for å sikre og forsvare norske interesser overfor EU. Dette framkommer også tydelig i Hurdalsplattformen. Under avsnittet Norden og Europa slås det uttrykkelig fast at «handlingsrommet i EØS-avtalen skal tas i bruk med særlig vekt på å sikre nasjonal kontroll på områder som norsk arbeidsliv, energi og jernbane».

Bestemmelser knyttet til arbeidsliv, energi og jernbane er særlig viktige for Norge. Men denne listen over viktige sektorer er ikke uttømmende. Utnyttelse av EØS-avtalens handlingsrom er også omtalt andre steder i Hurdalsplattformen. Blant annet når det gjelder maritim sektor vil regjeringa «utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen med sikte på at en større del av verdiskapingen fra

offentlige kontrakter skal komme den norske maritime næringen til gode». Når det gjelder finanssektoren vil regjeringa «legge til rette for et mangfoldig bankmarked med kjennskap til lokalt næringsliv, blant annet gjennom å utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen og utvide rabatten for små og mellomstore bedrifter». Under avsnittet Handel og eksportfremme er det i Hurdalsplattformen fastslått at handlingsrommet i EØS-avtalen «skal utredes og brukes aktivt, og det skal jobbes målrettet for å forsvare norske interesser overfor EU».

Handlingsrommet i EØS-avtalen blir av enkelte forstått som bruk av reservasjonsretten, EØS-avtalens artikkel 102. For Regjeringa er handlingsrommet imidlertid mye mer enn reservasjon mot innlemmelse i EØS-avtalen av EU-rettsakter. Det inkluderer alle de kanaler og muligheter vi har for å påvirke utformingen av regelverket i EU, og ikke minst hvordan EU-rettsakter tas inn i norsk regelverk. En slik bredere forståelse av begrepet handlingsrom omfatter også norske eksperters rett til å delta fullt ut i EUs ekspert- og arbeidsgrupper når EØS-relevant regelverk utvikles. Aktiv deltakelse av erfarne og kompetente norske eksperter i den tidlige fasen av regelverkutviklingen er kanskje det beste inntaket vi har i EØS-avtalen for å ivareta norske interesser.

Videre omfatter handlingsrommet blant annet vår rett til å gi innspill i EUs beslutningsprosess gjennom skriftlige EØS-/EFTA-kommentarer, vår mulighet til å få unntak gjennom tilpasningstekster når EU-regelverk innlemmes i EØS-avtalen, vår mulighet til gjennomføre EØS-regelverk i norsk lovgivning på en måte som ivaretar norske interesser, vår rett til å bruke de unntaks- og overgangsbestemmelser som allerede finnes i EU-regelverket,

og vår mulighet til å påvirke utviklingen i EØS-retten ved å gi innlegg til EFTA- og EU-domstolen.

Regjeringen vil utnytte EØS-avtalens handlingsrom, i bred forstand, for å sikre og forsvare norske interesser på alle områder omfattet av EØS-samarbeidet. Den varslede

Europa-utredningen vil også omhandle handlingsrommet og vil kunne peke på hvordan vi best mulig prioriterer og hvordan vi best mulig utnytter de ressurser og virkemidler vi har til rådighet.

SPØRSMÅL NR. 483

Besvart 6. desember 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil næringsministeren konkret gjøre for å styrke veiledningen til kommuner, fylkeskommuner og andre offentlige organer når de skal gjøre offentlige anskaffelser, herunder sørge for bedre utnyttelse av handlingsrommet i ulike regelverk slik som EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål som ble besvart av statsråden 2. november 2021. Statsråden svarer ikke direkte på spørsmålet, men jeg tolker svaret dithen at det ikke er aktuelt å revurdere tidligere statsråds avvisning av Stortingets vedtak om en ekspertenhet for offentlige anskaffelser. Dette er skuffende, ikke minst med tanke på at også Arbeiderpartiet støttet stortingsvedtaket.

I høringsinnspillene til næringskomiteen i forbindelse med årets budsjettbehandling ble det igjen etterspurt en ekspertenhet for offentlige anskaffelser. Det ble vist til at i praksis, tross mange kurstilbud, er det slik at offentlige innkjøpere ofte ikke har erfaring i offentlige anbud. I mange tilfeller går det lang tid mellom hver gang en etat, eller fylkeskommune, gjør større innkjøp. Det ble i høringen vektlagt at innkjøpere bør få en større trygghet i anbudsprosessene til å vektlegge mer enn bare pris.

Dette viser at det finnes et behov som ikke dekkes av eksisterende tilbud gjennom Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Det vil derfor være av interesse å vite hva næringsministeren konkret vil foreta seg for at kommuner, fylkeskommuner og andre offentlige organer skal bli bedre i stand til å utnytte handlingsrommet i regelverket når offentlige anskaffelser skal foretas.

Svar:

Offentlige anskaffelser spiller en stor rolle for ressursbruken i offentlig sektor og skal dessuten bidra til innovasjon, et konkurransedyktig næringsliv og effektivisering. Å

gjennomføre gode anskaffelser er krevende. Mange innkjøpere er små, med få ressurser og begrenset kompetanse. Derfor er god veiledning viktig for å sikre gode anskaffelser.

Både Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har utarbeidet veiledning på anskaffelsesområdet. Det er behov for å videreutvikle veiledningen om innkjøp i et mer helhetlig og brukertilpasset retning. I dette arbeidet skal det blant annet vurderes om det er behov for at veiledningen blir tilpasset særskilte brukergrupper, eksempelvis kommuner og fylkeskommuner. Vi er nå i gang med å vurdere mulige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 484**Besvart 3. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I et oppslag i Nettavisen 21.11.21, gir Senterpartiets Geir Pollestad inntrykk av at drivstoffavgiftene økte kraftig i perioden 2013-21, og langt høyere enn i perioden 2005-2013. Tallene fra finansminister Vedum i budsjettsvar 382 til FrP viser derimot at avgiftene reelt sett økte under rødgrønn regjering men gikk ned i perioden 2013-21.

Har representanten Pollestad bommet på tallene i sitt intervju med Nettavisen, eller har finansministeren feilinformert Stortinget?

Svar:

I artikkelen i Nettavisen 21. november 2021 er Geir Pollestad sitert på følgende:

«– Det er en realitet at i de årene hvor Frp styrte, så var det ett år - 2014 - de ikke prisjusterte [drivstoff-]avgiftene, mens de i

2017 tok et avgiftsløft som var høyere enn det samlede hoppet under de rødgrønne. Det er realiteten.»

I svar på spørsmål 382 fra Finanskomiteen/FrPs fraksjon av 25.10.2021 fremkommer det at i perioden 2005 til 2013 ble de samlede avgiftene på mineralolje til veibruk økt med 0,42 kroner per liter, målt i faste 2021-kroner. Til sammenlikning, fra 2016 til 2017, økte de samlede avgiftene på mineralolje til veibruk med 0,39 kroner per liter, målt i faste 2021-kroner. Økningen i hele perioden 2005-2013 (åtte år) var altså kun 0,03 kroner per liter høyere enn økningen fra 2016 til 2017 (ett år), målt i faste 2021-kroner.

Samlet sett har Geir Pollestad sine ord i behold. De samlede avgiftssatsene på bensin og mineralolje til veibruk økte mer i det ene året fra 2016 til 2017 enn i hele perioden fra 2005 til 2013.

SPØRSMÅL NR. 485**Besvart 8. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I et oppslag i Nettavisen 21.11.21, hevder Senterpartiets Geir Pollestad at bensin- og dieselavgiften nominelt kun øker med ca. 12-13 øre/liter i AP/SP regjeringens forslag til statsbudsjett. I budsjettsvar til Stortinget har finansminister Vedum derimot dokumentert en langt høyere avgiftsøkning.

Kan statsråden beregne hva som er reell og nominell økning i drivstoffavgiftene for 2022 sammenlignet med 2021 dersom AP/SP regjeringens foreslåtte budsjett blir vedtatt, samt hva det til slutt betyr i økt pumpepris ink. mva?

Svar:

Både diesel og bensin som omsettes i Norge, er blandinger av fossilt drivstoff og biodrivstoff. Det betyr at når virkninger av avgiftsendringer på pumpeprisen skal vurderes, må en se på avgiftsendringer både på fossile drivstoff og på biodrivstoff samlet.

Virkningene av regjeringens forslag til endringer i drivstoffavgiftene er gjort rede for i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022) punkt 6.2. Der står det bl.a. at «for henholdsvis en gjennomsnittlig dieselblanding og bensinblanding vil forslaget øke de samlede avgiftene på diesel til veibruk med 0,13 kroner per liter, mens de samlede avgiftene på bensin vil øke med om lag 0,12 kroner per liter.» Dette er tallene Geir Pollestad refererer til. Disse tallene inkluderer ikke virkningen av merverdiavgiften.

Tabell 1-4 viser avgiftene på 100 pst. mineralolje/bensin, 100 pst. biodiesel/bioetanol samt gjennomsnittlige diesel- og bensinblandinger i regjeringens forslag til statsbudsjett i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022). Forutsatt full overvelting av avgiftene i prisene og inkludert merverdiavgift på 25 prosent, ville forslaget isolert sett øke pumpeprisene på diesel med 0,25 kroner per liter i løpende kroner og med 0,16 kroner per liter i faste 2022-kroner. Tilsvarende ville forslaget isolert sett øke pumpeprisene på bensin med 0,26 kroner per liter i løpende kroner og med 0,15 kroner per liter i faste 2022-kroner.

Tabell 1: Regjeringens forslag til avgiftssatser for 2022, sammenliknet med gjeldende satser for 2021. Løpende kroner.

	Satser 2021				Forslag 2022			Endring		
	Andel	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM
Mineralolje	0,842	3,58	1,58	5,16	3,45	2,05	5,50	-0,13	0,47	0,34
Biodiesel	0,158	3,66	-	3,66	3,09	-	3,09	-0,57	-	-0,57
Blanding	1,000	3,59	1,33	4,92	3,39	1,73	5,12	-0,20	0,40	0,20

Tabell 2: Regjeringens forslag til avgiftssatser for 2022, sammenliknet med gjeldende satser for 2021. Løpende kroner.

	Satser 2021				Forslag 2022			Endring		
	Andel	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM
Bensin	0,869	5,01	1,37	6,38	4,90	1,78	6,68	-0,11	0,41	0,30
Bioetanol	0,131	2,45	-	2,45	2,02	-	2,02	-0,43	-	-0,43
Blanding	1,000	4,67	1,19	5,86	4,52	1,55	6,07	-0,15	0,36	0,21

Tabell 3: Regjeringens forslag til avgiftssatser for 2022, sammenliknet med gjeldende satser for 2021. Faste 2022-kroner.

	Satser 2021				Forslag 2022			Endring		
	Andel	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM
Mineralolje	0,842	3,63	1,60	5,23	3,45	2,05	5,50	-0,18	0,45	0,27
Biodiesel	0,158	3,71	-	3,71	3,09	-	3,09	-0,62	-	-0,62
Blanding	1,000	3,64	1,35	4,99	3,39	1,73	5,12	-0,25	0,38	0,13

Tabell 4: Regjeringens forslag til avgiftssatser for 2022, sammenliknet med gjeldende satser for 2021. Faste 2022-kroner.

	Satser 2021				Forslag 2022			Endring		
	Andel	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM
Bensin	0,869	5,08	1,39	6,47	4,90	1,78	6,68	-0,18	0,39	0,21
Bioetanol	0,131	2,48	-	2,48	2,02	-	2,02	-0,46	-	-0,46
Blanding	1,000	4,74	1,21	5,95	4,52	1,55	6,07	-0,22	0,34	0,12

Tabell 5 og 6 viser avgiftene på 100 pst. mineralolje/bensin, 100 pst. biodiesel/bioetanol samt gjennomsnittlige diesel- og bensinblandinger i regjeringens forslag til statsbudsjett i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022), sammenliknet med forslagene fra regjeringen Solberg. Tabell 5: Regjeringens forslag til avgiftssatser for 2022, sammenliknet med forslagene til regjeringen Solberg.

	Solberg				Tilleggsprop.			Endring		
	Andel	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM
Mineralolje	0,842	3,65	2,05	5,70	3,45	2,05	5,50	-0,20	0,00	-0,20
Biodiesel	0,158	3,65	-	3,65	3,09	-	3,09	-0,56	-	-0,56
Blanding	1,000	3,65	1,73	5,38	3,39	1,73	5,12	-0,26	0,00	-0,26

Tabell 6: Regjeringens forslag til avgiftssatser for 2022, sammenliknet med forslagene fra regjeringen Solberg.

	Andel	Solberg			Forslag 2022			Endring		
		Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM	Veibr.	CO ₂	SUM
Bensin	0,869	5,08	1,78	6,86	4,90	1,78	6,68	-0,18	0,00	-0,18
Bioetanol	0,131	2,48	-	2,48	2,02	-	2,02	-0,46	-	-0,46
Blanding	1,000	4,74	1,55	6,28	4,52	1,55	6,07	-0,22	0,00	-0,22

I tillegg kan jeg informere representanten om at regjeringen har vært opptatt av å sikre at kostnaden ved å ha en bil ikke skal øke og at vi derfor har redusert trafikkfor-

skningsavgiften. For personer som pendler til jobb vil den kraftige bedringen av reisefradraget gjøre at folks samlede kostnader ved å reise med f.eks. bil vil gå ned.

SPØRSMÅL NR. 486

Besvart 8. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvilke konkrete tiltak i tilleggsnummeret til Statsbudsjettet 2022 mener finansministeren vil gi kutt i klimagasser i løpet av 2022, utover de som allerede er foreslått i regjeringen Solberg sitt forslag til Statsbudsjett 2022?

BEGRUNNELSE:

Finansministerens eget departementet fastslår i Prop. 1LS (2021-2022) at Støre-regjeringens budsjett vil kutte 1,5 til 2 millioner tonn CO₂ mindre enn Solberg-regjeringens budsjettforslag frem mot 2030. Reduksjonen i veibruksavgiften svekker effekten av den økte CO₂-avgiften foreslått av Solberg-regjeringen, og undergraver klimaplanens viktigste virkemiddel for kutt i norske utslipp.

Den blågrønne regjeringen la i regjering frem en egen klimaplan med konkrete tiltak som vil redusere utslippene i tråd med våre forpliktelser. Enhver økning i utslipp i en sektor, må kompenseres med en reduksjon i utslipp i en annen sektor allerede i 2022, hvis vi skal nå målene i 2030. De økte klimagassutslippene reduksjonen i veibruksavgiften medfører må kompenseres med økte kutt andre steder, allerede i 2022.

Finansminister Vedum sa i spørretimen:

«Vi gjør mange ting på klima. For eksempel styrker vi Eno-va, for vi mener det er et godt virkemiddel for å skape industri, arbeidsplasser og få ned utslipp. Vi setter også av 100 mill. kr til å skape ny bærekraftig industri, som feks. kan gå inn når det gjelder mer gjenbruk, resirkulering, den type tiltak for å få ned utslipp. Vi satser på hydrogen, og vi satser på havvind. Vi gjør mange grep, for vi ønsker å ha folk med på laget samtidig som vi omstiller Norge og får norske klimagassutslipp ned.»

Ingen av de oppramsede tiltakene kutter, så vidt jeg kan se, ekstra utslipp i 2022 sammenlignet med Solberg regjeringens budsjett.

Svar:

Regjeringen har ambisiøse mål om å redusere norske utslipp. Samtidig skal klimapolitikken være rettfærdig. Sammen med SV har regjeringen blitt enige om et budsjett som vil kutte utslipp på en rettfærdig måte.

I tilleggsproposisjonen ble det foreslått det å redusere satsene i veibruksavgiften slik at om lag 65 pst. av virkningen av økt CO₂-avgift på pumpeprisen motvirkes. I budsjettenigheten reduseres denne kompensasjonsgraden fra 65 til 50 pst. Vi er også blitt enige om å øke CO₂-avgiften for petroleumsvirksomheten med 13 pst.-enheter sammenlignet med Solberg-regjeringen. Det gir en økning på 28 pst. sammenlignet med 2021.

Tabellen under gir en samlet oversikt over de viktigste tiltakene på utgiftssiden i tilleggsnummeret og i budsjettenigheten som antas å ha klimaeffekt. Det er også inkludert de viktigste innsparingene. De fleste økningene forventes å gi insentiver til utslippskutt, men det er vanskelig å kvantifisere eller tidfeste effekten. Det ligger også inne økt støtte til ordninger som gjennom pilotering og teknologiutvikling må forventes å bidra til omstilling og utslippsreduksjoner på lengre sikt, bla. gjennom ordningen for grønne vekstlån og tilskudd til hydrogensatsing. **Tabell over forslag i tilleggsnummeret og budsjettforliket med positiv klimaeffekt (foreslått bevilgning i mill. kroner)**

Dep.	Post.	Beskrivelse	Tilleggsnummer	Budsjettforlik med SV	SUM
UD	115.71	Økt satsingen på næringsfremme på det europeiske og globale markedet.	10,6		10,6
UD/ KLD		Klimarelatert bistand	500		500
KLD	1428.50	Økt bevilgning til Enova, tilleggsavtale reduserte klimagassutslipp og utvikling av ny teknologi.	200	350	550
KLD	1428.50	Økt bevilgning til Enova, hurtigludere i kommuner uten ladeinfrastruktur	100		100
KLD	1420.38	Restaurering av myr og annen våtmark	20		20
KLD	1420.61	Klimasats		50	50
LMD	1136.50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi (Forbedring av klimaregnskapet)	10		10
LMD	1149.73	Tilskudd til skog-, klima- og energiltak, (Økt CO ₂ -opptak)	10		10
LMD	1100.21	Bionova		30	30
NFD	2421.50	Inndekning fra bioøkonomiordningen til Bionova		-20	-20
NFD	2421.50	Tapsavsetning til grønne vekstlån under Innovasjon Norge (økt øremerket låneramme på 600 mill. kroner)	100		100
NFD	924.70	InvestEU	70		70
NFD	940.70	Ny satsing på eksportfremmesatsing som skal koble norske selskaper på markedsmuligheter som oppstår gjennom initiativer lansert i forbindelse med EUs grønne giv	10		10
NFD	970.71	Tilskuddsordning for effektive og miljøvennlige havner		40	40
NFD	2421.50	Grønn skipsfart – låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy		50	50
NFD	900.21	Videreføring av Prosess21	3		3
NFD	2421.76	Redusert bevilgning Innovasjon Norge Miljøteknologi	-72,7	50	-22,7
NFD	950.52	Redusert bevilgning Forvaltning av statlig eierskap Risikokapital, Nysnø Klimainvesteringer AS (-260 i bevilgning under streken)	-140		-140
OED	1800.01	Økning i departementets kapasitet til oppfølging av havvind	6		6
OED	1800.21	Bevilgning til ekstern bistand, studier og utredning av ulike problemstillinger knyttet til havvind, hydrogen, mv.	12		12
OED	1830.51	Hydrogensatsing		120	120
OED	1840.50	Redusert bevilgning CO ₂ -håndtering, CLIMIT	-10	10	0
KD	260.50	Grønn forskning		40	40
SD	1352.75	Økt bevilgning til tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	10,3		10,3
SD	1332.66	Transporttiltak i mindre byområder	-30	30	0
SD	1301.70	Fossilfrie anleggsplasser		12	12
SD	1301.50	Reversert satsing på Pilot-T og forskningsentre for bærekraftig transport	-25		-25
KMD	553.61	Økning i midler gjennom Innovasjon Norge til bærekraftig og klimatilpasset regional- og distriktsutvikling.	100		100

SPØRSMÅL NR. 487**Besvart 3. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren ta initiativ til at etterlattes søknader om erstatning blir prioritert i FD inn mot FN?

BEGRUNNELSE:

I 1956 etablerte FN en erstatningsordning for soldater som døde eller ble skadd under FN-tjeneste. Ifølge FN er det 43 norske FN-soldater som har dødd eller blitt drept under sine tjenesteperioder fra 1956 og frem til i dag.

Erstatningsordningen har vært kjent for norske myndigheter i mange år, men det synes å ha vært en vurdering at norske erstatningsordninger har vært bedre for norske skadde FN-veteraner. I denne sammenheng har man sannsynligvis oversett de etterlattes behov og rett på erstatning fra FN.

Erstatningsordningen fra FN har ikke vært kjent for etterlatte. Familier har fått tilkjent en erstatning på 2G fra norske myndigheter. Nåværende FN-ordning vil gi etterlatte en erstatning på USD 77.000 (sist justert i 2018).

Etter innspill fra norske FN-veteraner har Forsvarsdepartementet fra sommeren 2020 etablert en midlertidig prosess for saksbehandling av søknader på vegne av etterlatte og skadde FN-veteraner.

FD har per 16.11.2021 mottatt 7 søknader fra etterlatte-familier og 163 søknader fra skadde FN-veteraner siden tilbudet om saksbehandling ble offentliggjort den 13. juli 2020. Det er i løpet av denne tiden kun blitt saksbehandlet ferdig totalt 7 søknader hos norske myndigheter, saker som er overført til FN.

FNs egen rapport om saksbehandlingskapasitet viser at de vil benytte 4-5 år for sin interne saksbehandling grunnet mange innsendte søknader de siste årene, i tillegg til den årlige innrapporteringen av skadde/dødsfall fra FN sine mange fredsbevarende operasjoner.

Mange skadde opplever den sene saksbehandlingen som en ekstrabelastning.

Svar:

Jeg har forståelse for at lang saksbehandlingstid kan oppleves som en ekstrabelastning for den enkelte. Vi har mottatt ca. 170 søknader pr. i dag og mange henvendelser fra veteraner om FN-erstatningsordningen som ber om informasjon og veiledning. Det har dessverre gjort at det tar tid å behandle og ferdigstille søknadene til FN. Sakene har i de fleste tilfeller omfattende dokumentasjon som strekker seg over lang tid, noe som gjør det spesielt tidkrevende å få dokumentasjonen gjennomgått og oversatt til engelsk. Det har også oppstått spørsmål om praktiseringen av ordningen og kravene til dokumentasjon som vi har måttet avklare med FN.

Det er fremdeles en del uavklarte spørsmål knyttet til FN-erstatningsordningen og krav fra etterlatte, ettersom det ikke er klargjort i FN sine regelverk hvem som regnes som «etterlatte» i erstatningsordningen. FN-delegasjonen vil ta dette spørsmålet opp med FN, og vi venter nå på en avklaring derfra. En avklaring må være på plass før departementet kan gjøre en nærmere vurdering av hvordan etterlattes søknader kan og bør følges opp overfor. Når vi har mottatt en avklaring vil departementet prioritere behandlingen av de etterlattes søknader.

SPØRSMÅL NR. 488**Besvart 3. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Er det eller blir det utforma nye mandat til komande og allereie starta diskusjonar og forhandlingar for norske forhandlarar i forkant av ministermøtet til WTO i november/desember?

GRUNNGJEVING:

30. november startar Verdas handelsorganisasjons (WTO) 12. ministermøte. Noreg sender ein delegasjon for å forhandla og diskutera på ei rekke område som innan-

landske reguleringar, fiskerisubsidiar, WTO-reform, pandemihandtering, miljøvarer og landbruk.

Eit legitimt globalt regelverk for handel må stå for forbetring av livsvilkår, helse og livskvalitet for menneske over heile verda, og for klodens langsiktige berekraft. WTO har i dag etablert eit regelverk for verdsøkonomien som først og fremst tener store transnasjonale bedrifter på kostnad av nasjonale og lokale økonomiar, arbeidrarar, jordbrukarar, urfolk, folkehelse og miljøet.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringa skal «arbeide for at regionale og flernasjonale handelsavtaler sikrer grunnleggjande standarder, klima- og miljøhensyn og arbeidstakerrettigheter, basert på den internasjonale arbeidsorganisasjonen ILOs kjernekonvensjoner, som også kan bygges inn i globale handelsavtaler i regi av WTO» og «arbeide for at handels- og investeringsavtaler ivaretar det nasjonale og lokale folkestyret, og råderetten over naturressursene». Desse punkta representerer ein meir ambisjøs internasjonal handelspolitikk enn Solberg-regjeringane sin politikk.

Under dei tidlegare Høgre-leia regjeringane har norsk utanrikspolitikk blitt flytta vekk frå den raudgrøne regjeringa sine posisjonar gjennom handelspolitiske standpunkt - mellom anna på immaterielle rettar og utviklingslands moglegheit til å føra ein politikk som støttar eiga utvikling. Det er derfor nødvendig med nye mandat til den norske deltakinga på ministermøtet i WTO for å sikra at den nye regjeringa ikkje berre vidarefører den avgåtte regjeringas politikk.

Svar:

Som ein mellomstor og open økonomi har Noreg ei heilt grunnleggjande interesse av eit robust, globalt, regelba-

sert handelssystem. Det er avgjerande å ha eit sterkt multilateralt system som legg til rette for at internasjonal handel er rettviss og prega av likskap og openheit.

WTO er sjølv ryggraden i dette. Rammeverket i WTO sikrar våre interesser når vi handlar med andre land, og gir norsk næringsliv marknadstilgang og føreseielege vilkår.

Det er gjennom internasjonal handel vi skal skape velferd og vekst for komande generasjonar. Like og rettvise spelereglar for internasjonal handel er også avgjerande for at vi skal lykkast med berekraftsmåla.

WTO sin respons på pandemien var ei av hovudsakene på sakskartet til ministerkonferansen.

WTO treng ei heilskapleg tilnærming til korleis internasjonal handel kan stø det globale helsearbeidet og hjelpe til å auke produksjonen av vaksinar, legemiddel og medisinsk utstyr.

Det multilaterale handelssystemet må gi betre støtte til global helseberedskap. Alle delane av regelverket bør vurderast, inkludert immaterielle rettar (TRIPs). Regjeringa meiner eit tilpassa unnatak (waiver) frå TRIPs-avtalen kan bli del av eit kompromiss om WTO sin respons på pandemien. Regjeringa har derfor vedtatt at Noreg kan støtte eit unnatak for patentar på covid-19-vaksinar i dei vidare forhandlingane i WTO.

Det er viktig for regjeringa at handelspolitikken er inkluderande. Han må stø opp om grunnleggjande standardar, om arbeidstakarrettar, og hjelpe mot klimaendringane. Regjeringa har løfta fram dette i Hurdalsplattformen.

Mandatet som ligg til grunn for den norske delegasjonen til WTOs ministerkonferanse ivaretek desse omsyna. Ministerkonferansen måtte dessverre utsetjast på grunn av covid-19-situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 489

Besvart 2. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil statsråden konkret foreta seg i kampen mot vold og overgrep?

BEGRUNNELSE:

25. november markeres den internasjonale dagen for avskaffelse av vold mot kvinner. Ifølge FN blir hele en av tre kvinner og jenter utsatt for fysisk eller seksuell vold

minst en gang i løpet av livet. I Frps alternative budsjett har vi satt av over hundre millioner kroner til økt innsats mot vold og overgrep. Fremskrittspartiet mener dette er et alvorlig samfunnsproblem og at slik kriminalitet må bekjempes.

Vold mot kvinner og jenter må bekjempes. Det er imidlertid vanskelig å finne ut hva regjeringen vil gjøre på dette feltet, både i Hurdalsplattformen og i tilleggsnummeret til Statsbudsjettet i 2022.

Svar:

Jeg tar arbeidet mot vold og overgrep på stort alvor, og vil tilrettelegge for at både forebyggingen og etterforskningen av slike lovbrudd blir bedre. Vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep er alvorlig kriminalitet som skal prioriteres høyt i hele straffesakskjeden, dette fremgår blant annet av riksadvokatens mål og prioriteringsskriv for 2021.

Gjennom de siste 20 årene er innsatsen mot vold i nære relasjoner og mot kvinner økt betraktelig og politiet har fått en rekke virkemidler for å ivareta og beskytte den som er utsatt. Samtidig er kvaliteten på straffesarbeidet hevet gjennom etterforskningsløftet i politiet. Riksadvokaten har gjennomført flere nasjonale kvalitetsundersøkelser for saksområdet voldtekt. Den nasjonale kvalitetsundersøkelsen for 2020 konkluderer med at politiet har blitt bedre på etterforskningen av slike saker, men at forbedringsarbeidet fortsetter. Departementet har lagt til grunn til grunn at et slikt arbeid vil være et kontinuerlig

forbedringsarbeid i resultatoppfølgingen og rapporteringen på straffesaksbehandlingen i politiet.

I Hurdalsplattformen er det slått fast at regjeringen vil legge frem en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner, styrke kapasiteten til å bekjempe blant annet overgrep på nett og utrede endringer i straffelovens bestemmelse om voldtekt.

For å styrke forebygging og bekjempelse av kriminalitet, herunder blant annet vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep, har regjeringen i tilleggsnummeret til forslag til statsbudsjett 2022 foreslått å øke bevilgningsforslaget med 200 mill. kroner for politiet og 26,3 mill. kroner for påtalemyndigheten, sammenlignet med Gul bok.

Straffelovrådet har fått i oppdrag å gjennomgå straffelovens bestemmelser om seksuallovbrudd, og skal avgi sin utredning i desember 2022. Justis- og beredskapsdepartementet vil vurdere behovet for forbedringer i regelverket når denne utredningen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 490**Besvart 2. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil justisministeren sørge for at arbeidere fra EØS som må vente i inntil 5 måneder på å få sin søknad om opphold behandlet av politiet, får de nødvendige godkjenninger slik at de kan få norsk lønnskonto og kan jobbe slik de har rett til frem til de kan få time hos politiet?

BEGRUNNELSE:

Ventetid på timeavtale hos politiet for EØS-borgere som ønsker opphold i mer enn tre måneder er, ifølge politiets egen oversikt, på minimum 4 uker for alle politidistrikt sør for Nordland. Flere steder er ventetiden på inntil 4-5 måneder. Samtidig vet vi at en rekke næringer har et stort behov for arbeidskraft i gjenåpningen etter pandemien. Ventetiden medfører at de samme arbeiderne ikke får opprettet norsk lønnskonto, fordi denne krever oppholdstillatelse. Og uten lønnskonto, ingen utbetaling av lønn – i realiteten umulig å jobbe, selv om dette er tillatt i vente på søknadsbehandling. Dette er en uutholdelig situasjon for både arbeidstakere og arbeidsgivere.

Svar:

EØS-borgere som oppholder seg i Norge i mer enn tre måneder, har plikt til å registrere seg hos politiet etter reglene i utlendingsloven § 117, men kan starte å arbeide og bo i Norge før de møter til registrering. Det er ingen krav til EØS-registrering for EØS-borgere som arbeider i Norge i inntil tre måneder.

Jeg er ikke kjent med hvilken dokumentasjon en bank krever for å få norsk lønnskonto, men viser til at EØS-borgere som skal arbeide i Norge kan gå direkte til Skatteetaten for å søke om skattekort. De trenger ikke registreringsbevis fra politiet for å gjøre dette. Når en EØS-borger søker om skattekort vil Skatteetaten opprette et norsk identitetsnummer (d-nummer eller fødselsnummer) til vedkommende. Det kreves heller ikke at EØS-borgere fremviser registreringsbevis for å bli registrert som bosatt i Folkeregisteret.

SPØRSMÅL NR. 491**Besvart 3. desember 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hva skal til for at statsråden følger motparter i Storbritannia som ikke planlegger å sende britiske statsråder til OL i Beijing i 2022?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime sa kulturministeren at «Spørsmålet om diplomatisk boikott er altså ikke et virkemiddel som denne regjeringen tror på». I en debatt i det britiske underhuset sa husets leder, Jacob Rees-Mogg, at «no tickets have been booked» på spørsmål om regjeringen har tenkt til å gjennomføre en diplomatisk boikott av OL i Kina. Den amerikanske presidenten, Joe Biden, har uttalt at han vurderer en tilsvarende boikott og vil diskutere spørsmålet med internasjonale partnere.

Svar:

Som jeg svarte representanten Melby i Stortingets ordinære spørretime 24. november har Norge ingen tradisjon for diplomatisk boikott av idrettsarrangement. Denne regjeringen tror mer på dialog enn boikott som virkemiddel.

Når norske regjeringsmedlemmer er til stede på olympiske og paralympiske leker er vi der som Norges idrettsforbunds gjester. Det er tradisjon for at regjerin-

gen er til stede ved slike anledninger, og jeg ser det som naturlig at en stor vinteridrettsnasjon som Norge har tilstedeværelse fra regjeringen for å støtte opp om våre toppidrettsutøvere.

Pandemien vil prege OL i Beijing, slik den også preget lekene i Tokyo i sommer. Såfremt pandemibegrensningene ikke blir så strenge at det ikke blir naturlig å reise, planlegger regjeringen å være til stede både under OL og paralympiske leker i Beijing.

Jeg har takket ja til idrettsforbundets invitasjon og planlegger å være tilstede under de paralympiske leker. Jeg ser på dette som en mulighet til å sette søkelys på en gruppe utøvere som i aller høyeste grad lever opp til de olympiske idealer. Regjeringen vil også være representert under de olympiske leker.

Det er, som jeg også sa i spørretimen 24. november, avgjørende at internasjonal presse får utføre sitt arbeid uhindret innenfor de begrensningene smittevernreglene gir under lekene. Jeg er også opptatt av at det ikke skal legges begrensninger på utøvernes ytrings- eller handlingsfrihet.

For øvrig trekker representanten Melby her opp en hypotetisk problemstilling. Jeg er ikke kjent med at regjeringen i Storbritannia eller andre vestlige land har besluttet ikke å sende representanter til olympiske eller paralympiske leker i Beijing.

SPØRSMÅL NR. 492**Besvart 1. desember 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Vil statsministeren følge sin sosialdemokratiske motpart, påtroppende forbundskansler Olaf Scholz, i å fremme forslag om å gi stemmerett til 16-åringer?

BEGRUNNELSE:

De tre partiene som sammen utgjør Tysklands neste koalisjonsregjering har gått sammen i regjeringsplattformen om å innføre 16-årig stemmerett. I dag er alminnelig

stemmerett i Tyskland satt til 18 år, i likhet med Norge. Nå tar de til orde for å redusere stemmerettsalderen, i en erkjennelse av at en stadig mer politisert generasjon unge mennesker må ha innflytelse over styringen av landet.

Under valgkampen ble sosialdemokratens kanslerkandidat intervjuet av Spiegel. Han uttalte der at «det viktigste vi kan gjøre [for å gi barn og unge mer medbestemmelse] er å gi 16-åringer stemmerett». Han viste til at dette synet er uttrykk for en lang sosialdemokratisk tankegang som går tilbake til Norgesvenn og tidligere for-

bundskansler Willy Brandt som, sammen med de liberale Fridemokratene, ga 18-åringer stemmeretten i 1970.

Valglovutvalget, som ble satt ned i 2017, overleverte sine anbefalinger til forhenværende kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup i mai 2020. Et flertall i utvalget foreslo i den forbindelse at stemmerettsalderen bør senkes ved kommunestyre- og fylkestingsvalg. Dette ble begrunnet i ønsket om å inkludere ungdom i demokratiet og gi ungdom praktisk erfaring i deltakende demokrati, hvilket også kan bidra til høyere valgdeltakelse senere i livet.

Saksområdene som behandles i kommunestyre og fylkesting er gjerne svært relevante for ungdommer. Enten det gjelder videregående opplæring, kollektivtransport eller kulturtilbud. Tidligere har det blitt gjennomført to prøveordninger med 16-årig stemmerett kommunalt, i henholdsvis 2011 og 2015.

Syv medlemmer av valglovutvalget, deriblant tidligere justisminister Knut Storberget, foreslo videre at stemmerettsalderen burde senkes til 16 år ved stortingsvalg. De prinsipielle argumentene for å redusere stemmerettsalderen ved lokalvalg er like gjeldende for stortingsvalg. Som medlemmene påpekte, så er det ikke noe i veien

for at 16-åringer gis stemmerett også ved stortingsvalg selv om de ikke har oppnådd myndighetsalder.

Svar:

Stemmerettsalderen ved stortingsvalg fremgår av både Grunnloven og valgloven. Stemmerettsalder ved kommunestyre- og fylkestingsvalg reguleres av valgloven. Det innebærer at det vil være to ulike prosesser for å eventuelt endre stemmerettsalderen.

Som representanten viser til, har valglovutvalget lagt frem sin utredning, hvor et flertall av medlemmene foreslår en stemmerettsalder på 16 år ved kommunestyre- og fylkestingsvalg. Valglovutvalgets utredning følges opp, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om ny valglov. Jeg kan ikke på nåværende tidspunkt forskuttere hva som vil bli regjeringens forslag når det gjelder stemmerettsalder ved kommunestyre- og fylkestingsvalg.

Når det gjelder stemmerettsalder ved stortingsvalg, viser jeg til at det foreligger grunnlovsforslag om dette til behandling i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 493

Besvart 1. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Ser ministeren behov for å styrke ordninger for pårørende til kriminelle og hvordan vil ministeren jobbe videre med denne problematikken?

BEGRUNNELSE:

En kriminell handling har mange parter som berøres, men en av partene som ofte glemmes er pårørende til den kriminelle. Dette har aftenposten satt fokus på i artikkelen «Datter av en seksualforbryter: - Jeg vil ikke at andre barn skal føle som jeg gjorde» 19.11.2021. Mangel på informasjon og mangel på tilgang til et støtteapparat gjør at pårørende kan oppleve stor belastning når noen nær dem har begått en kriminell handling.

Det kan være vanskelig for en familie å forstå hva som har skjedd i saken, og dersom du er barn av en innsatt, får du ikke automatisk vite om vedkommende slipper ut av fengsel, med mindre du har tett kontakt med denne per-

sonen. I Sverige er det annerledes, der kan barn av innsatte i noen tilfeller også få varsel.

Styreleder i Landsforeningen mot seksuelle overgrep (LMSO), Ingunn Folgerø, etterlyser at politiet systematisk varsler et kriseteam som kan følge opp familien. Etterforskningsleder Hilde Reikrås løfter at politidistrikter egne støttesentre for kriminalitetsutsatte kan tillegges et mandat for å hjelpe pårørende til den kriminelle. Det trekkes frem at det enkelte ganger har forekommet at støttesentrene også hjalp denne gruppen, for eksempel i overgrepssaken Operasjon Duck. Og at erfaringene med dette var gode.

Liv som i saken til aftenposten har fortalt sin historie forteller at hun har slitt mye fysisk og psykisk og at all hjelpen hun trengte måtte hun fikse selv. Liv har sammen med moren opprettet foreningen Ringene i vannet nettopp for å løfte problemstillingen med barn og andre familiemedlemmer av personer som er under etterforskning, behandling og dømt for seksuelle overgrep.

Svar:

Kriminalomsorgen har allerede iverksatt flere tiltak for å ivareta pårørende til domfelte. I 2014 ble det etablert en ordning med barneansvarlige i kriminalomsorgen, hvor de barneansvarlige har en koordinerende rolle i spørsmål om ivaretagelse av barn som pårørende. Kriminalomsorgsdirektoratet har, i samarbeid med de barneansvarlige, utarbeidet en tilpasset informasjonsbrosjyre for barn med foreldre i fengsel.

Kriminalomsorgen har også utarbeidet et program som fokuserer på papparollen, slik at deltakerne får nye perspektiver på, og holdninger til, sine forpliktelser overfor familien. Dette tilbys innsatte i enkelte fengsler. Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter, KRUS, gir opplæring for instruktører til programmet.

I forbindelse med utbruddet av covid-19 opprettet kriminalomsorgen i april 2020 en pårørendetelefon, for å gi informasjon om hvordan kriminalomsorgen håndterte smittevernet for de innsatte. Erfaringen med denne telefonen viste imidlertid at de pårørende også har behov for annen informasjon knyttet til straffegjennomføring, og pårørendetelefonen fortsetter derfor å være i drift.

Som et ledd i arbeidet med ivaretagelse av pårørende under og etter domfeltes straffegjennomføring, deltar Kriminalomsorgsdirektoratet i referansegruppen til Barns Beste – Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende, og i et nordisk nettverk bestående av representanter fra barneombudene, direktoratene og foreninger for pårørende.

Organisasjonen For Fangers pårørende (FFP) mottar årlig tilskudd fra kriminalomsorgens tilskuddsmidler til frivillige organisasjoner. Kriminalomsorgen har et løpende samarbeid med FFP, hvor organisasjonen blant

annet bidrar til kriminalomsorgens studie- og kurstilbud og konferanser.

Når det gjelder det videre arbeidet med å styrke ordninger for pårørende til domfelte, vil jeg først nevne at kriminalomsorgen i 2022 skal opprette et sentralt brukerråd, som blant annet vil bestå av representanter fra Kriminalomsorgsdirektoratet og ulike brukerorganisasjoner. Her vil FFP bli invitert til å delta på vegne av de pårørende.

På bakgrunn av den forrige regjeringens strategi for foreldrestøtte (2018–2021), «Trygge foreldre – trygge barn», arbeider Kriminalomsorgsdirektoratet med to tiltak som kan ha betydning for pårørende til domfelte. Det ene tiltaket er utvikling av et mammaprogram, i samarbeid med Kirkens bymisjon. Målgruppen er blant annet innsatte mødre, som har et ønske om å opprettholde eller bedre relasjonen til sine barn. Dette programmet planlegges påbegynt i løpet av 2022.

Det andre tiltaket gjelder vurdering av samarbeid mellom kriminalomsorgen og familievernkontorene om foreldrestøtte. Det ble gjennomført en spørreundersøkelse våren 2021 om innsattes eventuelle behov for familieverntjenester under og etter straffegjennomføring. En rapport med presentasjon av resultatene planlegges ferdigstilt mot slutten av januar 2022, og den vil være en del av kunnskapsgrunnlaget for det videre arbeidet til Kriminalomsorgsdirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Avslutningsvis vil jeg legge til at jeg til enhver tid vil være mottakelig for forbedringer for ofre for kriminalitet. Dette gjelder også for pårørende til domfelte. Slike historier som belyses i Aftenpostens artikkel 19. november 2021, kan bidra til å sette fokus på problematikken.

SPØRSMÅL NR. 494**Besvart 6. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Regjeringen har foreslått å endre avkortingsreglene i uføretrygden, slik at fribeløpet på 0,4G fjernes og det innføres halv avkortning til 1,2G. Dette berører også uførepårørende som har inntekter fra helse- og omsorgsytelser for omsorgsoppgaver de utfører, f. eks. omsorgsstønad.

Hva er provenyeffekten i 2022 dersom man legger til grunn at inntekter fra helse- og omsorgsytelser som omsorgsstønad ikke skal avkortes, gitt at et slikt forslag er

praktisk mulig å gjennomføre og at regjeringens forslag for øvrig vedtas?

Svar:

I Prop. 1 S (2021–2022) er det foreslått å endre regelen for reduksjon av uføretrygd mot pensjonsgjevande inntekt. Gjennom budsjettavtalen, som vart inngått av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk venstreparti mandag 29. november, blir dette forslaget ikkje vedtatt.

Premissa for spørsmålet er difor ikkje lenger aktuelle.

Eg vil for ordens skuld leggje til at omsorgsstønad blir rekna som pensjonsgjevande inntekt. Dette inneber at omsorgsstønad – på same måten som anna pensjonsgjevande inntekt – både gjev opptening til uføretrygd (samt alderspensjon mv.) og reduksjon ved samstundes mottak av uføretrygd og omsorgsstønad. Omsorgsstønad er ei kommunal yting, og Arbeids- og velferdsdirektoratet har ikkje registerdata over kven av dei uføre som mottek om-

sorgs-stønad. Kor mykje den einskilde får i omsorgsstønad per time blir fastsett av den einskilde kommune.

Det er i dag ikkje mogleg for Arbeids- og velferdsetaten å skilje ut omsorgsstønad frå anna pensjonsgjevande inntekt. Eventuelle unntak for omsorgsstønad ville innebære manuell handtering for kvart år eller at det blir oppretta ein eigen kode i a-ordninga, ei endring som Skatteetaten ev. må gjennomføre.

SPØRSMÅL NR. 495

Besvart 6. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Proposisjonen om E134 Oslofjordforbindelsen var ventet til Stortinget i 2021.

Hva er grunnen til at denne proposisjonen ikke er fremmet og når kan den ventes?

BEGRUNNELSE:

E134 Oslofjordforbindelsen er fullfinansiert i første seksårsperiode i Nasjonal transportplan 2022-2033, kostnadsanslaget for prosjektet er 4,8 mrd. kroner. Målet med prosjektet er en sikker kryssing av Oslofjorden i eksisterende trasé for E134. Prosjektet vil redusere ulempene med redusert framkommelighet og forutsigbarhet på E134 som en følge av hendelser i Oslofjordtunnelen, og det vil gi økt sikkerhet for trafikantene på E134. Strekningen er del av en ytre ring rundt Oslo og tverrforbindelse mellom E6 og E18 med videre tilknytning til E134 mot Vestlandet.

Regjeringen Solberg satte av betydelige midler til forberedende arbeider og ev. grunnverv for å sikre at flere prosjekter i NTP-porteføljen kan bli klare for anleggsstart. Dette gjelder også E134 Oslofjordforbindelsen.

Svar:

Jeg vil vise til at det har vært gjennomført ekstern kvalitetssikring KS2 for nytt tunnellop for E134 Oslofjordforbindelsen. Kvalitetssikringen har sett på styringsunderlag og kostnadsoverslag for prosjektet. Den eksterne konsulenten tilrår i sin KS2-vurdering en noe høyere kostnadsramme for prosjektet enn det Statens vegvesen gjør i sitt grunnlag til KS2. Konsulentens forslag til kostnadsramme er om lag 600 mill. kr høyere enn etatens anslag.

Jeg er nå i gang med å gå gjennom resultatene fra kvalitetssikringen i samråd med Statens vegvesen. Statens vegvesen ventes i den forbindelse å ville oversende en skisse til bompengeproposisjon om saken til Samferdselsdepartementet i desember i år. En proposisjon skal gi forslag til utbyggings- og finansieringsopplegg samt kostnadsramme for prosjektet. Jeg vil ta stilling til saken og tidspunktet for når saken blir lagt frem for Stortinget etter at saken er oversendt til departementet.

SPØRSMÅL NR. 496**Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

I forrige uke mottok statsråden evalueringsrapporten om Systemet for nye metoder fra Proba samfunnsanalyse.

Hvilken prosess har regjeringen lagt opp for behandlingen av denne, når sendes evalueringen på høring, og når vil Stortinget få den til behandling?

BEGRUNNELSE:

Tidligere i år stilte undertegnede spørsmål til den daværende statsråd i Helse- og omsorgsdepartementet, Bent Høie, om hvordan den forrige regjeringen skulle følge opp evalueringen av Systemet for nye metoder. Høie svarte 2. juli i år at han ikke hadde planer om at evalueringen skulle sendes på høring. Evalueringsrapporten skulle kun inngå i kunnskapsgrunnlaget for videreutviklingen av systemet og bidra til å identifisere bevarings- og endringspunkter.

Evalueringen fra Proba samfunnsanalyse viste at det er et behov for et nytt godkjenningssystem der det er pasienter og fagfolk som avgjør om nye legemidler skal innføres, større åpenhet om hvorfor medisiner avslås, ankemulighet når medisiner avslås og norske myndigheter sin betalingsvillighet for medisiner må økes betraktelig. For å sikre at evalueringen ikke ender opp i en skuff, er det avgjørende med en bred politisk prosess der alle de som rammes av at Norge er en sinke i å godkjenne nye medisiner får komme til orde.

Svar:

Representanten Listhaug kan neppe ha lest den samme evalueringsrapporten som jeg fikk overlevert i midten av november. Det er ingenting i rapporten som peker mot å avvikle systemet for å erstatte det med et nytt. Og stikk i strid med representantens framstilling, inneholder evalueringsrapporten ingen anbefaling om å innføre noen ankemulighet eller å øke betalingsvilligheten. Hvor mye av samfunnets ressurser som fordeles til helsetjenesten avgjøres uansett i Stortinget, ikke i systemet for nye metoder.

Hovedfunnet i rapporten er at det er bred støtte for at vi har et nasjonalt system som sikrer at det etableres et faglig beslutningsgrunnlag og at dette grunnlaget brukes til å ta beslutninger om hvilke metoder som skal brukes.

Det nasjonale systemet for nye metoder er det viktigste verktøyet vi har for å sikre likeverdig tilgang til legemidler og metoder i hele landet. Beslutningene i systemet for Nye metoder baserer seg på prinsippene for prioritering

som Stortinget har vedtatt og bidrar til at ressursene fordeles på en rettferdig måte i vår felles helsetjeneste.

Men evalueringen peker også på utfordringer som vi må ta tak i. Det er rom for å videreutvikle systemet når det gjelder involvering av klinikere og brukere. Dette er noe regjeringen og jeg er opptatt av å forbedre. Vi vil også jobbe videre for å styrke åpenheten og tilliten til systemet i befolkningen. Representanten har rett i at evalueringen viser at norske myndigheter ser ut til å bruke noe lengre tid på metodevurderingene enn Danmark, England og Sverige. Evalueringen viser at dette kan skyldes uklarehet i dokumentasjonskravene, eller leverandørenes lanseringsstrategier for sine produkter i ulike land. Alle parter har et ansvar for å redusere saksbehandlingstiden. Det er flere initiativer som er påbegynt i systemet for Nye metoder. Dette skal vi bygge videre på.

Representanten Listhaug uttrykker bekymring for at evalueringen skal ende opp i en skuff. Det kan jeg forsikre henne om at den ikke skal. Jeg vil følge opp rapportens anbefaling både i eierstyring av de regionale helseforetakene og etatsstyringen av Helse- og omsorgsdepartementets underliggende etater. Regjeringen vil videre, og som omtalt i Hurdalsplattformen, legge fram en melding for Stortinget som blant annet skal omhandle åpenhet og etterprøvnbarhet rundt prioriteringer i helsetjenesten.

Evaluering viser til at vårt nasjonale system for å innføre nye metoder i spesialisthelsetjenesten er ambisiøst. Norge har utviklet et omfattende system som bygger på en 30 år lang tradisjon om å åpent diskutere prioriteringer i helsetjenesten og som har som mål å sikre likeverdig og rettferdig fordeling av ressurser i helsetjenesten. Dette er et system vi må videreutvikle.

SPØRSMÅL NR. 497**Besvart 8. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjøre for at eksporten av norsk strøm blir redusert i ei tid med svært lave magasinfyllinger, og at den norske forbrukeren av strøm ikkje får regninga for eksport av store mengder strøm til utlandet?

GRUNNGJEVING:

I media kan vi lese at Storbritannia tjener milliarder av kroner på import av Norsk strøm, som Storbritannia eksporterer videre.

Den vedvarende nettoeksporten av kraft fra i Norge i år som også har fortsatt denne høsten på tross av at det over tid har vært svært lav fyllingsgrad i norske magasiner, illustrerer godt hvorfor regjeringen nå umiddelbart må se nærmere på hvordan vi kan begrense krafteksporten.

Dette kan ikke fortsette og regningen for stor eksporten av Norsk kraft til utlandet, blir sendt av Sp og Ap til den Norske forbrukeren ved skyhøye strømpriser på sør, vest og østlandet.

Senterpartiet var høye og mørke under valgkampen og lovte at det ville bli satt i gang et lovarbeid for å begrense krafteksport med mål om lavere strømpris i Norge. Siden har vi ikke hørt noen konkrete forslag fra regjeringen.

Det virker urimelig og aldeles «greinalaust» at Storbritannia skal ha like store inntekter som Norge for en kabel som hovedsakelig eksporterer norsk strøm, og som Storbritannia er fullstendig avhengig av. Jeg forventer at olje- og energiministeren nå ser nærmere på denne avtalen, og tar en kritisk gjennomgang av vilkårene før kapasiteten i kabelen øker, og at tiltak for lavere strømpris til det Norske folket snart no blir prioritert.

Svar:

Regjeringen har stor forståelse for at strømregningen nå er en stor utgiftspost. Derfor setter vi både inn tiltak rettet mot husholdninger som sliter med høye strømregninger, og som reduserer den delen av strømregningen som går til staten.

Med Norges fornybare og værbaserte kraftsystem er utenlandskablene viktige for forsyningssikkerheten i Norge. Når kraftprisene har vært høyere i Norge enn i nabolandene, for eksempel i år med lite nedbør, har vi kunnet importere kraft. Vi har utvekslet kraft med nabolandene våre i mange tiår. Det har vært til nytte for både norske strømprodusenter og strømforbrukere.

Det siste året har vi blitt knyttet enda tettere mot Europa gjennom de to nye kabler til Tyskland og Storbritannia. I Hurdalsplattformen har vi slått fast at vi ikke vil godkjenne nye mellomlandsforbindelser i denne stortingsperioden. I Hurdalplattformen har regjeringspartiene også blitt enige om at vi skal utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser. Vi peker også på flere tiltak for å styrke kraftutbyggingen og bedre kraftnettet.

Handel med elektrisk kraft er regulert i internasjonale avtaler som EØS-avtalen, frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia, og i egne avtaler mellom Statnett og dere partnere på utenlandsforbindelsene. Strøm er å anse som en vare. Dersom vi introduserer handelsrestriksjoner vil vi kunne forvente motreaksjoner fra våre handelspartnere. Dette kan skje innenfor kraftsektoren, og kan medføre at Norge for eksempel på et senere tidspunkt ikke kan importere billig vindkraft, eller ikke har tilgang på import i en situasjon der vi virkelig trenger det. Det kan også komme reaksjoner på andre handelsområder dersom Norge ensidig vedtar eksportrestriksjoner i strid med våre internasjonale forpliktelser.

Regjeringen har foreslått målrettede tiltak for å redusere folks strømutfgifter. Ekstra utbetaling i bostøtte er allerede vedtatt og utbetalt, og vi har foreslått en vesentlig reduksjon i elavgiften. Regjeringen ser som varslet på tiltak både på kort og lang sikt for å redusere de høye strømkostnadene vi ser i dag.

SPØRSMÅL NR. 498**Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden innføre for å unngå en varig sykepleiermangel i Norge?

BEGRUNNELSE:

I den siste tiden har man fått høre flere historier om sykepleiere som er utslitt og demotivert, siden arbeidsmengden er for stor. Dette var årsaken til at man i TV 2 på mandag 22.11.21. kunne lese om Tanja Vatnås, som kastet sykepleierutstyret sitt i søppelet. Dessverre er ikke dette den første historien på sykepleiere som velger å bytte jobb, på grunn av enorm arbeidsbelastning og dårlige lønnsvilkår.

I en undersøkelse gjort av sykepleien i oktober i år, kunne man se at hele 72 prosent av sykepleiere har vurderer å slutte i jobben eller bytte arbeidsplass det siste året. Blant disse svarte 70 prosent at en faktor var at bemanningen ikke er i samsvar med behovet, mens 64 prosent mente lønnsnivået var en faktor.

Sykepleiermangelen i Norge vil ikke bedres om man ikke iverksetter tiltak. SSBs framskrivninger viser at vi vil trenge 20 000 nye sykepleiere frem mot 2035. Spørsmålstiller viser derfor til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, der man legger opp til 2500 nye studieplasser innen sykepleie og en lønnsvekst på 3 prosent utover ordinær lønnsvekst. I tillegg viser spørsmålstiller til Dokument 8:281 S, der Fremskrittspartiet fikk flertall for en opptrappingsplan for helseutdanningene.

Svar:

Representanten Hoksrud stiller et viktig spørsmål, som jeg kan forsikre om at jeg som helse- og omsorgsminister er opptatt av.

Det er en mangel på sykepleiere i deler av helse- og omsorgstjenesten, og flere kommuner og helseforetak sliter med å rekruttere sykepleiere. Årsakene til dette er komplekse, og det er trolig flere virkemidler vi må vurdere for å sikre nok sykepleiere til tjenestene våre. Dette er en problemstilling jeg tar på alvor.

I Hurdalsplattformen har vi sagt at vi vil vurdere nye nasjonale tiltak for å sikre rekruttering av sykepleiere til særlig rekrutteringssvake distriktskommuner. Videre fremgår det blant annet at vi vil utarbeide en egen opptrappingsplan for heltid og god bemanning i eldreomsorgen, og at vi vil satse på modeller med økt grunnbemanning og mindre vikarbruk som tiltak for å styrke

rekruttering og få ned sykefravær i eldreomsorgen. Vi vil komme nærmere tilbake til hvordan dette vil følges opp.

Vi vil, sammen med partene i arbeidslivet, arbeide aktivt for å bygge en heltidskultur i alle deler av arbeidslivet, styrke retten til heltid og sørge for en kommuneøkonomi og en sykehusøkonomi som gjør det mulig med økt grunnbemanning.

Jeg har i tillegg en god dialog med forsknings- og høyere utdanningsministeren om dimensjoneringen av utdanningene. Økt utdanningskapasitet er et av flere tiltak som kan sørge for at vi har tilstrekkelig antall sykepleiere i helsetjenestene med rett kompetanse også i fremtiden.

De siste syv årene har det vært en jevn økning i antall uteksaminerte innen sykepleierutdanningene, fra 3630 nyutdannede sykepleiere i 2014 til 4174 i 2020. Denne økningen viser at det er satset på sykepleierutdanning over flere år. Slik det slås fast i Hurdalsplattformen, vil denne regjeringen arbeide for opptrappingsplaner innen områder med særlig stort kompetansebehov. I Statsbudsjettet for 2022 vil vi videreføre opptrappingen av 4000 studieplasser fra revidert nasjonalbudsjett 2020. Sykepleierutdanning blir her høyt prioritert, blant annet med 250 til sykepleierutdanning og 200 til videreutdanning i sykepleie.

Videre er det slik at tilgangen på praksisplasser er avgjørende for å kunne utdanne flere sykepleiere og annet helsepersonell. Denne regjeringen vil gi kommunene plikt til å stille med praksisplasser for profesjonsfagene, som sykepleie- og lærerutdanning. Dette vil muliggjøre en videre økning i antallet studieplasser som gir god tilgang på kompetanse for helse- og omsorgstjenestene over hele landet også i fremtiden.

Med bakgrunn i disse utfordringene har vi i Hurdalsplattformen sagt at vi vil nedsette en helsepersonellkomisjon. Helsepersonellkomisjonen skal ha som formål å etablere et kunnskapsgrunnlag og foreslå treffsikre tiltak i årene framover for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert personell i helse- og omsorgstjenesten i hele landet, for å møte disse utfordringene i helse- og omsorgstjenestene på kort og lang sikt. Kommisjonen skal blant annet ha representasjon fra partene i arbeidslivet, helse- og omsorgstjenestene og utdanningssektoren.

SPØRSMÅL NR. 499**Besvart 3. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at berørte aktører får tilstrekkelig med tid til å tilpasse seg endringene i forskriften, og vil han bidra til å utsette implementeringen for å gi tilstrekkelig forutsigbarhet og mulighet til å tilpasse seg endringene før de trer i kraft?

BEGRUNNELSE:

Det vises til de planlagte endringene i ledningsregistreringsforskriftens §6 og §7 tredje og fjerde ledd, som skal tre i kraft fra 1. januar 2022.

Undertegnede er gjort kjent med at mange aktører er bekymret for tidspunktet for gjennomføringen, og at tilstrekkelige forberedelser ikke er mulig å gjennomføre innen iverksettelse av ny forskrift. Undertegnede mener derfor det er grunn til å utsette implementeringen av endringene i forskriften med seks måneder, slik at aktørene og markedet rekker å tilpasse seg endringene på en god måte.

Svar:

En ny bestemmelse i plan- og bygningsloven § 2-3 trådte i kraft 1. juli 2021. Bestemmelsen ble tilføyd ved lov 21. juni 2017 nr. 97. Den stiller krav om at eier av infrastruktur i grunnen, sjø og vassdrag skal dokumentere opplysninger om plasseringen av og egenskaper ved

infrastrukturen, slik at den kan lokaliseres på en effektiv og sikker måte. Bakgrunnen for den nye lovbestemmelsen er at en stadig større del av samfunnets infrastruktur legges i grunnen både av praktiske, sikkerhetsmessige og estetiske hensyn. Forsvarlig forvaltning og vedlikehold av ledningsnettet er en forutsetning for å ta vare på verdiene denne infrastrukturen representerer. Det er gitt utfyllende regler til lovbestemmelsen i forskrift 18. desember 2020 nr. 2986 om innmåling, dokumentasjon og utlevering av geografisk informasjon om ledninger og annen infrastruktur i grunnen, sjø og vassdrag (ledningsregistreringsforskriften). Forskriften trådte i kraft 1. juli 2021 samtidig med lovbestemmelsen. Reglene om tilbakerapportering og om betaling for ledningsinformasjon ble imidlertid fastsatt med en overgangsperiode slik at disse først trer i kraft fra 1. januar 2022. Jeg mottok 8. november 2021 en henvendelse fra Energi Norge, Geomatikkbedriftene, IKT Norge, Maskinentreprenørenes forbund, Norsk Fjernvarme og Telenor Norge AS om å forlenge overgangsperioden med 6 måneder slik at reglene om tilbakerapportering og om betaling trer i kraft fra 1. juli 2022. Jeg har vurdert spørsmålet grundig og kommet til at overgangsperioden med fordel kan forlenges slik interesseorganisasjonene og Telenor ber om. Aktørene vil dermed få bedre tid

til å tilpasse seg de nye reglene. En forskriftsendring vil bli kunngjort i Norsk Lovtidend i løpet av noen få dager. De gjestående bestemmelsene i ledningsregistreringsforskriften vil etter dette tre i kraft 1. juli 2022.

SPØRSMÅL NR. 500**Besvart 6. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Når kommer det rutiner på plass for å sikre verneverdige skoger mot skogsbilveibygging, hogst eller andre skogbrukstiltak; på hvilken måte skal "Rutinen" utarbeidet av Norges Skogeierforbund sikre at verneverdig gammel-skog ikke hogges, når ordningen er frivillig både for tømmerkjøper og skogeier – og hvordan vil statsråden sikre transparens i ordningen slik at sivilsamfunnet får oversikt

over når kriteriene for å kontakte skogeier om muligheten for frivillig vern slår ut og hvilke grunneiere som har fått informasjon og ikke?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet samarbeider med Norges Skogeierforbund om en "Rutine" som skal sikre at grunneiere med

skog som kan være aktuell for frivillig skogvern får informasjon om vern som alternativ når det planlegges hogst.

Dette på bakgrunn av Meld. St. 14 Natur for livet fra 2016 som sa at:

«Regjeringen vil, ved samarbeid mellom miljømyndighetene og skogeierorganisasjonene, etablere gode prosedyrer slik at viktige, verneverdige skogområder raskt kan vurderes for frivillig vern når naturverdiene er truet av skogsveibygging, hogst eller andre skogbrukstiltak. Dette kan eksempelvis gjelde skog med stor andel nøkkelbiotoper/avsatte MiSfigurer og større sammenhengende skogarealer med naturmangfold som er knyttet til områder med lite omfang av tekniske inngrep.»

Det er veldig lite gammel naturskog igjen i Norge og det er derfor viktig å sikre det som er igjen fra hogst og andre inngrep. Fra Stortinget vedtok i 2016 at slike prosedyrer må på plass har det allerede gått fem år uten at de nødvendige ordningene er på plass. I et brev fra KLD til Miljødirektoratet fra mai 2019 viser departementet en klar forventning om at det raskt skulle komme på plass en slik rutine og ber om en evaluering av ordningen innen sommeren 2022.

Svar:

Som representanten Marhaug viser til ble det i Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet lagt opp til, ved samarbeid mellom miljømyndighetene og skogeierorganisasjonene, å etablere gode prosedyrer slik at viktige verneverdige skogområder raskt kan vurderes for frivillig vern når naturverdiene er truet av skogsveibygging, hogst eller andre skogbrukstiltak.

Som oppfølging av dette, på bakgrunn av dialog mellom Miljødirektoratet og Norges Skogeierforbund, er det

utarbeidet forslag til rutine som skal ivareta at verneverdige skogområder raskt kan vurderes for frivillig vern når naturverdiene er truet av skogbrukstiltak.

Det er i 2021 gjennomført uttesting av denne rutinen av skogeierforeningen Allskog innenfor deres virkeområde. Resultatene fra uttestingen skal evalueres av Miljødirektoratet og Norges Skogeierforbund i løpet av året. En uttesting av rutinen har vært viktig for å se på om det rent praktisk har vært mulig å gjennomføre, samt å se på arbeidsbelastning og økonomiske kostnader knyttet til en slik ordning. Norges Skogeierforbund skal videre drøfte innretning av rutinen med de ulike skogeierforeningene og Norskog med tanke på å implementere ordningen. Det er også opprettet dialog med uavhengige tømmerkjøpere.

Vern av privateid skog i Norge skjer som frivillig skogvern. Selv om man innfører en rutine for vurdering av frivillig vern når det meldes inn områder for hogst, vil vern av privateid skog fortsatt være betinget av frivillighet fra grunneier.

Vurderingskriteriene i denne rutinen vil være offentlig tilgjengelig. Det er utarbeidet et skjema for uttestingen av rutinen. Dette sikrer at relevante kriterier knyttet til gammel skog og viktige naturtyper i skog blir vurdert. De vurderingene som blir gjennomført er omfattet av miljøinformasjonsloven.

Det har tatt lenger tid enn ventet å utvikle og få på plass en rutine som beskrevet i Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet. Den informasjon mitt departement har fått fra Miljødirektoratet om status for saken tilsier imidlertid at en landsdekkende rutine ventelig vil være etablert om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 501

Besvart 6. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden undersøke hvor mange elever som har blitt utsatt for ulovlig rustesting, og hvordan vil statsråden sørge for at det ikke gjentar seg og rydde opp overfor de berørte elevene?

BEGRUNNELSE:

VG skriver i artikkel av 25.11.21 at Borgund videregående skole i Ålesund har gjennomført urinprøvetaking av elever med hensikt å avdekke rusbruk.

I oktober ble det stilt spørsmål til daværende kunnskapsminister Guri Melby om hvorvidt praksisen med rustesting ved læresteder var lovlig. I sitt svar av 11.10.21, slo Melby fast at rustesting av elever er ikke regulert i opplæringsloven, og heller ikke i annet regelverk. Det finnes ingen hjemmel for å kreve blodprøver eller

urinprøver av elever i regi av skolen. Melby slo også fast at det ikke skal gis negative sanksjoner overfor elever som ikke ønsker å la seg teste. Nå har det på nytt kommet frem at skoler har fortsatt med praksisen, også etter det klare svaret fra kunnskapsministeren. Konstatert av at praksisen er ulovlig er derfor klart ikke tilstrekkelig. Videre er det grunnleggende problematisk at skoler og læresteder har gjennomført en praksis de klart ikke har hjemmel til. Blant konsekvensene skolen har praktisert er utestenging fra praksis i bedrift og kommune, både ved positiv test og nekt av testtaking. Det er ukjent hvor mange elever som har fått slike konsekvenser av positiv rustest eller testnekt. Dette kan ha hatt store innvirkninger for den enkelte. Elever har rett til privatliv. Dette er hjemlet både i Grunnloven § 102 og EMK. art 8. Skoler har heller ikke lovhjemmel til å lagre sensitiv informasjon om elevers helsetilstand og eventuelle legemiddelbruk, slik rustesting medfører. Enkelte av skolene har inngått avtaler med elevene hvor de samtykker til rustesting. Med det skjeve maktforholdet mellom elev og skole, samt trussel om diverse konsekvenser ved nektning av test, kan et slikt samtykke til testing neppe regnes som informert. Skolen skal

være et trygt sted der man ikke mistenkeliggjøres i kraft av å være elev, eller grunnet høyt fravær. Tvangsmidler er heller ikke et egnet pedagogisk verktøy.

Svar:

Skolene har ikke lovhjemmel til å kreve at elever blir rustestet. Elevene skal være trygge på at rettighetene deres er godt ivaretatt når de er på skolen.

Dersom elever skal avgi urinprøve i forbindelse med rustesting, må det foregå på frivillig basis etter at det foreligger et informert samtykke fra eleven. Det skal ikke gis negative sanksjoner overfor elever som ikke ønsker å la seg teste. Eleven skal heller ikke måtte begrunne hvorfor han eller hun ikke ønsker å avgi prøve. På grunn av skjevheten i maktforholdet mellom skolen og eleven må et eventuelt samtykke brukes med stor varsomhet.

Det er statsforvalteren som fører tilsyn med at regelverket overholdes, og som gir veiledning og informasjon om regelverket som gjelder for skolene. Videre vil Utdanningsdirektoratet sørge for at informasjon om regelverket er lett tilgjengelig.

SPØRSMÅL NR. 502

Besvart 7. desember 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Nav og rettsapparatet blir utstyrt med reelle sanksjonsmuligheter overfor foreldre som bedriver bevisst samværs sabotasje, kjenner statsråden til hvor ofte det forekommer at bostedsforeldre blir ilagt tvangsbot ved samværs sabotasje og vil statsråden ta initiativ i videre justeringer i Barneloven eller overfor Nav slik at «Forskrift om fastsetjing og endring av fostringstilskot» ikke virker som et økonomisk incentiv til å hindre barnets rett til familieliv?

BEGRUNNELSE:

Allerede i 2014 stilte Stortingsrepresentant Terje Breivik, i Dokument nr. 15:299 (2013-2014), et spørsmål om samværs sabotasje. Dette ble fulgt opp i skriftlig spørsmål om det samme ifra Carl-Erik Grimstad (V) til arbeids- og sosialministeren, i Dokument nr. 15:692 (2020-2021)

Svaret den gangen var at problemstillingene skulle prioriteres. Ny barneloven er nå til revisjon og barnelovutvalget har uttalt at de vil styrke barnets og foreldrenes rett

til samvær også om de ikke bor sammen. Dette er positive og ønskede endringer. Venstre er opptatt av at bidrags- og støtteordninger både skal forenkles og være mer rettferdig.

Barnelovutvalget adresserte dessverre samværshindring uten å drøfte Navs praksis. Samværshindring har store negative konsekvenser for barnet og den av foreldrene som rammes. Dette er en gammel og kjent problemstilling, men heldigvis kommer det nå mer og mer forskning som understøtter både barnets behov for kontakt med begge foreldre, samt de skadelige konsekvensene av at samværet saboteres. Det er alvorlig når forskning synes å vise økt sammenheng mellom selvmord og selvmordsforsøk blant foreldre som mister kontakt med barna.

Forskrift om fastsetjing og endring av fostringstilskot, er ment å sikre økonomisk bidrag for å dekke kostnader for barnet. Forskriftens hovedregel vedrørende samvær, paragraf 9 første ledd, fastslår at det er avtalt eller fastsatt samvær som skal legges til grunn for fradrag i det bidragspliktige beløp. Så er det en unntaksregel i paragrafens annet ledd. Den innebærer at den bidragspliktige ikke får

fradrag for samvær som vedkommende ikke har ønsket å gjennomføre. Slik blir det samværsforelderen klandret for at det ikke finner sted samvær. NAV synes å føre en praksis hvor det ses hen til det faktiske forhold, om det er samvær eller ikke, uten å spørre hva som er grunnen til dette. Det innebærer at den forelder som hindrer samvær blir økonomisk belønnet for samværs sabotasje. Dette er det motsatte av lovgivers klare intensjoner om at reglene skal bidra til å sikre barn kontakt med begge sine foreldre. Unntaksregelen i forskriften paragraf 9 annet ledd, er ment å være et insentiv til at barn opprettholder kontakt med begge foreldre, og ikke et insentiv til at den ene forelder hindrer barnets samvær med den andre forelderen.

Svar:

Det er brei semje om at det er viktig for barn å ha så god kontakt som mogleg med begge foreldra sine, sjølv om dei ikkje bur saman. Dette er òg utgangspunktet i barnelova, som seier at barnet har rett til samvær med begge foreldra og dei har eit gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt.

Eg er opptatt av å sikra begge foreldra moglegheit til å vere saman med barna sine etter eit samlivsbrot. Det er difor nødvendig å ha reglar som sørgjer for at avgjerder etter barnelova blir respektert og følgd opp. For barn er det belastande å vere gjenstand for konfliktar mellom foreldra. Godt samarbeid mellom foreldra vil i dei fleste tilfelle gi grunnlag for gode og varige løysingar mellom foreldra, til beste for barnet.

Reglane i barnelova om tvangsfullbyrding skal sikre at avgjerder om foreldreansvar, bustad og samvær blir etterlevd. Når det gjeld avgjerder om samvær, kan ikkje samvær tvangsgjennomførast ved tvangshenting, men tingretten kan fastsetje ein tvangsbot for kvar gang samværsretten blir hindra. Domstoladministrasjonen opplyser at det er vanskeleg å henta ut tal frå sakshandsamingssystemet til domstolane som viser i kor mange saker det er gitt tvangsbot, men at det kan hentast ut tal på mottatte krav om tvangsfullbyrding i samværsaker. I 2020 var dette tallet 68 saker. Eg gjer merksam på at tal på innkomne krav ikkje er representative for i kor mange saker det faktisk blir gitt tvangsbot, fordi det kan vere at saka ikkje blir gitt medhald, eller av ulike grunnar blir avslutta utan realitet-savgjerd. Tal frå Statens innkrevingsssentral kan her gje ein indikasjon, og det går fram av tala deira at tvangsbøter som Skatteetaten har mottatt til innkrevjing så langt i år er 15 saker, mot 25 saker i 2020. Eg håper oversikta her gir representanten eit bilde av kor ofte tvangsbot blir fastsett i foreldretvister om samvær for domstolane.

Når det gjeld reglane i barnelova om barnebidrag, er det ikkje lagt til bidragsreglane verken å handtera eller løysa konfliktar mellom foreldra om samvær, men til dei andre reglane i barnelova om konfliktløysing. Dersom

foreldra ikkje kjem til semje om samværet, heller ikkje med bistand frå familievernkontoret, er det domstolane som skal handtera dette. Eg nemner at Justisdepartementet sin lovavdeling i utsegn av 1. mars 2021 har bekrefta at praksisen frå NAV på dette området er i tråd med regelverket.

Utgreiinga til barnelovutvalet, NOU 2020: 14 (2020-2021) Ny barnelov, som vart lagt fram 4. desember 2020, har få forslag til endringar i reglane om tvangsgjennomføring av samvær, og ingen knytte til barnebidrag og samværs hindring. I samband med behandlinga av Dokument 8:40 S (2020-2021), fatta likevel Stortinget følgjande to oppmodingsvedtak:

Vedtak nr. 714:

“Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020:14 Ny barnelov - Til barnets beste, utrede strengere reaksjoner som kan motvirke samværs hindring.”

Vedtak nr. 715:

“Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020:14 Ny barnelov - Til barnets beste, utrede om det er behov for å gjøre justeringer i barnebidragsreglene for å sikre at økonomi ikke blir en drivende faktor for samværs hindring.”

NOU 2020:14 Ny barnelov og oppmodingsvedtaka er for tida under oppfølging i departementet, irekna forskrifter til barnelova. Det er difor for tidleg å seie noko om kva tiltak som kan vere aktuelle. Eg vil likevel gje uttrykk for at det er viktig at vi har eit system som tar vare på barna, og som ikkje aukar konflikten mellom foreldra. Som eit ledd i oppfølginga, har derfor Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) fått i oppdrag å identifisere utfordringar i saker som gjeld samværs hindring. Formålet er å betre foreldresamarbeid til beste for barna gjennom ein meir effektiv og heilskapleg handsaming av desse sakene. For å løyse oppdraget vil Bufdir samarbeide med relevante aktørar, mellom anna Arbeids- og velferdsdirektoratet som forvaltar reglane om barnebidrag og Domstoladministrasjonen.

Det er eit overordna mål med arbeidet å leggje endå betre til rette for at foreldre lojalt følgjer opp avtalar og avgjerder om samvær, og at økonomiske insentiv ikkje skal vere drivande for å hindre samvær. Sjølv om ein er godt i gang med å sjå på regelverket, vil eg understreke at det er like viktig å òg sjå på andre verkemiddel.

SPØRSMÅL NR. 503**Besvart 3. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Er det slik at alle profil og yrkesskolene sine søknader er stanset av regjeringen eller skiller regjeringen mellom hvor langt de har kommet i søknadsprosessen, og er det slik at regjeringen har stanset behandlingen av Norsk Realfagsgymnas sine søknad og med det skolens del av finansieringen av idrettsanlegget på Langenga i Asker slik at dette store prosjektet for sykling og breddeidretten ikke blir realisert?

BEGRUNNELSE:

På Langenga i Asker er et større bygg med en sykkelvelodrom, idrettsanlegg og et skolebygg under oppføring. Det har vært bred enighet i Asker om at den nye spesielle storstua vil gi lokalbefolkningen et unikt tilbud. Idrettsrådet har vært inne og støttet prosessen sju år, Norges Cykkelforbund og lokalt næringsliv støtter utbyggingen. En profilskole som satser på naturfag på ungdomsskoletrinnet er en del av spleiselaget og finansieringen av prosjektet. Den 17. november gikk statsråd Tonje Brenna ut i VG og slo fast at hun hadde instruert UDIR om å stanse behandlingen av alle søknadene om godkjenning for alle friskoler og profilskoler. Om dette også innebærer å stoppe de som allerede er godkjent men enda ligger i direktoratet er uvisst ut ifra medieoppslaget. Venstre har vært i kontakt med departementet for å få tilgang til instruksjonen som i praksis stopper utbygging av skolene og de gode ringvirkningene de har i sitt lokalsamfunn, men har ikke fått svar ennå.

Svar:

Regjeringen har som en sentral målsetting å styrke den offentlige fellesskolen. Det fremgår av regjeringserklæringen at regjeringen vil stramme inn privatskoleloven (nåværende friskolelov) ved å fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som godkjenningsgrunnlag for statstilskudd og styrke lokale folkevalgte muligheter til å si nei til nye privatskoler og utvidelser ved eksisterende skoler. Jeg ønsker at denne politiske kursendringen, som også ble varslet før valget, skal gjennomføres så raskt som mulig. Jeg tar derfor sikte på å sende på høring forslag om å oppheve de to godkjenningsgrunnlagene vidaregåande opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil, jf. friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Disse to godkjenningsgrunnlagene kom inn i loven i 2015 etter forslag fra Solberg-regjeringen. Departementet tar sikte på å legge forslagene om å oppheve disse to godkjen-

ningsgrunnlagene fram for Stortinget i en lovproposisjon våren 2022. Med forbehold om Stortingets tilslutning til lovforslagene vil hjemmelen til å godkjenne skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) bortfalle.

Regjeringen ønsker ikke at det godkjennes noen nye skoler på godkjenningsgrunnlagene særskilt profil og yrkesfaglige utdanningsprogram i perioden fram til Stortinget har behandlet lovforslaget. I påvente av den kommende høringsrunden og Stortingets forventede lovbehandling i vårsesjonen 2022 har departementet instruert Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Det samme gjelder søknader om godkjenning av driftsendringer ved skoler som i dag er godkjent på disse to grunnlagene. Instruksjonen skiller ikke mellom søknader etter hvor langt de har kommet i søknadsprosessen. Skoler som er godkjent, omfattes ikke av instruksjonen.

Søknadene om godkjenning av Norges Realfagsgymnas Ungdomsskole Asker AS og Norges Realfagsgymnas Ungdomsskole Fornebu AS omfattes av instruksjonen.

Jeg vil vise til friskoleloven § 2-1 første ledd første punktum som fastsetter at departementet kan godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler. Bestemmelsen innebærer at søkere ikke har rett til godkjenning selv om lovens vilkår er oppfylt. Om det skal gis godkjenning beror på en skjønnsmessig vurdering.

Jeg vil for øvrig vise til at friskoleloven setter klare rammer for hvordan godkjente skoler kan bruke statstilskuddet og skolepengene. Disse midlene skal bare brukes til den virksomheten skolen er godkjent for etter friskoleloven og i sin helhet komme elevene til gode.

SPØRSMÅL NR. 504**Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden gjøre for å motvirke psykiske langtidsvirkninger av pandemien, særlig blant unge?

BEGRUNNELSE:

I NRK Oslo og Viken kunne man lese om barn under ni år som sier de ikke vil leve mer, på grunn av psykiske lidelser. Samtidig har barn og unge frem til september i år fått over 70 000 flere konsultasjoner innen psykisk helsevern i Helse sør-øst RHF enn ved samme periode i 2019.

Det er ingen tvil om at pandemien har hatt stor påvirkning på unges psykiske helse. Det er særlig i ungdomstiden man er avhengig av sosiale relasjoner og sosialt samvær. I tillegg ser man en sterk økning i spiseforstyrrelser blant barn og unge.

For Fremskrittspartiet er det viktig at man prioriterer barn og unges psykiske helse. I Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett budsjetterer man med 100 millioner kroner til en ny tiltaksordning for psykisk helse og rus, med fokus på å motvirke langtidseffekter av pandemien.

Svar:

Som representanten peker på, vet vi at mange barn og unge gjennom pandemien har opplevd økt ensomhet, har savnet sosial kontakt og flere rapporterer om økte psykiske påkjenninger. Samtidig er det viktig å anerkjenne at mange barn og unge har støtte og trygghet i sin nærmeste familie, noe som bidrar til betydelig motstandskraft i vanskelige situasjoner som under en pandemi.

Vi vet samtidig at strenge smittevernstiltak har ført til ekstra belastninger for allerede sårbare barn og unge. Dette er barn og unge med forhøyet risiko for å utvikle psykiske plager og lidelser og som kanskje også har det svært utrygt hjemme.

Disse barna har vi særlig stor oppmerksomhet rundt, og derfor har vi høy terskel for å innføre svært inngripende tiltak som rammer sårbare barn og unge. Tydelige føringer om at tjenester og tilbud til barn og unge skal holdes åpne og være fysisk tilgjengelig så langt det er smittevernfaglig forsvarlig, er viktig for denne regjeringen.

Forebygging av psykiske plager begynner med et samfunn der alle blir sett og får delta på egne premisser. Derfor må vi jobbe systematisk med universelle tiltak som løfter hele barne- og ungdomsbefolkningen. Samtidig må vi sørge for at de økonomiske virkemidlene er målrettet

og tydelige, basert på god kunnskap om hva som har god effekt på den enkeltes liv.

Opprettelse av en ny tilskuddsordning er derfor ikke ønskelig fra regjeringens side på nåværende tidspunkt, da det vil være betydelig overlapp med allerede eksisterende tilskuddsordninger innenfor psykisk helsearbeid. I budsjettet for 2022 styrker vi følgende tilskuddsordninger:

- Arbeidet med FACT ung-team, FACT og ACT-team med til sammen 95,5 mill. kroner. Hovedtyngden av disse midlene vil gå til etablering av oppsøkende og tverrfaglige FACT ung-team for å bidra til etablering av flere team for å nå flere unge mellom 12 og 25 år som ikke greier å nyttiggjøre seg de ordinære tjenestene, men som trenger langvarig og sammensatt hjelp.
- Bevilgningen til utvikling og utprøving av et kunnskapsbasert kommunalt lavterskeltilbud uten henvisning og uten lang ventetid styrkes også. Til dette formålet er det bevilget 30 mill. kroner. Målet er at flere skal få tidlig hjelp. Videre skal det stimulere til at flere kommuner har et effektivt og kunnskapsbasert lavterskeltilbud.
- Kommunenes frie inntekter og fylkeskommunene styrkes videre med 100 mill. kroner, blant annet begrunnet i behov for lavterskeltiltak i kommunene og psykisk helsetilbud i videregående skole.

Regjeringen foreslår også en økt grunnfinansiering av sykehusene med totalt 350 mill. kroner utover forslaget i Prop. 1 S (2021–2022) for å legge til rette for økte investeringer og blant annet økt behandling innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

SPØRSMÅL NR. 505**Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden gjøre for å sikre flere intensivplasser inn mot en fremtidig periode med høyt smittetrykk og press på helsevesenet?

BEGRUNNELSE:

Mandag 22. november besøkte statsministeren og statsråden i Helse- og omsorgsdepartementet Ahus i sammenheng med koronapandemien og press på helsevesenet. Helsevesenet er under stort trykk, på grunn av en periode med høyt smittepress. Helsemyndighetene har under hele pandemien hatt som premisse for restriksjoner at man sørger for å unngå en overbelastning av sykehusene.

I anledning statsrådets besøk til Ahus ble det fortalt av en av intensivsykepleiere at det er vanskelig å strekke til, og at det er høyt press på de som jobber der, for å ivareta pasientsikkerheten. Det som fremkommer av pandemien er at intensivkapasiteten i Norge er for lav, noe som fører til lavere terskel for nedstenging, og stort press på helsevesenet.

I Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett bevilger man 500 millioner kroner til flere akuttplasser, slik at Norge i større grad kan klare å håndtere pandemier og andre helsekriser i fremtiden, uten å måtte stenge ned samfunnet.

Svar:

Koronapandemien har nå kommet over i en ny fase. Nærmere 90 prosent av den voksne befolkningen er fullvaksinert. Ny kunnskap peker på viktigheten av den tredje dosen. Derfor har regjeringen bedt kommunene om å vaksinere folk i et like høyt tempo som da vi vaksinerte for fullt tidligere i år. Samtidig har vi fått omikronvarianten, som skaper usikkerhet.

Vi har i Hurdalsplattformen sagt at vi skal styrke fastlegeordningen, sikre en god legevaktjeneste over hele landet, øke finansieringen av sykehusene, sikre at nye sykehus bygges med tilstrekkelig kapasitet, øke intensivkapasiteten og gjennomgå finansiering av beredskapsfunksjoner i sykehusene. Med det mener vi at intensivkapasiteten er for lav og at den ordinære kapasiteten må styrkes. Men på eksakt hvilket nivå intensivkapasiteten skal ligge er et faglig spørsmål som må vurderes av helseregionene.

Allerede i budsjettet for neste år vil driftsbevilgningene til sykehusene økes med til sammen 700 millioner kroner mer enn Solberg-regjeringen la opp til. Halvparten

av dette er en ren økning i grunnfinansieringen. Dette legger til rette for at beredskapsfunksjoner og intensivkapasitet kan prioriteres i en viss utstrekning, sammen med for eksempel psykisk helsevern. Samtidig vet vi at vi ikke kan løse alle kapasitetsutfordringene i en tilleggsproposisjon til statsbudsjettet. Vi følger den økonomiske utviklingen i sykehusene, og vil ved behov foreslå økte bevilgninger. Når det gjelder intensivkapasiteten, har vi nok respiratorer og legemidler, men mangler nok kompetent personell.

Helseregionene er allerede i år bedt om å opprette minst 100 nye utdanningsstillinger i intensivsykepleie. I budsjettet for 2022 er det satt av 25 millioner kroner til å opprette flere utdanningsstillinger for spesialsykepleiere.

Helseregionene er også i gang med å utrede det fremtidige behovet for intensivkapasitet. Samtidig har Koronakommisjonen fått i oppdrag å vurdere behovet for sengekapasitet og intensivberedskap i helseforetakene. Dette er viktige arbeider som denne regjeringen skal følge opp.

Vi hører og ser mange ansattes arbeidsbelastning og bekymringer. Mange har stått på over en lang periode. Fagfolkene er avgjørende for at vi har en av verdens beste helse- og omsorgstjenester. Jeg er opptatt av at vi skal ha gode arbeidsforhold for alle ansatte og at hele og faste stillinger skal være standarden i helse- og omsorgstjenestene. Vi vil nedsette en egen helsepersonellkommisjon. Den skal se på tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 506**Besvart 3. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at skoler ikke fortsetter å gjøre inngrep i ytringsfriheten til ungdomspartiene?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har ungdomspartiene Unge Venstre og FpU blitt bortvist fra skoler, som følge av at de har delt ut materiell eller hatt oppe skilt hvor det fremgår at de ønsker å legalisere cannabis. Dette har i det siste skjedd henholdsvis i Kristiansand og i Oslo.

Ytringsfriheten er en fundamental del av vårt demokrati og vår rettsstat, noe som kommer til uttrykk i Grunnloven § 100. Slike bortvisninger utgjør et alvorlig inngrep ytringsfriheten til ungdomspolitikere, og kan være med på å begrense det demokratiske engasjementet deres. Ytringsfrihet er også en grunnleggende menneskerettighet, jf. EMK art. 10.

Tidligere kunnskapsminister Jan Tore Sanner har i svar på skriftlig spørsmål uttalt at utdeling av politisk materiell ikke er brudd på opplæringsloven. Etter forarbeidene til oppl. § 9-6 at bestemmelsen er ment å ramme kommersielle budskap. Politiske budskap omfattes ikke av bestemmelsen. Det foreligger dermed ikke lovhjemmel for å bortvise ungdomspolitikere på grunn av uttrykk av lovlig politisk mening om rus etter opplæringsloven.

Det er ikke noe nytt at ungdomspartier blir bortvist. Unge Venstre ble i 2019 forsøkt forhindret fra å benytte seg av materiell påskrevet "legalize it" på en rekke videregående skoler over hele landet. Det fikk mye medieopmerksomhet. Problemet er at skolene ikke føyer seg etter klargjøring fra verken ansvarlig statsråd ei eller flere prominente jurister, som har vært tydelige på at denne typen ytringer må respekteres og ivaretas.

Svar:

Jeg ønsker å understreke at ytringsfriheten er en grunnleggende rettighet som er vernet både av en egen bestemmelse i Grunnloven og den europeiske menneskerettskonvensjonens artikkel 10. Politiske ytringer er en del av vårt demokratiske system og har nettopp et særskilt vern etter bestemmelser som nevnt. Vi kan ikke forby meninger som vi ikke liker, heller ikke politiske. Politiske meningsytringer som vi misliker må møtes med motargumenter. Ungdomspartier må ha rett til å fremføre synspunkter til støtte for legalisering av cannabis, også på skoler gjennom debatter. Det skal svært mye til før ytringer kan stanses. Det må i så fall dreie seg om helt ulovlige ytringer. Jeg understreker samtidig at skolene selv må kunne styre når og i hvilke sammenhenger politiske ungdomspartier blir gitt adgang til skolen. Dette har med skolens planlegging av undervisningen og egen arbeidsdag å gjøre.

SPØRSMÅL NR. 507**Besvart 6. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I juni 2022 starter svenskene nattog mellom Stockholm og Hamburg.

Vil den norske regjeringen ta initiativ til å få på plass noen vogner fra Oslo, via Gøteborg, som så kan hektes på dette toget i Malmø (Da vil nordmenn kunne sove seg fram til Hamburg iløpet av kort tid)?

Svar:

Vys togtilbud mellom Oslo til Gøteborg kjøres i dag for selskapets egen regning og risiko. Avgang fra Oslo S kl. 14:01, med bytte i Gøteborg gir forbindelse i Lund/Malmø til nattog mot Hamburg. I motsatt retning er det avgang fra Malmø kl. 06:58 som gir forbindelse videre til Oslo (med togbytte i Gøteborg) med ankomst Oslo kl. 13:51.

I delrapporten «Muligheten for nattog mellom Oslo og København» som Samferdselsdepartementet bes-tilte, og nylig mottok fra Jernbanedirektoratet, omtales

muligheten for tilkobling til det det svenske nattogtilbudet til og fra Hamburg. Et eventuelt offentlig kjøpt tilbud fra Oslo til Malmø vil kreve en årlig bevilgning fra staten, som må håndteres på samme måte som et eventuelt offentlig kjøpt nattog mellom Oslo og København.

I rapporten pekes det på at Malmø vil kunne være et naturlig tilknytningspunkt for et tilbud fra Oslo som ankommer Malmø i passende tid om kvelden, med retur om morgenen. I dag innebærer dette som nevnt innledningsvis at de reisende må bytte tog i Gøteborg, for så å reise videre til Malmø eller tilbake til Oslo. I forbindelse med arbeidet med rapporten, har SJ uttrykt interesse for å etablere en korresponderende forbindelse mellom sitt nattog Stockholm-Hamburg og Oslo.

Rapporten om nattog mellom Oslo-København avdekket videre at det ikke er tilgjengelig nattogmateriell

til en ny togforbindelse mellom Oslo og Malmø/København, og at eventuelt anskaffet brukt materiell fra det europeiske markedet tidligst kan være tilgjengelig høsten 2024. Videre fremkommer det at det vil være lange stengningsperioder på jernbanen forbi Gøteborg sommeren 2023 og 2024. Dette taler for at et eventuelt samarbeid om korrespondanse, en reisegaranti og gjennomgående billettering for dagens tilbud med dagtog Oslo-Malmø og nattog Malmø-Hamburg, med omstigning i Lund eller Malmø vil være et godt tilbud de nærmeste årene.

Jernbanedirektoratet planlegger derfor med å gå i dialog med relevante togoperatører for å diskutere spørsmål som korrespondanse, reisegaranti og gjennomgående billettering på strekningen. Deretter vil det kunne være aktuelt å vurdere nærmere mulighetene for et gjennomgående tog Oslo-Gøteborg-Malmø.

SPØRSMÅL NR. 508

Besvart 2. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hvorfor mener regjeringen og statsråden det er nødvendig å utsette forsøket, er det for å spare 32,6 millioner, er det en utsettelse av forsøket eller er det en nedprioritering av unge som nå i dag og med en gang trenger hjelp og tilrettelegging for å fullføre videregående opplæring?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg la i juni frem Stortingsmeldingen «Ingen utenfor» med mål om en helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Meldingen beskriver årsaker til at folk faller utenfor, og relevante tiltak for å motvirke dette. Personer med lav utdanning og manglende kompetanse er fremdeles klart overrepresentert blant de som står utenfor. Det å sørge for at flere fullfører videregående er derfor noe av det viktigste vi kan gjøre for å sørge for at færre faller utenfor. Derfor ble det foreslått av regjeringen Solberg å igangsette et forsøk med tilrettelagt videregående opplæringstilbud for de elevene som trenger det mest. Formålet med forsøket er å stimulere til et utvidet samarbeid om en opplæringstjeneste som inkluderer både Arbeids- og velferdsetatens og fylkeskommunens virkemidler. Støre-regjeringen kutter 32,6 millioner kroner på Kap 634 post 21 Arbeidsmarkedstiltak og dermed i dette tiltaket i sitt budsjett.

Budsjettreferanse:

Kap. 634 post 21 Arbeidsmarkedstiltak.

Svar:

Eit forsøk med tilrettelagt videregående opplæring for NAVs brukarar blei foreslått finansiert med 32,6 millionar under kap. 634 post 21 av den førre regjeringa i Prop.1 S (2021-2022). I Prop.1 S tillegg 1 (2021-2022) tek me til orde for at forsøket ikkje bør setjast i verk før ei slik ordning er nærare greia ut.

Eg er, som representanten Raja, oppteken av at elevlar skal få høve til å fullføre videregående opplæring. Regjeringa er uroleg for dei elevane som tar fatt på ei yrkesfagleg utdanning, men ikkje får fullført fordi det manglar læreplassar. Difor har regjeringa foreslått ei auke på 113,5 millionar kroner til fylkeskommunane for å sikre fleire læreplassar og leggje til rette for at fleire yrkesfagelevar kan fullføre videregående skule. Dette vil eg seie er det motsette av å nedprioritere unge som treng hjelp til å fullføre videregående opplæring.

NAV skal hjelpe dei som står utanfor arbeidslivet og styrkje deira sjansar for å kome i arbeid, anten dei slit med helsemessige problem, manglande kvalifikasjonar eller anna. I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022 som regjeringa la fram i november, har me gjort framlegg om å auke bevilgninga til arbeidsmarknadstiltak med 136 millionar kroner. Det vil gje rom for om lag 1000 fleire tiltak-

splasser enn det Solberg-regjeringa la opp til, og inneber auka bruk av tiltak som opplæring, lønnstilskot mm. Me har og styrka driftsbevilgninga til NAV slik at dei som står utan arbeid kan få tettare oppfølging, og satsa på fleire plassar til varig tilrettelagt arbeid (VTA). Denne uka blei det og klart ein avtale om budsjettet for 2022 som ryddar i fleire usosiale kutt og inneheld viktige satsingar for auka velferd.

Den nye regjeringa har høge ambisjonar. Alle som kan og vil jobbe, skal få sjansen til det. Unge skal sikrast god oppfølging, mellom anna gjennom ein ny og forbetra ungdomsgaranti. Samordninga mellom helsetenesten, NAV og utdanningssystemet skal bli betre, og fleire skal ta del i utdanning og arbeid.

SPØRSMÅL NR. 509

Besvart 6. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Regjeringa vil videreføre Solberg-regjeringens forslag om å fjerne fribeløpet for uføre på 0,4 G.

Hvordan vil dette praktiseres for de som arbeider i 2021, men som får lønn eller godtgjørelse utbetalt i 2022?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa Solberg har fremmet forslag i statsbudsjettet om å fjerne fribeløpet for uføre på 0,4 G og erstatte det med ein modell med halv reduksjon opp til 1,2 G. Dette ønsker slik vi forstår sittende regjering å gjennomføre. Noen uføre vil på slutten av innværende år arbeide, men få dette utbetalt på andre siden av nyttår. Endringen av

fribeløpet skal ifølge prop. 1 gjelde fra 1. januar 2022. Hvis dette blir vedtatt på Stortinget, hvordan vil regelverket praktisk håndheves for denne gruppen? Vil denne gruppen få avkortet sin uføretrygd fra første krone utbetalt i 2022?

Svar:

Det er inngått eit budsjettforlik mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk venstreparti som inneber at denne endringa ikkje blir vedtatt.

Til spørsmålet "Hvordan vil dette praktiseres (...)" er svaret: Det vil ikkje verte praktisert.

SPØRSMÅL NR. 510

Besvart 3. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at det ikke vil skje en nedbemanning av de nasjonale operative beredskapsressursene, og at det sikres døgnbemanning av alle nasjonale beredskapsressurser?

BEGRUNNELSE:

Det har etter Gjørvi-kommisjonens konklusjoner blitt bygget opp nasjonale beredskapsressurser, for håndtering av krisesituasjoner.

Disse ressursene er svært viktige for den totale beredskapen, og det ville være uheldig om skiftende fokus på justisfeltet leder til en nedbygging av den nasjonale beredskapen.

Svar:

Politiets nasjonale beredskapsressurser holder til ved beredskapssenteret på Taraldrud, men har i oppdrag å bistå alle landets politidistrikt, og er dermed en viktig del av den nasjonale beredskapen. De nasjonale beredskapsressursene som består av beredskapstroppen, helikopter-

tjenesten, bombetjenesten og krise- og gisselforhandlertjenesten, har i dag en døgnbemannet tjeneste.

Det foreligger ingen planer for å nedbemanne operative politiresurser, tvert i mot er regjeringens mål at politiet er til stede i hele Norge for å sikre tryggheten for innbyggerne. Regjeringen styrker derfor politiet med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022.

SPØRSMÅL NR. 511

Besvart 6. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden avklare hvor mange avtaler om forsøksprosjekter eller lignende prosjekter, som SIO-prosjektet, staten har med norske kommuner, og kan disse kommunene risikere samme plutselige og ikke forhåndsvarselede avslutning av deres avtaler med staten også?

BEGRUNNELSE:

Statlig finansiert omsorg (SIO) ble opprettet under Solberg-regjeringen, og avtaler mellom staten og flere kommuner ble inngått. Statens plutselige fravikelse av avtalen ved Solberg regjeringens budsjett for 2022, og videreført av Støre regjeringen i deres budsjett for 2022, setter presedens for staten som en upålitelig og uforutsigbar avtalepartner og gir store utfordringer for kommuner som får plutselige og uforutsette inntektsbortfall.

Staten, ved Helsedepartementet, inngikk avtale med flere kommuner om å delta i SIO-prosjektet, som sist var planlagt å løpe ut 2022. 6 nye kommuner var også tatt opp i ordningen for deltakelse med start i 2022. Staten trakk deretter finansieringen, legger i praksis prosjektet dødt, og bryter inngåtte avtaler.

Staten har presumptivt flere prosjekter i samme kategori eller tilnærmet like, med kommuner, hvor man har en overhengende risiko for at staten trekker seg fra avtalen uten forvarsel, som med SIO-prosjektet, noe som medfører store utfordringer med tanke på planlegging og budsjettering for norske kommuner som har større prosjekter med staten.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvar for lov om forsøk i offentlig forvaltning (forsøksloven). Det pågår for tiden ingen forsøk etter denne loven som

ligner på forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenester (SIO). SIO er til opplysning ikke et forsøk etter forsøksloven.

I henhold til sektoransvarsprinsippet, kan andre departementer ha ulike forsøk eller piloter etter deres eget regelverk eller budsjettrammer som involverer kommunene. Slike forsøk eller prosjekter har ikke Kommunal- og moderniseringsdepartementet ansvar for. Jeg har følgelig heller ikke oversikt over om det finnes avtaler om forsøksprosjekter som ligner på ordningen med statlig finansiert omsorg, og som ev. pågår i regi av andre departementer.

SPØRSMÅL NR. 512

Besvart 6. desember 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Mener statsråden det er forsvarlig å sprengte ut en ny farled gjennom Drøbaksjeteen, slik Kystverket har planer om, med tanke på den kritiske miljøtilstanden i Oslofjorden?

BEGRUNNELSE:

Jeteen i fjorden utenfor Drøbak ble bygget i 1870-årene. Formålet med jeteen var å lede skipstrafikken på østsiden av Oscarsborg. Kystverket er nå i en forberedende prosess for å se på muligheter for å sprengte ut en farled for skipstrafikken gjennom Vestfjorden på vestsiden av Håøya. Formålet er å etablere en avlastningsled. Tiltaket innebærer sprengninger av flere grunner og dumping av masser.

Norconsult har fått i oppdrag av Kystverket å utrede planene for skipsleden i Vestfjorden. Ifølge Norconsult betyr forslaget blant annet at 140 meter av anlagt fra Oscarsborg festning foreslås fjernes ned til 11 meter og at et par grunner i sjø bør sprenges før økt innseilingsdybde. Det betyr bl.a. at kulturminnefredningen og hummerfredningen må oppheves.

Oslofjorden regnes som et av de mest artsrike områdene i hele Norge. Oslofjorden betyr mye for mange, både dyr og mennesker. Hele Oslofjordens økosystem er sterkt truet pga. langvarig og svært mye ukoordinert påvirkning og inngrep uten kunnskap om direkte, indirekte og kumulative effekter.

Utredninger ved bl.a. NINA viser at en større åpning ved Drøbak kan gi mindre dypvannsutskifting i Vestfjorden og potensielt forverre situasjonen. Vestfjorden har stor verdi som naturmiljø, friluftsområde og kulturminne.

Svar:

Som fiskeri- og havminister er jeg opptatt av tilstanden til det marine miljøet i norske kyst- og havområder. God miljøtilstand og ivaretagelse av naturmangfoldet i de marine økosystemene er viktig i seg selv, og er en forutsetning for bærekraftig verdiskapning i de marine næringene. Dette gjelder også for sjøtransporten. Når vi utreder og gjennomfører farvannstiltak, skal vi kartlegge og ta hensyn til de potensielle klima- og miljøkonsekvensene.

Sjøtransport er i utgangspunktet en effektiv og sikker transportform, med relativt lave klimagassutslipp og små negative konsekvenser for naturmangfold og miljø sammenlignet med andre transportformer. Transport av gods til sjøs er viktig for næringslivet rundt hele Oslofjorden

og i resten av landet. Alternativet til sjøtransport er ofte veitransport, som har høyere skadepkostnader knyttet til arealbeslag, støy, lokal luftforurensning, utslipp av klimagasser, tap av naturmangfold, ulykker og personskader.

Det er en del av Kystverkets ansvar å vurdere og utrede tiltak som kan gi bedre fremkommelighet og sikkerhet for sjøtransporten langs hele kysten. Det er langt fra alle disse tiltakene under vurdering og utredning som faktisk gjennomføres. Dersom utredningene viser at kostnadene og skadevirkningene av et tiltak er større enn nyttevirkingene, blir det ikke anbefalt at det gjennomføres.

Tiltaket som stortingsrepresentant Hansson viser til, er i en tidlig planleggings- og utredningsfase. Ved planoppstart ble berørte offentlige organer og andre interesserte varslet. Det er på vanlig måte utarbeidet et dokument som beskriver det mulige tiltaket, det aktuelle området, natur- og kulturverdier i området og den videre utredningsprosessen.

Formålet med tiltaket vil være å gi økt fremkommelighet og redusert sannsynlighet for ulykker i farvannet. Hovedleden forbi Drøbak går øst for Kaholmen med Oscarsborg festning. Området har mange trange passasjer, mye fritidsbåttrafikk og relativt mye nyttefart. For å redusere kø og ventetid for fartøyer i Drøbaksundet og for å forhindre navigasjonsulykker, utredes en alternativ led vest av Håøya.

Kystverket har gjennomført enkelte stedlige undersøkelser i tillegg til foreløpig samfunnsøkonomisk analyse, og prosjektet er nå i forprosjekt-/ planleggingsfase. Kystverket planlegger oppstart av reguleringsplanarbeidet med tilhørende konsekvensutredning i 2022. Denne planprosessen skal sikre medvirkning og tidlig involvering av berørte myndigheter og interessenter.

I det videre arbeidet med utredning og planlegging, vil Kystverket vurdere mulige konsekvenser av å gjennomføre tiltaket. Som jeg orienterte Stortinget om i spørretimen onsdag 1. desember, vil en slik vurdering omfatte kartlegging av konsekvenser for natur og miljø, friluftsliv, krigsminner og kulturminnevern. Eventuelle effekter av tiltaket på strømforhold og vannutskifting i fjorden samt konsekvenser for hummer, gytefelt for fisk og marint miljø for øvrig vil i denne sammenheng bli nærmere kartlagt og utredet. Først etter at alle de relevante konsekvensene er kartlagt i stort, vil Kystverket kunne vurdere om tiltaket bør planlegges videre og om det eventuelt bør gjennomføres.

Gjennomføring av tiltaket slik det nå er skissert, vil innebære inngrep i sjeteen ved Oscarsborg festning. Dette er et kulturminne som er fredet ved forskrift, og inngrep

krever derfor dispensasjon fra Riksantikvaren. Riksantikvaren vil med andre ord gjøre en egen vurdering av tiltakets konsekvenser for krigsminner og kulturminnevern før det eventuelt kan gjennomføres.

Jeg har tillit til at Kystverkets videre planleggings- og utredningsarbeid vil gi et solid faglig grunnlag for å vurdere både de positive og negative konsekvensene av det mulige farvannstiltaket ved Oscarsborg, herunder kon-

sekvensene for det marine miljøet i Oslofjorden og for friluftslivet i tiltaksområdet. Som jeg meddelte Stortinget onsdag 1. desember, vil både Kystverket og jeg ta hensyn til eventuelle negative konsekvenser som avdekkes gjennom planprosessen. Hvorvidt det er forsvarlig å gjennomføre tiltaket, og om det skal gjennomføres, må det tas stilling til når tiltaket er ferdig utredet.

SPØRSMÅL NR. 513

Besvart 6. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Reguleringsplan for kapasitetsutvidelse på jernbanenettet gjennom Brynsbakken i Oslo ble hastebehandlet fordi bane NOR hadde varslet at utbyggingen ville bli forsinket dersom den ikke ble behandlet på det tidspunktet. Nå har bane NOR varslet at utbyggingen forsinkes med minst 4 år likevel.

Vil statsråden instruere Bane NOR til å gjøre de etterpurte utredningene av støy, lokkløsninger og bevaringshensyn i Brynsbakken og sikre at Oslo bystyre kan behandle saken på nytt?

BEGRUNNELSE:

Før påske ble det til stor lokal motstand og med knapt flertall vedtatt en reguleringsplan for kapasitetsutvidelse på jernbanenettet gjennom Brynsbakken i Oslo. Saken ble hastebehandlet fordi bane NOR hadde varslet at utbyggingen ville bli forsinket med minst 4 år dersom den ikke ble behandlet på det tidspunktet. For flere partier ble hensynet til å få økt kapasitet i jernbanen for gods og passasjerer avgjørende.

Den store lokale motstanden hadde flere årsaker. Sentralt var en opplevelse av at lokalmiljøet ble overkjørt og at temaer som burde vært utredet grundigere ikke var sett på. Det gjaldt særlig tiltak for å begrense støyen gjennom det tett befolkede boligområdet, ulike lokkløsninger samt mulighetene for å bevare hele eller deler av det vernede gamle boligstrøket i Enebakkveien, kjent som Hylla.

Nå har bane NOR varslet at utbyggingen forsinkes med minst 4 år. Denne beskjeden har utløst stor frustrasjon blant folkevalgte i Oslo, og flere uttrykker at de føler seg lurte av Bane NOR. Vi trenger å få flyttet passasjerer og gods fra vei til bane av hensyn til klima og for å redusere

lokal støy og luftforurensing. Dette arbeidet er avhengig av at myndighetene og Bane NOR har tillit i befolkningen.

Når premisset om at dette er en hastesak ikke lenger gjelder, bør Bane NOR som en offentlig aktør som trenger å gjenreise tillit i befolkningen gjøre de ønskede utredningene og undersøkelserne. Det kan ligge til grunn for en revidering eller ny behandling av reguleringsplanen i Oslo bystyre.

Svar:

Jeg har forståelse for frustrasjonen som har oppstått i denne saken, da den har flere ulike hensyn som Bane NOR må forholde seg til og balansere på en best mulig måte. Det tilligger styret og ledelsen i Bane NOR å vurdere hvilke utredninger som skal gjøres, samt beslutte hva som er riktig fremdrift og videre håndtering av denne saken, basert på foretakets risikovurderinger. Jeg ønsker imidlertid å nyansere saksfremstillingen noe.

Arbeidet med reguleringsplanen for Brynsbakken har pågått i mange år, i nært samarbeid med Oslo kommune. Allerede i 2017 ble planprogrammet for prosjektet fastsatt av kommunen, ved Plan- og bygningsetaten. Da Bane NOR påbegynte arbeidet med å identifisere kapasitetsøkende løsninger, ble 13 ulike konsepter vurdert. Da Oslo kommune fastsatte planprogrammet besluttet kommunen å gå videre med konseptet med bygging av to nye spor i Brynsbakken. Bane NOR har utredet og jobbet i tråd med føringer i planprogrammet, basert på en fremdriftsplan som har vært omforent med Oslo kommune. Fremdriftsplanen ble lagt for å ivareta både Bane NORs behov for å løse kapasitetsproblemer før utbyggingen av ERTMS og kommunens behov for medvirkning og politiske prosesser.

Forslag til reguleringsplan ble første gang lagt ut til offentlig ettersyn allerede i november 2019 og et revidert planforslag ble sendt kommunen i juni 2020. For å rekke bygging i Brynsbakken før ERTMS, avklarte Bane NOR med Oslo kommune at foretaket trengte en godkjent reguleringsplan senest høsten 2020. Dette var kommunisert til kommunen i god tid, men kommunen var dessverre ikke klar for politisk behandling høsten 2020. Bane NOR vurderte det likevel slik at foretaket kunne klare byggestart i 2022, dersom det ble fattet et vedtak senest før påske 2021.

Den 24. mars 2021 vedtok bystyret i Oslo kommune reguleringsplanen. Vedtaket ble påklaget og kommunen har utsatt iverksettelse av reguleringsplanvedtaket etter forvaltningsloven § 42. Dette innebærer at klagene må be-

handles før reguleringsplanen kan godkjennes. Saken ble nylig oversendt Statsforvalteren, og det er forventet at det tas en avgjørelse i saken innen utgangen av februar 2022.

Planprosessen har pågått i mange år og Bane NOR har gjennom hele prosessen vært tydelig på at konsekvensen av å ikke rekke fristen for vedtak er utsettelse av bygging i Brynsbakken. Bane NOR prioriterer nå å løse kapasitetutfordringene i Brynsbakken raskest mulig. For å klare dette, er første trinn å få på plass en godkjent reguleringsplan, slik at foretaket kan fortsette å klargjøre prosjektet til byggestart. Bane NOR opplyser at foretaket forholder seg til planprogrammets krav til utredninger, som fastsettes av Oslo kommune. Bane NOR legger også opp til at videre arbeid vil omfatte støytredninger i tråd med krav i støyforskriften.

SPØRSMÅL NR. 514

Besvart 7. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Norge følger menneskerettskonvensjoner (og overholdelse av okkupasjonsreglene) i dette anbudet og vil Norske tog gjøre grep for å sikre at anbudet ikke strider med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og Norges internasjonale forpliktelser?

BEGRUNNELSE:

Norge trenger å bytte ut store deler av togene som går lange strekninger.

9. november utlyste Norske tog et nytt anbud, på nye fjerntog, til en verdi på mellom 20–25 milliarder kroner.

Planen er å inngå kontrakt i slutten av 2022. Nå reagerer bl.a. LO, Palestina-aktivister og eksperter på folkerett og ansvarlig næringsliv kraftig på den pågående anbudskonkurransen til Norske tog om innkjøp av nye lokaltog fordi det ligger tydelige begrensninger i anskaffelsesdokumentene med hensyn til hvilke menneskerettskonvensjoner som skal respekteres av tilbyderne. Blant annet er det ikke stilt krav om overholdelse av okkupasjonsreglene i disse dokumentene. Norge er forpliktet til å ikke medvirke til krigsforbrytelser, direkte eller indirekte (ved å handle med aktører som medvirker, anerkjenner vi det de driver med, i juridisk forstand).

Svar:

Styret og ledelsen i Norske tog AS (Norske tog) er ansvarlig for selskapets daglige drift, herunder anskaffelsesprosesser og kontraktsinngåelser. Norske tog er underlagt Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) og må følge dette regelverket. Norske tog har foretatt en grundig bakgrunnssjekk av selskapene som ønsket å pre kvalifisere seg til konkurransen om lokaltoganskaffelsen. Det ble i den forbindelse avdekket at enkelte leverandørers involvering i Israel utgjorde en negativ eksponering. Forholdet medførte ikke avvisning av leverandørene som tilbydere, blant annet fordi det ikke foreligger rettskraftig domfellelse. Norske tog opplyser at det før kontraktsinngåelse er utført en ny Integrity Due Diligence (IDD)/kontroll av innstilte leverandører.

Norske tog har videre orientert om at det er gjort vurderinger om deltakelse i konkurransen basert på funn og overholdelse av anskaffelsesloven § 5, som omhandler miljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn. Norske tog har blant annet betinget seg en rett til å foreta stedlige revisjoner av leverandørene i konkurransefasen. Kontrakten inneholder også etiske krav, hvor leverandørene må forplikte seg til å opptre i tråd med Norske togs etiske retningslinjer, som utgjør en del av kontrakten.

Det er også viktig å understreke at utformingen av konkurransegrunnlag og eventuelle krav i anskaffelsen må oppstilles i tråd med grunnleggende prinsipper for likebehandling, forholdsmessighet og ha tilknytning til

leveransen. Både Norske tog og departementet vil ta med seg erfaringene fra denne prosessen inn i fjerntoganskaffelsen, og departementet vil spesielt følge opp Norske togs arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Det følger av regjeringens eierskapspolitikk, jf. Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping, at staten forventer at selskapene i statens eierportefølje er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet. Å være ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet innebærer blant annet at selskap-

ene identifiserer og håndterer vesentlige risikoområder, også innenfor leverandørkjeden, for de som påvirkes av virksomheten. Staten forventer at selskapene gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder, slik Norske tog har gjort. Videre forventer staten at selskapene er åpen om vesentlige områder, mål og tiltak innenfor sitt arbeid med ansvarlig virksomhet. Åpenhet rundt aktsomhetsvurderinger må imidlertid vurderes opp mot konkurransemessige hensyn på ulike tidspunkter i anskaffelsesprosessen.

SPØRSMÅL NR. 515

Besvart 7. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Er statsråden enig i at i denne saken er sjø- og jordkabel best løsning?

BEGRUNNELSE:

I Hardangersaken var det ca. 19 kommuner og institusjoner som protesterte mot ny 420kV høyspentlinje Sima - Samnanger.

Statnett vil nå bygge en tilsvarende 90km lang høyspentlinje fra Blåfalli i Kvinnherad til Gismarvik i Tysvær.

Her kan sjø- og jordkabel løsning erstatte største delen av den lange 420kV høyspentlinjen, dvs. fra Blåfalli i sjø til Ålfjorden og videre i bakken til Grinde i Tysvær.

Etne kommune har engasjert seg i dette og varaordfører Kenneth Lyng Karlsen er tydelig på at sjøkabel er best for landskapsverdiene i området.

Svar:

Saken er til behandling hos Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). I en sak som dette skal NVE, når saken er tilstrekkelig opplyst, avgi en innstilling med direktoratets vurderinger og tilrådinger til departementet. Endelig vedtak i saken fattes av Kongen i statsråd etter forutgående saksforberedelse fra departementet.

Jeg vil vurdere alle sider av saken når NVEs innstilling oversendes til departementet.

SPØRSMÅL NR. 516

Besvart 7. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvordan vil ministeren oppmode NVE og Statnett til å prioritere sjø- og jordkabel løsninger for 420kV overføringer, spesielt i kyst Norge?

BEGRUNNELSE:

I Statnetts Nettutviklingsplan 2021 planlegger Statnett for at forbruket i Norge kan vokse betydelig; opp mot 220 TWh i 2050 sammenlignet med 140 TWh i dag.

De planlegger derfor for at nær alle 300kV overføringer i dagens transmisjonsnett skal oppgraderes til 420kV, i tillegg til nye 420kV overføringer.

Alle krever 40m bred trase i norsk natur og vil ødelegge mye langs traseene her noe som skaper betydelig lokal motstand ut i fra landskapshensyn.

Svar:

Bruken av jord og sjøkabler i kraftsystemet ble gjennomgått ifm. behandlingen av stortingsmeldingen om utbygging av strømmettet, Meld. St. 14 (2011-2012). Det fremgår der at bruken av kabel skal økes på lavere spenningsnivå og være gradvis mer restriktiv med økende spenningsnivå.

Bakgrunnen for denne tilnærmingen er at samfunnet får langt mer igjen for hver krone investert i kabling dersom lavere spenningsnivåer prioriteres. Ekstrakostnaden ved kabling på 22 kV kan være ned mot 20 pst., mens kabling på 420 kV kan gi opptil 8 ganger så store kostnader som bygging av luftledning.

Hvorvidt kabling på 300 og 420 kV likevel skal benyttes, må vurderes konkret i det enkelte tilfellet basert på prinsippene i nettmeldingen. Jeg kan legge til at spenningsoppgradering fra 300 til 420 kV i seg selv ikke nødvendigvis trenger å innebære omfattende nye naturinngrep.

SPØRSMÅL NR. 517

Besvart 8. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan finansministeren gi en oversikt over netto utvikling av avgiftsnivå for 2021 (som vedtatt i revidert budsjett) sammenliknet med 2013 (siste vedtatte budsjett under Stoltenberg-regjering), samt gi en tilsvarende oversikt netto utvikling i AP/SP regjeringens foreslåtte 2022-budsjett sammenliknet med revidert budsjett 2021?

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Nettavisen 21.11.21, gir Senterpartiets Geir Pollestad inntrykk av at avgiftene økte kraftig under borgerlig regjering med 6,3 milliarder, mens de blir 2,3 mrd. kr lavere med SP. Dette stemmer ikke med tall finansdepartementet tidligere har gitt om temaet. Det fremstår derfor som om påståelige Senterpartirepresentanter har andre tall enn finansdepartementet om hva som historisk er vedtatt i statsbudsjettene samt hva som ligger i nåværende budsjettforslag.

Svar:

Geir Pollestad uttalte følgende i Nettavisen 21. november: «Ser man litt stort på det, så økte avgiftene under Siv Jensens tid som finansminister med 6,3 milliarder. I tilleggspørspøisjonen legger vi opp til å redusere avgiftene med 2,3 milliarder». Siv Jensens periode som finansminister omfattet budsjettene fra og med 2014 til og med 2020. I perioden fra 2013 til og med statsbudsjettet for 2020 er

det anslått at merverdiavgiften, særavgiftene, tollavgiftene, sektoravgiftene og gebyrene samlet sett økte med 6,3 mrd. 2020-kroner i helårseffekt. Skatter som gir inntekter til Folketrygden (trygdeavgift og arbeidsgiveravgift), avgift på arv og gaver og avgifter i petroleumsvirksomheten, er ikke regnet med i dette. Provenyvirkningen som oppgis er beregnet på løpt virkning da endringene ble gjennomført. For endringer som trådte i kraft i løpet av året, brukes helårsvirkningen.

I regjeringens forslag til budsjett for 2022 ble avgifter og gebyrer redusert med til sammen 2, 3 mrd. kroner bokført i 2022 sammenlignet med forslaget til regjeringen Solberg, se tabell 1.2 i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022).

Merverdiavgiften, særavgiftene, tollavgiftene, sektoravgiftene og gebyrene ble til sammen økt med 1,2 mrd. 2022-kroner fra 2013 til og med Revidert nasjonalbudsjett 2021 når alle endringer er fullt faset inn. Anslaget inkluderer ikke fjerning av flypassasjeravgiften fordi det var et midlertidig koronatiltak. Hadde regjeringen Solbergs forslag til budsjett for 2022 blitt vedtatt, ville avgifter, gebyrer mv. økt med om lag 4 mrd. 2022-kroner i perioden fra 2013.

Når en holder flypassasjeravgiften utenfor, ville regjeringens forslag til budsjett for 2022 økt avgifter og gebyrer med om lag 450 mill. kroner når endringene er fullt faset inn, se tabell 1.4 i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022). Beregningen er i forhold til referansesystemet for 2022.

SPØRSMÅL NR. 518**Besvart 7. desember 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Er justeringen av pensjonsavsetningene budsjettøytral for universitetene, og vil regjeringen kompensere universitetene for de reelle pensjonskostnadene om justeringen viser seg ikke å være budsjettøytral?

BEGRUNNELSE:

Det legges opp til videreføring av en rekke kutt innen høyere utdanning, både fordi høyresidens mest ideologiske reform (avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen) videreføres, ved siden av det foreslått pensjonskuttet som med stor sannsynlighet vil ramme budsjettene allerede til neste år. Disse videreføringene kommer i tillegg til nye kutt (konsulentkutt og prioriteringskutt). At den nye regjeringen vil målrette finansieringen er forståelig, men at den skal videreføre flate osthøvelkutt og høyresidens pensjonsmodell er ingen selvfølge.

Svar:

Regjeringen er opptatt av effektiv ressursbruk i staten. Effektiv bruk av ressurser krever riktig prising av innsatsfaktorene. Fra og med 2022 innfører derfor Statens pensjonskasse en ny modell for å beregne pensjonspremie for statlige virksomheter. Den nye premiemodellen er virksomhetsspesifikk og hendelsesbasert, og skal bidra til økt ansvarliggjøring av statlige virksomheters pensjonskostnader.

Arbeids- og sosialdepartementet er ansvarlig departement for den nye premiemodellen, som gjelder nesten alle statlige virksomheter. De har sammen med Finansdepartementet beregnet om den enkelte virksomhet får en økning eller reduksjon i pensjonsutgiftene som følge av ny premiemodell og beregnet reduksjon eller økning i bevilgningen i tråd med endret premie. Beregningen er basert på en sammenligning av nytt premienivå for 2022 med hva pensjonspremien ville blitt for 2022 hvis dagens modell ble videreført. All estimert pensjongivende lønn per 1. januar 2022 per virksomhet er tatt med i beregningen.

I praksis betyr dette av virksomhetene som får innført den nye statlige premiemodellen fra 2022 anslagsvis vil ha like mye midler til andre formål enn pensjonsutgifter, uavhengig av om den nye premiemodellen blir innført eller om dagens premiemodell hadde blitt videreført. Dette gjelder også for universitets- og høyskolesektoren. Universitetene og høyskolene ville måtte betale om lag 3,7 mrd. kroner i pensjonspremie i 2022 etter dagens modell.

Med den nye modellen vil de betale om lag 2,8 mrd. kroner, altså om lag 1 mrd. kroner mindre enn dagens modell. Inkludert arbeidsgiveravgift blir det totalt om lag 1,1 mrd. kroner. Siden den nye premiemodellen skal være tilnærmet budsjettøytral på omlegningstidspunktet, har regjeringen derfor foreslått å redusere rammebevilgningen til universitetene og høyskolene med om lag 1,1 mrd. kroner i 2022.

Jeg er samtidig oppmerksom på at den nye premiemodellen har ulike konsekvenser for ulike statlige virksomheter. De statlige universitetene og høyskolene får finansiering også over andre budsjettposter enn kap. 260, post 50. Kunnskapsdepartementet har fått tilbakemeldinger fra flere institusjoner som påpeker at beregningene er basert på deres totale lønnsmasse, som inkluderer eksternt finansierte ansatte. Som varslet i tilleggsnummeret, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), vil Finansdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet og Kunnskapsdepartementet se nærmere på hvilke konsekvenser dette har og komme tilbake til eventuelle justeringer knyttet til omleggingen av premiemodell for disse statlige virksomhetene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2022.

SPØRSMÅL NR. 519**Besvart 9. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over estimert økning i kraftforbruk fra land, kostnader for staten gjennom petroleumsskatteregimet og kostnad per tonn redusert CO₂ ved å delelektrifisere Oseberg feltsenter og Oseberg Sør-plattformen, samt Melkøya -anlegget, slik planene nå foreligger?

BEGRUNNELSE:

26. november ble det kjent at Equinor og partnerne ved Oseberg har overrakt plan for utbygging og drift til olje- og energidepartementet. I planen søkes det blant annet om å delelektrifisere Oseberg feltsenter og Oseberg Sør-plattformen, noe som ifølge Equinor med partnere vil redusere de årlige CO₂-utslippene med 320.000 tonn CO₂.

Det samme gjelder Melkøya-anlegget som en del av Hammerfest LNG, som Equinor også har planer om å elektrifisere til ein prislapp på 4 milliard kr. Det planlegges også å utvide dette anlegget til å kunne produsere gass heilt fram til minst 2050.

Svar:

Equinor fikk 26. mars 2021 konsesjon etter energiloven og havenergilova for å bygge, eie og drive nødvendige elektriske anlegg for å forsyne plattformene Troll B, Troll C, Oseberg feltsenter og Oseberg Sør med kraft fra land. Konsesjonen ble gitt på midlertidige og særskilte vilkår.

Rettighetshaverne har nylig tatt endelig investeringsbeslutning for en videreutvikling av Oseberg-feltet fra hovedsakelig å være en oljeprodusent til å bli en større gassprodusent. Prosjektet krever myndighetshandling etter petroleumsløven. Søknad om godkjenning av endret plan for utbygging og drift (endret PUD) for Oseberg er derfor sendt inn til departementet for sluttbehandling. Prosjektet har et samlet investeringsomfang på om lag

10 mrd. kroner og omfatter installasjon av to nye kompressorer for å øke utvinningen av gass fra Oseberg, samt drift av de to nye kompressorene og omlegging av deler av eksisterende energibehov på feltet (Oseberg feltsenter og Oseberg sør) til drift basert på kraft fra land.

Det er estimert et samlet effektuttak fra land på inntil 105 MW til plattformer på Oseberg-feltet. Med den planlagte kraftomleggingen vil utslippene fra Oseberg-innretningene gå ned. Uten bruk av kraft fra land ville to nye kompressorer ført til økte utslipp fra innretningene. Utbyggingsplanen er nå til sluttbehandling hos myndighetene, inkl. en gjennomgang av kostnader og utslippseffe-

cter knyttet til planen. Jeg har derfor ikke i dag et konkret estimat på tiltakskostnaden knyttet til prosjektet.

På bakgrunn av planene om kraft fra nettet til Melkøya har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gjenopptatt behandlingen av en ny 420 kV kraftledning fra Skaidi til Hammerfest. Videre har Equinor – som operatør for Snøhvit-feltet og LNG-anlegget på Melkøya, nylig oversendt NVE søknad om konsesjon etter energiloven for å bygge, eie og drive nødvendige elektriske anlegg for å forsyne Melkøya med kraft fra nettet.

Søknaden fra rettighetshaverne på Snøhvit-feltet er knyttet til at de utreder en omlegging av kraftforsyningen til LNG-anlegget på Melkøya fra gassturbiner til kraft fra nettet. Anslagene for kostnader og kraftforbruk er på nåværende tidspunkt usikre. Effektuttaket fra kraftnettet er i tidligere analyser anslått til om lag 300 MW. Dersom det blir fattet investeringsbeslutning for prosjektet vil rettighetshaverne levere en endret PUD for Snøhvit. Denne vil bli behandlet av myndighetene på vanlig måte.

Staten bærer en direkte andel av kostnader og inntekter fra Oseberg og Snøhvit gjennom statens direkte økonomiske engasjement. Videre vil inntekter og kostnader relatert til en endret PUD bli behandlet iht. petroleumsskatteloven.

SPØRSMÅL NR. 520**Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre både fortgang i forhandlingene mellom beslutningsforum og leverandørene, og samtidig gi kvinner med uhelbredelig brystkreft god nok behandling i lys av avslaget fra Beslutningsforum på medisinen Enhertu, som ville gitt kvinnene med uhelbredelig brystkreft forlenget levetid?

BEGRUNNELSE:

Bestlutningsforum har avslått den nye medisinen Enhertu som forlenger levetiden for kvinner med uhelbredelig brystkreft.

Svar:

Jeg deler representantens utålmodighet når det gjelder å få tilgang til nye og effektive legemidler. Samtidig må kunnskapsgrunnlaget om effekt og sikkerhet av nye behandlingsmetoder som legges til grunn for innføring, være godt nok faglig sett. Det nasjonale systemet vi har for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten skal sikre dette.

Enhertu er et legemiddel som brukes i behandling av inoperabel eller metastatisk HER2-positiv brystkreft. Om lag 50-60 kvinner i året vil være aktuelle for behandling med dette legemiddelet. Enhertu er et nytt legemiddel, det pågår fortsatt en studie hvor det sammenlignes med dagens behandling for de aktuelle pasientene. Nye data skal leveres innen mars 2022. Inntil det har Enhertu betinget markedsføringstillatelse.

Beslutningsforum har vurdert at det ikke er mulig å vurdere om Enhertu gir bedre relativ effekt enn dagens behandlingalternativer med den dokumentasjonen som er tilgjengelig. De regionale helseforetakene har derfor besluttet å ikke innføre legemiddelet nå, men at det skal gjennomføres en ny vurdering når oppdaterte data foreligger våren 2022. I Danmark er det truffet en tilsvarende beslutning.

Representanten Bollestad peker på at dialogen mellom leverandørene og de regionale helseforetakene må gå raskt. Det er jeg enig i. Evalueringen av Nye metoder viser at det er rom for bedre dialog og raskere saksbehandling. Det er helseregionene som har ansvar for å videreutvikle systemet, men regjeringen kan legge føringer for arbeidet, for eksempel gjennom oppdrag til helseregionene. Leverandørene har også et viktig ansvar for å bidra til bedre kunnskapsgrunnlag og raskere beslutninger, samt i videreutviklingen av systemet.

Brystkreft rammer mange og er en stor belastning. Kvinner i Norge med brystkreft får generelt god behandling. Selv ved kreftsykdom som ikke kan helbredes, kan behandling forsinke sykdomsutviklingen og lindre plager. Før vi innfører noe nytt, må vi være trygge på at det virker, er trygt og har merverdi sammenlignet med klinisk praksis. Nye behandlingsmetoder må videre innføres i tråd med prinsippene for prioritering. Vi ønsker å tilby alle våre pasienter trygge og effektive behandlingsmetoder. For å bevare en felles helsetjeneste av høy kvalitet i fremtiden, må ressursene forvaltes riktig. Det må være likeverdig tilgang til nye behandlingsmetoder i hele landet. Systemet for nye metoder er et viktig virkemiddel for å ivareta dette.

SPØRSMÅL NR. 521**Besvart 2. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mottar kommunene fulle tilskudd for asylmottak hvor belegget er redusert som følge av smitteverntiltak, og hvilke vurderinger ligger eventuelt til grunn for at tilskuddet ikke er avkortet?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har fått indikasjoner på at tilskuddet til kommuner med asylmottak, har blitt utbetalt uforandret under pandemien. Dette til tross for at man på bak-

grunn av smitteverntiltak i høyden har kunnet benyttet halvparten av mottaksplassene.

Det er av interesse å vite hvilke vurderinger som ligger til grunn for en slik eventuell praksis, hvorfor man har kommet til at staten skal betale kommunene tilskudd for plasser som ikke benyttes.

Svar:

Tilskudd til vertskommuner for asylmottak (vertskommunetilskuddet) skal dekke kommunenes utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med drift av mottak i kommunen. I tillegg til et grunntilskudd per mottakskommune, gis det et tilskudd per plass. Tilskuddet er differensiert etter type mottaksplass. Tilskuddet og satsene er beskrevet i Prop. 1 S, under kap. 490, post 60, og forvaltes av UDI i tråd med gjeldende retningslinjer. Tilskuddsordningen er ikke endret som følge av pandemien, og kommunene får utbetalt tilskudd per plass. For å ivareta smittevern er det lavere kapasitetsutnyttelse i mange mottak sammenliknet med en normalsituasjon, men det er også grunn til å anta at vertskommunene har hatt ekstra kostnader i forbindelse med pandemien.

Det er flere grunner til at departementet ikke har vurdert å endre tilskuddsordningen under den pågående pandemien. Vertskommunetilskuddet har som formål at staten skal dekke kommunens utgifter som vertskommune for et asylmottak. Det er derfor viktig at tilskuddet ikke endres uten at vi har fakta om kommunenes eventuelle endrede utgifter. Det er videre viktig at kommuner og mottaksoperatører har forutsigbarhet ved inngåelse av kontrakt om drift av mottak. Tilskuddet bør derfor ikke endres for ofte.

Kommunen er i dag forpliktet til å ha et tjenesteapparat som kan håndtere det antallet beboere mottaket har kapasitet til. Kommunene kan ikke bygge opp og ned sitt tjenesteapparat like fort som beboere flytter inn og ut av mottak. Det er mange årsaker til at belegget ved det enkelte asylmottak vil variere mye over tid. Gjeldende smittevernråd som følge av pandemien er kun en av disse årsakene. Dersom vertskommunetilskuddet ble utbetalt etter belegg ville dermed tilskuddet kunne svinge mye i løpet av kort tid, og skape større uforutsigbarhet for kommunen enn i dag. Det er grunn til å tro større uforutsigbarhet også vil svekke kommunenes muligheter for god planlegging og tilpasning, og dermed kunne føre til økte kostnader for kommunene.

SPØRSMÅL NR. 522

Besvart 2. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at det ikke under noen omstendighet vil bli gitt oppholdstillatelse på grunnlag av familiegjenforening til pårørende av barnet som nylig ble hentet fra Syria?

BEGRUNNELSE:

Det vises til saken som har vært bredt omtalt i media inneværende uke, hvor norske myndigheter har hentet et norsk barn fra Syria.

Etter det som har blitt opplyst i media, var dette et foreldreløst barn som man ved hjelp av DNA har fastslått at kvalifiserer til norsk statsborgerskap. Det er derfor ønskelig med en avklaring på om det vil kunne bli aktuelt å innvilge opphold på grunnlag av familiegjenforening, dersom det skulle vise seg at dette barnet allikevel har pårørende som er i live.

Svar:

Etter gjeldende rett kan foreldre og helsøsken til norske barn på nærmere bestemte vilkår få familiegjenforening med barnet i Norge (i den grad disse ikke selv er norske statsborgere). Norske myndigheter er i tilfellet representanten Wiborg viser til ikke kjent med at barnet har noen slike familiemedlemmer i live. Familiegjenforening med andre pårørende gis bare helt unntaksvis.

Dersom det skulle dukke opp hittil ukjente familiemedlemmer eller pårørende, må det vurderes konkret om det skal gis familiegjenforening. I tilfeller hvor familiemedlemmet eller den pårørende har eller har hatt tilknytning til ISIL, vil saken alltid vurderes etter regelverket om grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Utlendingsloven § 126 fastsetter at tillatelser kan nektes av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn, selv om søknadene ellers kunne blitt innvilget etter utlendingsre-

gelverket. Departementet har også instruert UDI spesielt om slike saker i GI-02/2019. I instruksen står det:

«Overfor utlendinger som har oppholdt seg i tidligere ISIL-kontrollerte områder, eller har annen tilknytning ISIL eller

andre terrornettverk i Syria og Irak, skal det treffes vedtak om å avslå søknader om oppholdstillatelse [...], dersom det er adgang til dette i henhold til utlendingsloven og utvisning ikke vil være i strid med Grunnloven eller Norges internasjonale forpliktelser.»

SPØRSMÅL NR. 523

Besvart 1. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvis lokale domstolsledere, kommuner i rettskretsen eller de ansatte gjennom sine organisasjoner hver for seg enkelt kan få gjennomslag for lokal reversering av domstolsreformen, hvordan vil justisministeren håndtere de utfordringer både domstolskommisjonen og Riksrevisjonen påpeker, og som ligger til grunn for domstolsreformen?

BEGRUNNELSE:

Justisministeren svarer på våre forespørsler om domstolsreformen at «Regjeringen ønsker å gjeninnføre den tidligere strukturen i domstolen, dersom ikke domstolsledere, kommunene i rettskretsen og de ansatte gjennom sine organisasjoner er enige om å opprettholde dagens struktur». Stikk i strid med justisministerens syn, anbefalte Domstolskommisjonen reform av domstolene, for å bedre ivareta rettssikkerheten og domstolenes uavhengighet. En undersøkelse fra Riksrevisjonen viser at tingrettene og lagmannsrettene bruker lang tid på å behandle saker, og bryter lovpålagte frister, både i straffesaker og i

tvistesaker. Dette kan få konsekvenser for rettssikkerheten til enkeltmennesker og for tilliten til rettssystemet.

Svar:

Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil gjeninnføre strukturen fra før domstolreformen ble gjennomført, med unntak for domstoler der domstolleder, kommunene i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur.

I tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), har regjeringen foreslått å øke bevilgningen til domstolene for å øke antall embetsdommere i de mindre domstolene. Dette vil bidra til å redusere andelen dommerfullmektiger og sårbarheten til enkelte domstoler. Den fortsatte satsingen på digitalisering av domstolene vil også bidra til å effektivisere og redusere sårbarhet.

Som det fremgår av mitt svar på spørsmål nr. 103 fra representant Stensland, vil regjeringen sørge for en god prosess og lokal involvering av berørte aktører. Hvordan vi skal løse utfordringene Riksrevisjonen og Domstolkommisjonen har pekt på, vil være en del av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 524

Besvart 7. desember 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

I mars 2022 samles FNs medlemsland til fjerde og siste forhandlingsrunde om en global havavtale.

Hvordan vil statsministeren, som ny leder av Det internasjonale panelet for en bærekraftig havøkonomi, bidra til at Norge tar en lederrolle i forhandlingene for

å sikre en avtale som gjør det mulig å verne minst 30 prosent av verdenshavene innen 2030, slik Erna Solberg tidligere har forpliktet Norge til?

BEGRUNNELSE:

Vi er inne i FNs havforskningstiår, og det er med rette et stort fokus på å ta vare på livet i havet. 30 prosent av verdens fiskebestander trues av overfiske, samtidig som destruktive fiskemetoder truer annet liv i havet. I tillegg sliter havet med forsurening, oppvarming, forurensning fra plast og andre kilder samt negativ påvirkning fra andre industrier som for eksempel olje- og gassutvinning. Statsministeren har tidligere uttalt "Hvis havet var en organisme ville vi definert det som en truet art". Siden den gang har situasjonen blitt enda verre for havet.

Forskere, inkludert forskerne i det internasjonale havpanelet anbefaler at minst 30 prosent av verdenshavene vernes innen 2030. Erna Solberg forpliktet våren 2021 Norge til dette målet. Skal man nå et slikt mål er det sentralt at man får på plass en global havavtale, som gjør det enkelt og effektivt å verne havområder i internasjonalt farvann. Internasjonalt farvann utgjør 2/3 av verdens havområder og dekker nesten halve planeten. Likevel finnes det i dag ingen effektive mekanismer for å opprette marine verneområder. Forvaltningen er splittet opp i regionale og sektorspesifikke forvaltningsinstitusjoner, hvor det ikke finnes noen institusjon med mandat til å se på samlet økosystembelastning eller opprette tverrsektorielt marint vern.

Den beste praksisen for forvaltning av internasjonalt farvann finner vi kanskje i Antarktis, som forvaltes av CCAMLR, men selv der ser vi at landene i CCAMLR-konvensjonen sliter med å bli enige om tilstrekkelig marint vern. Det kan verden endre i forhandlingen om den globale hav-avtalen som det nå forhandles om i FN. Fjerde og forhåpentligvis siste forhandlingsmøte for den avtalen skal avholdes fra 7.-18. mars 2022.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Rauand Ismail til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Det er på det rene at situasjonen i mange havområder rundt om på jorden er alvorlig. Viktige årsaksfaktorer er overfiske, endret arealbruk, klimaendringer og forurensning. Utfordringene havet står overfor, men også de mulighetene havet gir, var bakteppet for at Høynivåpanelet for en bærekraftig havøkonomi ble etablert i 2018. Panelet består av 15 sittende stats- og regjeringssjefer i kyst- og havland fra hele verden og ledes av Norges statsminister og Palaus president. Panelet vektlegger at 100 % av havene må forvaltes på en bærekraftig måte - havene må forvaltes på en måte som gjør økosystemene robuste og sikrer rikt

naturmangfold og biologisk produksjon som kan gi grunnlag for videre høsting og verdiskaping.

Områdebaserte bevaringstiltak skal bidra til å ta vare på viktig undervannsnatur og økologiske funksjoner. Slike tiltak kan, sammen med andre forvaltningsverktøy, være viktige virkemidler for å stoppe og reversere dagens negative utvikling. Norge mener derfor at minst 30 % av verdens hav bør bevares gjennom marine verneområder og andre effektive områdebaserte bevaringstiltak. Et slikt mål er anbefalt av Høynivåpanelet, og Norge arbeider for at dette globale målet skal bli en del av det nye rammeverket for naturen for perioden frem til 2030 som skal vedtas under Biodiversitetskonvensjonen i 2022. Som del av dette arbeidet deltar Norge aktivt i flere internasjonale initiativer, f.eks. Global Ocean Alliance som er etablert for å fremme 30 %-målet.

De største utfordringene finnes i kystnære områder, men også lengre ut er situasjonen alvorlig. Derfor etablerte FNs Generalforsamling i 2017 en konferanse for å fremforhandle en ny avtale under FNs Havrettskonvensjon om vern og bærekraftig bruk av marint naturmangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon. Tre av fire berammede forhandlingsmøter er gjennomført, og det fjerde er indikert for 7.-18. mars 2022.

Norge har støttet FN-forhandlingene aktivt. For å bidra til fremdrift i prosessen har Norge blant annet arrangert en serie workshops i samarbeid med The International Union for the Conservation of Nature (IUCN) og land fra Afrika, Asia, Karibia og Stillehavet. Norge arbeider for at avtalen skal fremme helhetlig, bærekraftig og vitenskapsbasert havforvaltning og styrke de folkerettslige rammene for ivaretagelse av internasjonale havområdene. Gode regler for etablering av marine verneområder og andre områdebaserte tiltak vil være en viktig del av dette.

SPØRSMÅL NR. 525**Besvart 4. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Mener statsråden at EUs minstelønnsdirektiv som er under utarbeidelse ikke vil bli omfattet av EØS-avtalen og dermed ikke vil måtte innføres i Norge?

BEGRUNNELSE:

Den 28. oktober 2020 presenterte Kommisjonen et forslag til direktiv om tilstrekkelige minstelønninger i Europa. Formålet med minstelønnsdirektivet er å sikre at arbeidstakere i EU beskyttes av tilstrekkelige minstelønninger, som gir mulighet for en verdig tilværelse uansett hvor de arbeider. Forslaget er fremsatt med hjemmel i EU-traktatens artikkel 153(1) (b), som gir EU adgang til å vedta minimumsdirektiver om blant annet arbeidsvilkår. Et slikt direktiv vil være vanskelig å forene med den norske arbeidslivsmodellen, hvor det er arbeidslivets parter som forhandler om lønn. Daværende arbeidsminister Torbjørn Røe Isaksen orienterte Stortingets Europautvalg 10. mars i år at EU kommisjonen ikke hadde merket direktivet som EØS-relevant, men det har siden da vært fremgang i saken. Til Fri Fagbevegelse 22. november uttaler arbeidsminister Hadia Tajik at hun ikke mener Norge vil

bli pålagt å innføre et minstelønnsdirektiv gjennom EØS-avtalen.

Svar:

Forslaget til eit direktiv om tilstrekkelege minstelønner vart lagt fram av Europakommisjonen i 2020. Formålet med forslaget er å sikra gode arbeidsvilkår der alle arbeidstakarar skal vere verna av ei tilstrekkeleg høg minstelønn. Det blir difor føreslått ulike reglar for statar med lovfesta minstelønn og statar med lønn som blir fastsette av partane gjennom kollektive avtalar. Kommisjonen presiserer i direktivforslaget at statar der lønna i dag blir avtala gjennom drøftingar mellom partane i arbeidslivet, ikkje skal bli pålagde å innføre lovfesta minstelønn.

Departementet har gjort ei førebels vurdering knytta til EØS-relevans av direktivforslaget. Departementet kan ikkje gjere dei endelege vurderingane av det materielle innhaldet og forholdet til EØS-avtalen før me ser direktivet som blir vedteke i EU. Den førebelse vurderinga er uansett at direktivforslaget ikkje fell innanfor EØS-avtalen sine saklege og geografiske virkeområde slik dei er definert i EØS-avtalen sin hovuddel med tilhøyrande vedlegg og protokollar.

SPØRSMÅL NR. 526**Besvart 8. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvor mye er regjeringens budsjettenighet med SV estimert til å kutte av CO₂-ekvivalenter i 2022 sammenliknet med Solberg-regjeringens budsjettforslag, og kan statsråden vise til utregningen bak svaret?

BEGRUNNELSE:

Reduksjonen i veibruksavgiften er estimert til å øke utslippene i 2022, sammenliknet med den blågrønne regjeringens budsjettforslag. Det er estimert ca. 35 000 til 90 000 tonn CO₂ i økte utslipp i 2022, og mellom 1,5 til 2 millioner tonn CO₂ frem til 2030. Det er derimot vanskelig å se

hvilke tiltak i regjeringens budsjettavtale som reduserer utslippene i like stor grad som de øker, som konsekvens av reduksjonen i veibruksavgiften.

Svar:

Å beregne effekten på utslipp av klimagasser av enkelttiltak eller en pakke med tiltak er metodisk krevende. Utvikling og bruk av klimavennlig teknologi kan være et eksempel. Slik teknologi er viktig for å løse klimaproblemet, og Norge bruker betydelige ressurser på utvikling av klimavennlig teknologi. Det er imidlertid svært vanskelig å anslå effekten av denne ressursbruken på det enkelte budsjettår. Det er for eksempel usikkert hvor raskt,

hvor sterkt og i hvilken sektor økt innsats på forskning og teknologiutvikling vil gi resultater i form av reduserte utslipp, mens det er noe lettere å estimere effekten av avgiftsøkninger. Dette gjør det krevende å sammenligne ulike typer klimatiltak med hverandre. Departementet har derfor ikke kunnet beregne hvor mye budsjettenigheten kutter i antall tonn CO₂-ekvivalenter i 2022.

For å videreutvikle den faglige metodikken slik at vi med større presisjon skal kunne anslå klimaeffekten av statsbudsjettet på en god måte, og slik at man kan sammenligne f.eks. effekten av avgiftsøkninger vs. støtte til omstillingstiltak, har det blitt oppnevnt et teknisk beregningsutvalg for klima. Utvalget er blant annet gitt i oppgave å foreslå metoder for beregninger av klimaeffekt av statsbudsjettet, herunder metoder for å anslå virkninger på klimagassutslipp av endringer både på statsbudsjettets inntekts- og utgiftsside.

Budsjettenigheten mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstre inneholder en rekke gode grep som vil redusere utslippene både på kort og lang sikt. Blant annet styrkes Enova med til sammen 750 mill. kroner, CO₂-avgiften for ikke-kvotepliktige utslipp og kontinentalsokkelen økes med 28 pst. utover prisjustering, det satses ytterligere på fossilfrie anleggsplasser, raskere

utrulling av hydrogen og omstilling i skipsfarten. Videre styrkes insentivene til å velge nullutslippsbiler ytterligere, gjennom økt CO₂-komponent i engangsavgiften for varebiler, redusert omregistreringsavgift for elbiler. På toppen av dette kommer friske penger til forsert utbygging av la-deinfrastruktur der hvor dette ikke er privatøkonomisk lønnsomt. Disse grepene bidrar utvilsomt til raskere klimaomstilling, og derved større kutt, men som nevnt over, uten at man kan gi presise anslag av hvor mange tonn dette kutter i budsjettåret 2022.

I tillegg er flere virkemidler i klimapolitikken er hverken synlig på utgift- eller inntektssiden i statsbudsjettet. Eksempler kan være reguleringer i form av krav eller forbud, og avtaler. I budsjettenigheten pekes det også på en rekke grep for klima og grønn omstilling som ikke vil være synlige i statsbudsjettet for 2022, men som allikevel kan bidra til utslippsreduksjoner på sikt.

Ettersom Regjeringen ønsker å bruke klimautslippsbudsjetter som styringsinstrument for framtidige budsjetter, vil jeg legge stor vekt på å bidra til at vi får utviklet en metodikk som gjør at vi i større grad kan anslå framtidige utslippskutt, altså i tillegg til å rapportere på kutt som allerede har funnet sted. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte etter hvert som dette arbeidet skrider fram.

SPØRSMÅL NR. 527

Besvart 8. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvor mange tonn CO₂ mer eller mindre kutter budsjettforliket (tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022) sammenliknet med budsjettforslaget til Solberg-regjeringen i 2022, og frem mot 2030?

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet fastslår i Prop. 1LS (2021-2022) at Støre-regjeringens tilleggsproposisjon ville kutte 1,5 til 2 millioner tonn CO₂ mindre enn Solberg-regjeringens budsjettforslag frem mot 2030. Reduksjonen i veibruksavgiften svekket effekten av den økte CO₂-avgiften foreslått av Solberg-regjeringen, og undergraver klimaplanens viktigste virkemiddel for kutt i norske utslipp.

Solberg-regjeringen la frem en egen klimaplan med konkrete tiltak som vil redusere utslippene i tråd med våre forpliktelser. Enhver økning i utslipp i en sektor, må kompenseres med en reduksjon i utslipp i en annen

sektor allerede i 2022, hvis vi skal nå målene i 2030. De økte klimagassutslippene reduksjonen i veibruksavgiften medfører må kompenseres med økte kutt andre steder, allerede i 2022.

Regjeringspartiene har sammen med SV blitt enige om et budsjettforlik for 2022 (tilleggsnummer til statsbudsjettet) der bilister og tungtransport fremdeles kompenseres for økt CO₂-avgift med 50 % reduksjon i veibruksavgiften. Statsminister Gahr Støre sa til Aftenposten 29.11 at «vi mener dette er et budsjett som klart legger opp til å kutte mer» enn Solberg-regjeringens budsjettforslag for 2022. Flere av de nye tiltakene i tilleggsnummeret, herunder økt CO₂-avgift på norsk sokkel, vil imidlertid ha lite effekt på utslippene i 2022. Spørsmålet er derfor om regjeringen kan legge frem beregninger på hvor mange tonn CO₂ tiltakene i budsjettforliket kutter, sammenliknet med Solberg-regjeringens budsjettforslag.

Tabell 17.8 Oversikt over endring i løyving på over 0,5 mill. kroner for postar over budsjettet til Nærings- og fiskeridepartementet som har ein klimaeffekt (frå saldert budsjett 2021 til budsjettforslaget for 2022)

Kap.	Post	Nemning	Foreslått endring i mill. kroner	Utsleppseffekt
Forskning og innovasjon				
920	50	Tilskot til næringsretta forskning	116,5	Usikker effekt på klimagassutslepp
920	51	Tilskot til marin forskning	54,8	Reduserte klimagassutslepp
922	50	Norsk Romsenter	2,8	Usikker effekt på klimagassutslepp
923	22	Fiskeriforskning og -overvaking, kan overførast	-3,6	Usikker effekt på klimagassutslepp
924	70	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogram	200,4	Reduserte klimagassutslepp
928	21	Spesielle driftsutgifter	-6,6	Usikker effekt på klimagassutslepp
2421	50	Innovasjon – prosjekt, fond	-38,4	Usikker effekt på klimagassutslepp
2421	71	Innovative næringsmiljø, kan overførast	90,5	Usikker effekt på klimagassutslepp
2421	75	Grøn plattform, kan nyttast under post 50, 71, 72 og 76	127,7	Usikker effekt på klimagassutslepp
2421	76	Miljøteknologi, kan overførast	-50	Usikker effekt på klimagassutslepp
2426	71	Tilskot til testfasilitetar	-55	Usikker effekt på klimagassutslepp
Nysnø				
950	52	Nysnø Klimainvesteringer AS – risikokapital	70	Reduserte klimagassutslepp
950	90	Nysnø Klimainvesteringer AS – kapitalinnskot	130	Reduserte klimagassutslepp

Svar:

Regjeringen har ambisiøse mål om å redusere norske utslipp. Samtidig skal klimapolitikken være rettferdig. Sammen med SV har regjeringen blitt enige om et budsjett som vil kutte utslipp på en rettferdig måte.

Det er ikke mulig å gjøre presise beregninger av den samlede utslippvirkningen av et statsbudsjett, hverken av Solberg-regjeringens budsjettforslag for 2022 eller budsjettforliket. I 2018 ble det oppnevnt et teknisk beregningsutvalg for klima (TBU Klima) som bl.a. ble gitt i oppgave å foreslå metoder for å anslå klimaeffekten av

statsbudsjettene i tråd med klimaloven. Det faglige arbeidet viser at kategorisering av statsbudsjettet etter klimavirkning er metodisk krevende, og noe som vil måtte videreutvikles over tid. Virkningene av Solberg-regjeringens budsjett er vurdert kvalitativt i kapittel 17 i Prop. 1 S (2021–2022) for Klima- og miljødepartementet. For hvert departement finnes en tabell som angir hvorvidt endringer i budsjettposter over 0,5 mill. kroner forventes å ha positiv, negativ eller usikker virkning på klimagassutslipp.

For eksempel gir tabell 17.8 en oversikt over budsjettendringer over 0,5 mill. kroner på Nærings- og fiskeridepartementets budsjett som forventes å ha en klimaeffekt. Denne typen kvalitativ vurdering ble for første gang laget til Gul bok, og det er ikke utarbeidet en tilsvarende oversikt for tilleggsproposisjonen eller budsjettenigheten. Hverken Gul bok, tilleggsproposisjonen eller budsjettenigheten har kvantifiserte anslag for klimaeffekt, gitt de metodiske utfordringene ved slike anslag. I budsjettenigheten er kompensasjonsgraden for reduksjonen av veibruksavgiften redusert fra 65 til 50 pst. Samtidig

har vi blitt enige om å øke CO₂-avgiften for petroleumsvirksomheten og en rekke bevilgningsendringer som vil kunne bidra til reduserte utslipp og en grønn omstilling. Jeg mener summen av disse endringene gir grunnlag for å si at budsjettet som følger av budsjettenigheten med SV, vil gi minst like store insentiver til å redusere de norske utslippene fremover som det Solberg-regjeringens budsjett la opp til. Nedenfor følger en tabell med oversikt over de viktigste forslagene til utgiftsøkninger i tilleggsnummeret og budsjettforliket med antatt positiv klimaeffekt. De viktigste reduksjonene fremgår også.

Tabell over forslag i tilleggsnummeret og budsjettforliket med positiv klimaeffekt (foreslått bevilgning i mill. kroner)

Dep.	Post.	Beskrivelse	Tilleggsnummer	Budsjettforlik med SV	SUM
UD	115.71	Økt satsingen på næringsfremme på det europeiske og globale markedet.	10,6		10,6
UD/ KLD		Klimarelatert bistand	500		500
KLD	1428.50	Økt bevilgning til Enova, tilleggsavtale reduserte klimagassutslipp og utvikling av ny teknologi.	200	350	550
KLD	1428.50	Økt bevilgning til Enova, hurtigludere i kommuner uten ladeinfrastruktur	100		100
KLD	1420.38	Restaurering av myr og annen våtmark	20		20
KLD	1420.61	Klimasats		50	50
LMD	1136.50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi (Forbedring av klimaregnskapet)	10		10
LMD	1149.73	Tilskudd til skog-, klima- og energiltak, (Økt CO ₂ -opptak)	10		10
LMD	1100.21	Bionova		30	30
NFD	2421.50	Inndecking fra bioøkonomiordningen til Bionova		-20	-20
NFD	2421.50	Tapsavsetning til grønne vekstlån under Innovasjon Norge (økt øremerket låneramme på 600 mill. kroner)	100		100
NFD	924.70	InvestEU	70		70
NFD	940.70	Ny satsing på eksportfremmesatsing som skal koble norske selskaper på markedsmuligheter som oppstår gjennom initiativer lansert i forbindelse med EUs grønne giv	10		10
NFD	970.71	Tilskuddsordning for effektive og miljøvennlige havner		40	40
NFD	2421.50	Grønn skipsfart – låneordning for nærskipsfart og fiskefartøy		50	50
NFD	900.21	Videreføring av Prosess21	3		3
NFD	2421.76	Redusert bevilgning Innovasjon Norge Miljøteknologi	-72,7	50	-22,7
NFD	950.52	Redusert bevilgning Forvaltning av statlig eierskap Risikokapital, Nysnø Klimainvesteringer AS (-260 i bevilgning under streken)	-140		-140
OED	1800.01	Økning i departementets kapasitet til oppfølging av havvind	6		6
OED	1800.21	Bevilgning til ekstern bistand, studier og utredning av ulike problemstillinger knyttet til havvind, hydrogen, mv.	12		12
OED	1830.51	Hydrogensatsing		120	120
OED	1840.50	Redusert bevilgning CO ₂ -håndtering, CLIMIT	-10	10	0
KD	260.50	Grønn forskning		40	40

SD	1352.75	Økt bevilgning til tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	10,3		10,3
SD	1332.66	Transporttiltak i mindre byområder	-30	30	0
SD	1301.70	Fossilfrie anleggsplasser		12	12
SD	1301.50	Reversert satsing på Pilot-T og forskningssentre for bærekraftig transport	-25		-25

SPØRSMÅL NR. 528

Besvart 6. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil klima- og miljøministeren avklare, eventuelt endre, definisjonen av «fossilfrie biler» og «nullutslippsbiler» slik at flertallet på Stortinget ikke ender opp med å svekke målsetningen for nullutslippsbiler i 2025?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har flere ganger slått fast følgende mål: "I 2025 skal alle nye personbiler og lette varebiler være nullutslippskjøretøy."

I den nye regjeringsplattformen står det imidlertid: "Gjøre det attraktivt å velge lav- og nullutslippskjøretøy med mål om at 100 prosent av nye personbiler er fossilfrie innen utgangen av 2025. Bidra til at nullutslippskjøretøy opprettholder sin konkurransefordel mot bensin- og dieslkjøretøy."

I tilleggsproposisjonen gjentas målsetningen om at "100 prosent av nye personbiler er fossilfrie innen utgangen av 2025."

Klimaplanen definerer nullutslippsbegrepet som følger: «Med nullutslipp menes bruk av en teknologi eller -løsning som ikke har direkte utslipp av klimagasser og eksos ved bruk.» «Fossilfrie biler» innebærer imidlertid også biler som bruker biodrivstoff, som ikke er en nullutslippskilde. Det er derfor en vesentlig forskjell mellom de to begrepene, og dermed også målsetningen som ligger til grunn for 2025.

Dersom dette ikke er en ønsket endring i målsetning fra regjeringens side, er begrepet «fossilfrie» egnet til å spre forvirring om hva slags nasjonale mål som ligger til grunn.

Siden dette er definisjoner som fremgår av Klimaplanen, bør klima- og miljøministeren avklare om regjeringen legger nye definisjoner til grunn, eller om det er en bevisst endring av målsetningen for 2025.

Svar:

Etter dialog med klima- og miljøministeren, så er dette spørsmålet overført til meg. Jeg vil starte med å konstatere at regjeringen ikke vil svekke Stortingets målsetninger for nullutslippsbiler i 2025 og at regjeringens skal følge opp måltallene for nybilsalget fra Nasjonal transportplan (2018-2029 og 2022-2035).

I oktober fikk jeg spørsmål nr. 64 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken med mye av samme innhold. Som jeg svarte da så mener jeg at måltallene for nybilsalget fra Nasjonal transportplan er i tråd med Hurdalsplattformen.

Det er mange begreper på dette området, lavutslipp, nullutslipp, fossilfritt og klimanøytralt. Jeg er enig i at når vi snakker om fossilfrie løsninger, så inkluderer det biodrivstoff. I dette tilfellet, når vi snakker om fossilfrie personbiler, så mener jeg at det ikke inkluderer diesel- og bensinbiler som kan bruke biodrivstoff, men kun elbiler og hydrogenbiler. Økt salg av konvensjonelle bensin- og dieslbiler er ikke et mål, og bruken av biodrivstoff bør vi påvirke gjennom omsetningskravet. Jeg vil også påpeke at regjeringen vil bidra til at nullutslippskjøretøy opprettholder sin konkurransefordel mot bensin- og dieslkjøretøy.

Dette er knyttet til alle kjøretøygrupper.

SPØRSMÅL NR. 529**Besvart 2. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Ser statsråden noe problematisk ved politiets praksis om bekymringssamtaler på bakgrunn av lovlige ytringer som er beskyttet av ytringsfriheten?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Olav Østrems bok "Hatefulle ytringer - lov og rett i krenkelsens tid" hvor han har intervjuet Jim Kristiansen om hans praksis som lensmann i Salten i Nordland, på side 45 i boken:

"Lensmann Kristiansen har flere ganger vært med på å oppsøke folk etter at de har postet meldinger som er på kanten. En alvorlig prat etterfulgt av en oppfordring om å ta det med ro, er da resepten. Folk har nemlig ikke alltid tenkt gjennom det de skriver på sosiale medier, er Kristiansens erfaring."

En slik praksis reiser flere prinsipielle spørsmål. Det er derfor av interesse å vite statsrådets syn på saken.

Svar:

Politoloven § 16 regulerer bekymringssamtaler med mindreårige. Jeg går ut fra at representanten med sitt spørsmål sikter til den typen bekymringssamtaler som ikke er lovregulert, men som er forankret i de overordnede bestemmelsene i politiloven §§ 1 og 2, som blant annet gir

politiet i oppgave å forebygge kriminalitet og opprettholde offentlig orden.

Kommunikasjon og dialog med publikum er viktige verktøy for politiet og vesentlig i den forebyggende innsatsen. Å forebygge kriminalitet innebærer å være i forkant og arbeide for at en straffbar handling ikke blir begått.

Ytringsfriheten er vernet både i Grunnloven og flere internasjonale konvensjoner som Norge er bundet av. Straffebestemmelsen om hatefulle ytringer representerer en skranke for ytringsfriheten og må tolkes i lys av Grunnloven og aktuelle konvensjonsbestemmelser.

Lovlige ytringer som er beskyttet av ytringsfriheten er i utgangspunktet ikke noe som politiet skal invitere til frivillig samtale på grunnlag av. Men vurderingen kan stilles seg annerledes når det er snakk om visse ytringer i randsonen av straffebestemmelsen, eller hvor det er en utvikling i innholdet i de ytringene som er person fremsetter. Skillet mellom en lovlig og en straffbar ytring er for øvrig ikke alltid så lett å trekke, og beror blant annet på konteksten.

Jeg kjenner ikke til de nærmere omstendigheter og vurderinger som er gjort i aktuelt tilfelle, herunder av forholdet til ytringsfriheten. Men jeg legger til grunn at politiet har foretatt gode, politifaglige og juridiske vurderinger av tiltaket, og at det er vurdert opp mot kravet til at det må være nødvendig og stå i forhold til situasjonens alvor, formålet og omstendighetene for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 530**Besvart 7. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva vil den norske regjering gjøre for å bidra til å gi menneskerettighetsforsvarer Khurram Parvez' beskyttelse?

BEGRUNNELSE:

Norge har nylig bidratt til enighet om en resolusjon i FN som bekrefter alle staters plikt til å beskytte menneskerettsforsvarere. Nesten umiddelbart etter dette vedtaket

tok India på nytt i bruk sin drakoniske Lov for å Forebygge Ulovlige Handlinger til å fengsle en av landets mest fremtredende menneskerettsforsvarere, Khurram Parvez. Han er Kashmirer og nær samarbeidspartner med Raftopris-mottakere i 2017, Parveena Ahangar og Parvez Imroz. Parvez er utsatt for hva som fremstår som åpenbart spurriøse anklager, og risikerer langvarig fengsel, kanskje også mishandling. Den globale menneskerettsbevegelsen gir Khurram Parvez massiv støtte, og krever at han blir løslatt umiddelbart.

Svar:

Beskyttelse av menneskerettighetsforsvarere er en hovedprioritering i Norges menneskerettighetspolitikk. Menneskerettighetsforsvarere spiller en vesentlig rolle for å fremme fred, demokrati og bærekraftig utvikling. Norge har hatt en lederrolle i FN i å utvikle det normative rammeverket for menneskerettighetsforsvarere siden FN-erklæringen om dette ble vedtatt for over 20 år siden. FN-resolusjonen om menneskerettighetsforsvarere som ble enstemmig vedtatt i generalforsamlingens tredje komité 18. november i år er det seneste resultatet av denne innsatsen. Enigheten blant FNs medlemsland rundt denne resolusjonen gir et viktig utgangspunkt for videre dialog om staters ansvar for å beskytte de som står opp for menneskerettighetene og sikre et fritt og trygt miljø for deres virke.

Norge har langvarige og gode forbindelser til India. I dialog med indiske myndigheter tar vi jevnlig opp menneskerettighetsspørsmål. Vi uttrykker vår klare forventning om at India overholder sine menneskerettighetsforpliktelse, herunder at arbeid for å fremme og verne om menneskerettigheter skal kunne utføres fritt og trygt.

Utenriksdepartementet er kjent med arrestasjonen av Jammu Kashmir Coalition for Civil Societys (JKCCS) in-

ternasjonale programkoordinator, Khurram Parvez, under anti-terrorloven Unlawful Activities Prevention Act (UAPA). Departementet har merket seg uttalelsene fra FNs spesialrapportør for menneskerettighetsforsvarere, Mary Lawlor, og menneskerettighetsorganisasjoner, deriblant Amnesty International og Human Rights Watch. Saken har også fått oppmerksomhet i tradisjonelle og sosiale medier i India.

Spørsmålet om menneskerettigheter, nasjonal sikkerhet og bruken av UAPA-lovgivningen har lenge vært gjenstand for diskusjon i India. Debatten ble igjen aktuell etter at høyesterett tidligere denne måneden besluttet å ta opp flere begjæringer om å vurdere den konstitusjonelle gyldigheten av visse bestemmelser i loven. Bakgrunnen er anklager om at loven brukes vilkårlig for å dempe dissens fremfor å oppnå lovens faktiske formål. Myndighetene på sin side peker på hensynet til rikets integritet, suverenitet og sikkerhet.

Fra norsk side vil vi følge saken og dens utvikling i tiden fremover. Vi vil i vår dialog med indiske myndigheter fortsette å gi uttrykk for vårt tydelige forsvar for menneskerettighetsforsvarere, og vektlegge at deres arbeid for å fremme og verne om menneskerettigheter er avgjørende for å sikre at demokratiske spilleregler overholdes.

SPØRSMÅL NR. 531**Besvart 8. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan klima- og miljøministeren dokumentere at budsjettenigheten mellom Ap, Sp og SV vil føre til større kutt i klimagassutslippene i 2022 enn Solberg-regjeringens budsjett for 2022 ville gjort?

BEGRUNNELSE:

Mandag 29. november presenterte Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV en enighet om statsbudsjettet for 2022.

Budsjettet inneholdt enkelte positive nyheter for kutt i klimagassutslippene, som en høyere CO2-avgift for oljebransjen, noe lavere kompensasjon av økt CO2-avgift gjennom veibruksavgiften og en utsettelse av 26. konsesjonsrunde på norsk sokkel. Samtidig er det fortsatt flere tiltak som trekker i motsatt retning, som lavere CO2-avgift for bilister enn for resten av samfunnet, og at det fortsatt skal utdeles utvinningstillatelser gjennom den såkalte

TFO-ordningen, som utgjør nesten samtlige utvinningstillatelser.

Det har foreløpig ikke blitt presentert en oversikt over hvor store kutt i klimagassutslipp budsjettenigheten innebærer i 2022, eller om budsjettenigheten mellom Ap, Sp og SV innebærer større eller mindre utslippskutt enn det regjeringen Erna Solberg gikk inn for i sitt siste statsbudsjett.

Svar:

Å beregne effekten på utslipp av klimagasser av enkelttiltak eller en pakke med tiltak er metodisk krevende. Utvikling og bruk av klimavennlig teknologi kan være et eksempel. Slik teknologi er viktig for å løse klimaproblemet, og Norge bruker betydelige ressurser på utvikling av klimavennlig teknologi. Det er imidlertid svært vanskelig å anslå effekten av denne ressursbruken på det enkelte budsjettår. Det er for eksempel usikkert hvor raskt,

hvor sterkt og i hvilken sektor økt innsats på forskning og teknologiutvikling vil gi resultater i form av reduserte utslipp, mens det er noe lettere å estimere effekten av avgiftsøkninger. Dette gjør det krevende å sammenligne ulike typer klimatiltak med hverandre. Departementet har derfor ikke kunnet beregne hvor mye budsjettenigheten kutter i antall tonn CO₂-ekvivalenter i 2022.

For å videreutvikle den faglige metodikken slik at vi med større presisjon skal kunne anslå klimaeffekten av statsbudsjettet på en god måte, og slik at man kan sammenligne f.eks. effekten av avgiftsøkninger vs. støtte til omstillingstiltak, har det blitt oppnevnt et teknisk beregningsutvalg for klima. Utvalget er blant annet gitt i oppgave å foreslå metoder for beregninger av klimaeffekt av statsbudsjettet, herunder metoder for å anslå virkninger på klimagassutslipp av endringer både på statsbudsjettets inntekts- og utgiftsside.

Budsjettenigheten mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstre inneholder en rekke gode grep som vil redusere utslippene både på kort og lang sikt. Blant annet styrkes Enova med til sammen 750 mill. kroner, CO₂-avgiften for ikke-kvotepliktige utslipp og kontinentalsockelen økes med 28 pst. utover prisjustering, det satses ytterligere på fossilfrie anleggsplasser, raskere

utrulling av hydrogen og omstilling i skipsfarten. Videre styrkes insentivene til å velge nullutslippsbiler ytterligere, gjennom økt CO₂-komponent i engangsavgiften for varebiler, redusert omregistreringsavgift for elbiler. På toppen av dette kommer friske penger til forsert utbygging av la-deinfrastruktur der hvor dette ikke er privatøkonomisk lønnsomt. Disse grepene bidrar utvilsomt til raskere klimaomstilling, og derved større kutt, men som nevnt over, uten at man kan gi presise anslag av hvor mange tonn dette kutter i budsjettåret 2022.

I tillegg er flere virkemidler i klimapolitikken er hverken synlig på utgift- eller inntektssiden i statsbudsjettet. Eksempler kan være reguleringer i form av krav eller forbud, og avtaler. I budsjettenigheten pekes det også på en rekke grep for klima og grønn omstilling som ikke vil være synlige i statsbudsjettet for 2022, men som allikevel kan bidra til utslippsreduksjoner på sikt.

Ettersom Regjeringen ønsker å bruke klimautslippsbudsjetter som styringsinstrument for framtidige budsjetter, vil jeg legge stor vekt på å bidra til at vi får utviklet en metodikk som gjør at vi i større grad kan anslå framtidige utslippskutt, altså i tillegg til å rapportere på kutt som allerede har funnet sted. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte etter hvert som dette arbeidet skrider fram.

SPØRSMÅL NR. 532

Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Ser statsråden at domstolsreformen har medført noen positive synergieffekter som bedre utnyttelse av ressurser og redusert saksbehandlingstid, noe som også er positivt for Kongsvingerregionen?

BEGRUNNELSE:

I justiskomiteens møte med Domstolsadministrasjonen den 23.11.21, ble Romerike og Glåmdal tingrett fremhevet som eksempel på en domstol hvor samarbeid på tvers av rettsstedene ga en mer effektiv ressursutnyttelse.

Romerike og Glåmdal tingrett har tre rettssteder; Eidsvoll, Lillestrøm og Kongsvinger. Den nye domstolen består av det som før reformen var Øvre Romerike, Nedre Romerike og Glåmdal tingretter. Det ble opplyst i møtet at man i den nye domstolen hadde en flyt av saker på tvers av rettsstedene, slik at det i perioder med høy saksinn gang på et sted ble flyttet saker for behandling

ved de andre rettsstedene dersom det var ledig kapasitet der. Dette gjelder spesielt for gamle Glåmdal tingrett på Kongsvinger, som behandler saker tilhørende de to andre rettsstedene i perioder med høy saksinn gang. Dette gjelder blant annet straffesaker med gjerningssted Oslo Lufthavn, som ligger i kretsen til den gamle Øvre Romerike tingrett. Som en konsekvens av domstolsreformen blir ressursene i tinghuset på Kongsvinger utnyttet på en mer effektiv måte, og de får tilfang av saker som før reformen ville ha tilhørt andre rettskretser. Bedre kapasitetsutnyttelse gir både en mer effektiv bruk av offentlige ressurser, og en bedre service for innbyggerne i form av kortere saksbehandlingstid.

Det er følgelig av interesse å få vite om statsråden mener det er positive effekter av domstolsreformen, og særlig om det er noen positive effekter for Kongsvingerregionen.

Svar:

Det foreligger ingen evaluering av strukturendringene som Stortinget behandlet og fikk flertall for, bestående av Høyre, Frp, Venstre og Krf, i desember 2020. Regjeringen har i Hurdalsplattformen fastslått at vi skal gjeninnføre strukturen for domstolene før domstolsreformen av 2021 for å ivareta borgernes rettstrygghet og sikre selvstendige domstoler med stedlig ledelse, med unntak for domstoler der domstolsleder, kommunene i rettskretsen og de tilsatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur.

Regjeringen ønsker å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Jeg

mener selvstendige domstoler med stedlig ledelse gir domstolene god lokal forankring og sikrer hensynet til maktfordeling og arbeidsmiljø.

Jeg mener hensynet til ressursutnyttelse og saksbehandlingstid kan ivaretas ved å iverksette andre tiltak som kan legge til rette for et bedre samarbeid mellom domstoler og for å redusere sårbarheten i mindre domstoler. Dette er del av det videre arbeidet med domstolstruktur. Som påpekt i mitt svar på spørsmål nr. 103 fra representant Stensland og spørsmål nr. 523 fra representant Foss, vil regjeringen sørge for en god prosess og lokal involvering av berørte aktører.

SPØRSMÅL NR. 533**Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er statsrådets syn på behovet for en kvitteringsordning ved politikontroller?

BEGRUNNELSE:

Det vises til verbalforslag nr. 68 i forliket om statsbudsjett mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti. Der heter det:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en pilotordning i Oslo med teknisk løsning for sikring av notoritet for personkontroller som politiet foretar dersom den som blir kontrollert vil la seg registrere. Ordningen skal innebære at den som blir stoppet kan motta en bekreftelse på kontrollen.»

Dette er i samsvar med representantforslag 8:36 S (2021-2022) fra representantene Haug og Ismail fra Miljøpartiet de Grønne. Forslaget er til komitebehandling i justiskomiteen.

Dette forslagens berettigelse må være at det er et behov for en slik kvitteringsordning ved politikontroller. Et slikt behov bygger på et grunnpremiss om at norsk politi er diskriminerende i sin kontrollvirksomhet. Fremskrittspartiet bestrider dette grunnpremisset på det sterkeste. Dette oppleves som et forsøk på å overføre problemstillinger fra andre land til det norske situasjonsbildet, noe det ikke finnes saklig grunnlag for.

Norsk politi har høy faglig integritet, og nyter med rette en stor grad av tillit i den norske befolkningen. Fremskrittspartiet oppfatter et forslag om kvitteringsordning

som en grov fornærmelse mot de polititjenestemenn og kvinner, som går på jobb hver dag for å holde landet trygt for innbyggerne.

Med den utviklingen vi har sett i kriminalitetsbildet den siste tiden, særlig i landets største byer, synes Fremskrittspartiet det er forbausende med et forslag som vil medføre at politiressurser skal brukes på å skrive ut kvitteringer for kontroller. Dette er ressurser som burde brukes på politiets kjerneoppgaver – bekjempe kriminalitet og holde befolkningen trygg.

Det er av stor interesse å få høre statsrådets syn på forslaget fra SV og MDG.

Svar:

Jeg er opptatt av at politiet har tillit hos publikum. Tillit forutsetter at politiet opptrer saklig – men også at befolkningen føler seg trygg på at de gjør nettopp det. Som representanten påpeker så har norsk politi høy tillit i befolkningen generelt. Diskusjonen som har pågått særlig i Oslo, tyder imidlertid på at tilliten ikke er like høy i alle deler av befolkningen. Dette må politiet ta på alvor. Jeg er derfor positiv til det initiativ politiet selv har tatt til å få testet ut en løsning for bedre etterprøvnbarhet av personkontrollene de foretar, og som nå følges opp gjennom budsjettforliket. Tiltaket kan bidra til å ivareta og bygge tillit, og følger opp nevnte diskusjon. Det er for øvrig, slik jeg oppfatter det, et generelt økende krav til at myndighetsutøvelse og annen form for kontakt mellom myndigheter og publikum er etterprøvnbar, uten at det bør eller

må tolkes dithen at det stilles spørsmål ved myndighetens integritet og faglighet.

Politidirektoratets vurderinger av mulige tiltak og tekniske løsninger vil bli fulgt opp i tråd med enigheten i budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV om en pilotordning i Oslo. Pilotordningen skal være egnet til å

bekreftede en gjennomført kontroll – dersom den som blir kontrollert vil la seg registrere. Det siste er etter mitt syn et viktig premiss for en god løsning. Pilotordningen vil også gi oss nyttig kunnskap og erfaring om hvordan publikum vil oppfatte en slik ordning.

SPØRSMÅL NR. 534

Besvart 10. desember 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Bufdir opplyser at staten har seks rammeavtaleplasser med kommersielle selskaper som utløper 31.03.2022 og 116 plasser som utløper 31.07.2022.

Vil regjeringen si opp disse rammeavtaleplassene når de utløper?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen slår regjeringa fast at de skal stoppe utviklinga mot kommersialisering og oppstykking i barnevernssektoren, samt avslutte bruken av konkurranseutsetting og anbud i barnevernssektoren og sikre ideelle virksomheter langsiktige avtaler med det offentlige.

Kommersielle aktører har vokst sterkt innenfor barnevernstjenestene. Til tross for at det er et offentlig ansvar å ta seg av utsatte barn, og at de ideelle aktørene var først ute, drives en stadig større del av den private barnevernssektoren nå av kommersielle aktører.

Det største kommersielle markedet ligger i kjøp av institusjonsplasser, som hovedsakelig er statens ansvar. Omtrent halvparten av institusjonsplassene i barnevernet er drevet av private aktører, og anslagsvis 70 prosent av disse drives igjen av kommersielle selskaper. To tredjedeler av barneverns-markedet er nå konsentrert i fem store konsern. Flere av konsernene eies av oppkjøpsfond registrert i skatteparadis.

Innenfor statens ansvarsområde utgjorde utgifter til kjøp av private barnevernstjenester om lag 2,7 milliarder kroner.

Dagens organisering av barnevernet som marked kan ikke fortsette. De profittsøkende aktørenes mål om å tjene penger står i konstant konflikt med mål om hva som er til det beste for de mest sårbare barna i samfunnet vårt.

Spørsmålsstiller mener kommersialisering av barnevernet fører til fragmentering og konkurranse fremfor samarbeid. Barna med de mest sammensatte behovene

trenger helhetlig, tverrfaglig og langsiktig hjelp, men risikerer å få dårligst hjelp. Anbudskonkurransen, som gir priskonkurranse, må byttes ut med et system som setter barnas behov i fokus, og som sikrer vilkårene for ansatte som jobber med sårbare barn og unge.

Spørsmålsstiller mener derfor dagens kontrakter som staten har med kommersielle selskaper ikke skal fornyes når de går ut.

Svar:

Det framgår tydeleg av både regjeringsplattforma og av dei konkrete prioriteringane for 2022 at regjeringa ønskjer å gradvis fase ut kommersielle aktørar innanfor barnevernet.

I tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet og budsjettavtalen med SV ligg det inne forslag om til saman 150 mill. kroner til å styrkje institusjonstilbodet neste år. Dette vil leggje til rette for meir bruk av ideelle aktørar og redusert behov for enkeltkjøp frå kommersielle. Med forslaget i tilleggsnummeret viser regjeringa eit tydeleg retningsval for institusjonsbarnevernet, og bevilginga inneber at omlegginga kan starte i 2022.

Dagens avtalesett innanfor institusjonstilbodet vil utløpe til våren, utan moglegheit for forlenging. Dette gir høve til å starte på ei omlegging med dreining bort frå kommersielle tilbydarar og over til meir offentleg og ideell drift. Gitt dei faglege og økonomiske rammene som gjeld, er målet ei sterkast mogleg omdreining i denne retninga. Bufdir vil samstundes ha behov for å inngå nokon nye avtalar, sidan det på kort sikt ikkje er realistisk å sjå for seg ein situasjon heilt utan private tilbydarar også etter våren 2022.

Eg meiner at vi no tek eit viktig skritt i riktig retning. Vi legg til rette for meir bruk av ideelle og startar utfasinga av dei kommersielle aktørane.

SPØRSMÅL NR. 535

Besvart 10. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe en oversikt over hvilke skatter og avgifter som endres fra 2021 til 2022, hva endringene beløper seg til, samt virkningstabeller på ulike inntektsnivå?

Svar:

Tabell 1 gir en nærmere beskrivelse av endringene for 2022-budsjettet som følger av budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti. Tabell 2 viser anslåtte fordelingsvirkninger etter bruttoinntekt. En detaljert oversikt over endringer i de enkelte satser og beløpsgrenser for skatter og avgifter er publisert på departementets nettsider: Skatter og avgifter - regjeringen.no

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av enigheten om et skatte- og avgiftsopplegg for 2022. Negative tall betyr lettelser. Anslåtte er regnet i forhold til referansesystemet for 2022. Mill. kroner

	2022	
	Påløpt	Bokført
Skatt på inntekt for personer	-469	-380
Mer omfordelende inntektsskatt (trygdeavgift, trinnskatt og personfradrag)	-2 983	-2 385
Øke oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. fra 1,44 til 1,6	3 245	2 595
Justere pensjonsskatten for å opprettholde skattefritt minstenivå	-70	-55
Trekke forslaget om å øke den lave satsen i foreldrefradraget til 25 000 kroner	15	10
Trappe opp maksimalt fagforeningsfradrag mv. til 5 800 kroner	-410	-330
Øke maksimalt fradrag for sjøfolk, fiskere, jordbruk og reindrift	-18	-15
Øke det særskilte fradraget i Troms og Finnmark (tiltakssonen) fra 15 500 til 20 000 kroner	-52	-41
Innføre én sats i reisefradraget på 1,65 kr/km og redusere bunnbeløpet til 14 000 kroner	-800	-640
Redusere maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 til 25 000 kroner	100	80
Verdsette elbiler med utgangspunkt i 80 pst. av listepriis i firmabilbeskatningen	220	175
Redusere maksimalt fradrag for individuell sparing til pensjon fra 40 000 kroner til 15 000 kroner	240	190
Ny opsjonsskatteordning	-60	-50
Fjerne ordningen med skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer mv.	130	105
Øke frikortgrensen fra 60 000 til 65 000 kroner	-50	-40
Samspillsvirkninger mv.	24	21
Formuesskatt mv.	6 735	5 390
Øke verdsettelsen av aksjer og driftsmidler mv. til 75 pst. av formuesgrunnlaget	3 535	2 830
Øke bunnfradraget til 1,70 mill. kroner	-830	-665

Øke verdsettelsen av primærbolig til 50 pst. for boligverdi over 10 mill. kroner	290	230
Øke verdsettelsen av sekundærbolig til 95 pst.	195	155
Oppjustere formuesverdiene av fritidsboliger med 25 pst.	140	115
Innføre nytt trinn i formuesskatten	1 025	820
Øke formuesskattesatsen til 0,95 pst. inkludert samspillseffekter	2 155	1 725
Riktigere formuesverdsettelse av oppdrettstillatelser	260	210
Innføre bunnfradrag i den kommunale formuesskatten for ikke-bosatte på lik linje med bosatte	-35	-30
Næringsbeskatning.....	248	-204
Justere grunnrenteskatten for vannkraft for å håndtere samvirkning med selskapskatten	0	-280
Innføre avgift på landbasert vindkraft.....	165	0
Justere arbeidsgiveravgiften (endringer i virkeområdet)	83	76
Miljø- og bilavgifter	3 051	2 739
Øke avgifter på ikke-kvotepliktige utslipp av klimagasser	2 200	1 990
Redusere veibruksavgiften på mineralolje og biodiesel.....	-470	-430
Redusere veibruksavgiften på bensin og bioetanol.....	-105	-100
Kompensere transportører for økt avgift på ikke-kvotepliktige utslipp av klimagasser	-117	-117
Innføre avgift på avfallsforbrenning	155	140
Avvikle fritak for naturgass og LPG til veksthusnæringen og innføre avgift på 10 pst.	3	3
Øke avgifter på kvotepliktige utslipp av klimagasser fra luftfarten og petroleumsvirksomheten ¹	19	17
Redusere trafikkforsikringsavgiften med 131,5 kroner ²	-120	-55
Øke engangsgiften for ladbare hybridbiler	1 000	900
Redusere vektårsavgiften	-60	-60
Øke CO ₂ -komponenten i engangsgiften for personbiler	175	160
Øke CO ₂ -komponenten i engangsgiften for varebiler	165	150
Innføre full trafikkforsikringsavgift for elbiler ³	130	65
Innføre omregistreringsavgift for elbiler (25 prosent sats)	75	75
Øke veibruksavgiften på naturgass og LPG	1	1
Andre avgifter og toll	-766	-628
Gjeninnføre flypassasjeravgiften	1 750	1 600
Redusere avgiften på elektrisk kraft med 8 øre per kWh i perioden januar-mars, 1,5 øre per kWh resten av året	-2 900	-2 584
Frita forbruk av egenprodusert fornybar kraft fra elavgift fra 1. april 2022	-6	-4
Reversere endringen i tax free-kvotene fra 2014	115	110
Øke tobakksavgiftene med 5 pst.....	275	250
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-164	-164
Videreføre forslag om reduksjon i overprisede gebyrer og endring i sektoravgifter	-161	-161
Redusere sektoravgifter som følge endrede jobbreisevaner.....	-3	-3

Nye skatte- og avgiftsendringer i 2022	8 636	6 754
--	-------	-------

1 Den foreslåtte økningen av avgiftene i petroleumsvirksomheten anslås å gi et brutto merproveny på om lag 1 760 mill. kroner påløpt og 880 mill. kroner bokført. Netto merproveny, det vil si etter skatt (78 pst.) og SDØE, anslås til om lag 290 mill. kroner påløpt og 145 mill. kroner bokført. Inntekter fra CO2-avgiften i petroleumsvirksomheten inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten, som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland.

2 Helårsvirkningen er -350 mill. kroner.

Kilde: Finansdepartementet.

3 Helårsvirkningen er 385 mill. kroner.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av endringer i personbeskatningen. Budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti sammenlignet med referansesystemet for 2022. Alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent	Herav: Gjennomsnittlig endring i formueskatt. Kroner
0–100 000 kr	374 600	1 100	3,2	300	0,7	300
100 000–200 000 kr	281 200	9 500	6,2	-400	-0,3	300
200 000–250 000 kr	247 500	15 800	7,0	-800	-0,3	200
250 000–300 000 kr	303 000	31 600	11,5	-1 100	-0,4	200
300 000–350 000 kr	344 700	50 600	15,6	-1 100	-0,3	200
350 000–400 000 kr	328 600	67 800	18,1	-1 100	-0,3	300
400 000–450 000 kr	310 800	85 400	20,1	-1 300	-0,3	300
450 000–500 000 kr	311 000	103 100	21,7	-1 500	-0,3	300
500 000–550 000 kr	289 600	119 600	22,8	-1 700	-0,3	300
550 000–600 000 kr	270 400	136 000	23,7	-1 800	-0,3	500
600 000–750 000 kr	598 400	167 400	25,1	-700	-0,1	600
750 000–1 000 000 kr	427 700	241 900	28,3	1 500	0,2	1 300
1 000 000–2 000 000 kr	305 700	427 300	33,1	8 200	0,6	4 300
2 000 000–3 000 000 kr	29 200	885 300	37,2	38 000	1,6	20 100
3 000 000 kr og over	19 900	2 329 600	37,9	255 300	4,2	139 200
I alt	4 442 300	133 400	25,0	1 300	0,2	1 500

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 536**Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Proposisjonen var ventet til Stortinget høsten 2021.

Hva er grunnen til at denne proposisjonen ikke er fremmet og når kan den ventes?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg sendte på høring et forslag til endringer i utlendingsloven og utledningsforskriften om visitasjon og undersøkelse av asylsøkere ved registrering mv. Regjeringen Solberg varslet at forslaget skulle fremmes for Stortinget høsten 2021. Regjeringen Støre har ikke nevnte lovforslag i sin plan for bebudede saker i 2021. Forslaget er viktig for å sikre politiet verktøy for å kunne avklare asylsøkerens identitet, reiserute mv.

Svar:

Representanten Mari Holm Lønseth etterspør her oppfølgingen av en sak som gjelder tydelige regler for gjennomføring av visitasjon og undersøkelse ved asylregistreringen.

Det er et krevende arbeid å utforme tilstrekkelig tydelige, men samtidig fleksible regler, om de ulike tiltak som er aktuelle. Det var Regjeringen Solberg som hadde meldt proposisjonen til Stortinget, og når den ikke ble fremlagt før regjeringen gikk av i oktober 2021, er det dermed overlatt til den sittende regjeringen å ferdigstille et eventuelt lovforslag. Saken er til vurdering i departementet.

SPØRSMÅL NR. 537**Besvart 9. desember 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

I Prop 22.S (2021-2022), under kapittel 2410 post 50 foreslår departementet å redusere bevilgningene med 278,8 millioner kroner.

Hva har endret seg siden våren 2021, siden Ap og Sp nå vil kreve pengene tilbake til statskassen, og ikke lenger stå inne for merknaden de skrev sammen med Frp om at ubenyttede midler av «studentmilliarden» skal gå til andre studentformål?

BEGRUNNELSE:

Våren 2021 det vedtatt at 779 millioner kroner skulle bli tilbudt som tilleggs lån til studenter som har mistet arbeidsinntekt som følge av pandemien.

I Inns. 233 S (2020-2021) skrev Ap, Sp og Frp følgende merknad

«Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Framskrittspartiet og Senterpartiet vil likevel understreke at midlene er bevilget som støtte til studentene. Hvis det viser seg at flere enn 30 pst. har berettiget søknad, vil disse medlemmer påpeke at anslaget skal vurderes som nettopp det, et anslag og ikke et øvre tak. Hvis det derimot viser seg at ikke alle midlene i stu-

dentmilliarden blir benyttet, mener disse medlemmer at resten av midlene skal gå til andre studentformål.»

“Fra Prop 22.S:

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsløyving

Våren 2021 blei det tilbudt eit tilleggs lån på 26 000 kroner for studentar og vaksne elevar i vidaregåande opplæring, inkludert ei mindre gruppe vaksne elevar med ungdomsrett, som hadde tapt inntekt som følge av covid-19-pandemien, der 40 pst. kunne omgjort til stipend. Totalt har 41 780 personar nytta ordninga, og desse kan få omgjort 434 mill. kroner til stipend. Dette er mindre enn lagt til grunn i gjeldande budsjett. Departementet foreslår derfor å redusere løyvinga med 278,8 mill. kroner.”

Svar:

Som følge av covid-19-pandemien ble det våren 2021 innført et tilleggs lån med stipendandel i Lånekassen for studenter som kunne dokumentere inntektsnedgang på

grunn av pandemien. Studentene fikk tilbud om et tilleggs-lån på 26 000 kroner der 40 prosent, tilsvarende 10 400 kroner, kunne omgjøres til stipend i ettertid. For å ha rett til tilleggslånet skulle den enkelte kunne dokumentere nedgang i inntekt i perioden 16. juni 2020 til 15. juni 2021.

Det var ikke mulig å forutsi et presist tall på hvor mange studenter som ville benytte seg av ordningen med tilleggs-lån, ettersom ingen har oversikt over hvor mange studenter som mistet arbeidsinntekt som følge av covid-19-pandemien. I beregningen som ble lagt frem for Stortinget, jf. Prop 79 S (2020-2021), ble det lagt til grunn at opptil 30 prosent av de som fikk lån og stipend våren 2021 kunne komme til å søke om tilleggslånet på bakgrunn av egenerklæring om inntektsbortfall. Andelen var dels basert på erfaringstall fra ordningen med tilleggs-lån våren 2020 samt råd fra Lånekassen og undersøkelser på hvor mange som arbeider ved siden av studiene.

Basert på antatt utnyttelsesgrad ble det anslått at tiltaket ga et økt bevilgningsbehov på 779 mill. kroner. Stortinget vedtok forslaget 23. februar 2021, jf. innst. 233 S (2020-2021). Tall fra Lånekassen viser at 41 780 personer søkte tilleggslånet. Dette utgjør om lag 17 prosent av de ca. 240 000 som fikk tilsendt tilbud om lån. Totalt ble det utbetalt om lag 1,09 mrd. kroner, hvorav ca. 434 mill. kroner kan omgjøres til stipend.

Bevilgningen på 779 mill. kroner som det vises til var knyttet direkte til ordningen med tilleggs-lån våren 2021.

At ikke hele summen ble brukt som følge av at færre enn antatt søkte, betyr på vanlig måte at resten av summen går tilbake til statskassen, slik det også ble gjort med andre støtteordninger som kom for å motvirke effekten av korona, i f.eks. næringslivet.

Vi står nå i en situasjon med nye koronarestriksjoner. I tillegg har kraftprisene denne høsten vært høye noe som gjør at mange får økte utgifter til strøm, også studentene. Regjeringen har derfor foreslått en rekke nye målrettede tiltak for studenter og for å forebygge konsekvensen av korona.

For studenter som kan dokumentere utgifter til strøm har regjeringen foreslått et tilleggs-lån på 3 000 kroner der 40 pst. – tilsvarende 1 200 kroner – kan omgjøres til stipend. Tilleggslånet vil være tilgjengelig for studentene i løpet av januar.

For å bidra til nok arbeidskraft i skoler, barnehager og helse- og omsorgssektoren under koronasituasjonen vil regjeringen gi unntak fra inntektsgrenser i Lånekassen i 2022 for studenter som arbeider i disse sektorene. Dette vil gi disse studentene trygghet om at de kan bidra uten å miste stipend, og deres arbeidskraft er viktig for å få disse sektorene til å gå rundt med økte krav til smittevern.

Begge tiltakene vil innebære økte bevilgninger til studentene over statsbudsjettet og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med bevilgningsforslag på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 538

Besvart 8. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvis budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og SV blir vedtatt i Stortinget vil påløpte skatter og avgifter øke med om lag 8,7 milliarder kroner i 2022.

Når var sist skatter og avgifter ble økt med så mye fra et år til et annet?

Svar:

Åtte av ti får lavere eller uendret skatt sammenlignet med en videreføring av dagens skatteregler. De som får lettelse, får om lag 1 800 kroner mindre skatt i gjennomsnitt, og har en gjennomsnittlig bruttoinntekt på om lag 435 000 kroner. De som får skatteskjerpelser, har i gjennomsnitt en bruttoinntekt på 1,1 mill. kroner. 32 300 færre skat-

tytere må betale formuesskatt som følge av økt bunnfradrag.

I budsjettet for 2001 foreslo Stoltenberg I-regjeringen skatte- og avgiftsøkninger på om lag 12 mrd. kroner (om lag 18 mrd. 2022-kroner ved justering med konsumprisindeksen). I budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre ble det enighet om å redusere påløpt proveny med 0,2 mrd. kroner (om lag 0,3 mrd. 2022-kroner) sammenlignet med regjeringens forslag. I tillegg kommer effekten av økt utbytte fra statselskapene, til sammen 0,4 mrd. kroner påløpt i 2001 (om lag 0,6 mrd. 2022-kroner).

SPØRSMÅL NR. 539**Besvart 15. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Har statsråden tankar om korleis ein kan sikre framtidig beredskap for medisinsk eingangsutstyr, og korleis ser ein at regjeringa kan bidra til at norske bedrifter også får ei rolle i det europeiske samarbeidet om slikt utstyr for også å kunne gje auka europeisk beredskap?

GRUNNGJEVING:

Beredskap for å møte krisesituasjonar er sett på dagsorden gjennom pandemien, og vi må enno nytte ressursar for å bekjempe denne. Pandemien har tydeliggjort at vi treng meir internasjonalt samarbeid og at Noreg er avhengig av å samarbeide med andre land for å dekke våre behov. I dei innleiande fasane av pandemien, opplevde vi at næringslivet tok grep, investerte i maskiner, utstyr og kompetanse for å sikre at vi kunne møte dei utfordringane som møtte oss. Eit eksempel på dette er bedrifta Uniqon Protection som på kort tid fekk etablert ein fabrikk for å produsere etterspurt åndedrettsvern.

Det kan synes vanskeleg å sikre langsiktige kontraktar for denne type bedrifter, og det er ein reell fare for at bedrifta no må stenge ned.

Svar:

Norges samarbeid med EU har vært avgjørende for håndteringen av pandemien. Mangel på medisinsk utstyr i starten av pandemien rammet ikke bare Norge, men hele Europa og verden forøvrig. Pandemien har vært en vekker for viktigheten av differensierte forsyningslinjer og styrking av en åpen strategisk autonomi i Europa, inkludert utvikling og oppskalering av egen produksjonskapasitet for smittevernustyr. Dette kommer til uttrykk i initiativene under EUs styrkede helseberedskap. Den nye myndigheten HERA, Health Emergency Preparedness and Response Authority vil bli sentral i å utvikle, produsere, anskaffe og distribuere det Europa ville måtte trenge av medisinske mottiltak under både denne pandemien og ved neste helsekrise.

En robust helsenæring, herunder for medisinsk utstyr, er en forutsetning for fremtidig europeisk helseberedskap. Det kommer nå løpende aktuelle utlysninger og anbud som operasjonaliserer målet om mer robuste forsyningskjeder i Europa. Norske bedrifter kan engasjere seg i flere av EUs programsamarbeider, som blant annet EU4Health, Horisont Europa og InvestEU. Norge har mye relevant spisskompetanse å bidra med. Det styrker både vår nasjonale beredskap og helsenæring, samtidig som

det bidrar til et løft for europeisk helseberedskap. Denne tilnærmingen er i tråd med regjeringens ambisjoner i Hurdalsplattformen.

Under pandemien er tilgangen til smittevernustyr og personlig verneutstyr (PVU) i Norge særskilt ivarettatt ved oppbygging av et nasjonalt beredskapslager for smittevernustyr og ved at det er inngått samarbeid og avtaler med ulike norske virksomheter som produserer smittevernustyr.

I mars 2020 ble det opprettet en midlertidig nasjonal innkjøps- og distribusjonsordning for smittevernustyr som gjaldt ut 2020. I 2021 ble det bevilget midler til oppbygging, drift og vedlikehold av et lager for smittevernustyr. Lageret har et volum tilsvarende seks mnd. pandemiforbruk og inneholder åndedrettsvern, munnbind, hansker, øyebeskyttelse, smittefrakker og heldekkende dresser, sprøyter, opptrekkskanyler og injeksjonskanyler til vaksinasjon. De siste anskaffelsene fra nasjonale leverandører blir etter planen levert i 2022.

Drift, forvaltning, videre oppbygging og utvikling av lageret fortsetter i 2022. For å sikre gode insentiver til effektiv drift organiseres beredskapslageret som en modell med lager i helseregionene, der de regionale helseforetakene eier varebeholdningen, står for innkjøp, rullering og utvikling av lageret. De regionale helseforetakene kan over tid utvikle lageret gjennom innkjøps- og beredskapsavtaler basert på det faktiske behov og i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Dette er forhold de regionale helseforetakene under ledelse av Helse Sør-Øst RHF fikk i oppdrag å utrede i oktober i år.

I tillegg har Helsedirektoratet fått i oppdrag å utrede forskriftsfesting av krav til kommuner og regionale helseforetak / helseforetak om å sørge for tilgang til smittevernustyr og personlig verneutstyr (PVU) f.eks. tilsvarende seks måneders normalforbruk, ved å ha beredskapslager eller beredskapsavtaler med leverandører.

Regelverket for offentlige anskaffelser og for statsstøtte setter rammene for innkjøp av denne typen produkter. Det kan i utgangspunktet ikke diskrimineres for varers opprinnelse og mellom leverandører på bakgrunn av nasjonalitet når et marked med kommersielle aktører er tilgjengelig. Forbudet mot diskriminering innebærer at det ikke kan fastsettes krav eller kriterier, eller foretas handlinger eller unnløtelser, som gjør at utenlandske leverandører diskrimineres og/eller at norske leverandører favoriseres. Formålet bak reglene er blant annet å fremme effektiv ressursbruk og sikre at det offentlige opptrer med integritet. Norske produsenter må også innrette seg etter dette.

SPØRSMÅL NR. 540**Besvart 9. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I dagens veinormal er terskelen for firefelts motorvei 12000 ÅDT.

Kan statsråden gi en liste over strekninger som vil vurderes bygget som 2/3-feltsvei dersom denne terskelen økes til 13000, 14000, 15000, 16000 og 20000 ÅDT?

BEGRUNNELSE:

Fra budsjettavtalen med SV står det:

«Stortinget ber Regjeringen frem mot statsbudsjettet for 2023 komme tilbake med en vurdering av veiporteføljen i NTP for å sikre en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.»

Svar:

Jeg vil vise til porteføljen over prioriterte vegprosjekter i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033. Tabell 12.1 viser prosjekter igangsatt før 2022, og tabell 12.2 viser prosjekter som startes opp i første 6-årsperiode.

Nedenfor følger en oversikt over vegprosjekter som er planlagt for 4-feltsveg og forventet årsdøgntrafikk (ÅDT)

ca. 20 år etter åpning eller prognostisert ÅDT i 2050. I tillegg gis det en kortfattet vurdering av Statens vegvesen om standardvalg for hvert prosjekt. Oversikten tar utgangspunkt i tabell 12.2 i stortingsmeldingen.

Nye veger planlegges for beregnet trafikkmengde 20 år etter forventet vegåpning. Generelt vil en 2/3-feltsveg kunne ha utfordringer med trafikkavvikling ved 15-16000 i ÅDT, litt avhengig av antall kryss, omfang av forbikjøringsfelt og lengden på disse m.m. Dersom man velger å bygge 2/3-feltsveg der trafikkprognosen 20 år etter forventet åpningsår forventes å bli mye høyere enn 15-16000 ÅDT, vil man bygge en veg som relativt raskt vil kunne få kapasitetsproblemer. Det kan gi behov for ombygging og kapasitetsutvidelser. Innslagspunkt for firefelts veg i veinormalen var 12000 ÅDT da prosjektene under ble planlagt. Det er nå åpnet for å kunne velge smal firefelt fra 6000 ÅDT, etter gitte kriterier, og uten å søke Vegdirektoratet.

De fleste prosjekter i oversikten har ÅDT over 12.000 i prognoseåret/2050, og overskrider innslagspunkt for 4-feltsveg i vegnormalen da de ble planlagt.

ÅDT varierer på riksvegnett, den er for eksempel høyere i bynære områder. Det trafikkallet (ÅDT) som oppgis under for en strekning er derfor et representativt gjennomsnitt. ÅDT inn mot Ålesund er for eksempel høyere enn det tallet som er oppgitt for Møreaksen.

Korridor	Fylke	Tiltak	Forventet ÅDT 20 år etter åpning eller i 2050 (*)	Vurdering
1	Viken	Rv. 22 Glommakryssing	27 000	Forlenger eksisterende 4-feltsveg i Lillestrøm østover.
2	Viken	E18 Retvet–Vinterbro	24 000	4-felt på tilstøtende vegnett i begge ender.
3	Rogaland	E39 Ålgård–Hove	17 000	Byprosjekt. 4-felt på tilstøtende vegnett.
3	Viken	E134 Dagslett–E18	31 700 (*)	Dette er ÅDT for Vikers-alternativet. Det utredes flere.
3	Agder	E18/E39 Gartnerløkka–Kolsdalen	69 700 (*)	Har fått anleggsstart i 2022 jf. Prop. 1S (2021-2022).
3	Viken	E134 Oslofjordforbindelsen, byggetrinn 2	21 000	Krav om to-løpstunnel i henhold til EU-krav.

4	Møre og Romsdal	E39 Ålesund–Molde	8 300 (*)	Strekningen er på total 52 km. 20 km planlegges som 4-felt og 32 km som 2/3 felt. På E39 mellom Ålesund og Molde ble det i NTP 2018-2029 lagt til grunn firefeltsvei med fartsgrense 110 km/t. Statens vegvesen har i ettertid vurdert en redusert standard med 2/3-feltsvei med 90 km/t. 4 felt på fjordkryssingene pga. behov for en viss bredde på brua for å få den stiv nok og krav i tunnelsikkerhetsforskriften om to løp pga den undersjøiske tunnelens lengde.
4	Vestland	E39 Ådland-Svegatjørn (Hordfast)	13 000 (*)	Over innslagspunktet til 4-feltsveg. Brua må være bred for å være stiv nok.
5	Viken, Vestfold og Telemark	E134 Saggrenda–Elgsjø	10 300 (*)	Planlagt for smal 4-felt, men vurderer 2/3-felt. Forslag til styringsmål er sendt SD.
5	Vestfold og Telemark	Rv. 36 Skjelsvik-Skyggestein	29 000 (*)	Byprosjekt som skal bidra til å overføre trafikk fra lokalvegnett til riksveg.
5	Vestland	Vossebanen og E16 Arna–Stanghelle (gitt fellesprosjekt)	11 000 (*)	Tallet viser gjennomsnittlig ÅDT på den totale strekningen på 27,3 km. Det planlegges for 4-felts veg på 9 km av strekningen. Dette skyldes at ÅDT-prognose mellom Arna og Trengereid er 19 500) og over innslagspunktet for 4-feltsveg.
6	Møre og Romsdal	E136 Breivika–Lerstad (Bypakke Ålesund)	31 000 (*)	Har fått anleggsstart i 2022 jf. Prop. 1S.
8	Troms og Finnmark	E8 Flyplasstunnelen	12 000 (*)	På innslagspunktet til 4-felt og krav i tunnelsikkerhetsforskriften Byprosjekt som skal bidra til å overføre trafikk fra lokalvegnett til riksveg.

Når Statens vegvesen vurderer vegstandard er det flere forhold enn vegnormkravene og ÅDT-grensen på 12.000 som vurderes. For eksempel er det aktuelt å se på:

- Vegens funksjon i transportsystemet inkludert tilstøtende veger og for eksempel ønske om enhetlig standard over lengre strekninger bl.a. pga. trafikksikkerhet
- Dagens tilstand på vegen
- Krav i tunnelsikkerhetsforskriften
- Samfunnssikkerhet og -beredskap

- Samfunnsøkonomisk lønnsomhet og konsekvenser av veg i dagen mht. ikke-prissatte konsekvenser (natur, kulturminner, nærmiljø, landbruk, mv)

- Ekstra kostnader ved etappevis utbygging, dvs. utvidelse av vegstandard på et seinere tidspunkt

Nedenfor følger også en oversikt over strekninger i Nye Veier AS sin portefølje hvor det vil være aktuelt å utrede valg av veistandard. Redegjørelsen avgrenses til strekninger hvor det i dag ikke foregår kontrahering/ utbyggingsaktivitet. I redegjørelsen er det heller ikke sett hen til de nye strekningene Nye Veier AS har overtatt som

oppfølging av Nasjonal transportplan 2022-2033. Selskapet har ikke kommet langt nok i planleggingen av disse strekningene til å kunne si noe nærmere om standardvalg på disse nå.

E16 Kløfta-Kongsvinger

Utbygging av ny hovedvei mellom Kløfta og Kongsvinger er et regionalt viktig prosjekt. Målet er en sterkere bo- og arbeidsmarkedsregion hvor ny E16 er viktig for å oppnå positiv utvikling i de berørte kommunene. Dagens vei vil uten tiltak ha en framtidig trafikkmengde på opp mot 23000. Ulike korridorer for ny hovedvei skal nå på høring. Ulike korridorer vil ha noe ulik trafikkmengde, men felles for korridorene er at trafikkmengden vil være opp mot, eller over 20000. Denne veien vil derfor planlegges for firefeltsvei uavhengig av innslagspunkt for firefelts motorvei.

E18 Grimstad-Arendal og Tvedestrand-Bamble

Utbygging av strekningen mellom Grimstad og Arendal har i 2050 beregnet trafikkmengde som overstiger 20000 kjøretøy. I dag er det 2/3-feltsvei på streknin-

gen. Strekningen vil bli planlagt utbygd som firefeltsvei uavhengig av innslagspunkt for firefeltsvei. For strekningen mellom Tvedestrand og Bamble planlegges det også utbygd firefeltsvei. Denne strekningen har beregnet trafikkmengde på 15000 til 18000. For denne strekningen gjøres det nå utredninger for å klarlegge om økt gjenbruk av eksisterende vei er mulig og hensiktsmessig.

E39 mellom Lyngdal og Bjerkreim

Deler av E39-utbyggingen mellom Lyngdal og Bjerkreim kommuner vil kunne bli påvirket av en endring i veinormalenes innslagspunkt for firefeltsvei. For denne strekningen er antall kjørefelt for en stor del bestemt av tunnelsikkerhetsforskriften. Tunnelforskriften krever 2 tunnellop (4 felt), for tunneler over ÅDT 12000. På denne strekning er det svært mange tunneler slik at store deler av strekningen ville uansett måtte bygges med 4 felt. I et nytte-kost-perspektiv vil prosjektet videre tape vesentlig mer nytte (på grunn av lavere hastighet ved 2/3-felts veier) enn hva en sparer i kostnader ved å redusere standarden på delstrekningene mellom tunnelene.

SPØRSMÅL NR. 541

Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å innrette spesialistutdanningen i allmennmedisin slik at vi kan få rekruttert og utdannet flere fastleger, og vil ministeren legge til rette for nasjonale løsninger slik at erfaring fra privat allmennlegetjeneste blir tellende praksis i spesialistutdanningen?

BEGRUNNELSE:

Det er store rekrutteringsutfordringer i fastlegeordningen, noe som medfører at dagens fastleger opplever økt arbeidspress. Fastleger er selvstendig næringsdrivende og det å etablere og bygge opp en fastlegepraksis representerer en økonomisk risiko. Dette gjør at mange unge leger velger bort fastlegeyrket.

Fleire unge leger som er interessert i fastlegeyrket velger å jobbe i private allmennlegetjenester. Det for å få erfaring fra allmennmedisin med forutsigbare arbeidstider uten å ta økonomisk risiko, og for å jobbe i et større fagmiljø tidlig i yrkeskarrieren.

Denne erfaringen godkjennes imidlertid ikke som tellende praksis i spesialistutdanningen i allmennmedisin. Dagens praktisering av reglene for spesialistutdanning

legger opp til at den må skje innenfor fastlegeordningen. Det står i veien for å få en mer fremtidsrettet spesialistutdanning i allmennmedisin som er tilpasset unge legers hverdag.

Helsedirektoratet gått ut med et varsko om rekrutteringssvikten i fastlegeordningen og mener det er behov for forsterkede nasjonale tiltak. Foreløpig er styrket finansiering av ordningen fremmet som løsning. Behovet er av Allmenlegeföreningen anslått til 4,8 milliarder kroner, noe som tilsier at vi bør være åpne for andre løsninger.

Ved å legge til rette for at utdanningen kan skje på tvers av ulike læringsarenaer, både i fastlegeordningen og i private allmennlegetjenester, kan det gi en mer fremtidsrettet spesialistutdanning i allmennmedisin. Det vil gi unge leger ulike innganger til fagfeltet, og en mer robust modell for rekruttering og utdanning av fastleger.

Svar:

Rekrutteringsutfordringene i fastlegeordningen fortsetter, til tross for positiv vekst av fastleger i tredje kvartal. Veksten i antall fastleger er imidlertid for svak til å bedre situasjonen i tjene-sten. Årsakene til rekrutteringsut-

fordringene er sammensatte. Regjeringen ser på ulike tiltak på kort og lang sikt som skal bedre rekrutteringen og stabiliseringen av fastlegeordningen. Budsjettet ble styrket med 400 mill. kroner i 2021 sammenlignet med saldert budsjett for 2020. Styrkingen foreslått for 2022 med tilleggsnummeret er også på 400 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2021.

Ordningen med ALIS-avtaler vil gjøres nasjonal slik at alle leger som spesialiserte seg i allmennmedisin får mulighet til å få en slik avtale. Fra 1.1.2022 trer også endringer i trygde-refusjonsforskriften i kraft som legger til rette for introduksjonsavtaler. Dette er tiltak som legger til rette for en god spesialistutdanning i allmennmedisin.

Spesialistutdanningen i allmennmedisin er regulert i forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger (spesialistforskriften). I forskriften reguleres de ulike aktørenes ansvar og roller. Med fastsettelse av forskriften ble hovedansvaret for å gjennomføre spesialistutdanningene lagt til tjenestene. Ansvaret for innhold og at utdanningen har tilstrekkelig kvalitet tilligger offentlige myndigheter med innspill fra Legeforeningens spesialitetskomiteer. Forskriften skal bidra til at spesialistutdanningene er i tråd med behovet i offentlige helse- og omsorgstjenester.

Spesialistforskriften § 2 regulerer grunnleggende sider ved spesialistutdanningen av leger. Spesialistutdanningen

for leger omfatter praktisk tjeneste, teoretisk undervisning og andre læringsaktiviteter i minimum seks år og seks måneder etter tildelt autorisasjon eller lisens.

Her reguleres blant annet utdanningens lengde, utdanningens deler, kravet om veiledning og supervisjon, kravet om at den vesentlige delen av utdanningen skal gjennomføres ved en godkjent utdanningsvirksomhet eller tilknyttet registrert utdanningsvirksomhet, samt kravet om at utdanningen skal baseres på forskriftens læringsmål. For leger i spesialisering i allmennmedisin skal den vesentlige delen av utdanningen foregå ved en registrert utdanningsvirksomhet.

Det kreves, som nevnt, at den vesentlige delen av spesialistutdanningen skal foregå ved en registrert utdanningsvirksomhet. Dette gjør det mulig for kommuner som registrerte utdanningsvirksomheter å inngå avtaler med private eller ideelle utdanningsvirksomheter om å tilby relevante læringsmål i spesialistutdanningen. Det betyr at private aktører kan inngå samarbeid med kommuner om å tilby relevante læringsmål. For å bli spesialist i allmennmedisin kreves det at legen arbeider en lengre periode i åpen uselektert allmennpraksis.

Dette betyr en praksis uten seleksjon av pasientgrunnlaget, hverken på diagnose eller økonomisk evne, og med ansvar for oppfølging over tid. Dette oppnås i en kommunal fastlegepraksis.

SPØRSMÅL NR. 542

Besvart 10. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil landbruksministeren ta initiativ til å stanse hyttebygging i leveområder til villrein, for å forsikre at leveområdet til denne truede arten ikke innskrenkes ytterligere?

BEGRUNNELSE:

Menneskelige aktiviteter har ført til at verdens arts mangfold nå gjennomgår en sjettede masseutryddelse. Hoveddrivkraften er arealbruk som fører til nedbygging av natur. Også i Norge er arts mangfoldet truet. Artsdatabanken la nylig fram en oppdatert oversikt over truede norske arter, og oppgir at 9 av 10 arter er hovedsakelig truet av arealinngrep som fører til at habitat og livsgrunnlag forsvinner og forringes. I Norge er hytteutbygging én av de viktige formene for arealinngrep som har negativ påvirkning på natur.

For første gang har nå den norske villreinbestanden blitt plassert på Artsdatabankens rødliste som en nært truet art. En hovedårsak til at villreinens leveområde reduseres er hytteutbygging og tilhørende ferdsel i fjellområder. Rondane nasjonalpark er en av Norges viktigste leveområder for villrein, og et av få områder der villreinbestanden fortsatt innehar sitt opprinnelige naturlige preg.

Per 1.1.2019 fantes det i overkant av 10 000 hytter, se trer og buer innenfor hensynssonen for Rondane-Sølnkletten, ifølge rapporten "Silhuett Rondane: Hvordan bevare villreinen" av Norsk institutt for naturforskning. Siden nasjonalparken ble opprettet i 1962, har villreinens leveområde i Rondane blitt halvert, og villreinbestanden er isolert i tre-fire ulike enheter skilt fra hverandre av infrastruktur og menneskelig aktivitet. Til tross for beskyttelsen gitt av området status som nasjonalpark, og at mange

grep har blitt tatt for å verne villreinen og villmarkspreget i Rondane, er villreinstammen her den i Norge som i dag er under mest press.

Samtidig er det nylig gitt klarsignal for en større utbygging i Eidfjord som innbefatter hytter og skianlegg. Prosjektet er omstridt, og det er godt dokumentert at det vil ha negative følger for den sårbare villreinbestanden på Hardangervidda.

Rondane og Hardangervidda er to eksempler på det som utspiller seg over store deler av landet, og som fører til at den norske villreinbestanden nå er truet. Naturkonsekvensene av arealinngrep som hyttebygging, inngår ikke i en helhetlig nasjonal oversikt, og er ikke underlagt nasjonale føringer som effektivt forhindrer en utilsiktet bit-for-bit nedbygging av norsk natur. Resultatet er at arealinngrep gradvis innskrenker leveområder for norske arter, der særlig hytteutbygging og tilhørende ferdsel er hoveddrivkraften som har presset den norske villreinbestanden opp i et hjørne. For å forsikre at vi har en bærekraftig bestand av villrein i Norge, er det behov for nasjonale føringer som forhindrer naturskadelig hytteutbygging i villreinområder.

Svar:

Villrein er en nasjonal ansvarsart, og Norge har en internasjonal forpliktelse til å ta vare på villreinen og dens leveområder. Norge forvalter de siste rester av vill fjellrein i Vest-Europa. Som følge av global tilbakegang på om lag 40 prosent siden 1990, er villreinen regnet som truet (VU/sårbar) på den globale rødlisten (IUCN, Red List of Threatened Species). I Norge har den fram til nå vært regnet som livskraftig, men vår bruk av arealer i fjellet og forstyrrelser og ikke minst skrantesyke, legger stadig større press på villreinstammene våre. Villreinen er nå kategorisert som «nær truet» på den nasjonale rødlista for arter 2021.

Det er utarbeidet syv regionale planer for ti prioriterte fjellområder med villrein. Planene fastsetter en langsiktig arealforvaltning som balanserer mellom bruk og vern av arealene. De bygger på nasjonalt villreinfaglig kunnskapsgrunnlag. Planene skal sikre at villreinen har leveområder av tilstrekkelig størrelse og kvalitet på tvers av fylkes- og kommunegrenser. Et sentralt mål med de regionale planene er å unngå en «bit-for-bit»-utbygging som på lang sikt vil ødelegge livsgrunnlaget for villreinen. Det er den samlede effekten av ulike naturinngrep og menneskelig ferdsel som er avgjørende for hvordan villreinen bruker sine leveområder. Det er derfor nødvendig å vurdere dette på landskapsnivå. Det er også i andre villrein-områder utarbeidet helhetlige planer gjennom regional og kommunal arealplanlegging.

De regionale planene har plankart med retningslinjer for arealbruk. Villreinens leveområder omfatter store arealer. Områdene som er mest sårbare for inngrep, er definert som nasjonalt villreinområde. Her skal hensynet til

villreinens arealbehov veie tyngst, og det skal for eksempel ikke tillates ny fritidsbebyggelse.

Planene åpner opp for fritidsbebyggelse i randsonen i områder der det er vurdert at konfliktnivået er lavere. De regionale planene forutsettes fulgt opp i juridisk bindende kommunale planer. Planene skal også legges til grunn for statlig, regional og kommunal planlegging og virksomhet.

Hovedinntrykket er at oppslutningen om de regionale planene er god, og at de gir et viktig grunnlag for videre planlegging og saksbehandling. Hvis kommunale planer bryter med intensjonen bak de regionale planene, og tilsetter nasjonale interesser, skal statsforvalteren og fylkeskommunen vurdere å fremme innsigelse. Innsigelser på plansaker i villreinområdene er et viktig virkemiddel for å ivareta hensyn til villreinen.

Det ble fastsatt en kvalitetsnorm for villrein sommeren 2020. Målet med kvalitetsnormen er å bidra til at villrein, og de ulike villreinområdene, forvaltes på en slik måte at nasjonale miljømål nås, og at internasjonale forpliktelser overholdes. Kvalitetsnormen vil styrke kunnskapsgrunnlaget om de ulike villreinstammene og -områdene, og skal være retningsgivende for myndighetenes forvaltning i alle saker som har betydning for villrein, også arealplanlegging. Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeider en veileder om fritidsbebyggelse som snart er ferdig, som også skal gi råd om hvordan hensyn til naturmangfold skal ivaretas i arealplanleggingen.

Jeg mener at vi har etablert et godt plan- og forvaltningsregime for villreinen i Norge, som gir grunnlag for en god forvaltning av villreinens arealbruk. Programmet med regionale planer, som ble utviklet i perioden 2007-2014, viser at plan- og bygningsloven er et viktig verktøy for avveiningen mellom bruk og vern av arealene. Samtidig må planene følges opp og oppdateres. Jeg legger til grunn at dette skjer gjennom et godt samarbeid mellom kommunene, fylkeskommunene, statsforvalterne, verneområdeforvaltningen, sektormyndigheter, organisasjoner og andre interessenter.

SPØRSMÅL NR. 543**Besvart 16. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvilke grep kan regjeringen ta for at NDC-registeret ikke godtar å arkivere nasjonale klimamålrappporter som inkluderer tiltak ekstraterritorielt eller på okkupert land?

BEGRUNNELSE:

I henhold til Parisavtalen skal klimakonvensjonens statparter hvert femte år rapportere sine nasjonalt fastsatte bidrag til NDC-registeret ved klimakonvensjonens sekretariat. Dette gjelder utslipp fra statenes egne territorier.

I Europas nærområder prøver et lite knippe okkupasjonsmakter å normalisere sine folkerettsstridige okkupasjoner gjennom infrastrukturprosjekter og samarbeid med internasjonalt næringsliv. Det er allerede tegn til at NDC-registeret misbrukes i et slikt øyemed.

Klimakonvensjonens sekretariat foretar selv i dag ingen vurdering av om staters klimarapporter misbrukes til grønnvasking av sine militære okkupasjoner ved å rapportere ekstraterritorielt, på okkupert land. Resultatet kan da bli at et viktig FN-organ ukritisk vil støtte opp under det bruddet på FN-charteret og Genèvekonvensjonene som okkupasjon av et annet land er.

Svar:

Partene under Parisavtalen har blitt enige om at hvert land skal melde inn nasjonalt bestemte bidrag («nationally determined contributions» – NDC), det vil si nasjonale klimamål under avtalen. Partene har i tillegg bestemt hvilken informasjon som kan være relevant å inkludere i slik innmelding.

Det er riktig at FNs klimasekretariat ikke er gitt noen rolle i å vurdere partenes nasjonale klimamål eller hvordan det rapporteres på gjennomføring og oppnåelse av disse. Rollen til sekretariatet er å vedlikeholde registeret og offentliggjøre de nasjonalt bestemte bidragene som landene har formidlet.

Partene til Parisavtalen skal senest i 2024 og deretter annethvert år levere rapporter om sine nasjonale utslippsregnskap gjennomføring og oppnåelse av deres innmeldte klimamål. Tekniske eksperter vil så vurdere denne rapporteringen opp mot fastsatte rapporteringskrav.

Parisavtalens rapporteringssystem bygger på rapporteringssystemet for Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen. Grunnleggende her er at FNs klimasekretariatet har en helt nøytral rolle. Dette gjelder også problemstillinger av den type representanten Drevland Lund tar opp

i sitt spørsmål. På sekretariatets hjemmeside er da også følgende eksplisitt klargjort:

«The publication of Party submissions on this website does not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the UNFCCC or the Secretariat of the United Nations concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries as may be referred to in any of the submissions».

Sekretariatet vil sammenstille informasjonen i de nasjonale rapportene og legge dette frem for Parisavtalens partskonferanse for vurdering. Partene vil i behandlingen av denne rapporten

kunne reise problemstillinger av den type som representanten Drevland Lund tar opp. Dette har da også blitt gjort i møter under Klimakonvensjonen i forbindelse med at Russland har inkludert Krym i sitt nasjonale utslippsregnskap, der Ukraina har blokkert behandling av sekretariatets rapport. Noen parter har da også brukt denne anledningen til å fordømme annekteringen av Krym. Som kjent har også Norge i andre sammenhenger fordømt den folkerettsstridige annekteringen av Krym.

SPØRSMÅL NR. 544**Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I hvilket omfang bruker politiet mindreårige som del av politiøvelser, og mener statsråden at dette er en praksis som bør fortsette?

BEGRUNNELSE:

2. november ble det avholdt en politiøvelse på Majorstuen politistasjon i Oslo, i regi av Den kongelige politieskorte, der fem 16 år gamle ungdommer deltok som markører. Ungdommene har opplyst til dagbladet at de ble utsatt for røff fysisk behandling, stukket med kanyler og flere ble liggende med buksa nede på ankene i rundt 30 minutter. Alt dette uten at samtykke fra foresatte var innhentet eller at det hadde blitt opplyst om hvordan opplegget skulle foregå. Denne konkrete saken er anmeldt til Spesialenheten for politisaker.

Seksjonsleder Roy Hagen-Larsen i Den kongelige politieskorte har opplyst til dagbladet at de vil endre rutinene sine slik at dette ikke skjer igjen. Denne hendelsen har skapt sterke reaksjoner og aktualiserer en større

gjennomgang av politiets praksis i bruk av mindreårige som del av politiøvelser. I hvilken grad dette er en utbredt praksis, hvilken informasjon som gis til forespurte i forkant og under trening, og hva som er rutine for innhentning av samtykke, er nødvendig å se nærmere på.

Svar:

Representanten viser i sin begrunnelse for spørsmålet til en politiøvelse i regi av Den kongelige politieskorte der fem 16 år gamle ungdommer deltok som markører. Jeg synes det er leit at ungdommene har hatt en dårlig opplevelse i møte med politiet, og det er riktig at saken følges opp. Spesialenheten for politisaker bekreftet derfor 8. november at de har iverksatt etterforskning av hendelsen.

Politidirektoratet har opplyst at politiet i svært liten grad bruker mindreårige som markører i politiøvelser. Det er politiet som må gjøre de faglige vurderingene knyttet til hvordan de gjennomfører sine øvelser, men når det er deltakere utenfor politiet må informasjon og samtykke foreligge i forkant av øvelsen.

SPØRSMÅL NR. 545**Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva tenker helseministeren om at eldre pasienter må vente utendørs i fem timer på pasienttransport, og hvordan vil ministeren sikre at slike grove feil ikke skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt kontaktet av et familiemedlem til en 83 år gammel kvinne fra Fredrikstad, som i november hadde en behandling på Ullevål sykehus. Da hun var ferdig med behandlingen rett før klokken 15:00 besøkte hennes datter, som var med til behandlingen, drosje fra pasientreisekontoret. De gikk ut av sykehusbygget for å vente på drosjen. Det var også en annen pasient

som skulle reise med samme drosje. Sykehusavdelingen stengte dørene klokken 15:00.

Transporten ble kraftig forsinket, og de måtte vente fem lange timer ute i kulden før drosjen endelig kom. Beskjeden de fikk fra en sykepleier da de uten hell hadde forsøkt å kontakte drosjen, var at de kunne legge ut selv for den svært kostbare drosjeturen og få refundert beløpet. Det hadde verken pasienten, som er minstepensjonist, eller hennes datter mulighet til. Dette var en svært anstrengende opplevelse for den eldre pasienten, og hun brukte flere dager på å komme seg.

Svar:

De opplevelsene det refereres til i spørsmålet var åpenbart ikke gode, og burde vært unødvendige. Vi er opptatt

av at pasientene skal få gode helsetjenester, og reise til og fra behandling skal være en del av dette totalbildet.

Helse- og omsorgsdepartementet har tatt kontakt med Helse Sør-Øst RHF, og de har igjen bedt Oslo universitetssykehus HF om informasjon i denne saken.

Oslo universitetssykehus viser til at det ikke er mulig å svare konkret på saken uten mer informasjon om den omtalte pasienten. På generelt grunnlag opplyser Oslo universitetssykehus imidlertid at maksimal ventetid for pasienter innenfor Oslo og Akershus skal være 45 minutter. For utenbys pasienter kan ventetiden være lik kjøretid, men Oslo universitetssykehus har en egen regel om at pasienter skal vente maksimalt to timer.

I begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentanten vises det til en dag i november 2021, uten at

eksakt dato er oppgitt. Oslo universitetssykehus opplyser at dersom det var tale om fredag 19. november, så kan årsaken være at det den dagen var store utfordringer med alle transporter i Oslo. Dette skyldtes at helseforetakets største leverandør, Norges Taxi, hadde alle datasystemer nede fra kl. 03:00 til 18:15 etter et kabelbrudd. Det var denne perioden ikke mulig å få kommunisert oppdrag ut til bilene elektronisk, og sentralen ved Oslo universitetssykehus måtte derfor ringe hver enkelt bil om hvert enkelt oppdrag. Oslo universitetssykehus opplyser videre om at det ved slike hendelser gis et tilbud til pasientene om å legge ut for reisen selv, hvis de har mulighet for det, og så få hele beløpet refundert fra helseforetaket.

SPØRSMÅL NR. 546

Besvart 9. desember 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvem er denne informasjonen delt med, hva er den faktiske beslutningen og innebærer det at Q-meieriene nå igjen kan konkurrere med lik pris i butikkene?

BEGRUNNELSE:

I spørretimen den 1.12 hevdet statsråden at "departementet besluttet i går å innvilge Q-meieriene utsatt iverksettelse" av vedtaket om å frata dem distribusjonstilskudd. Denne informasjonen var ikke offentliggjort eller delt med Stortinget før statsrådets kommentar i spørretimen.

På kort sikt er det avgjørende for Q-meieriene og Rørosmeieriet at distribusjonstilskuddet utbetales i det fulle under behandling av saken, slik at et eventuelt tap av tilskudd ikke må dekkes gjennom økt pris til forbrukeren.

Når statsråden i spørretimen informerer Stortinget om at det er tilfellet, men velger å utelate andre relevante deler av en beslutning som kan være relevante for saken, bidrar statsråden til å skape forvirring og bekymring.

Svar:

Representanten Westgaard-Halle viser til at jeg i spørretimen den 1. desember 2021 sa:

"Departementet besluttet i går å innvilge Q-meieriene utsatt iverksettelse av vedtaket om å frata dem distribusjonstilskudd."

Representanten hevder at denne informasjonen ikke ble offentliggjort eller delt med Stortinget før spørretimen.

Departementets beslutning den 30. november er en ordinær beslutning etter forvaltningslovens § 42, som gir forvaltningen mulighet til å innvilge utsatt iverksettelse av vedtak til klagen er avgjort av klageinstansen, i dette tilfellet Landbruks- og matdepartementet. Beslutningen ble på vanlig måte meddelt Q-Meieriene i brev form, med kopi til Landbruksdirektoratet. Samtidig ble Landbruksdirektoratet i eget brev anmodet om at Rørosmeieriet skulle gis mulighet for utsatt iverksettelse på samme vilkår som Q-Meieriene.

Jeg minner om at utgangspunktet i norsk forvaltningsrett er at enkeltvedtak iverksettes så snart det er gyldig fattet. Til tross for dette innebærer departementets beslutning at Q-Meieriene og Rørosmeieriet fortsatt vil kunne motta distribusjonstilskudd i perioden frem til endelig vedtak i klagesaken foreligger. Skulle departementet her komme til at direktoratets vedtak stadfestes, medfører vedtakets iverksettelsesdato den 1. november 2021 at Q-Meieriene vil kunne risikere å måtte tilbakebetale alt mottatt tilskudd for distribusjon av melkeprodukter fra denne datoen og frem til betaling skjer, med tillegg av renter. Løsningen forutsetter at direktoratet utformer nærmere vilkår for utsettelsen, og at Q-Meieriene og Rørosmeieriet gir sin aksept til disse vilkårene.

Avslutningsvis vil jeg vise til at klagene fra Q-Meieriene og Rørosmeieriet ennå ikke er ferdigbehandlet i Landbruksdirektoratet. Jeg har derfor ikke gått inn i sakens realiteter og kan ikke kommentere hvordan bortfall av distribusjonstilskuddet eventuelt vil påvirke prisen for

melk eller konkurransen mellom meieriene. På generelt grunnlag kan jeg likevel si at pris i butikk settes av matvarekjedene og påvirkes av mange andre forhold ut over satsene for konkurransefremmende tilskudd i prisutjevningsordningen for melk.

SPØRSMÅL NR. 547

Besvart 9. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over om det er plattformer på sokkelen som har tilgjengelige gassturbiner som kunne ha bidratt med strømproduksjon til land, og hvor stor kraftproduksjon kan disse gassturbinene potensielt sørge for i form av strøm til fastlandet?

BEGRUNNELSE:

Olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel som nå er elektrifisert, har tidligere vært selvforsynte med kraft gjennom bruk av gassturbiner. Det er derfor grunn til å anta at petroleumsnæringen sitter igjen med gassturbiner som står klare i reserve og som ikke er i aktiv bruk.

Svar:

I dag er følgende innretninger på norsk kontinentalsokkel koblet til kraftnettet på land: Troll A, Johan Sverdrup,

Martin Linge, Valhall, Gjøa og Goliat. Kraft fra land-løsninger må, i tillegg til å være omfattet av godkjent plan for utbygging og drift (PUD) etter petroleumsloven, ha konsesjon etter energiloven og havenergilova.

For disse feltene ble kraft fra land besluttet som en integrert del av utbyggingsløsningen da feltene ble bygget ut, og kraft fra land erstattet derfor ikke eksisterende gassturbiner på feltene. Unntaket er Valhall. Dette feltet fikk kraft fra land i forbindelse med at en ny innretning ble installert på feltet. Eksisterende gassturbiner for kraftgenerering ble da tatt ut av drift.

Ingen av feltene som drives med kraft fra land har tilgjengelig gassturbiner som ev. kunne ha erstattet helt eller delvis bruk av kraft fra land. Det er altså i dag ingen plattformer på kontinentalsokkelen som kan levere strøm til nettet på fastlandet.

SPØRSMÅL NR. 548

Besvart 10. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan finansministeren avklare om den tidligere Sp-visjonen om at Norge skulle være «Europas batteri» er en visjon hans parti fremdeles har, eller om den er skrotet slik den burde vært allerede før den ble fremlagt i 2008?

BEGRUNNELSE:

Forrige gang Senterpartiet var i regjering, la daværende energiminister Åslaug Haga frem en visjon om at Norge skulle bli «Europas batteri». Haga siktet da til at Norge skulle bli en betydelig eksportør av ren fornybar energi gjennom vannkraft og havvindmøller.

Svar:

Når det gjelder eksport av norsk strøm til Europa, så skjer det gjennom utenlandskabler. De to siste utenlandskablene til henholdsvis Storbritannia og Tyskland fikk konsesjon av FrP da de satt i regjering.

North Sea Link til Storbritannia og NordLink til Tyskland fikk utenlandskonsesjon fra Olje- og energidepartementet i 2014. Konsesjonene ble gitt da Tord Andre Lien var statsråd for olje- og energidepartementet.

I Hurdalplattformen har regjeringspartiene presentert sine ambisjoner på energiområdet. Regjeringspartiene ønsker ikke å godkjenne nye mellomlandsforbindelser i denne stortingsperioden, og ønsker å utrede hvordan

norsk krafteksport påvirker norsk forsyningsikkerhet og strømpriser.

I Hurdalplattformen skriver regjeringspartiene også at vi ønsker å sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

Videre slår plattformen fast at regjeringen vil utforme flere kraftfulle tiltak for å redusere høye strømkostnader som inkluderer lavere avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, geografisk prisutjevning av nettleie, styrkede forbrukerrettigheter og økt produksjon av norsk kraft.

SPØRSMÅL NR. 549

Besvart 9. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Er utenriksministeren enig med AUF i at statlig boikott av Israel vil være et konstruktivt bidrag for å skape en fredelig relasjon mellom Israel og de palestinske selvstyremyndighetene?

BEGRUNNELSE:

Flere lokallag i Arbeiderpartiet har tidligere tatt til orde for boikott av Israel, og bidratt til lokale vedtak om boikott

rundt om i landet. 29. november 2021 skriver AUF følgende på sin Facebook-side:

«Bli med i kampen for et fritt Palestina. I dag er den internasjonale solidaritetsdagen for det palestinske folk, og AUFs kamp for et fritt Palestina fortsetter med full kraft.» I det vedlagte bildet står det «Fri Palestina. Boikott Israel.».

Svar:

Nei. Verken Regjeringen eller Arbeiderpartiet er enige med AUF på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 550

Besvart 9. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Proposisjonen var ventet til Stortinget høsten 2021.

Hva er grunnen til at denne proposisjonen ikke er fremmet og når kan den ventes?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg sendte på høring et forslag til endringer i utlendingsloven og utledningsforskriften om oppholdstillatelse på grunnlag av subsidiært beskyttelsesbehov ved en betydelig økning i asylsøkerstrømmingen. Regjeringen Solberg varslet at forslaget skulle fremmes for

Stortinget høsten 2021. Regjeringen Støre har ikke nevnte lovforslag i sin plan for bebudede saker i 2021.

Svar:

Som representanten viser til, sendte regjeringen Solberg i mai 2020 på høring et forslag til endringer i utlendingssloven og utlendingforskriften om oppholdstillatelse på grunnlag av subsidiært beskyttelsesbehov ved en betydelig økning i asyltilstrømningen. Jeg ønsker ikke å gå videre med dette forslaget slik det nå ligger.

Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen som et varig tiltak vil innføre et tydeligere skille mellom personer som får asyl etter flyktningkonvensjonen og

personer som får subsidiær beskyttelse. Dette skal gjøres gjennom begrensninger i retten til familiegjening og utvidet bruk av midlertidige tillatelser. Jeg mener dette tiltaket vil gi en bedre og mer forutsigbar regulering, og at den i større grad vil medvirke til å begrense asyltilstrømningen til Norge. Tiltaket er nå til utredning i Justis- og beredskapsdepartementet.

Jeg vil også nevne at høringsinstansene i all hovedsak var kritiske til forslaget fra forrige regjering, samt at det allerede i dag finnes hjemler i utlendingssloven for å håndtere krisesituasjoner med betydelige økninger i asyltilstrømningen.

SPØRSMÅL NR. 551

Besvart 10. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vil statsråden utrede at det settes tak på eiedomsskatten og når ser statsråden for seg at denne utredningen er gjort?

GRUNNGJEVING:

I kommuneproposisjonen for 2022 fremma FrP forslag som vart vedtatt om at det skal utredast å sette eit tak på eiedomsskatten. Dette er eit viktig forslag for å hindre at skatten blir urimeleg høg for enkeltpersonar. Bukostnadane blir høgare og høgare med strømprisar som er rekordhøge, renta på veg opp og eit stort etterslep på vatn og avlaupsnett som nokon element som alt trekker i retning av dyrare buutgifter for vanlege folk. Eiedomsskatten på toppen av dette er hard for mange spesielt sidan den skatten ikkje ser på skatteevne og mange har kanskje eiedom dei har arva som har høg eiedomsskatt. Eit slikt tak som Stortinget har bedt om skal utredast er derfor viktig for mange som nå er usikre på framtida.

Svar:

I Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet er det gitt følgende omtale av Vedtak nr. 1250, 16. juni 2021:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en helhetlig utredning om eiendomsskatten og herunder utrede et tak for eiendomsskatt på ordinære boliger og hyt-

ter, og komme tilbake til Stortinget på eigna måte.»

Vedtaket vart gjort ved handlinga av Prop. 192 S (2020–2021) Kommuneproposisjonen for 2022, jf. Innst. 660 S (2020–2021). Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget om saka på eigna måte.

I regjeringens politiske plattform, Hurdalsplattformen, fremgår det at regjeringen på eiendomsskatteområdet vil «Videreføre maksimumssatsen for bolig, fritidseiendom og næringseiendom i eiendomsskatten på dagens nivå. Metoden for verdsetting av dyre eiendommer gjennom SSBs sjablongmodell må oppdateres for å reflektere eiendommenes reelle verdi. Øvrige eventuelle endringer i eiendomsskatten må utredes i samarbeid med kommunene.»

Jeg vil følge opp Vedtak nr. 1250, 16. juni 2021 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 552**Besvart 8. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hvilke leverandører og underleverandører er aktuelle for å opprette systemet for tilrettelagt innhenting?

BEGRUNNELSE:

Som følge av tilrettelagt innhenting skal etterretningstjenesteloven etablere et bulkagringsregime i Norge der lagringen skal skje på Etterretningstjenestens servere, jf. etterretningstjenesteloven § 7-7. Beslutningen om hvem som skal levere et slikt system er avgjørende for å ivareta sikkerheten rundt data som skal lagres på denne serveren.

Svar:

Tilrettelagt innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon er et system det tar flere år å utvikle. Prosjektet omfatter anskaffelse og oppbygging av kapasiteten. Så langt det er mulig vil det benyttes standardiserte kommersielle komponenter som tilbys av flere leverandører. Aktuelle leverandører og underleverandører til systemet kan av skjermings- og konkurransehensyn imidlertid ikke offentliggjøres. Dette kan ødelegge konkurranseunderlaget og sette staten som kjøper i en ugunstig posisjon. Av hensyn til kommende kontrakts-

forhandlinger gir derfor ikke Forsvarsdepartementet en ytterligere nedbrytning av slik prosjektinformasjon.

Det stilles sikkerhetsmessige krav til alle leverandører i prosjektet, herunder også krav til underleverandører. Anskaffelsene følger etablerte prosedyrer i Etterretningstjenesten som sikrer utnyttelse av markedsmekanismer og skjerming. Der konkrete sikkerhetskrav tilsier det, gjøres anskaffelser i form av sikkerhetsgraderte anskaffelser med tilhørende sikkerhetsavtaler. Aktuelle leverandører har nasjonal tilhørighet eller tilhørighet i nasjoner Norge har sikkerhetssamarbeid med. Aktuelle leverandører underlegges krav om å redegjøre for sikkerhetsforhold hos seg og sine underleverandører. Blant annet for å ivareta slike hensyn utvikles og bygges systemet for tilrettelagt innhenting av Etterretningstjenesten selv.

Tilrettelagt innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon stiller strenge krav til informasjonssikkerhet. Dette reflekteres blant annet i etterretningstjenesteloven § 7-15. Hele systemet og alle tilhørende data vil være underlagt særskilt strenge skjermings- og sikringstiltak for å hindre at uvedkommende får tilgang og for å ivareta generelle krav til nasjonal kontroll. Sikkerheten rundt data som lagres vil være så høy som teknologisk og praktisk mulig. Dette har høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 553**Besvart 14. desember 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinneim****Spørsmål:**

Hvordan kan statsråden garantere at nivået på utdanningsbistanden vil være på 3,4 milliarder kroner i 2022?

BEGRUNNELSE:

Både i Prop. 1 S Tillegg 1, i svar til Stortinget på budsjettspørsmål og i spørretimen 24. november har regjeringen og utviklingsministeren hevdet at nivået på utdanningsbistanden skal videreføres på om lag 3,4 mrd. kroner. Men regjeringen kutter 662 mill. kroner til utdanning over utdanningskapitlet (kap. 161, post 70). Disse midlene

flyttes ikke til andre budsjettkapitler som også dekker utdanning. I stedet hevder statsråden at «det er ønskelig» og at «det planlegges» med midler til utdanning også over andre budsjettkapitler, men hun understreker at dette ikke er øremerkede midler. Blant annet nevnes kap. 150 Humanitær bistand som et av kapitlene det skal hentes utdanningsmidler fra, men også det kapitlet får betydelige kutt. I tillegg er utdanning med et pennestrøk fjernet fra listen over prioriterte områder i utviklingspolitikken. I sum innebærer dette at øremerkede, sikre midler til utdanning kuttes, og at statsråden heller ønsker seg penger

til utdanning fra andre poster i et budsjett der regjeringen selv har strøket utdanning som et prioritert område.

Svar:

Utdanning er et av de viktigste virkemidlene i utviklingspolitikken, og regjeringen prioriterer feltet høyt. Det er sentralt for å kunne nå bærekraftsmål som fattigdomsbekjempelse, bedre helse, klima, anstendig arbeid og økonomisk vekst. Vi vil derfor videreføre den forrige regjeringens målsetting om en dobling av utdanningsbistanden fra 2013-nivå, og foreslår å bevilge 3,4 milliarder til dette i statsbudsjettet for 2022.

For å kunne nå det ambisiøse målet om en verden fri for ekstrem fattigdom innen 2030, og nå de andre bærekraftsmålene, er det i tillegg noen andre avgjørende virkemidler som må på plass. Regjeringen har valgt å styrke prioriteringen av klimatilpasning, matsikkerhet og fornybar energi. Slik satsing vil ha store ringvirkninger og utløse framgang innen en rekke bærekraftsmål, slik også utdanning gjør. Så lenge vi mener bærekraftsmålene forblir uoppnåelige hvis vi ikke bruker mer på disse tre feltene, kommer vi ikke utenom visse omprioriteringer i forhold til det som var Solberg-regjeringens budsjettforslag.

Vår satsing på klima, mat og energi vil få ringvirkninger også innen utdanning. Effekten av skolegang svekkes hvis skolebygg ødelegges av klimarelatert uvær, hvis

elevene mangler mat eller ikke får lest lekser om kvelden fordi de mangler tilgang til elektrisitet.

Utdanningsfeltet har de siste årene vært finansiert under flere kapittelposter. For å nå målet om 3,4 milliarder kroner til utdanning i 2022, har vi lagt til grunn at vi viderefører nivået til utdanning under andre kapittelposter enn utdanningsposten. Den totale utdanningssatsingen under Solberg-regjeringens planlagte statsbudsjett for 2022 var på 4,1 milliarder kroner. Dette vil si en økning utover målsettingen om dobling av utdanningssatsingen, som i 2013 var på 1,7 milliarder kroner.

Også under den forrige regjeringen var støtte til utdanning i varierende grad øremerket. I likhet med hva som var tilfellet den gangen, er plantallene for 2022 basert på regnskapstall fra tidligere år.

Målet for humanitær støtte til utdanning er basert på gjennomsnittlig nivå de fem siste årene. Utdanning i krise og konflikt er høyt prioritert. Selv om nivået på støtten til utdanning fra post 150 Humanitær bistand ikke er øremerket, men utgjør et ønsket mål som innebærer noe risiko, viser foreløpige beregninger at regjeringen kan nå målet for den totale utdanningssatsingen i 2022. Dette skjer gjennom blant annet å videreføre støtte til utdanning på et høyt nivå under kapitlene 159 Regionbevilgningene og 170 Sivilt samfunn.

SPØRSMÅL NR. 554

Besvart 13. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å redusere reisetiden på Dovrebanen på kort og mellomlang sikt?

BEGRUNNELSE:

På strekningene Dovrebanen, Nordlandsbanen, Trønderbanen, Meråkerbanen og Rørosbanen øker antallet togavganger 12. desember. Mellom Trondheim og Oslo er det i dag fire tog i hver retning, inkl. nattog. Det blir nå to nye avganger hver retning. Det er positivt med flere avganger, men endringen i rutene innebærer også endring i reisetiden. Alle dagens avganger, unntatt én, får økt reisetid. For én av avgangene er økningen på 21 minutter, og reisetiden for enkelte avganger er nå på over 7 timer. Tidligere har reisetiden variert mellom 6 timer og 32 minutter og 6

timer og 49 minutter. Tre av fire nye avganger har lengre reisetid enn avgangen med dagens lengste reisetid.

Svar:

Togtilbudet mellom Oslo og Trondheim øker fra 12. desember i år. Ruteplanen innebærer at fire av dagens seks avganger (Oslo–Trondheim/Trondheim–Oslo) får 1-5 minutter lengre kjøretid, noe som skyldes høyere utnyttelse av kapasiteten på enkeltsporet strekning mellom Lillehammer og Trondheim, samt saktekjøring i forbindelse med utbyggingen av dobbeltspor mellom Eidsvoll og Hamar. En avgang får 20 minutter økt kjøretid på grunn av rutetekniske forhold, mens den siste avgangen får noe kortere kjøretid. Den nye avgangen får 5-10 minutter lengre kjøretid som følge av at den må innpass-

es eksisterende avganger Oslo–Lillehammer og Melhus–Trondheim.

Den økte frekvensen for fjerntogtrafikken skjer før de pågående dobbeltsporprosjektene mellom Eidsvoll og Hamar er ferdige i 2027. Dobbeltspor Sørli–Åkersvika vil, sammen med den pågående utbyggingen av dobbeltspor Venjar–Eidsvoll–Langset og Kleverud–Sørli, gi en gjennomgående tilbudsforbedring i korridoren. Det vil være mulig å gå fra ett til to tog i timen Oslo–Hamar, i tillegg til å legge til rette for økt fjerntog- og godskapasitet. Dette vil knytte bo- og arbeidsmarkedsregionene langs strekningen sammen, og bidra til effektiv transport inn og ut av Oslo. Kjøretiden mellom Oslo og Hamar vil reduseres i

takt med ferdigstillingen av de nevnte dobbeltsporparsellene, noe som også vil gi redusert kjøretid for fjerntogene mellom Oslo og Trondheim. Videre vil anskaffelse av nye fjerntog fra 2026 kunne bidra til bedre utnyttelse av hastighetspotensialet på de nye dobbeltsporparsellene.

Jeg har for øvrig nylig mottatt informasjon fra Jernbanedirektoratet om et mulig kjøretidspåslag fra januar 2022 som følge av saktekjøringer forbi usikrede planoverganger langs Dovrebanen. Dette er ikke innarbeidet i ruteplanene, og dersom et slik driftsavvik oppstår, vil kjøretidene for alle avganger øke frem til planovergangene er sikret forsvarlig. Det eventuelle omfanget av dette avklares i løpet av nær fremtid.

SPØRSMÅL NR. 555

Besvart 13. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

I framlagt forslag til statsbudsjett for 2022 prop 1 s (2021-2022) og Prop 1 S tillegg 1 (2021-2022) er det foreslått kutt i pensjonstilskuddet til private barnehager fra 13 % til 10 % i 2022, og nedtrapping for enkeltstående barnehager fram til 2024. Flere barnehager og deriblant paraplyorganisasjonen Private Barnehagers Landsforbund (PBL) mener dette vil gi tøffere økonomiske vilkår for barnehagene.

Hvordan stiller kunnskapsministeren seg til dette?

BEGRUNNELSE:

Barnehager rundt i landet har bekymringer knyttet til om søknadsordningen for barnehager med høyere pensjonsutgifter fungerer, at regjeringens forslag medfører at mange private barnehager får store underskudd og må legge ned driften, at tallgrunnlaget er feil, at private barnehager har høyere pensjonsutgifter enn påslaget på 10 prosent, og at det ennå ikke er gjort en helhetlig gjennomgang av finansieringssystemet for private barnehager.

Svar:

Private barnehager får tilskudd fra kommunen etter reglene i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager (forskriften). Dette inkluderer driftstilskudd, kapitaltilskudd, pensjonspåslag og administrasjonspåslag, hvorav driftstilskuddet utgjør den største delen av finansieringen. Grunnlaget for beregningen av driftstilskuddet er kommunens driftsutgifter i tilsvarende kommunale

barnehager. For pensjonsutgifter skal kommunen gi et pensjonspåslag på driftstilskuddet, jf. forskriften §§ 3 og 4. Det er etablert en søknadsordning som innebærer at private barnehager som har høyere pensjonsutgifter enn det som blir dekket gjennom påslaget, kan få dette dekket, jf. § 4a.

I Hurdalsplattformen går det frem at regjeringen vil stramme inn regelverket for private barnehager for å sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift. Derfor foreslår regjeringen i tilleggsprosposisjonen til statsbudsjettet for 2022 å nedjustere pensjonspåslaget til private barnehager fra dagens 13 prosent til 10 prosent.

For å gi barnehager med mindre økonomisk handlingsrom noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet, foreslår regjeringen en overgangsordning for enkeltstående barnehager. Disse barnehagene har lavere lønnsomhet enn barnehagekonsernene, og har heller ikke et konsern i ryggen med økonomisk handlingsrom og fleksibilitet til å håndtere brå endringer i inntektsnivået. Overgangsordningen innebærer at enkeltstående barnehager får et pensjonspåslag på 12 prosent i 2022 og 11 prosent i 2023. Fra 2024 vil enkeltstående barnehager ha samme pensjonspåslag som øvrige barnehager på 10 prosent. Justeringen i pensjonstilskuddet påvirker ikke pensjonen til de ansatte i de private barnehagene, men sikrer at pensjonstilskuddet samsvarer bedre med de faktiske pensjonsutgiftene private barnehager har.

Pensjonspåslaget utgjør en begrenset del av de totale inntektene til private barnehager. I 2019 utgjorde pens-

jonspåslaget på 13 pst. 9 pst. av den totale finansieringen av private ordinære barnehager og 11 pst. av de kommunale tilskuddene til ordinære barnehager.

Med dagens pensjonspåslag på 13 prosent får om lag 90 prosent av de private barnehagene mer til pensjon enn de faktisk bruker på pensjon til sine ansatte. Det betyr at staten i 2019 betalte ut en milliard kroner mer til pensjon enn det barnehagene faktisk brukte på pensjon. Bakgrunnen for nedjusteringen er derfor at tilskuddet skal gå til å dekke barnehagenes faktiske pensjonsutgifter, og ikke til å dekke andre kostnader eller til å øke overskuddet.

Barnehager som har høyere pensjonsutgifter vil fortsatt kunne søke kommunen om å få dekket kostnadene utover påslaget. Dette gjelder uavhengig av kjedetilhørighet. Departementet har fjernet det tidligere kravet om at barnehagenes utgifter må være "vesentlig" høyere enn de får dekket gjennom pensjonspåslaget. Ordningen er også utvidet til å gjelde barnehager med pensjonsavtaler inngått før 1. januar 2019. For mer detaljer om erfaringer med bruk av søknadsordningen for barnehager med høyere pensjonsutgifter, viser jeg til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 455 (2021-2022).

Det stemmer ikke at departementet ikke har gjort en helhetlig gjennomgang av finansieringssystemet for private barnehager, slik flere har påstått. Departementet har gjennom flere år utført og innhentet grundige utredninger om finansieringen av og økonomien i private barnehager. I forbindelse med forslaget om ny regulering av private barnehager som ble sendt på høring våren 2019 gjorde

departementet en vurdering av hele finansieringssystemet for private barnehager. Den borgerlige regjeringen satte også ned det partssammensatte Storberget-utvalget, som fikk i oppdrag å utrede dagens finansieringssystem for private barnehager. Utvalget var enige i at det er behov for endringer i systemet, og flertallet anbefaler blant annet en nedjustering av pensjonspåslaget.

Også velferdstjenesteutvalgets NOU 2020:13 Private aktører i velferdsstaten har utredet økonomien i private barnehager, og finner at barnehagesektoren er den mest lønnsomme sektoren for private velferdsleverandører som utvalget analyserte. Velferdstjenesteutvalget mener videre at dagens tilskuddssystem medfører at staten totalt sett betaler for mye for private barnehager, gitt den kvaliteten som er fastsatt i regelverket. Utvalget mener det er behov for endringer i finansieringssystemet slik at statens utgifter til sektoren går ned.

Forslaget om å nedjustere pensjonspåslaget er med andre ord basert på et omfattende og solid kunnskapsgrunnlag, hvor flere fagmiljøer har vurdert og bekreftet at departementets tallmateriale om pensjon gir det mest korrekte bildet av pensjonskostnader i private barnehager.

Regjeringen vil arbeide videre med å innføre et tydelig og strengt regelverk for private barnehager, som sikrer bedre demokratisk styring og kontroll med barnehagesektoren. Regjeringen vil gi små privateide og ideelle barnehager bedre rammevilkår, og på den måten stoppe en utvikling der kommersielle konsern og kjeder eier stadig flere barnehager.

SPØRSMÅL NR. 556

Besvart 9. desember 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Er statsråden trygg på at sikkerhetene til norske utøvere vil bli ivaretatt under vinter-OL i Beijing i 2022, sett i lys av forsvinningen til den kinesiske tennisspilleren Peng Shuai?

BEGRUNNELSE:

The Women's Tennis Association (WTA) har besluttet å kansellere alle turneringer i Folkerepublikken Kina i etterkant av forsvinningen til den kinesiske tennisspilleren Peng Shuai. Peng forsvant etter at hun anklaget et ledende medlem av det kinesiske kommunistpartiet for seksuelle

overgrep. Hun skrev om overgrepssanklagene på sosiale medier, men dette ble siden fjernet.

Peng dukket siden opp for en kontrollert videokonferanse med IOC-leder Thomas Bach. Det er fremdeles høyst uklart hva tilstanden til Peng er, og i hvor stor grad hun er under kinesiske myndigheters kontroll.

WTA-sjef Steve Simon sier:

"Given the current state of affairs, I am also greatly concerned about the risks that all of our players and staff could face if we were to hold events in China in 2022."

Svar:

Jeg har ingen grunn til å tro at sikkerheten til norske utøvere ikke vil bli ivaretatt under vinter-OL.

SPØRSMÅL NR. 557

Besvart 8. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Meiner samferdselsministeren prinsipielt at det er rett av fylkeskommunen å leggja til rette for bompengefinansierte vegprosjekt som både manglar oppdaterte samfunnsøkonomiske analysar, og som berre har blitt aktualiserte gjennom lokale bompengepakkar – etter kommunens ønske – og ikkje gjennom fylkeskommunale planar for transport?

GRUNNGJEVING:

Åkra sør – Veakrossen (omkøyringsvegen) er eit omstridd vegprosjekt på Karmøy som lenge har vore under planlegging. Det har berre blitt aktuelt gjennom Haugalandspakken (2009–2023), men er nå ute av bompengepakken.

Omkøyringsvegen har i år blitt aktualisert i samband med planar om ein ny bompengepakke på Karmøy ein gong etter 2023. Fleirtalet i Rogaland fylkeskommune vedtok derfor den 26. oktober å løyva 10 millioner kroner til vidare utgreiingar av omkøyringsvegen.

Saman med mellom anna ein planlagt bypakke i Haugesundsområdet, vil omkøyringsvegen medføra eit svært høgt bompengenivå for mange på Karmøy – der- som fylkeskommunen landar på dette alternativet.

Omkøyringsvegen har aldri vore del av ein fylkeskommunal transportplan, og har berre blitt aktuell gjennom Haugalandspakken – den gongen etter eit ønske frå Karmøy kommunestyre. Oppslutninga om prosjektet har samtidig vore dalande også i kommunestyret.

Sist det vart offentleggjort ein nytte-/kostnadsanalyse av prosjektet var i 2010. Prosjektet har sidan den gongen tredobla seg i pris, og har nå etter alt å dømma ein høg negativ samfunnsøkonomisk nytteverdi. Fylkeskommunen har altså vedtatt å løyva pengar til vidare utgreiingar utan å kjenna den kalkulerte nytteverdien av prosjektet.

Arbeidet med omkøyringsvegen starta openbart i feil ende. Ei oppgradering av eksisterande veg gjennom Åkra vart aldri vurdert, til trass for at det aller meste av trafikken ikkje er gjennomgangstrafikk. Omkøyringsveien vart

truleg brukt som eit slags «lokkemiddel» for å få Karmøy med i Haugalandspakken.

Fylkesvegane er fylkeskommunens ansvar, og det kan ikkje vera slik at eit kvart prosjekt som kan realiserast med bompengar, skal gjennomførast berre fordi eit kommunestyrefleirtal ønskjer det – heilt uavhengig av samfunnsnyttan og bompengebelastninga til prosjektet. I så måte peikar omkøyringsvegen på ei viktig prinsipiell problemstilling som samferdselsministeren bør ta stilling til.

Omkøyringsvegen har også svært mange negative sider knytt til både jordvern, naturmangfald, friluftsliv og landskapsverdiar. Av den grunnen har det kome mange motsegner, og sjølv etter fire departementsbehandlingar er prosjektet ikkje planavklart.

Svar:

Gjennom bompengar bidreg bilistane til å finansiere mange viktige samferdselsprosjekt. Det er eit sentralt prinsipp om at bompengerevjing skal vere lokalt forankra. Innkrevjing av bompengar skjer altså på bakgrunn av lokalpolitisk initiativ og tilslutning frå lokale styresmakter. Det må føreliggje lokalpolitiske vedtak i aktuelle kommunar og i fylkeskommunen. Bompengerevjing på det offentlege vegnettet krev òg samtykke frå Stortinget, jf. veglova § 27.

Bompengefinansierte pakker skal ivareta einskilde sette krav, prinsipp og føringar som gjeld slike pakker. Retningslinene for porteføljestyrt bompengepakker er i dei seinare år blitt stramma inn. Det blir stilt krav om at det skal vere balanse mellom utgifter og inntekter før ei sak kan leggast fram for Stortinget. Dette inneber at det ikkje lenger vil være mogleg å leggje fram ei prosjektlister utan kostnadsoverslag for konkrete prosjekt. Det blir vidare stilt krav til at prosjekta skal kunne gjennomførast innanfor den økonomiske ramma, og at det skal være god kostnadskontroll i prosjekta. Det er avgrensa handlingsrom til å endre bompengepellet undervegs.

Saka som spørsmålet er relatert til, gjeld Haugalandspakka. Det pågår her ein lokal prosess, og eg går derfor ikkje inn i denne saka på noverande tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 558

Besvart 13. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan jeg be om en oversikt per kommune som viser antall og andel lærere som oppfylte kompetansekravene i norsk, engelsk, matematikk samisk og norsk tegnspråk på barneskolen og ungdomsskolen for årene 2013, 2017 og 2021, og videre kan jeg be om en tilsvarende oversikt for 2021 der kompetansekravene slik de foreslås i Hurdalplattformen legges til grunn?

BEGRUNNELSE:

Det vises til regjeringen Solberg sine kompetansekrav som innebærer at alle lærere fra 2025 som skal undervise i matematikk, norsk, engelsk, samisk og norsk tegnspråk på barneskolen må ha minimum 30 studiepoeng i disse fagene, noe som tilsvarer et halvt års utdanning. Lærere på ungdomsskolen må ha minst 60 studiepoeng i de samme fagene. Det er skolene og kommunene som har ansvaret for at lærerne oppfyller kompetansekravene.

Svar:

Utdanningsdirektoratet innhenter årlig tall på antall og andel lærere som oppfyller kompetansekravene for undervisning i fag de underviser i fra Grunnskolenes informasjonssystem (GSI). Det hentes inn tall for fagene matematikk, norsk, engelsk, samisk og tegnspråk for trinn 1. til 10. Imidlertid var det først fra skoleåret 2015-16 skolene rapporterte dette, og jeg har derfor ikke tall for skoleåret 2013-14 slik representanten etterspør. Tall for skoleåret 2021-22 blir offentliggjort medio desember.

Med den bakgrunn legger jeg frem en oversikt for skoleårene 2015-16, 2017-18 og 2020-21. Tallene inkluderer private skoler. Antall og andel lærere som oppfylte kompetansekrav i samisk og norsk tegnspråk vises av personvern hensyn på nasjonalt nivå.

Representanten etterspør en tilsvarende oversikt gitt kompetansekravene slik de foreslås i Hurdalplattformen. Skolene rapporterer ikke i GSI hvilke lærere som var ferdig utdannet før og etter 1. januar 2014, og jeg har derfor ikke

mulighet til å legge frem en slik oversikt som representanten ønsker.

Vedlegg: Oversikt per kommune over antall og andel lærere som oppfyller kompetansekravene for undervisning i fag, 2015/16, 2017/18 og 2020/21. Vedlegg til svar: <https://www.stortinget.no/dok15-202122-0558-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 559**Besvart 13. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil regjeringen ta hele regningen for oppløsning av fylker og kommuner, slik finansministeren har skapt inntrykk av, og hvilke kriterier vil eventuelt gjelde?

BEGRUNNELSE:

Finansministeren uttalte nylig til NRK om Viken-oppløsningen at “de trenger ikke bekymre seg for pengene”. Dette skaper et inntrykk av at kostnadene som følger av de fylkeskommunale vedtakene skal dekkes av staten.

Inntrykket understrekes av statsrådens partikollega, stortingsrepresentant Geir Inge Lien, som sier til NRK at

“Når regjeringa tar heile rekninga for oppløysinga av Viken er det naturleg at dette gjeld dersom Haram går ut av Ålesund”.

Dersom representanten Lien har feiloppfattet finansministeren, er det grunn til å tro at flere har feiloppfattet statsråden, slik at budskapet bør presiseres.

Hvis statsråden bidrar til at feiloppfatninger får lov til å leve ute i kommunene, vil beslutninger om å sette i gang

kostnadskrevende prosesser bli fattet på feil grunnlag, og konsekvensene kan bli kutt i tjenestetilbudet til innbyggerne.

Det er uansett behov for tydelige kriterier for hvilke kostnader som dekkes, og hvor stor andel av kostnadene som dekkes. Det vil være av interesse å få vite når statsråden vil offentliggjøre tydelige kriterier.

Svar:

Inndelingsloven har ingen regler om økonomisk kompensasjon til kommuner eller fylkeskommuner som deles i to eller flere nye enheter. Regjeringen har likevel vært tydelig på at vi skal stille opp for de fylkeskommunene og kommunene som har blitt tvangssammenslått, og nå ønsker deling. Vi vil bidra økonomisk på en avtalt og egnet måte til å dekke eventuelle merkostnader knyttet til deling.

Innretningen og nivået på dette bidraget vil vi komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 560**Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Om Den europeiske menneskerettsdomstolen kjem til at sexkjøpsforbud strid med Den europeiske menneskerettskonvensjonen, vil statsråden då foreslå endringar i lovverket som er i tråd med avgjerda frå domstolen?

GRUNNGJEVING:

Frankrike vedtok i 2016 ei lov om forbod mot kjøp av seksuelle tenester. Sidan då har fleire hundre franske sexarbeidarar gått til sak mot den franske staten og kravde at lova kjennast ugyldig. Den franske lova er utforma etter inspirasjon frå tilsvarande lovgjeving i Noreg og Sverige.

Den franske grunnlovsdomstolen konkluderte i desember 2019 med at lova ikkje krenka sexarbeidarar sin rett til privatliv, og meinte følgjeleg at lova var gyldig. Som

konsekvens har meir enn 250 sexarbeidarar klaga for Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD), med grunngevinga at den franske lova strid med Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) art. 8, art. 2 og art. 3.

I april 2021 bestemte EMD å sleppe klagen inn til handsaming og kommuniserte saka til franske myndigheiter. Noreg har i denne saka vald å intervernere til støtte for den franske lovgjevinga.

Amnesty International påpeikar i sin rapport “The Human cost of “crushing” the market” frå 2016 at “den nordiske modellen” der kjøp av seksuelle tenester er illegalt, men ikkje salet av slike tenester, fører til omfattande menneskerettsbrot. Blant anna blir det i rapporten påpeika at sexarbeidarar i Noreg er særleg utsette for brot på retten til vern mot diskriminering og vald, retten til lik beskyttelse av lova, retten til privatliv gjennom om-

fattande overvaking, og retten til helse ved at skadereduserende tiltak mistenkeleggerast.

Svar:

Norge er forpliktet til å respektere menneskerettighetene. En evt. fellende dom fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) i saken mot Frankrike kan få betydning

for det norske forbudet mot kjøp av seksuelle tjenester, men dette vil bero på en nærmere vurdering av dommens innhold. Dette vil man således måtte komme nærmere tilbake til. Dersom den norske reguleringen må endres i lys av EMDs avgjørelse, vil jeg på egnet måte komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag til lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 561

Besvart 13. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for fortlgang i arbeidet med å realisere eit godt desentralisert behandlingstilbod for personar med kjønnsinkongruens?

GRUNNGJEVING:

I Noreg er det “Nasjonale behandlingstjeneste for kjønnsinkongruens” (NBTK) som er tillagt ansvar for å drive pasientbehandling for diagnosen kjønnsinkongruens. Etter rettleiareren for “Nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten” (jan 2017) er det berre dei helseforetaka som er tillagt ansvar for ein nasjonal eller regional behandlingstjeneste som skal drive høgspesialisert pasientbehandling innanfor det fagområdet som tenesta er godkjent for. Det betyr at alle andre sjukehus og helseforetak pliktar å tilvise pasientar til dette behandlingstilbodet den nasjonale behandlingstjenesta er tillagt ansvar for.

Fleire, deriblant organisasjonen FRI– Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold (FRI) og Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens (PKI), har uttalt at dagens behandlingstilbod for personar med kjønnsinkongruens ikkje er godt nok. Blant anna blir det vist til at behandlingstilbodet for kjønnsinkongruens er altfor sentralisert, når det naturlegvis bur folk med denne diagnosen over heile landet. Det blir også etterlyst meir kompetanse om kjønnsinkongruens blant behandlararar.

Helseregionane fekk i 2020 som oppgåve å opprette regionsenter for kjønnsinkongruens. Dette med bakgrunn i “Nasjonale faglig retningslinje for helsetjenestetilbud til personar med kjønnsinkongruens”, som blei offentleggjort i juni 2020. Fagdirektørane i Helse Vest, Helse Midt og Helse Nord sette derfor saman ei arbeidsgruppe som fekk som oppgåve å skissere korleis organiseringa av regionsenter for kjønnsinkongruens kan vere. Arbeidsgruppa

konkluderte her med at all type kjønnsbekreftande medisinsk behandling fortsatt skal utførast hos NBTK.

Svar:

Jeg er enig med representanten Nepomuk Martini i at behandlingstilbudet til personar med kjønnsinkongruens ikkje er godt nok. I Hurdalsplattformen har regjeringen slått fast at vi særlig vil gjennomgå og styrke tilbudet til personar med kjønnsinkongruens. Jeg vil påse at de regionale helseforetakene arbeider så raskt de kan med å få på plass regionale tilbud som møter pasientgruppens behov for helsehjelp.

Når det gjelder forholdet mellom den nasjonale behandlingstjenesten og tilbudet som skal utvikles på lavere nivåer, presiserte Helsedirektoratet følgende i et brev til Harry Benjamin ressurscenter i august i år:

“Den nasjonale behandlingstjenesten skal være et tilbud til høyspesialisert behandling f.eks. innenfor behandling med hormoner og kirurgi. Den høyspesialiserte behandlingen skal fortsatt være sentralisert til ett sted i Norge. En nasjonal behandlingstjeneste behandler pasienter etter definerte henvisningskriterier. De regionale helseforetakene må i samarbeid utarbeide henvisningskriteriene. De regionale tilbudene bygges opp slik at de kan gi tilbud i tråd med de overordnede rammene retningslinjen gir.

De færreste vil ha behov for helsehjelp ved den nasjonale behandlingstjeneste. Helsehjelp til pasientgruppen omfatter mye mer enn høyspesialisert behandling. Det har vært mange tilbakemeldinger gjennom flere år på at pasienter ikkje har hatt tilgang på helsehjelp de har rett til og kan ha nytte av. Helsedirektoratet mener det bør tilrettelegges for at de pasienter som ikkje trenger høyspesi-

alisert helsehjelp kan få tilbud på et lavere nivå ved at det opprettes kompetente regionale sentre og at lavterskeltilbudet i den kommunale helse- og omsorgstjeneste styrkes.”

De regionale helseforetakene har tidligere opplyst at etableringen av det nye desentraliserte tilbudet er utfordrende og tidkrevende på grunn av stor faglig usikkerhet og uenighet om behandling av personer med ikke-binær kjønnsidentitet (personer som ikke opplever å tilhøre verken hunkjønn eller hankjønn). I et møte i forrige uke mellom departementet, Likestillings- og diskrimineringsombudet og de regionale helseforetakene om saken ble det anslått at de regionale tilbudene kan komme gradvis i gang i løpet av 2022. På spørsmål om innholdet i behandling utelukker ikke foretakene at noe kirurgi og noe

hormonbehandling i fremtiden kan utføres regionalt, under veiledning fra den nasjonale behandlingstjenesten for kjønnsinkongruens. Ifølge foretakene er det særlig fastsettelse av indikasjonsstilling som er vanskelig. Denne kompetansen finnes foreløpig i liten grad andre steder enn ved den nasjonale behandlingstjenesten på Rikshospitalet.

Jeg forstår godt at mange mennesker og deres pårørende er frustrerte over den lange ventetiden på det regionale behandlingstilbudet. Samtidig er det dessverre også slik at pandemien tar mye av oppmerksomheten i helseforetakene for tiden. Uavhengig av de forsinkende faktorene kommer jeg til å følge nøye med på den videre fremdriften med å få på plass et helhetlig helsetilbud for personer med kjønnsinkongruens.

SPØRSMÅL NR. 562

Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Solberg-regjeringen oppnevnte 5. mars 2021 et utvalg som skal lage en ny utredning om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv. Forrige gang det ble laget en NOU om kvinnehelse var i 1999. På regjeringens nettsider kan vi lese at mandatet er noe endret etter regjeringsskiftet.

Hva er det nye mandatet til Kvinnehelseutvalget?

Svar:

Regjeringen vil prioritere kvinnehelse for å sørge for likeverdige helsetjenester, uavhengig av kjønn. I regjeringssplattformen har vi varslet at det skal utarbeides en ny strategi om kvinners helse. Kvinnehelseutvalgets utredning skal inngå i grunnlaget for denne strategien.

For å styrke arbeidet med kvinnehelse, har regjeringen gjort enkelte endringer i Kvinnehelseutvalgets mandat. Det nye mandatet fremhever spørsmål knyttet til seksuell og reproduktiv helse, samt belastningsskader. Det er også tydeliggjort at utvalget skal se på hvordan utredning, behandling og oppfølging av kvinners helse er i helsetjenesten, med særlig vekt på fastlegene. Videre er det tydeligere i det nye mandatet at det er ønskelig at utvalget fremmer forslag til nye initiativ. Kvinnehelseutvalgets oppdaterte mandat er offentliggjort og kan leses i sin helhet på Kvinnehelseutvalgets nettsider: <https://www.kvinnehelseutvalget.no/mandat/>.

I tillegg har regjeringen utvidet Kvinnehelseutvalget med tre nye medlemmer:

- Ståle Onsgård Sagabråten, fastlege, leder av Legeforeningens fagstyre
- Hanne Charlotte Schjelderup, jordmor, leder av Jordmorforbundet (NSF)
- Ingvar T. Skjerve, sykepleier, rådgiver i Fagforbundet

SPØRSMÅL NR. 563**Besvart 13. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvor mye mer inntekter staten har fått inn på olje og gass og energifeltet, i forhold til budsjettet for 2021?

BEGRUNNELSE:

Skyhøye strømpriser og olje og gasspriser gir rekordhøye inntekter for staten.

Vesentlig mer enn budsjettet.

MVA på strøm gir eksempelvis staten dobbelt så høye inntekter som budsjettet, når strømprisen er dobbelt så høy som prognostisert. Det samme gjelder for gasspriser som er vesentlig høyere enn normalt. Hvor stor merinntektene for staten er per dags dato innen olje og gass og energisektoren er ønskelig å vite.

Svar:

Etter en periode med svært lave priser i 2020 har strømprisene i høst steget mye i Norge og store deler av Europa. Hovedårsakene er økte priser på gass, kull og CO₂-kvoter, som gir høyere produksjonskostnader i Europa. I tillegg har vi hatt en tørr sommer og høst i Norge, og dermed mindre vann i vannmagasinene enn normalt.

De høye olje- og gassprisene har bidratt til at staten får høyere inntekter fra petroleumsnæringen enn lagt til grunn i budsjettet for 2021. I Nysalderingen 2021 er statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten (SNKS) anslått til 272,0 mrd. kroner. Det er en oppjustering på 173,5 mrd. kroner siden Nasjonalbudsjettet 2021. Økningen i statens netto kontantstrøm overføres Statens pensjonsfond utland og påvirker ikke den oljekorrigerte budsjettbalansen i 2021-budsjettet.

Kraftprodusentene vil tjene mer enn det husholdninger og bedrifter må betale i økte strømutgifter. Økte overskudd hos kraftprodusentene gir økte inntekter til fellesskapet gjennom økt skatt. Staten og kommuner eier sammen om lag 90 pst. av produksjonskapasiteten i vannkraft. Økte utbytter fra kraftselskapene vil derfor også i stor grad gi økte inntekter til staten og kommunene.

For staten vil økte strømpriser særlig bidra til økte skatteinntekter fra kraftforetakene, både gjennom grunnrenteskatten for vannkraft og den alminnelige inntektsskatten, og økte utbytteinntekter fra Statkraft. Alminnelige skatteinntekter fra kraftforetakene (i hovedsak foretak som produserer vann- og vindkraft) vil også isolert sett

øke dersom strømprisene er høye, men økte kostnader i selskap som forbruker kraft, kan trekke i motsatt retning. Det er ikke utarbeidet anslag for dette.

Elavgiften påvirkes i utgangspunktet ikke av kraftprisene, men høyere priser kan gi lavere forbruk og dermed lavere inntekter fra elavgiften. Staten vil også få økte strømutgifter. Staten kan dessuten få reduserte skatte- og avgiftsinntekter fra annet næringsliv og husholdninger. Økte strømutgifter vil isolert sett redusere etterspørselen fra husholdninger, som vil dempe statens avgiftsinntekter. Dersom de høye strømprisene ventes å vedvare, vil det kunne slå ut i krav om høyere lønnsvekst fra arbeidstakersiden. På den annen side vil økte kraftpriser gi økte kostnader for næringslivet som isolert sett kan bidra til å dempe lønnsveksten. Dersom de høye strømprisene medfører økt lønnsvekst fremover, vil utgiftene til pensjoner og G-regulerte stønader øke. Vedvarende høye strømpriser vil også gi økte priser på andre varer hvor strøm brukes som innsatsfaktor, som vil øke andre offentlige utgifter. Disse virkningene er ikke tallfestet.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk. Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

Det gjøres oppmerksom på at midlertidig høye skatteinntekter ikke påvirker de strukturelle skatteinntektene, som inngår i beregningene av det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet (oljepengebruket). I beregningen av det strukturelle nivået på skatter og avgifter korrigeres det for variasjoner som skyldes konjunkturelle eller andre midlertidige forhold. Økte skatteinntekter, utover trend, fra kraftselskapene vil således i liten grad slå ut i redusert oljepengebruk. Tilsvarende vil heller ikke skatteinntekter under trend slå ut i økt oljepengebruk. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at både utbytte, grunnrenteskatt og selskapskatt fra kraftselskapene først kommer som inntekter for det offentlige med ett års etterslep.

Tabell 1 gir en oversikt over stiliserte virkninger for staten ved økte kraftpriser. Tabellen viser også anslag for statens påløpte inntekter og utgifter som i stor grad antas å bli påvirket av kraftpris, og der det har vært mulig å lage anslag. Inntektene bokføres i 2022. Tabellen gir ikke en fullstendig oversikt over virkningene for staten og må tolkes med forsiktighet.

Tabell 1 Anslåtte virkninger for staten ved økt kraftpris1. Mill. 2021-kroner

Inntekt/utgift ²	Virkning	Anslag			Gjennomsnitt 2010-2020	Differanse fra gjennomsnitt 2010-2020	
		2019	2020	2021		2021	2020
Grunnrenteskatt ³	+	9 400	2 100	17 900	6 400	11 500	-4 300
Skatt på alminnelig inntekt	+						
Elavgift	-						
Merverdiavgift ⁴	0 (?)						
Utbytte fra Statkraft ⁵	+	6 700	3 800	9 700	5 000	4 700	-1 200
Strømutgifter (offentlig sektor samlet) ⁶	-	-3 700	-1 100	-5 700	-3 100	-2 600	2 000

1 Basert på et anslag på gjennomsnittlig kraftpris (systempris) i 2021 på 62 øre per kWh. Anslaget er basert på historiske priser så langt i år og deretter terminpriser (per 30. november 2021).

2 Indirekte virkninger på andre offentlige utgifter enn strøm, via eventuelt økt lønnsvekst og/eller prisvekst på andre varer og tjenester, er ikke hensyntatt i tabellen.

3 Grunnrenteskatten er lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. Tabellen viser påløpte inntekter. Inntektene bokføres året etter.

4 Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

5 Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt. Det er også andre forhold ut over kraftpriser som kan påvirke størrelsen på utbytte fra Statkraft.

6 Strømforbruket er basert på elektrisitetsbalansen for 2019. Statistikken skiller ikke mellom forbruk i offentlig og privat tjenesteyting. Anslaget her er derfor grovt og delvis skjønnsmessig. Private virksomheter innen bl.a. helse og utdanning er ikke skilt ut. Det har heller ikke latt seg gjøre å skille ut strømforbruk i staten fra øvrig offentlig virksomhet.

Nærmere om enkelte anslag

I forbindelse med statsbudsjettet for 2021 ble påløpt grunnrenteskatt for 2021 anslått til om lag 4,7 mrd. kroner (inkl. omlegging til kontantstrømskatt). I forbindelse med statsbudsjettet for 2022 ble påløpt grunnrenteskatt anslått til om lag 12,9 mrd. kroner i 2021. Anslaget inkluderer foreslåtte endringer i grunnrenteskatten som har sammenheng med omleggingen til kontantstrømskatt fra 2021. Anslaget i tabell 1 er basert på en høyere kraftpris enn den som ble lagt til grunn i budsjettet for 2022. I 2019 og 2020 var inntektene fra grunnrenteskatten henholdsvis 9,4 og 2,1 mrd. kroner (2020 er anslag) målt i 2021-kroner. Grunnrenteskatten er imidlertid lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. I store deler av 2020 var strømprisene svært lave på grunn av store nedbørmengder og begrensninger i overføringskapasiteten ut av Norge.

Den langsiktige utbytteforventningen for Statkraft innebærer utbytter på 85 pst. fra selskapets norske vannkraftvirksomhet, og 25 pst. fra øvrig virksomhet. Basert på dette betalte Statkraft et utbytte på 3,7 mrd. kroner tidligere i år. I Prop. 1 S (2021-2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) var det budsjettet med et utbytte fra Statkraft på om lag 7,4 mrd. kroner i 2022, i tråd med den langsiktige utbytteforventningen til selskapet. Etter spørsmål fra

Stortinget om et oppdatert anslag for utbytter fra Statkraft ble anslaget oppdatert. Det oppdaterte anslaget, hvor det blant annet er tatt hensyn til utviklingen i tredje kvartal, tilsier et anslått utbytte fra Statkraft i henhold til den langsiktige utbytteforventningen på om lag 9,7 mrd. kroner i 2022. Økningen skyldes i hovedsak høyere kraftpriser og høyere produksjon. Dette er innarbeidet i budsjettavtalen for 2022-budsjettet med SV. De årlige utbyttene baserer seg på regnskapstallene året før. Utviklingen i 2021 vil dermed påvirke utbyttegrunnlaget for utbyttet som skal betales i 2022. Det endelige utbyttegrunnlaget vil fastsettes når regnskapstallene for 2021 foreligger.

Virkninger for offentlig sektor for øvrig

Kommuner og fylkeskommuner som er vertskap for eller eier kraftverk, kan også få økte inntekter som følge av høyere kraftpriser. For vertskommuner og -fylkeskommuner for vannkraft er det særlig verdien av konsesjonskraften som varierer med strømprisene. I 2019 anslås verdien til 2,5 mrd. 2021-kroner, hvorav anslagsvis 1,7 mrd. kroner gikk til vertskommunene og 0,8 mrd. kroner til fylkeskommunene. For 2020 anslås verdien av konsesjonskraften til nær null, og om lag 4,4 mrd. kroner samlet sett for 2021. De særskilte verdsettelsesreglene i eiendomsskatten for store kraftanlegg, som betales til vertskommunene, innebærer at verdien av kraften inngår i bereg-

ningsgrunnlaget. Eiendomsskatteinntektene kan dermed påvirkes av kraftprisene. Likevel svinger eiendomsskatteinntektene i mindre grad med kraftprisen siden viktige elementer i eiendomsskattegrunnlaget beregnes av gjennomsnittsverdier. Maksimums- og minimumsreglene setter videre et tak og et gulv i eiendomsskattegrunnlaget. Naturressursskatten og konsesjonsavgifter påvirkes ikke av endringer i kraftprisene og varierer lite fra år til år.

Kommuner og fylkeskommuner som eier vannkraftverk, kan få økte utbytteinntekter. Kommunenes samlede utbytteinntekter beløp seg i henhold til KOSTRA til 4,9 mrd. kroner i 2019 og 4,6 mrd. kroner i 2020. Dette er samlede utbytteinntekter, men det

antas i hovedsak å komme fra kraftforetak. Det foreligger ikke KOSTRA-tall for kommunale utbytter i 2021.

SPØRSMÅL NR. 564

Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Stemmer det at regjeringen har fjernet ordlyden i mandatet til Kvinnehelseutvalget, som gjør at kvinners helse i fengsel ikke inkluderes, i så fall hvorfor det og hvordan vil statsråden prioritere kvinners helse i fengsel fremover?

BEGRUNNELSE:

I mars 2021 oppnevnte Solberg-regjeringen et utvalg som skulle se på kvinners helse i et kjønnsperspektiv. Utvalgets mandat omfattet eksplisitt kvinners helse i fengsel. Støre-regjeringen har lagt til tre nye medlemmer i Kvinnehelseutvalget og justert utvalgets mandat. Endringene innebærer at det er «færre detaljerte føringer slik at utvalget får rom til å prioritere det de mener er de største utfordringene».

Rapporter fra Sivilombudsmannen, LDO, JURK og Institutt for kriminologi og retts sosiologi bekrefter at kvinner under soning er en særlig sårbar gruppe. Vi vet fortsatt for lite om kvinners helseutfordringer i fengsel, fordi annen statistikk og utredninger på området tar for seg helseutfordringer til innsatte som en helhetlig populasjon, altså både kvinner og menn. Kvinners utfordringer synliggjøres derfor i for liten grad. Den forskningen som foreligger viser at mange kvinnelige innsatte har utfordringer med depresjon, traumer, selvskading, angst, posttraumatiske stresslidelser og rusproblemer. Undersøkelser fra de 5 siste årene har avdekket store mangler ved ivaretagelsen av kvinnelige innsatte med behov for helsehjelp. Norge har også fått kritikk fra FNs kvinnekomité i 2017 for kvinners soningsforhold, og blitt bedt om å forbedre kvinnelige innsattes «health care services, including mental health care and substance abuse rehabilitation services».

Svar:

Regjeringen vil prioritere kvinnehelse for å sørge for likeverdige helsetjenester. For å styrke arbeidet med kvinnehelse, har regjeringen gjort enkelte endringer i Kvinnehelseutvalgets mandat. Mandatet er omfattende og det var ønskelig å redusere noe på detaljerte føringer, slik at utvalget får rom til å gjøre egne prioriteringer. Kvinnehelseutvalget vil fortsatt ha mulighet til å belyse problemstillinger knyttet til kvinner i fengsel, dersom utvalget vurderer at dette er et område som bør løftes.

Innsatte i fengsel har de samme rettighetene til helsetjenester som den øvrige befolkningen. Derfor er regjeringens initiativer overfor helsetjenesten generelt også relevante for kvinners helse i fengsel. Helseforetakene er allerede i gang med å iverksette en planlagt opptrapping av stedlige tjenester innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i alle fengsler. I samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet og andre berørte departementer skal det vurderes hvordan forvaltningssamarbeidet mellom de ulike sektorene om helse- og velferdstilbud til innsatte kan bedres. I denne sammenhengen vil det være relevant å se nærmere på hvilke særlige hensyn som må tas til kvinner i fengsel.

Jeg vil også nevne at det gjennom budsjettproposisjonen for 2022 foreslås 1,8 mill. kroner i økt bevilgning til helårsvirkning av et nasjonalt ressursteam for kvinner ved Bredtveit fengsel og forvaltningsanstalt. Midlene skal gå til helsefaglig bemanning med særlig kompetanse innen sikkerhetspsykiatri i Helse Sør-Øst.

SPØRSMÅL NR. 565**Besvart 21. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil regjeringen raskt komme med en nasjonal kompensasjonsordning for de berørte bransjene, på samme nivå som ble gjort gjeldende fra mars 2020?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen innførte fra og med midnatt 03.12.2021 nye regionale koronarestriksjoner for en rekke kommuner på Østlandet. Kommunene ber nå om nasjonale kompensasjonsordninger for å ta vare på arbeidsplasser og unngå konkurser innenfor bransjene som blir hardest rammet, slik som serveringsbransjen og kultursektoren.

Svar:

Vi har levd med koronaviruset i snart to år. I det siste er det på ny blitt innført kontaktreducerende smitteverntiltak som begrenser aktivitet i enkelte næringer. Smitteverntiltakene er likevel i større grad enn i tidligere smittebølger innrettet slik at næringsaktivitet kan holdes helt eller delvis i gang. I arbeidet med økonomiske kompensasjonsordninger har vi ønsket å stimulere til aktivitet og å holde folk i arbeid innenfor rammene av smitteverntiltakene.

Vi har erfart at den økonomiske aktiviteten reagerer svært raskt på både innstramminger og lettelser i smitteverntiltak. Den økonomiske aktiviteten har vært høy i 2021, til tross for flere smittebølger. Befolkningen har nå bedre beskyttelse mot alvorlig sykdom gjennom vaksiner.

Selv om læringen gjennom krisen gir lavere usikkerhet nå, er det likevel noen som er sterkt berørt av de smitteverntiltakene som nylig er innført. Regjeringen har varslet at den foreslår ytterligere økonomiske kompensasjonstiltak for å dempe konsekvensene, se blant annet en oversikt på regjeringen.no. De foreslåtte tiltakene rettet mot næringslivet er:

- Forlenge den nasjonale kompensasjonsordningen for næringslivet ut 2021 og i januar 2022, med noen justeringer i innretningen. Blant annet er kravet til omsetningsfall senket fra 40 pst. til 30 pst., og det totale støttelepet en virksomhet eller et konsern kan få i 2021 er foreslått økt. I tillegg skal tapt varelager bli kompensert.
- Utvide den kommunale kompensasjonsordningen for lokale virksomheter (1 mrd.)
- Gjeninnføre lånegarantiordningen.

- Gjeninnføre støtteordningen for store publike åpningsarrangementer for perioden desember 2021 – mars 2022.
- Åpne for å søke om utsettelse av skatte- og avgiftsinbetalinger.
- En ny lønnsstøtteordning som gir støtte til foretak som velger å beholde lønnstakerne fremfor å permittere (se under).
- Dekke kostnader knyttet til koronarelatert sykefravær fra og med dag 6.
- Utsette gjeninnføring av flypassasjeravgiften til 1. juli 2022.

I tillegg er det foreslått tiltak for kultur, idrett og frivillighet, fortsatt styrking av inntektssikringsordninger for arbeidstakere og selvstendige, samt uttrykt at kommunene får dekket sine merutgifter og mindreinntekter som følge av nasjonale, regionale og lokale smitteverntiltak.

Regjeringen la 17. desember frem en ny lønnsstøtteordning for virksomheter med omsetningsfall som er rammet av de nylig innførte smitteverntiltakene. Ordningen kan bidra til at arbeidsgiverne kan holde ansatte i jobb og unngå permittering. Ordningen har vært utviklet i dialog med partene i arbeidslivet. LO har vært opptatt av at det må være en forutsetning for å få støtte at bedriften beholder alle sine arbeidstakere, dvs. at ordningen ikke kan kombineres med bruk av permitteringsinstituttet. Uten et slikt krav ville det vært en fare for selektering av de mest sårbare arbeidstakerne. Jeg foreslår likevel at arbeidsgivere som allerede har permittert i desember, etter innstrammingen av smitteverntiltakene, også kan få støtte for desember om de tar de ansatte tilbake innen 21. desember. Jeg håper ordningen kan bidra til at mange arbeidsgivere vil finne det lønnsomt og verdifullt å holde på sine arbeidstakere gjennom perioden med strenge smitteverntiltak.

Forslagene forutsetter vedtak i Stortinget. Regjeringen vil legge frem en proposisjon for Stortinget i januar slik at utbetaling kan skje tidlig i 2022.

SPØRSMÅL NR. 566**Besvart 13. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil regjeringen utsette innføringen av de nye nettariffene, slik at folk slipper enda en økning på strømregninga i vinter?

BEGRUNNELSE:

Vi er enige i det overordnede målet med ny nettleie: Å holde kostnadene i strømmettet så lave som mulig gjennom bedre nettutnyttelse. Men ny nettleiemodell er mangelfullt utredet og det er stor usikkerhet om virkninger og konsekvenser. Vi frykter den nye modellen vil gi mange økte kostnader, og at det kan hindre satsingen på enøk og egenprodusert strøm.

Vi ber derfor statsråden utsette iverksettelse av forskriften til 1.7.2023.

Tiden framover må brukes til å finne ei løsning som sikrer et system folk forstår, som ikke svekker satsinga på energieffektivisering og egenproduksjon av strøm.

En modell som burde testes ut er et tidsdifferensiert energiledd som utgjør minimum 75 % av nettleien i kombinasjon med et forståelig fastledd. Mye tyder på at den beste nettleiemodellen for å oppfylle målsettingen om høyere nettutnyttelse er et så høyt energiledd, fordi forbrukerne både forstår og kan tilpasse seg prissignalene med kjent teknologi for tidsstyring.

Svar:

Formålet med effektbaserte tariffer er å gi insentiver til å jevne ut strømforbruket slik at kapasiteten i strømmettet utnyttes bedre, og på den måten holde nettleien nede ved at nettinvesteringene ikke blir større enn nødvendig.

Jo mer strøm som forbrukes samtidig (effekt), desto mer strømmett er det behov for. Nytt og mer strømmett er både forbundet med store økonomiske kostnader og vanskelige avveinger av hensyn til lokalisering, natur og miljø. Strømmett betales over nettleien av strømkundene. Da er det etter mitt syn viktig at vi bruker strømmettet vi allerede har på en best mulig måte. Dette gir over tid lavere nettkostnader, og mindre konflikter knyttet til nettutbygging.

Ny nettleiestruktur har vært grundig vurdert over flere år og etter flere høringer. Noen nettselskap har allerede innført en form for effektbaserte tariffer etter dagens regelverk. Erfaringer fra disse og ulike testprosjekter har gitt myndigheter og nettselskapene nyttig kunnskap om hvordan kommunikasjon med kundene og tariffutformingene bør være. Det er grunn til å tro at mange

nettselskaper vil innføre dette systemet uavhengig av om forskriften endres, med den konsekvens av vi risikerer et ulikt system rundt om i landet. Forskriften ble fastsatt i juni og skal etter planen tre i kraft 1. januar 2022.

Jeg vil sette meg ned med nettselskapene og forbrukermyndighetene med sikte på at selskapene gir tilstrekkelig og forståelig informasjon til strømkundene. Jeg vil følge med på utviklingen og invitere nettselskapene til møte i departement i løpet av første kvartal neste år for å høre om erfaringer fra de første ukene med ny nettleiemodell, og hvordan selskapene håndterer evt. utilsiktede virkninger av modellen. Gjennom styrket arbeidet for energieffektivisering ønsker jeg også å støtte tiltak for å fremme teknologi som gir bedre styring av husholdningenes forbruk.

Tariffene skal gi en mer rettferdig fordeling av nettkostnadene mellom kundene ved at man må betale for det man belaster nettet. Nettselskapenes totale inntekt vil ikke bli endret av dette. Hvis noen kunder må betale mer i nettleie så vil andre betale mindre. I arbeidet med å legge til rette for klimavennlig energiomstilling og økt elektrifisering av samfunnet er det flere dilemmaer, også knyttet til det økte behovet for nettkapasitet. I et slikt perspektiv mener jeg det ikke er tilrådelig å utsette innføringen av de nye nettariffene.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter årlig individuelle inntektsrammer som bestemmer hvor mye et nettselskap kan hente inn gjennom nettleien. Det er varslet at nettleien vil øke i 2022, men dette har ikke noe med nettleiestrukturen (effektbaserte tariffer) å gjøre. Ifølge RME skyldes økningen hovedsakelig store investeringer i nettanlegg og økte nettapskostnader på grunn av høye kraftpriser. Innføringen av effektbaserte tariffer vil ikke endre på nettselskapenes totale inntekt. Nettleien i 2022 vil med andre ord ikke bli lavere av å utsette iverksettelsen av effektbaserte tariffer.

Regjeringen la nylig fram en midlertidig ordning som vil hjelpe vanlige folk i hele landet med å håndtere de rekordhøye strømprisene gjennom vinteren. Gjennom ordningen vil husholdningene få støtte til ekstraordinære strømkostnader, ved at de får et fratrekk på strømregningen. Dette kommer i tillegg til at regjeringen har allerede økt bostøtten og redusert elavgiften.

SPØRSMÅL NR. 567**Besvart 7. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

I Regjeringsplattformen har regjeringen uten forbehold erklært at den skal «fjerne ordningen med opprinnelsesgarantier og prioritere industriens kraftbehov».

Hvilke prosesser har Regjeringen satt i gang for å realisere dette løftet, herunder for å avklare Norges forpliktelse etter EUs fornybardirektiv, og hvordan vurderer statsråden ordningen i lys av et marked som i økende grad krever dokumentasjon på at produkter er produsert med fornybar energi?

BEGRUNNELSE:

Norge har deltatt i EUs ordning med opprinnelsesgarantier for kraft siden 2006. Ordningen er en del av EUs fornybardirektiver. Ordningen har lenge vært kontroversiell i Norge. Flere store industribedrifter, som for eksempel Alcoa og Hydro, kjøper ikke slike opprinnelsesgarantier, dels på grunn av kostnadene og dels ved å vise til at fornybar energi er det største innslaget i den norske kraftmiksen. Andre bedrifter, som for eksempel Yara, mener opprinnelsesgarantier er nødvendige i et internasjonalt marked som i økende grad krever dokumentasjon på bruk av fornybar energi.

EU legger økende vekt på bruk av opprinnelsesgarantier, og det bes i svaret opplyst om Norge uten videre kan «fjerne ordningen» eller om det snarere er Norge som må trekke seg ut av ordningen. Det er av interesse å få statsrådets vurdering av hva en norsk uttreden av ordningen

kan bety for Norges tilslutning til EUs fornybardirektiver, og da særlig EUs lovpakke «Fit for 55».

Dersom Norge står utenfor ordningen vil norske kraftselskaper, norsk industri og andre virksomheter stå uten mulighet til å dokumentere at kraften som produseres og forbrukes er fornybar. Å vise til den norske kraftmiksen, som på grunn av kraftutveksling med andre land også vil ha innslag av kullkraft og atomkraft, vil ikke være tilstrekkelig i et mer klimabevisst marked. Derfor er det interessant å få vite hvordan Regjeringen vil løse dokumentasjonsbehovet uten opprinnelsesgarantier.

Svar:

Tilgangen på rikelig med fornybar kraft har i årtier vært et av norsk industris fremste konkurransefortrinn. For meg er det viktig at dette også skal være et fortinn i fremtiden, og at det kan bidra til verdiskapning og sysselsetting i hele landet.

Flere aktører har uttrykt bekymring for at fornybar kraft som konkurransefortrinn undergraves av opprinnelsesgarantiordningen. Jeg tar disse bekymringene på alvor. Derfor ser jeg nå nærmere på hva som kan gjøres for at fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for Norge også i fremtiden. Dette innebærer også å gjennomgå de juridiske og økonomiske sidene ved opprinnelsesgarantiordningen, og vurdere hvordan vi best ivaretar norske interesser.

SPØRSMÅL NR. 568**Besvart 10. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I finansdebatten i Stortinget 2.12.2021 la finansministeren vekt på at Norges tilslutning til ACER hadde bidratt til de høye strømprisene vi nå har.

Hvilke konkrete vedtak fra ACER vil finansministeren vise til for å underbygge dette resonnementet, og skal finansministeren forstås slik at regjeringen ønsker å trekke Norge ut av ACER?

Svar:

Norge har flere overføringsforbindelser for strøm til landene rundt oss og er en del av et nordisk og europeisk kraftmarked. Denne type overføringskapasitet er med å gjøre oss til en mer integrert del av det Europeiske markedet. Et slikt felles prisms marked gjør at prisen på rimelig norsk kraft øker. De to siste utelandskablene var det Astrup sin egen regjering som gav konsesjon til. North Sea

Link til Storbritannia og NordLink til Tyskland fikk utenlandskonsesjon fra Olje- og energidepartementet i 2014. Konsesjonene ble gitt da Tord Andre Lien fra FRP var statsråd for olje- og energidepartementet.

Gjennom EØS-avtalen er Norge del av et forpliktende handelssamarbeid med EU, som også omhandler handel med energi. Handel med elektrisk kraft er regulert i internasjonale avtaler som EØS-avtalen, frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia. Statnett har inngått egne avtaler med sine partnere på utenlandsforbindelsene. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm som en vare. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen art. 2.12 mellom Storbritannia og EØS-landene.

Rammene for hvordan kraftmarkedet skal organiseres og utvikles er regulert i EUs energiregelverk, som også er innlemmet EØS-avtalen gjennom blant annet EUs tredje energimarkedspakke.

Det var for å fremme samarbeid mellom de nasjonale reguleringsmyndighetene for energi ble det opprettet et byrå for samarbeid mellom reguleringsmyndighetene, ACER. Dette er altså et byrå som er opprettet i forlengsel-

en av det tidligere nevnte avtaleverket. Her deltar Norge fullt ut, men uten stemmerett. På nærmere definerte områder har ACER en rolle som megler eller tvisteløser mellom reguleringsmyndighetene i EU. Per i dag har ACER truffet flere vedtak som gjelder for aktører i EU, knyttet til tekniske spørsmål som må koordineres av hensyn til effektiv og sikker drift av et sammenkoblet kraftsystem. Det er så langt ikke truffet vedtak som gjelder direkte mot Norge. For Norges del vil det være EFTAs overvåkingsorgan som skal fatte slike vedtak, basert på et utkast fra ACER og i tråd med det regelverket som er innlemmet EØS-avtalen.

Regjeringen ønsker i motsetning til Solberg-regjeringen ikke å godkjenne nye mellomlandsforbindelser til utlandet i denne stortingsperioden. I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil Sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft. Når det gjelder norsk krafteksport så vil regjeringen utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 569

Besvart 14. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden følge dette opp, sikre at det blir ortopedisk akuttberedskap ved UNN Narvik, slik at eldre med lårbeinsbrudd- eller hoftebrud slipper lange og anstrengende turer til Harstad, slik tidligere helseminister Bent Høye forsikret?

BEGRUNNELSE:

Ledelsen ved UNN har besluttet å redusere den kirurgiske akuttberedskapen innen ortopedi til kl 19.00 ved UNN Narvik.

Dette er i strid med de vedtak og intensjoner som har lagt til grunn i vedtak fattet i foretaksmøter og uttalt av tidligere helseminister.

Det har skapt sterke reaksjoner i kommunene i sykehusområdet da beslutningen vil ramme særlig eldre pasienter som må transporteres til Harstad sykehus i tilfeller som krever akutte inngrep.

Daværende helseminister Bent Høye uttalte til avisen Fremover den 24.04.2017 følgende etter foretaksmøte hvor dette var behandle, sitat:

Det er ingen grunn til bekymring. Når det gjelder ortopedi, er det besluttet en døgnerberedskap. Det forklarer han med at blant andre eldre med lårbeins- eller hoftebrudd, skal slippe lange og anstrengende turer til Harstad – slik det har vært i en lang.

Svar:

For å belyse den aktuelle situasjonen representanten Fagerås tar opp i sitt spørsmål, er det innhentet en kommentar fra Helse Nord RHF. De opplyser at Universitetssykehuset Nord-Norges (UNN) lokalisasjon i Narvik, har hatt en begrenset ortopedisk vaktordning frem til kl. 19.00 på mandag til torsdag siden 2016. Ut over dette ivaretas ortopediske pasienter hele døgnet av den kirurgiske vaktlinjen i UNN Narvik med støtte fra ortopedisk vaktlinje i UNN Harstad og UNN Tromsø.

I forbindelse med pandemien ble det i mars 2020 innført en ortopedisk døgnberedskap i UNN Narvik for å slippe overføring av pasienter mellom UNNs ulike lokalisasjoner. Dette ble gjort av smittevernhensyn og var et midlertidig koronatiltak. Dette midlertidige tiltaket ble besluttet avvirket på forsommeren i år. Det er altså ikke slik at UNN har tatt bort en ordinært etablert vaktordning, men de har besluttet å avslutte et midlertidig koronarelatert tiltak.

En arbeidsgruppe ved UNN arbeider nå med å se på en fremtidig ortopedisk vaktordning i Narvik. Dette ar-

beidet skal etter planen være ferdigstilt i løpet av våren 2022. Formålet med denne prosessen er å se på en hensiktsmessig organisering av den ortopediske beredskapen for UNN Narvik, i tråd med de føringer som er gitt gjennom blant annet tidligere foretaksmøte i Helse Nord RHF, og som det også refereres til fra representanten Fagerås. Innføring av en eventuell utvidet beredskapsordning må skje innenfor de til enhver tid tilgjengelige personellressurser og gitte økonomiske rammer.

SPØRSMÅL NR. 570

Besvart 13. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Er statsråden enig med sin statssekretær om at man bør gå inn for tvangsvaksinering av befolkningen, og at sykepleiere som etterspør lønnsløft er bortskjemte sutrekopper?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv avslørte 05.11.21. at statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet, Ole Henrik Krat Bjørkholt, har skrevet innlegg på Facebook rettet mot sykepleiere og pandemihåndteringen.

I Facebook-gruppen "Leger i Norge", august 2020, kommenterer Bjørkholt et leserinnlegg om at sykepleiere bør på et lønnsløft med:

«Dette leserinnlegget du lenker til er det mest patetiske sutreinnlegget jeg noen gang har lest. Månen til furting. Dette kommer IKKE til å vinne hjerter i offentligheten. Jeg tror ikke folksom er kastet ut i arbeidsledighet og dagpenger under coronakrisen kommer til å få sympati med en bortskjemt sutrekopp med 550 000 i årslønn og 3 års utdannelse».

Er det noen som virkelig fortjener et lønnsløft etter pandemien, så er det de ansatte i helsesektoren. Derfor foreslår Fremskrittspartiet et lønnsløft på tre prosentpoeng utover ordinær lønnsvekst til alle sykepleiere og helsefagarbeidere i offentlig sektor.

I den samme Facebook-gruppen skriver Bjørkholt 28.07.20.

«Hvis/når man har en effektiv vaksine, mener jeg man bør aktivere smittevernlovens paragraf 3-8, der hele befolkningen pålegges å ta vaksinen – med straffeansvar (bøter eller fengsel)

for å nekte. For mye står på spill til å la individets selvbestemmelsesrett få fortrinn her. Litt som verneplikt».

Fremskrittspartiet er et parti som er tuftet på liberalisme og frihetsverdier. Det mener vi skal speile på vaksinstrategien, og vi er derfor sterke motstandere av tvangsvaksinering.

Svar:

Helse- og omsorgstjenesten har ansvar for at tjenester gis på forsvarlig vis, herunder å beskytte pasienter og medarbeidere mot smittefare. Jeg vil likevel understreke at regjeringens politikk og tilnærming til den krevende koronahåndteringen vi alle står oppe i, ikke innebærer tvangsvaksinering, verken av helsepersonell eller andre. Og vi har aldri omtalt eller oppfattet sykepleiere som etterspør lønnsløft som "sutrekopper".

Jeg registrerer at representanten Hoksrud prøver å gjøre et poeng av tidligere uttalelser til en av statssekretærene i Helse- og omsorgsdepartementet. Før han ble utnevnt som statssekretær, jobbet han som lege og var engasjert i fagforeningsarbeid og partipolitikk. Etter at han ble utnevnt og startet i sitt nye virke som statssekretær, har han selv kommentert at han tidligere har uttalt seg spissformulert i en del debatter. Og han ser at enkelte uttalelser, som den om lønn og sykepleiere som representanten Hoksrud viser til i begrunnelsen for spørsmålet, var uheldig.

For øvrig er lønsspørsmål og lønnsoppgjør tema som er hjemmehørende hos partene i arbeidslivet. Pandemien har vært og er en langvarig og ekstraordinær situasjon for hele helsetjenesten, så vel som for samfunnet for

øvrige. På generelt grunnlag vil jeg tilføye at svært mange medarbeidere i ulike deler av helse- og omsorgstjenesten,

står på og gjør en viktig og uvurderlig innsats. Det er vi svært takknemlige for og imponert over.

SPØRSMÅL NR. 571

Besvart 16. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om det er tatt stilling til hva som skal skje med Langangenbruene.

Dersom det ikke er tatt stilling til det enda, når forventer statsråden at det vil komme en avklaring?

BEGRUNNELSE:

Nye Veier er nå i gang med prosessen rundt utbyggingen av ny E18, på strekningen mellom Langangen og Rugtvedt. I den forbindelse har det dukket opp en diskusjon rundt dagens E18, og hvorvidt bruene skal fortsette å være der eller om dagens bruer skal rives.

Dette har medført stort engasjement i Langangen. En del ønsker at bruene skal rives mens andre ønsker at de fortsatt skal være der. Bruene og dagens vei kan jo i så tilfelle benyttes som en omkjøringsvei ved vedlikehold og ulykker på den nye E18.

Svar:

Langangenbruene vil få en annen bruk når ny vei åpnes for trafikk. Veien vil blant annet håndtere lokaltrafikk og vil sikre omkjøringsmulighet for å håndtere uventede hendelser på det nye hovedveinettet.

Langangenbruene representerer fortsatt en stor verdi for samfunnet og vil være viktig for å sikre et helhetlig, effektivt og robust veinett. Når ny E18 Langangen-Rugtvedt blir åpnet for trafikk og klassifisert som europavei vil det bli behov for omklassifisering av øvrig veinett.

I foreløpig omklassifiseringsforslag, som er presentert for berørte kommuner og for fylkeskommunen, blir Langangenbruene og tilstøtende veier foreslått omklassifisert til fylkesvei. Det planlegges en sak om omklassifisering oversendt til politisk behandling i kommuner og fylkeskommunen i etterkant av vedtatt reguleringsplan.

SPØRSMÅL NR. 572

Besvart 9. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over årlig gjennomsnittlig markedspris på strøm til forbruker i årene 2005-2021, både i nominelle og inflasjonsjusterte priser (Det bes også om en oversikt for nettleie)?

BEGRUNNELSE:

Kraftprisene er svært høye om dagen, og flere kraftanalytikere venter fortsatt prisvekst inn i de kalde vintermånedene. Historisk oversikt over prisutviklingen kan gi et godt

fundament for vurdering av hvilke tiltak som nå er mest treffsikre for å få kontroll på de økende kraftprisene.

Svar:

Under følger tabell med oversikt over gjennomsnittlig markedspris på kraft og gjennomsnittlig nettleie for årene 2005-2021. Tallene for 2021 er frem til desember 2021. Årprisene er et gjennomsnitt for hele landet. Nettleien er også et snitt for landet, og er basert på et forbruk på 20 000 kWh i året per husholdning og maks effektbruk på 4 kW.

År	Nominelle årspriser på kraft (øre/kWh)	KPI-justert årspriser på kraft (øre/kWh)	Nettleie (øre/kWh)	KPI – justert nettleie (øre/kWh)
2021*	52	52	28	28
2020	10	10	29	30
2019	38	40	30	31
2018	42	44	29	31
2017	27	29	28	30
2016	25	27	27	30
2015	18	21	26	29
2014	25	29	26	30
2013	30	35	26	31
2012	23	28	26	32
2011	37	45	28	34
2010	44	55	28	34
2009	30	39	25	31
2008	37	48	24	31
2007	22	30	23	31
2006	40	54	24	32
2005	23	33	25	34

Kilde: Nord Pool og Reguleringsmyndigheten for kraft (RME). Tallene er uten merverdiavgift og elavgift.

SPØRSMÅL NR. 573

Besvart 15. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mye tilgjengelig produksjonskapasitet i gasskraftverkene på Melkøya og Mongstad samt andre mobile gasskraftverk som maksimalt kan frigjøres ved behov for rask økning av kraftproduksjonen i Norge, og om det er slik at kraft produsert fra disse kan gjøres tilgjengelig kun for det norske strømmarkedet ved behov?

BEGRUNNELSE:

Statsråden uttalte nylig at vi ikke har en kraftkrise i Norge, men at regjeringen bekymrer seg over de høye strømprisene. Fyllingsgraden i norske vannmagasiner er likevel betydelig lavere enn gjennomsnittet de siste årene, samtidig som Statnett denne høsten fortsetter å eksportere

norsk kraft til Europa. Hvis nettoeksporten fortsetter ut av Norge i vintermånedene er det grunn til å anta at fyllingsgraden vil svekkes ytterligere, og at det kan være behov for å sette i gang annen kraftproduksjon.

Svar:

LNG-anlegget på Melkøya med tilhørende gassturbiner er for tiden nedstengt som en følge av brannen på anlegget i september 2020. Operatøren Equinor arbeider med å få anlegget tilbake i drift.

Det er i dag installert fem gassturbiner med varmegjenvinningsanlegg på LNG-anlegget på Melkøya. Under normal drift brukes fire turbiner samtidig som det brukes 20 MW kraft fra transmisjonsnett. Under systemkritiske perioder for strømforsyningen i Finnmark, kan Statnett be

om at strøm fra energiproduksjonen på Melkøya sendes ut på nettet i en tidsbegrenset periode. Ved full produksjon på anlegget kan det i en periode leveres 10-20 MW til nettet. Det skjedde sist i 2017.

På Mongstad planlegger Equinor å bygge om kraftvarmeverket, og legger ned den siste gassturbinen permanent fra og med 1.3.2022. Equinor opplyser at de ønsker et nytt varme- og kraftproduksjonsanlegg som ved nødvendighet kan levere inntil 10 MW ut på nettet. I perioden fram til mars kan eksisterende gassturbiner teknisk sett

levere kraft ut på nettet, men det er ikke et krav om dette i gjeldende konsesjon.

Statnetts reservekraftverk på Tjeldbergodden og Nyhamna ble etablert for å sikre kraftforsyningen. Reservekraftverkene er begge tatt ut av drift fordi de ikke lengre anses nødvendige for å sikre kraftforsyningen i de aktuelle områdene.

Per i dag er det ikke aktuelt å trekke kapasitet fra Melkøya, Mongstad eller reservekraftverkene. Videre er det NVEs vurdering at slik bruk ville hatt minimal effekt på kraftprisen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 574

Besvart 13. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om budsjettenigheten med SV innebærer at lærerspesialistordningen avvikles fullstendig, og videre kan jeg be statsråden redegjøre for konsekvensene av enigheten for de som allerede er lærerspesialister i dag, de som er under utdanning til å bli lærerspesialist og skolene som har lærerspesialister i dag?

BEGRUNNELSE:

I budsjettenigheten med SV har regjeringspartiene gått inn for å "avvikle lærerspesialistordningen" og kuttet ytterligere 75,4 mill. kr på toppen av de 40 mill. kr som regjeringen hadde redusert bevilgningen med. Dette innebærer en substansiell reduksjon av midlene satt av til ordningen på vei mot det som synes som en fullstendig avvikling. Ordningen evalueres av NIFU. I delrapport 2021:8 skriver de bl.a. at: "Lærerne som deltar eller har deltatt i lærerspesialistutdanningen, svarer i overveiende grad at de har fått et godt utbytte av ordningen". Sluttrapporten er varslet mot slutten av 2021.

Lærerspesialistordningen ble etablert i 2015 og er en ny faglig karrierevei for lærere. Den gir lærere mulighet til å ta en videreutdanning som gjør dem faglig oppdaterte på skoleutvikling og fagdidaktikk, og bidrar til god utvikling av pedagogikk og metode på skolene. For 2021-22 er det innvilget 1800 søknader om å fungere som lærerspesialist i skolen. De fungerer innenfor for eksempel norsk med vekt på grunnleggende lese- og skriveopplæring, matematikk, praktiske og estetiske fag, begynneropplæring på 1.-4.trinn, yrkesfag, profesjonsfaglig digital kompetanse,

opplæring av minoritetsspråklege elever og spesialpedagogikk.

Solberg-regjeringen trappet i forslag til statsbudsjett for 2022 opp ordningen til 271,7 mill. kr for å legge til rette for 3000 lærerspesialister i norsk skole, med mål om at alle skoler skal ha en lærerspesialist i begynneropplæringen innen 2025.

Svar:

I Hurdalsplattformen har regjeringen sagt at den vil legge til rette for flere karriereveier i skolen med en partsforankret ordning som gir lærere bedre tid til utviklingsarbeid, og som styrker profesjonsfelleskapene i skolen.

Lærerspesialistordningen ble etablert som en pilotordning i 2015. En pilotordning vil på et tidspunkt måtte avsluttes. Det kan da vurderes om det som er prøvd ut skal videreføres, eventuelt i justert form, eller om det skal etableres noe nytt.

Det er riktig at lærerspesialistpiloten, slik den er i dag, vil bli avviklet. Dette vil likevel skje gradvis. Budsjettavtalen innebærer at det ikke blir satt i gang nye kull på lærerspesialistutdanninger høsten 2022 eller lyst ut statlige midler til lærerspesialister i funksjon etter våren 2022. Tilskuddet til skoleeiere som har lærerspesialister i funksjon i dag, vil imidlertid fortsette ut våren 2022. Det vil si at lærere som er i funksjon som lærerspesialister i dag, kan fullføre ut våren 2022. Det vil også være midler til at alle som er underveis i lærerspesialistutdanning som startet høsten 2020 og høsten 2021, kan fullføre sine påbegynte studieløp. Det vil si ut henholdsvis våren 2022 og våren 2023.

Regjeringen vil sette i gang et utredningsarbeid i dialog med partene for en ny ordning med karriereveier i skolen. Ordningen vil blant annet bygge på erfaringer med pilotordningen med lærerspesialist. Sluttrapporten

fra evalueringen og andre erfaringer fra lærerspesialistpiloten vil være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 575

Besvart 16. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Mener statsråden hun har fulgt opp Arbeiderpartiets valgkamplofter om en kraftig styrking av psykisk helsehjelp til unge?

BEGRUNNELSE:

I fjor var beskjednen fra myndighetene til sårbare grupper at «ingen skal stå alene med utfordringene forårsaket av pandemien». Nå ser vi over hundre barn under ni år som har meldt om psykiske plager til Mental Helses hjelpetelefon siden februar, der noen er så syke at de sier de ikke vil leve lenger.

Psykisk helse har vært nedprioritert i altfor lang tid. I april 2021 lovet Arbeiderpartiet store midler til unges psykiske helse, men de store midlene er tilsynelatende fraværende i regjeringens nylig vedtatte budsjett for 2022.

Fremskrittspartiet har i sitt alternative statsbudsjett satt av store midler for å styrke arbeidet mot psykiske lidelser og for å sikre flere plasser i psykiatrien. For Fremskrittspartiet er det en viktig sak å motarbeide langtidsvirkningene pandemien har hatt på den psykiske helsen til folk – særlig blant unge.

Det er hjerteskjærende å høre historier om barn som ikke lenger vil leve. Vi har ingen liv å miste. Da er det særlig viktig at statsråden følger opp sine egne valgkamplofter.

Svar:

Vi har ingen liv å miste. Derfor vil psykisk helse være en av de viktigste prioriteringene for meg som helse- og omsorgsminister. Regjeringen vil gjøre det vi kan for at barn og unge ikke skal stå alene med utfordringene sine, uavhengig av om disse skyldes konsekvenser av pandemien eller har andre årsaker.

Jeg har registrert at pågangen hos hjelpetelefonene er stor. Hjelpetelefoner er et viktig supplement til de offentlige tjenestene, men kan ikke og skal ikke dra lasset alene. Jeg mener at regjeringen i vårt budsjett tar viktige grep

for at flere skal få hjelp på et tidligere tidspunkt av den offentlige helse- og omsorgstjenesten. I budsjettet for 2022 bevilges det 30 mill. kroner til utvikling av kunnskapsbaserte kommunale lavterskeltilbud for barn og unge med psykiske plager og begynnende rusproblemer. Vi styrker også arbeidet med oppsøkende og tverrfaglig hjelp til unge med sammensatte og langvarige behov. I budsjettet for 2022 ligger det en styrking på totalt 95,5 mill. kroner til dette formålet. Samlet styrkes det målrettede arbeidet med barn og unges psykiske helse i 2022 med 250 mill. kroner. I tillegg har vi gjennom tilleggsnummeret foreslått 700 millioner ekstra til sykehusene, der halvparten går til grunnfinansiering for blant annet å styrke tilbudet innen rusbehandling og psykisk helsevern. Jeg mener vi derfor vi leverer et budsjett i tråd med våre løfter i valgkampen og i Hurdalsplattformen.

Vi har ambisjoner for psykisk helsefeltet utover det budsjettet for 2022 rommer. Det skal lages en ny opptrappingsplan for psykisk helse, med øremerkede midler og hovedvekt på kommunale tjenester. Opptrappingen skal også gi økt kapasitet i spesialisthelsetjenesten, hindre nedbygging av sengeplasser og ivareta en særskilt satsing på barne- og ungdomspsykiatrien og distriktpsikiatriske sentre. Å jobbe med tiltak som treffer på kort sikt, må skje parallelt som vi understøtter en utvikling som øker kapasiteten over tid. Arbeidet med ny opptrappingsplan vil ha høy prioritet for meg – samtidig skal vi ta oss tid til å gjøre et grundig arbeid med planen.

SPØRSMÅL NR. 576**Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan skal statsråden sørge for at de regionale helseforetakene oppnår de nasjonale responstidmålene for ambulanser?

BEGRUNNELSE:

Data fra Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem for 2020 viser at ingen av de regionale helseforetakene (RHF) oppnår de vedtatte målene for responstid for ambulanse. Målene man har i dag er 12 minutters responstid i tettbygde strøk og 25 minutter i grisgrendte strøk. Det overordnede målet er at man skal klare tidskravet i 90 prosent av tilfellene.

I mars 2021 vedtok Stortinget et anmodningsforslag om å forskriftsfeste krav for responstid i ambulansetjenesten. Statsråden har orientert om at dette forslaget vil komme til Stortinget innen desember 2022. Fremskrittspartiet håper forskriften kommer på plass snarest.

Det er urovekkende å se at samtlige RHF ikke oppnår de fastsatte målene for responstid. Ambulansetjenesten er viktig for hjelp i akutte situasjoner, og det er bekymringsfullt å se den høye responstiden, når vi vet det kan ende opp med tapte liv.

Svar:

For akutte tilstander som hjertestans, hjerneslag og alvorlige traumer er rask responstid med på å redde liv og bedre pasientens sjanser til å bevare funksjonsnivå. Det er et mål at ambulansen skal være framme på hendel-

sesstedet innen 12 minutter i 90 prosent av hendelsene i tettbygde strøk og innen 25 minutter i grisgrendte strøk. Helsedirektoratet publiserte nylig resultater for den nasjonale kvalitetsindikatoren responstid for ambulansetjenesten. Det er riktig at helseregionene ikke nådde målene i 2020, men resultatene viser at det er variasjon og enkelte helseforetak er svært nær ved å nå målene.

Representanten Wold spør hva jeg vil gjøre for at helseforetakene når målene for responstid. Jevnlig publisering av data er et viktig tiltak for å forbedre responstidene. Helseforetakene skal bruke resultatene til forbedring og til å lære av hverandre. Kvalitetsindikatoren, som har vært under revisjon, gir nå tjenesten et bedre grunnlag for ressursplanlegging og forbedringsarbeid.

Som representanten Wold viser til, har Stortinget bedt regjeringen forskriftsfeste responstid for ambulansetjenesten. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utrede forskriftsfesting av responstid, med frist desember 2022. Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 188 fra representanten Olsen, der jeg redegjør nærmere for dette.

Det er de regionale helseforetakene og kommunene som har ansvaret for å sørge for akuttmedisinske tjenester til befolkningen. Gode akuttmedisinske tjenester bygger på samarbeid og samhandling mellom helseforetak og kommuner. I Hurdalsplattformen har vi derfor varslet en stortingsmelding om de prehospitale tjenestene, som omfatter hele akuttkjeden, herunder legevakt, responstider og en faglig standard for ambulansetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 577**Besvart 15. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan helseministeren redegjøre for hvordan hun vil sikre lavterskeltilbud til mennesker med spiseforstyrrelser og hvordan hun mener at ROS skal kunne fortsette sitt påbegynte landsdekkende arbeid?

BEGRUNNELSE:

ROS - Rådgivning om spiseforstyrrelser fikk kr 7 millioner over RNB i juni i år. Midlene var øremerket et eget sentre for spiseforstyrrelser i Tromsø som skulle dekke Troms - og Finnmark. I tillegg skulle midlene styrke ROS sine øvrige sentre i byene Oslo, Trondheim Bergen og Stavanger for å få ned lange ventelister.

ROS har nå åpnet senter i Tromsø med 4 ansatte pluss en underavdeling med 1 ansatt i Alta for å nå befolkningen i Finnmark. Videre har ROS styrket sine øvrige sentre for å få ned ventelistene. På NRK Nordnytt ble det i går uttrykket sterk bekymring for at tilbudene i nord nå vil forsvinne om regjeringen ikke bevilger penger.

Jeg har besøkt ROS ved flere anledninger og på vårt sist møte var organisasjonen svært bekymret for hvilket hjelpetilbud de vil kunne tilby i fortsettelsen dersom ikke regjeringspartiene og SV kom frem til en styrking av dem på budsjettet.

ROS er klar på at dersom de bare skal motta 7 millioner for hele 2022, vil det være umulig for dem å opprettholde det hjelpetilbudet de har brukt tid på å bygge opp.

Etter hva jeg forstår har ROS i tillegg nylig fått vite at de ikke lenger kan søke midler gjennom Helsedirektoratet på ordningen "bruker og pårørende arbeid" hvor de tidligere har mottatt kr 2 millioner årlig.

Kort fortalt betyr dette at man ikke vil ha mulighet til å fortsette å gi dette lavterskeltilbudet i en tid der vi vet at svært mange, spesielt barn og unge sårt trenger hjelp og veiledning.

Fleire rapporter har under pandemien belyst hvor skoen trykker innenfor barn og unges psykiske helse. Det mangler fagkompetanse spesielt innenfor spiseforstyrrelser. ROS besitter denne fagkompetansen i tillegg til erfaringskompetanse. Kompetanse som det altså er svært stor etterspørsel etter i hele Norge.

Når dette arbeidet ikke prioriteres i budsjettet er det vanskelig å se hvordan helseministeren kan sørge for at man opparbeider seg tilstrekkelig kompetanse på feltet i hele landet. Det fremstår som merkelig at man tror at man skal kunne tilby det samme og etterlengtede tilbudet i 2022, for det samme beløpet som man beregnet at man skulle drive for på et halvt år (RNB).

Svar:

ROS – Rådgivning om spiseforstyrrelser, gjør et viktig arbeid gjennom sin rådgivning, kursing og veiledning til mennesker som har et problematisk forhold til kropp, mat, trening og følelser. De er også en viktig kilde til informasjon og rådgivning for pårørende.

Organisasjonen har over flere år fått støtte gjennom søknadsbaserte tilskuddsordninger over statsbudsjettet.

I budsjettet for 2022 foreslås det å bevilge totalt 7 millioner kroner til ROS, like mye som i revidert nasjonalbudsjett for 2021. Alle tilskudd er ettårige, og å få tilskudd ett år innebærer ingen garanti for fremtidige tilskudd. Bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett er også engangsbevilgninger. Øremerkinger av enkeltorganisasjoner innebærer at den søknadsbaserte potten reduseres, noe som igjen innebærer mindre midler å konkurrere om for andre bruker- og pårørendeorganisasjoner.

ROS har de siste årene mottatt 2 mill. kroner i tilskudd gjennom den søknadsbaserte ordningen for tilskudd til bruker- og pårørendeorganisasjoner. Når det nå foreslås å øremerke en styrking av 5 mill. kroner til ROS, trekkes to mill. kroner ut av den søknadsbaserte ordningen og legges inn i det øremerkede tilskuddet. Dermed foreslås det at ROS får 7 mill. kroner i øremerket tilskudd i 2022.

Frivilligheten er en viktig aktør innenfor psykisk helsearbeid, men for meg er det også viktig å styrke helse- og omsorgstjenestens kompetanse og tilbud til personer med spiseforstyrrelser. Jeg ser at det er behov for å styrke tilbudet i det offentlige, både i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og i spesialisthelsetjenesten. Målet er at flere skal få hjelp så tidlig som mulig. Regjeringen vil lage en ny opptrappingsplan for psykisk helse med øremerkede midler. Opptrappingen skal bygge ut tilbudet i kommunene og sikre økt kapasitet i spesialisthelsetjenesten, også i psykisk helsevern for barn og unge. Gode rutiner for samarbeid mellom somatiske og psykiske helsetjenester er også viktig å ivareta.

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten er en viktig ressurs for personer med spiseforstyrrelser, og for eksempel er både fastleger og helsestasjons- og skolehelsetjenesten tilgjengelige og kompetente tjenester for denne pasientgruppen. Vi har også varslet i Hurdalsplattformen at vi vil sørge for en opptrapping av helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Vi har prioritert å styrke tilbudet til barn og unge med ytterligere 50 millioner kroner i vårt forslag til budsjett, totalt styrkes arbeid med barn og unges psykiske helse i kommunene med 250 millioner kroner. Pengene skal bidra til at flere kommuner etablerer lett tilgjengelige, fysiske lavterskeltilbud for unge. Det skal også etableres flere tverrfaglige og oppsøkende team for unge. I tillegg har vi lagt inn 700 millioner mer til sykehusene, for blant annet å styrke psykisk helsevern barn og unge - der antallet henvisninger har økt kraftig under pandemien.

SPØRSMÅL NR. 578**Besvart 14. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

11.11.2021 kom samferdselsministeren med beskjeden om at regjeringen vil vente med å innføre 2 tog i timen på Trønderbanen, til 2027. I mellomtiden vil deler av ny motorvei mellom Trondheim og Steinkjer stå ferdig. Sammen med utsettelsen av to tog i timen, vil dette føre til at folk velger bil i stedet for tog.

Hva vil statsråden gjøre for å fremskynde tilbudet om to tog i timen og vil han ta opp saken med partene i Byvekstavtalen i Trondheimsregionen?

Svar:

Prosjektomfanget for effektpakken to tog i timen på Trønderbanen har økt vesentlig i forhold til tidligere vurderinger. Dette omfatter tiltak langs hele strekningen, blant annet flere og lengre kryssingsspor, tiltak på stasjoner og i signalsystemer, samt tiltak for økt hastighet og en mer robust rutemodell. Det økte omfanget krever mer tid til planlegging for å gjennomføre prosjektet på en god måte. Økt omfang innebærer også at kostnadsanslaget for tilbudsforbedringen på hele strekningen Melhus–Steinkjer har økt – fra om lag 2 til om lag 2,8 milliarder kroner.

På denne bakgrunn har våre fagmiljø slått fast at effektpakken for to tog i timen må realiseres samlet i 2027. Dette samsvarer med innføringen av ERTMS på strekningen. Bruk av ERTMS gjør at kryssingsspor kan bygges noe

kortere, men først og fremst unngår man å bygge om eller bygge nye signalanlegg basert på eldre teknologi, kort tid før ERTMS etter planen skal tas i bruk. I sum anslår Bane NOR at dette vil gi en besparelse på 3-400 mill. kroner sammenlignet med ovennevnte anslag på om lag 2,8 mrd. kroner. Uavhengig av om ibruktakelse settes før eller samtidig med ERTMS, må Bane NOR ferdigstille planer med tilstrekkelig grunnlag innen frysfristen for prosjektering av ERTMS-anlegget.

Jeg vil også presisere at effektpakken to tog i timen inngår i porteføljestyringen til Bane NOR og Jernbandedirektoratet. Dette innebærer at fagmiljøene vil arbeide for å realisere effektpakken iht. porteføljen gitt av tabell 12.2 i NTP (2022–2033). Jernbandedirektoratet rapporterer på porteføljen, herunder arbeidet med to tog i timen på Trønderbanen, ifb. tertialrapportene som leveres til Samferdselsdepartementet.

Den 29. november orienterte jeg Trondheim kommune og Trondheim fylkeskommune om saken. Den 15. desember skal saken diskuteres nærmere i et møte med samarbeidsforum vei og bane Trondheim – Steinkjer. Jeg synes utviklingen i denne saken har vært uheldig. Det er derfor positivt at Jernbandedirektoratet har tatt initiativ til å evaluere måten denne saken har blitt håndtert på. Det kan vi lære av, slik at risikoen for å havne i liknende situasjoner blir mindre.

SPØRSMÅL NR. 579**Besvart 13. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil olje- og energiministeren innføre rushtidsavgift på strøm (såkalte effektbaserte tariffer) fra 1. januar, til tross for innspill fra 14 organisasjoner samt advarsler fra Tryg forsikring og Brannvesenet?

BEGRUNNELSE:

På spørsmål fra undertegnede har olje- og energiministeren ikke gitt et entydig svar på om hun vil innføre regjerin-

gen Solbergs forskrift om å innføre effektbaserte tariffer, en slags rushtidsavgift på strøm. Overfor avisen Klassekampen er derimot statssekretær Amund Vik i Olje- og energidepartementet er klar på at endringene kommer (19. november).

Den siste uken har ministeren også mottatt innspill fra 14 ulike organisasjoner (flere av disse miljøorganisasjoner) som advarer mot de nye tariffene. Tidligere har også Tryg forsikring og Brannvesenet uttrykket bekymring med tanke på brannsikkerheten.

Det er et ordtak som sier at det ikke er for sent å snu, og regjeringen kan når som helst trekke forskriften.

Svar:

Formålet med effektbaserte tariffer er å gi insentiver til å jevne ut strømforbruket slik at kapasiteten i strømmettet utnyttes bedre, og på den måten holde nettleien nede ved at nettinvesteringene ikke blir større enn nødvendig.

Jo mer strøm som forbrukes samtidig (effekt), desto mer strømmett er det behov for. Nytt og mer strømmett er både forbundet med store økonomiske kostnader og vanskelige avveieringer av hensyn til lokalisering, natur og miljø. Strømmett betales over nettleien av strømkundene. Da er det etter mitt syn viktig at vi bruker strømmettet vi allerede har på en best mulig måte. Dette gir over tid lavere nettkostnader, og mindre konflikter knyttet til nettutbygging.

Ny nettleiestruktur har vært grundig vurdert over flere år og etter flere høringer. Noen nettselskap har allerede innført en form for effektbaserte tariffer etter dagens regelverk. Erfaringer fra disse og ulike testprosjekter har gitt myndigheter og nettselskapene nyttig kunnskap om hvordan kommunikasjon med kundene og tariffutformingen bør være. Det er grunn til å tro at mange nettselskaper vil innføre dette systemet uavhengig av om forskriften endres, med den konsekvens av vi risikerer et ulikt system rundt om i landet. Forskriften ble fastsatt i juni og skal etter planen tre i kraft 1. januar 2022.

Jeg vil sette meg ned med nettselskapene og forbrukermyndighetene med sikte på at selskapene gir tilstrekkelig og forståelig informasjon til strømkundene. Jeg vil følge med på utviklingen og invitere nettselskapene til møte i departement i løpet av første kvartal neste år for å høre om erfaringer fra de første ukene med ny nettleiemodell, og hvordan selskapene håndterer evt. utilsiktede virkninger av modellen. Gjennom styrket arbeidet for energieffektivisering ønsker jeg også å støtte tiltak for å

fremme teknologi som gir bedre styring av husholdningenes forbruk.

Tariffene skal gi en mer rettferdig fordeling av nettkostnadene mellom kundene ved at man må betale for det man belaster nettet. Nettselskapenes totale inntekt vil ikke bli endret av dette. Hvis noen kunder må betale mer i nettleie så vil andre betale mindre. I arbeidet med å legge til rette for klimavennlig energiomstilling og økt elektrifisering av samfunnet er det flere dilemmaer, også knyttet til det økte behovet for nettkapasitet. I et slikt perspektiv mener jeg det ikke er tilrådelig å utsette innføringen av de nye nettariffene.

Det er viktig at nettselskapene er tydelige i sin kommunikasjon med kundene om hva slags forbruk som kan og bør flyttes, for eksempel lading av elbil. Av hensyn til risiko for brann og lekkasjer anbefales ikke bruk av for eksempel vaskemaskin og tørketrommel på natten. Kommunikasjon med kundene står høyt på agendaen hos nettselskapene.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter årlig individuelle inntektsrammer som bestemmer hvor mye et nettselskap kan hente inn gjennom nettleien. Det er varslet at nettleien vil øke i 2022, men dette har ikke noe med nettleiestrukturen (effektbaserte tariffer) å gjøre. Ifølge RME skyldes økningen hovedsakelig store investeringer i nettanlegg og økte nettapskostnader på grunn av høye kraftpriser. Innføringen av effektbaserte tariffer vil ikke endre på nettselskapenes totale inntekt. Nettleien i 2022 vil med andre ord ikke bli lavere av å utsette iverksettelsen av effektbaserte tariffer.

Regjeringen la nylig fram en midlertidig ordning som vil hjelpe vanlige folk i hele landet med å håndtere de rekordhøye strømprisene gjennom vinteren. Gjennom ordningen vil husholdningene få støtte til ekstraordinære strømkostnader, ved at de får et fratrekk på strømragningen. Dette kommer i tillegg til at regjeringen har allerede økt bostøtten og redusert elavgiften.

SPØRSMÅL NR. 580

Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

På regjeringens pressekonferanse 2. desember kommuniserte statsministeren at julebord bør gjennomføres innfor det nye regelverket, men allerede før antallsbegren-

sningen ble innført så valgte Helsedepartementet å avlyse sitt julebord.

Hva er begrunnelsen for dette, og betyr dette at de andre departementene avlyser sine julebord med samme begrunnelse?

BEGRUNNELSE:

I håndteringen av koronapandemien og den nye virusvarianten er det viktig at styresmaktene tar konkrete grep og kommuniserer klart og tydelig det som gjelder av regler og implementeringen av disse. Ikke minst er dette viktig for utsatte bransjer som nå strever med avlysning av julebord og annet som vil legge et stort press på deres økonomi. Det kan føre til konkurser. Venstre er særlig bekymret for situasjonen til utelivs-, turist- og kulturbransjen. Vi ønsker derfor å stille statsministerens kontor spørsmål angående avlysningen av Helsedepartementet sitt julebord og den linje som regjeringen har signalisert i denne situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 581**Besvart 15. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden legger fram de beregninger som finnes i departementet på hvor mye statens inntekter vil øke for de ulike komponentene som omtales i Nettavisens sak, og vurdere Huseiernes regnestykke, samt legge fram et realistisk regnestykke basert på de strømprisene vi har hatt til nå og beregningene av hva strømprisene vil ligge på ut 2021?

BEGRUNNELSE:

Nettavisen (<https://www.nettavisen.no/okonomi/staten-haver-inn-pa-stromsjokket-sinnssyk-situasjon/s/12-95-3424213892>) refererer 2.12 til Huseiernes beregninger av hvor mye mer staten tjener i 2021 på grunn av de høye strømprisene. I saken vises det til at sammenliknet med normalåret 2019, vil staten få inn nesten 9 milliarder ekstra i 2021 på grunn av de høye strømprisene. Inntektene kommer fra el-avgiften, fra merverdiavgift på strøm, og fra grunnrenteskatten på kraft. I tillegg kommer økte utbytter fra Statkraft og eventuelt Statnett.

Svar:

Etter en periode med svært lave priser i 2020 har strømprisene i høst steget mye i Norge og store deler av Europa. Hovedårsakene er økte priser på gass, kull og CO₂-kvoter, som gir høyere produksjonskostnader i Europa. I tillegg har vi hatt en tørr sommer og høst i Norge, og dermed mindre vann i vannmagasinene enn normalt.

Svar:

I Oslo ble det natt til 3. desember 2021 innført antallsbegrensninger for private arrangementer innendørs på inntil 100 personer på offentlig sted eller i leide/lånte lokaler.

Julebordet til Helse- og omsorgsdepartementet gikk av stabelen som planlagt 3. desember, men ble gjennomført som avdelingsvise julebord i stedet for å samle alle de over 200 ansatte i departementet på ett sted. Arrangementet ble dermed ikke avlyst, men avholdt i tråd med det som var gjeldende regler på det tidspunktet.

Siden Norge vanligvis er nettoeksportør av kraft, vil økte strømpriser bidra til økte inntekter for samfunnet samlet sett. Kraftprodusentene vil tjene mer enn det husholdninger og bedrifter må betale i økte strømutfgifter. Økte overskudd hos kraftprodusentene gir økte inntekter til fellesskapet gjennom økt skatt. Staten og kommuner eier sammen om lag 90 pst. av produksjonskapasiteten i vannkraft. Økte utbytter fra kraftselskapene vil derfor også i stor grad gi økte inntekter til staten og kommunene.

For staten vil økte strømpriser særlig bidra til økte skatteinntekter fra kraftforetakene, både gjennom grunnrenteskatten for vannkraft og den alminnelige inntektsskatten, og økte utbytteinntekter fra Statkraft. Alminnelige skatteinntekter fra kraftforetakene (i hovedsak foretak som produserer vann- og vindkraft) vil også isolert sett øke dersom strømprisene er høye, men økte kostnader i selskap som forbruker kraft, kan trekke i motsatt retning. Det er ikke utarbeidet anslag for dette.

Elavgiften påvirkes i utgangspunktet ikke av kraftprisene, men høyere priser kan gi lavere forbruk og dermed lavere inntekter fra elavgiften. Staten vil også få økte strømutfgifter. Staten kan dessuten få reduserte skatte- og avgiftsinntekter fra annet næringsliv og husholdninger. Økte strømutfgifter vil isolert sett redusere etterspørselen fra husholdninger, som vil dempe statens avgiftsinntekter. Dersom de høye strømprisene ventes å vedvare, vil det kunne slå ut i krav om høyere lønnsvekst fra arbeidstakersiden. På den annen side vil økte kraftpriser gi økte kostnader for næringslivet som isolert sett kan bidra til å dempe lønnsveksten. Dersom de høye strømprisene medfører økt lønnsvekst fremover, vil utgiftene til

pensjoner og G-regulerte stønader øke. Vedvarende høye strømpriser vil også gi økte priser på andre varer hvor strøm brukes som innsatsfaktor, som vil øke andre offentlige utgifter. Disse virkningene er ikke tallfestet.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk. Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

Det gjøres oppmerksom på at midlertidig høye skatteinntekter ikke påvirker de strukturelle skatteinntektene, som inngår i beregningene av det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet (oljepengebruken). I beregningen av det strukturelle nivået på skatter og avgifter korrigeres det for variasjoner som skyldes konjunktur-

elle eller andre midlertidige forhold. Økte skatteinntekter, utover trend, fra kraftselskapene vil således i liten grad slå ut i redusert oljepengebruk. Tilsvarende vil heller ikke skatteinntekter under trend slå ut i økt oljepengebruk. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at både utbytte, grunnrenteskatt og selskapsskatt fra kraftselskapene først kommer som inntekter for det offentlige med ett års etterselep.

Tabell 1 gir en oversikt over stiliserte virkninger for staten ved økte kraftpriser. Tabellen viser også anslag for statens påløpte inntekter og utgifter som i stor grad antas å bli påvirket av kraftpris, og der det har vært mulig å lage anslag. Inntektene bokføres i 2022. Tabellen gir ikke en fullstendig oversikt over virkningene for staten og må tolkes med forsiktighet.

Tabell 1 Anslåtte virkninger for staten ved økt kraftpris¹. Mill. 2021-kroner

Inntekt/utgift ²	Virkning	Anslag			Gjennomsnitt 2010-2020	Differanse fra gjennomsnitt 2010-2020	
		2019	2020	2021		2021	2020
Grunnrenteskatt ³	+	9 400	2 100	17 900	6 400	11 500	-4 300
Skatt på alminnelig inntekt	+						
Elavgift	-						
Merverdiavgift ⁴	0 (?)						
Utbytte fra Statkraft ⁵	+	6 700	3 800	9 700	5 000	4 700	-1 200
Strømutgifter (offentlig sektor samlet) ⁶	-	-3 700	-1 100	-5 700	-3 100	-2 600	2 000

¹ Basert på et anslag på gjennomsnittlig kraftpris (systempris) i 2021 på 62 øre per kWh. Anslaget er basert på historiske priser så langt i år og deretter terminpriser (per 30. november 2021).

² Indirekte virkninger på andre offentlige utgifter enn strøm, via eventuelt økt lønnsvekst og/eller prisvekst på andre varer og tjenester, er ikke hensyntatt i tabellen.

³ Grunnrenteskatten er lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. Tabellen viser påløpte inntekter. Inntektene bokføres året etter.

⁴ Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

⁵ Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt. Det er også andre forhold ut over kraftpriser som kan påvirke størrelsen på utbytte fra Statkraft.

⁶ Strømforbruket er basert på elektrisitetsbalansen for 2019. Statistikken skiller ikke mellom forbruk i offentlig og privat tjenesteyting. Anslaget her er derfor grovt og delvis skjønsmessig. Private virksomheter innen bl.a. helse og utdanning er ikke skilt ut. Det har heller ikke latt seg gjøre å skille ut strømforbruk i staten fra øvrig offentlig virksomhet.

Nærmere om enkelte anslag

I forbindelse med statsbudsjettet for 2022 ble påløpt grunnrenteskatt anslått til om lag 12,9 mrd. kroner i 2021. Anslaget inkluderer foreslåtte endringer i grunnrenteskatten som har sammenheng med omleggingen

til kontantstrømskatt fra 2021. Anslaget i tabell 1 er basert på en høyere kraftpris enn den som ble lagt til grunn i budsjettet for 2022. I 2019 og 2020 var inntektene fra grunnrenteskatten henholdsvis 9,4 og 2,1 mrd. kroner (2020 er anslag) målt i 2021-kroner. Grunnrenteskatten

er imidlertid lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. I store deler av 2020 var strømprisene svært lave på grunn av store nedbørmengder og begrensninger i overføringskapasiteten ut av Norge.

Den langsiktige utbytteforventningen for Statkraft innebærer utbytter på 85 pst. fra selskapets norske vannkraftvirksomhet, og 25 pst. fra øvrig virksomhet. Basert på dette betalte Statkraft et utbytte på 3,7 mrd. kroner tidligere i år. I Prop. 1 S (2021-2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) var det budsjettert med et utbytte fra Statkraft på om lag 7,4 mrd. kroner i 2022, i tråd med den langsiktige utbytteforventningen til selskapet. Etter spørsmål fra Stortinget om et oppdatert anslag for utbytter fra Statkraft ble anslaget oppdatert. Det oppdaterte anslaget, hvor det blant annet er tatt hensyn til utviklingen i tredje kvartal, tilsier et anslått utbytte fra Statkraft i henhold til den langsiktige utbytteforventningen på om lag 9,7 mrd. kroner i 2022. Økningen skyldes i hovedsak høyere kraftpriser og høyere produksjon. Dette er innarbeidet i budsjettavtalen for 2022-budsjettet med SV. De årlige utbyttene baserer seg på regnskapstallene året før. Utviklingen i 2021 vil dermed påvirke utbyttegrunnlaget for utbyttet som skal betales i 2022. Det endelige utbyttegrunnlaget vil fastsettes når regnskapstallene for 2021 foreligger.

Virkninger for offentlig sektor for øvrig

Kommuner og fylkeskommuner som er vertskap for eller eier kraftverk, kan også få økte inntekter som følge av høyere kraftpriser. For vertskommuner og - fylkeskommuner for vannkraft er det særlig verdien av konsesjonskraften som varierer med strømprisene. I 2019 anslås verdien til 2,5 mrd. 2021-kroner, hvorav anslagsvis 1,7 mrd. kroner gikk til vertskommunene og 0,8 mrd. kroner til fylkeskommunene. For 2020 anslås verdien av konsesjonskraften til nær null, og om lag 4,4 mrd. kroner samlet sett for 2021. De særskilte verdsettelsesreglene i eiendomsskatten for store kraftanlegg, som betales til vertskommunene, innebærer at verdien av kraften inngår i beregningsgrunnlaget. Eiendomsskatteinntektene kan dermed påvirkes av kraftprisene. Likevel svinger eiendomsskatteinntektene i mindre grad med kraftprisen siden viktige elementer i eiendomsskattegrunnlaget beregnes av gjennomsnittsverdier. Maksimums- og minimumsreglene setter videre et tak og et gulv i eiendomsskattegrunnlaget. Naturressursskatten og konsesjonsavgifter påvirkes ikke av endringer i kraftprisene og varierer lite fra år til år.

Kommuner og fylkeskommuner som eier vannkraftverk, kan få økte utbytteinntekter. Kommunenes samlede utbytteinntekter beløp seg i henhold til KOSTRA til 4,9 mrd. kroner i 2019 og 4,6 mrd. kroner i 2020. Dette er samlede utbytteinntekter, men det antas i hovedsak å komme fra kraftforetak. Det foreligger ikke KOSTRA-tall for kommunale utbytter i 2021.

SPØRSMÅL NR. 582

Besvart 9. desember 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre norske mikroorganismer, slik som kveik?

BEGRUNNELSE:

Mikroorganismen kveik er en norsk genressurs som i dag utnyttes mange steder i verden og blir kommersialisert av multinasjonale firma. Markedsverdien på slik kveik er høy, og representerer potensielt store verdier. Det pågår et arbeid med tiltaksplan for genressurser i regi av Landbruksdirektoratet. Det er viktig at dette arbeidet sikrer Norge et eierskap til genressursen kveik.

I Innst. 14 S (2020-2021) står det:

«Komiteen merker seg at det over hele Norge vokser fram og drives særdeles gode mindre bryggerier som produserer

godt øl og sider bygget på solid håndverk, unike naturlige forutsetninger og rotfestet kultur. Disse er en del av håndverkstradisjonen i Norge. Komiteen merker seg særlig det arbeidet som gjøres med sikring og videreføring av den immaterielle kulturarven knyttet til hjemmebrygging av øl med kveik. Komiteen legger merke til at mange internasjonale og kommersielle aktører nå utnytter kveiken vår, og at vi i Norge må ta del i denne verdiskapingen og ta vare på den opphavelige kveiken. Komiteen er derfor svært begeistret for det arbeidet som gjøres av Vestnorsk kulturakademi for å få sikret denne immaterielle kulturarven og få kveik inn på UNESCOs verdensarvliste.»

Det er også viktig å huske på at ivaretagelse av norsk kveik er i tråd med Nagoya-protokollen.

Svar:

Den genetiske variasjonen innen kulturplanter, husdyr og skogtrær har potensial til å bidra til å styrke landbrukets

produksjons- og motstandsevne i nær og fjern framtid. I Norge deltar mange frivillige, private og offentlige aktører i bevaring og bærekraftig bruk av bevaringsverdige genressurser som vurderes som truet. Landbruks- og matdepartementet har opprettet Norsk genressursenter i Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) som overvåker arbeidet og er et faglig kompetansesenter. Flere virkemidler under jordbruksavtalen og i statsbudsjettet er også innrettet med sikte på å støtte opp om arbeidet. Norge deltar aktivt i nordisk, europeisk og internasjonalt samarbeid for å sikre disse genetiske ressursene også på globalt nivå.

Norge er medlem av FAOs kommisjon for genetiske ressurser. Kommisjonen har påbegynt arbeidet med å inkludere mikroorganismer og ryggradløse dyr i forvaltningen av genetiske ressurser for mat og landbruk. I Land-

bruks- og matdepartementets arbeid med en nasjonal tiltaksplan for genetiske ressurser, viser vi blant annet til behovet for å utarbeide en oversikt over dagens kunnskap om mikroorganismer og virvelløse dyrs bidrag til landbruks- og matproduksjonen i Norge.

Mikroorganismen kveik er en domestisert ølgjær som langt tilbake i tid har vært brukt i tradisjonelle gårdsbryggerier i Norge. Jeg er kjent med at det arbeides for å ta vare på det som finnes igjen av kveik med opphav i norske gårdsbryggerier. Kveik synes å være et godt eksempel på mikroorganismer av norsk opphav som representerer en viktig genressurs knyttet til landbruksproduksjonen.

Jeg vil komme tilbake til hvordan dette arbeidet vil følges opp i den nasjonale tiltaksplanen for genetiske ressurser som er ventet ferdigstilt tidlig i 2022.

SPØRSMÅL NR. 583

Besvart 13. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse hvilken endring av lovverk eller forskrift (spesielt vergemålsloven) som har medført at NAV har endret betingelser for utbetaling av grunn- og hjelpestønad, slik at stønaden kan utbetales til en konto som disponeres av bare den ene foreldre og samtidig opplyse den faglige begrunnelse, som har medført denne endringen, og om denne endringen har vært drøftet politisk eller om den bare er truffet administrativt, og har departementet vurdert om disse endringen vil øke foreldrekonflikten?

BEGRUNNELSE:

Frem til 17 november 2020 var formuleringen følgende:

Utbetaling av grunn- og hjelpestønad (Tilføyd 05/07).

I henhold til folketrygdloven § 22-1 og tidligere praksis har utbetaling av grunn- og hjelpestønad til barn skjedd til den konto som var oppgitt av verge. For at utbetalingsrutinene skal være i overensstemmelse med vergemålsloven, skal grunn- og hjelpestønad utbetales til en konto i barnets navn. Kontoen skal disponeres av vergene i felleskap etter finanslovens § 25. Avtaler om disponering av kontoen anses å være utenfor NAVs ansvarsområde. Endringer trer i kraft og gjelder nye saker.

I løpende saker må NAV, dersom en av foreldrene ber om det, sørge for at ytelser blir utbetalt til en konto i bar-

nets navn. Det er opp til foreldrene å komme til enighet om disponering av midlene.

Etter 17. november 2020 ble NAV sitt rundskriv R22-00 til folketrygdlovens § 22-1 endret slik at utbetaling av grunn- og hjelpestønad nå kan gjøres til bare den ene av forelderens konto. I rundskrivet står det etter 17. november 2020 følgende om utbetaling av grunn- og hjelpestønad:

Utbetaling av grunn- og hjelpestønad (Tilføyd 05/07. Endret 11/20).

Grunn- og hjelpestønad til barn skal utbetales til den kontoen som foreldrene, eventuelt oppnevnt verge, bestemmer. Kontoen kan opprettes i en av foreldrenes navn, verge eller i barnets navn.

Denne endringen har nå medført at vergene ikke disponerer midlene i felleskap slik vergemålsloven tilsier, men at den ene forelder kan ta seg til rette. Dette vil i praksis være bostedsforelder.

Svar:

Det går fram av representanten si grunngeving av spørsmålet at han viser til omtalen i Arbeids- og velferdsetaten sine retningslinjer (rundskriv) til folketrygdlova § 22-1, som vart endra frå november 2020. Etter folketrygdlova § 22-1 skal ytingar etter lova betalast ut til han eller ho som har rett til ytinga. Det går fram av rundskrivet til

paragrafen at grunn- og hjelpestønad til barn skal utbetalast til den kontoen som foreldra, ev. oppnemnt verje, fastset. Konto kan opprettast i ein av foreldra/verja sine namn eller i barnet sitt namn.

Personar under 18 år kan ikkje sjølv foreta rettslege handlingar eller råde over sine middel, med mindre noko anna er særleg fastsett, jf. verjemålslova § 9, jf. § 8. Det følgjer av same lova § 16 at verje for ein mindreårig er han eller ho som har foreldreansvar for den mindreårige etter reglane i barnelov, og som er myndig.

Eg har vore i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet om bakgrunnen for endringa i rundskrivet. Det var tidlegare lagt til grunn som eit ufråvikeleg krav at ytinga måtte utbetalast til ein konto som sto i barnet sitt namn. Direktoratet har opplyst meg om det ikkje har vore nokon endring i lov eller forskrift som ligg til grunn for oppdateringa av rundskrivet, men ei konkret sak. I ei sak i juli 2019 ville banken ikkje ville opprette ein konto i barnet sitt namn på grunn av barnet sin alder.

Problemstillinga vart difor nærare vurdert av Arbeids- og velferdsetaten. Det vart lagt til grunn at Arbeids- og velferdsetaten må halde seg til reglane for utbetaling i folketrygdlova, og ikkje kunne krevje at verja bytta bank

for at ytinga skulle kunne betalast ut. Det vart vidare lagt til grunn at etaten ikkje hadde heimel til å nekte utbetaling til ein konto som blir oppgitt av verja, med mindre det er grunn til å tvile på om ytinga vil bli nytta i tråd med formålet. I tråd med denne vurderinga, vart det i rundskrivet opna opp for at utbetalinga kan skje også til kontoen til verja (ikkje berre til barnet). Problemstillinga har ikkje vore løfta til departementet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har vidare opplyst meg om at etaten legg til grunn at ytinga blir nytta i tråd med formålet. Dersom der er konflikhtar eller usemje mellom verjene knytt til utbetalinga, må dette handterast konkret. Det kan i så fall vere aktuelt å sjå hen til kor barnet bur og til kven andre ytingar blir utbetalt. Om det til dømes berre er ein av foreldra som mottek barnetrygd for barnet, vil dette gje ein indikasjon på kven som er den rette person å utbetale pengane til. Dersom foreldra/verjene ikkje er einige, ligg det utanfor etatens ansvarsområde å løyse konflikten. Skulle det vere sannsynleg at barnet si yting ikkje blir nytta til å betale dei utgiftene ytinga er meint å dekkje, kan dette ev. vere ei sak for verjemålsmyndighetene eller barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 584

Besvart 13. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å lette hverdagen til borteboerstudentene og for å oppfylle intensjonen i opplæringsloven?

BEGRUNNELSE:

I vårt langstrakte land har vi mange elever som er nødt til å flytte hjemmefra for å ta sin videregående utdanning. For elevene det gjelder, som ofte må flytte fra distrikt til by, medfører dette merutgifter spesielt til husleie. For å bli kompensert for disse merutgiftene, mottar elevene borteboerstipend.

Borteboerstipendet har i realiteten ikke økt de siste 30 årene. Dette medfører at utbetalingene ikke har fulgt den generelle prisveksten vi har hatt i samfunnet, og dermed ikke dekker opp for de reelle utgiftene til husleie. Studentene blir taperne når gapet mellom økte leiepriser og stillestående stipend øker.

Dette utfordrer grunnprinsippene i norsk utdanningspolitikk om gratisprinsippet i norsk utdanning og lik rett til utdanning. Vi må utjevne forskjeller, ikke skape enda større gap mellom fattig og rik, by og land, og vi må sikre våre ungdommer en reelt lik rett til utdanning.

Budsjettenigheten mellom regjeringen og SV gir elevene en økning i borteboerstipendet på 170 kr pr. mnd. og bidrar således ikke til å bedre situasjonen for de som må bo på hybel.

Ungdom som har fullført grunnskolen har rett på videregående utdanning jamfør opplæringsloven

§ 3-1. Rett til videregående opplæring for ungdom, men i dag fratras noen denne retten fordi de og deres familie rett og slett ikke har økonomi til at de kan bo på hybel da borteboer stipend og lån rett og slett ikke strekker til.

De aller flest som må bo på hybel er nødt til å ta opp lån for å kunne fullføre videregående skole og således stiller de med en «fullasta ryggsekk» når de er ferdig med videregående, sett i forhold til de som kan bo hjemme under utdannelsen.

Svar:

Hovedregelen er at videregående opplæring skal være gratis. Dette innebærer at fylkeskommunen normalt ikke kan ta betalt fra eleven eller dennes foreldre for utgifter fylkeskommunen har i forbindelse med opplæringen. Fylkeskommunen har også plikt til å holde elevene med lærebøker og andre læremidler og digitalt utstyr. Utgifter som ikke er knyttet til opplæringen, for eksempel utgifter til klær, mat og bolig, faller utenfor gratisprinsippet. Å dekke slike utgifter hører til forsørgeransvaret.

Selv om elever i videregående opplæring ikke får dekket utgifter til losji, følger det av opplæringsloven § 7-2 at fylkeskommunen skal hjelpe elever med å skaffe et sted å bo dersom eleven velger innlosjering på grunn av lang eller vanskelig skolevei. Bestemmelsen legger også opp til at fylkeskommunen skal bygge elevboliger dersom det ikke er mulig å skaffe bolig på annen måte.

Bokostnader og skoletilbud varierer fra sted til sted i landet. Noen steder er det svært høye bolig- og leiepriser, men et stort utvalg av videregående skoler. Andre steder kan det være billigere å bo, men desto lengre vei til aktuelle skoler. For å bidra til lik rett til utdanning kan elever som må flytte hjemmefra for å ta videregående opplæring, få et borteboerstipend i Lånekassen. Stipendet skal bidra til å dekke familiens merutgifter ved at eleven må bo borte. For familier med svak økonomi finnes det i tillegg et eget inntektsavhengig stipend som gis hvis foreldrenes

inntekt er under et visst nivå, og som utbetales uavhengig av bostatus.

I tillegg har alle elever på videregående skole rett til et utstyrstipend som skal bidra til å dekke utgifter som den enkelte har til individuelt utstyr.

Innretningen på både borteboerstipendet og andre stipendordninger for elever i videregående opplæring er basert på prinsippet om foreldrenes ansvar for å forsørge egne barna så lenge de går på videregående skole, jf. barneloven § 68. Dette innebærer at det er foreldrene som i hovedsak skal dekke utgifter til levekostnader mens eleven tar videregående opplæring, også selv om barnet bor utenfor foreldrehjemmet. De ulike stipendtypene elevene har rett til mens de tar videregående opplæring, som for eksempel borteboerstipend og inntektsavhengig stipend, er derfor ment som et supplement til foreldreøkonomien.

Satsene for lån og stipend i Lånekassen reguleres årlig i henhold til forventet prisvekst. I tillegg til den årlige reguleringen har regjeringspartiene og SV i budsjettforliket om budsjettet for 2022 foreslått å styrke borteboerstipendet med ytterligere 20 mill. kroner, tilsvarende en samlet styrking på 40 mill. kroner i skoleåret 2022-2023. Elevene som får stipendet gjennom hele skoleåret vil dermed få om lag 1 760 kroner mer i året som følge av denne endringen.

Regjeringen har varslet i Hurdalsplattformen at vi vil gjennomgå stipendordningene som finnes på videregående nivå, og det vil i den forbindelse være naturlig å vurdere ytterligere endringer i borteboerstipendet.

SPØRSMÅL NR. 585**Besvart 13. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for at staten innfrir sine lovnader, etablerer avtalte kollektivtrasé og sikrer at det nye sykehuset i Stavanger åpner som planlagt i 2024?

BEGRUNNELSE:

Det nye sykehuset i Stavanger skal åpne i 2024. Et av rekkefølgekravene som staten la til grunn for oppstart var kollektivtrase mellom togstasjonen på Jåttå og det nye sykehuset. Kollektivtraseen skal etter planen starte opp oktober 2022 og ferdigstilles i desember 2024. Prosjektet er en del av bymiljøpakken og er 100 % statlig finansiert.

Avtalen mellom lokale, regionale og statlige myndigheter er over 2 år gammel.

Problemet er at det i statsbudsjettet 2022 ikke er satt av penger til prosjektet.

Det nye sykehuset med 3700 ansatte og kun 700 parkeringsplasser tilgjengelig vil være helt avhengig av et godt kollektivtilbud. Nå kan manglende infrastruktur føre til utsettelse av åpning av sykehuset.

Svar:

Denne regjeringen ønsker å videreføre den store satsningen på byvekstavtalene og har et klart mål om å holde sine forpliktelser i inngåtte byvekstavtaler, inkl. byvek-

stavgangen for Nord-Jæren, i tråd med forutsetningene som ligger til grunn for statens innsats i avtalene. Kollektivakse til nytt sykehus i Stavanger er et fylkeskommunalt prosjekt i porteføljen til byvekstavtalen for Nord-Jæren. Det har vært en omfattende gjennomgang av prosjektporteføljen i pakken for å oppnå balanse mellom inntekter og utgifter. Dette innebærer krevende grep som det er viktig at følges opp på en god måte. En prioritering av kollektivakse til nytt sykehus må ses i sammenheng med prioriteringer i pakken for øvrig. I forbindelse med at nytt Stavanger Universitetssykehus (SUS) ble besluttet lagt til universitetsområdet (UIS) på Ullandhaug, vedtok Stavanger kommune et rekkefølgekrav i reguleringsplanen til sykehuset. Dette sier at kollektivtrase mellom sykehuset og kollektivknutepunkt (Bussveien og tog) på fv.44 i Jåtåvågen må være på plass før sykehuset kan åpne.

I tråd med byvekstavtalen bidrar staten med betydelige midler til tiltak, prosjekter og ulike tilskuddsordninger, herunder midler til kollektiv-, sykkel- og gangetiltak langs riksvei. Det er åpnet opp for å bruke slike midler innenfor fylkeskommunalt og kommunalt ansvarsom-

råde i byområder med byvekstavtaler. Det forutsettes at bruken avgrenses til investeringer i tiltak for kollektivtransport, sykling og gange langs fylkeskommunal og/eller kommunal vei, og at en slik prioritering vurderes som mer kostnadseffektiv/samfunnsøkonomisk lønnsom eller øker måloppnåelsen i byvekstavtalene sammenlignet med riksveitiltak.

Som det går fram av byvekstavtalen for Nord-Jæren, tas det forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Prosjektet lå ikke inne i forslaget til statsbudsjett for 2022 fra Solbergregjeringen og nådde dessverre ikke opp i den strenge prioriteringen av midler for 2022 til sittende regjering. Muligheten til å starte opp prosjektet i 2022 vil jeg nå se nærmere på, i tett dialog med lokale myndigheter på Nord-Jæren. Byvekstavtalen er basert på porteføljestyring, noe som innebærer at hvis lokale myndigheter mener at prosjektet skal prioriteres i 2022, kan det gjøres ved bruk av f. eks. bompenger eller statlige tilskuddsmidler (belønningsmidler). Dette vil kunne innebære at evt. andre prosjekter i porteføljen må skyves ut i tid.

SPØRSMÅL NR. 586

Besvart 14. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at studenter som har fått BPA kan få ta disse med på utveksling og i studiesituasjonen?

BEGRUNNELSE:

3. desember er FNs internasjonale dag for funksjonshemmede. I år deltok jeg på Norsk handikapforbund region sørvest sitt arrangement i Bergen. Dit fikk jeg møtt en student som fortalte om utfordringer i studiesituasjonen med manglende mulighet for å bruke BPA i skolen og på utveksling som en naturlig del av studieløpet.

Svar:

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil videreutvikle brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som et viktig verktøy for å sikre deltakelse og likestilling i samfunnet. Derfor ser jeg frem til å motta innstillingen fra det offentlige utvalget som har sett nærmere på ordningen. Det offentlige utvalget, som ble nedsatt høsten 2019, har hatt en helhetlig tilnærming, og har blant annet

i sitt mandat å se på hvordan BPA kan innrettes for å sikre deltakelse i arbeid, utdanning og fritidsaktiviteter.

Det fremgår videre av utvalgets mandat at utvalget skal vurdere hvilke tiltak som kan iverksettes for å skape bedre samordning mellom relevante tjenester og unngå problemer med gråsoner og områder med uklart hjemmelsgrunnlag, slik at brukerne opplever et enhetlig tjenestetilbud med klarere grenseflater. Utvalget skal også vurdere hvordan BPA fungerer som likestillingsverktøy for barn og unge, og vurdere grenseflatene mot andre offentlige tjenester som barnehage, skole og SFO. En vurdering av relevante og tilstøtende assistanseordninger på andre arenaer inngår for øvrig i utvalgets mandat.

Utvalgets innstilling vil bli viktig når vi skal se på veien videre for ordningen med brukerstyrt personlig assistanse, og jeg ønsker derfor å avvente med å komme med uttalelser eller beslutninger knyttet til BPA-ordningen før jeg har satt meg inn i innstillingen som er utarbeidet av et bredt sammensatt utvalg. Innstillingen avgis 16.12.21.

SPØRSMÅL NR. 587**Besvart 10. desember 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden, som også har ansvar for medier og pressen som fagfelt, om den omtalte hendelsen den norske journalisten ble utsatt for, og hva tror hun er årsaken til at denne hendelsen ikke har fått mer oppmerksomhet fra norske medier eller regjeringen, gitt det store fokuset som har vært på journalisters frihet og trygghet den siste tiden?

BEGRUNNELSE:

I slutten av november ble to reportere fra NRK anholdt av politiet i Qatar ifm. intervjuer og opptak i landet. Hendelsen satt, med rette, et stort fokus på pressefriheten, og både statsministeren og kulturministeren uttalte seg i sterke ordelag om hendelsen. UD omtalte også hendelsen som uakseptabel. Den 10. desember mottar to journalister personer Nobels fredspris for deres modige og nødvendige arbeid og innsats for pressefriheten, til tross for trusler, trakassering og andre svært krevende og til tider umenneskelige omstendigheter.

I lys av dette ble jeg skremt og sjokkert da jeg nylig leste at en journalist fra nettstedet Document.no nylig ble omringet av 6-7 personer i en truende konfrontasjon hvor blant annet hans telefon ble fullstendig smadret, og hvor han ved hjelp av rask tenking og handling unngikk det som kunne blitt en mye farligere situasjon. Den truende hendelsen fant sted under en åpen minnemarkering for

mannen som ble skutt og drept av politiet ifm. knivstikking og svært farlig adferd på Bislett i Oslo den 9. november.

Jeg ble sterkt overrasket over at hendelsen, som kunne endt mye mer dramatisk, og hvor en journalist sitt arbeidsverktøy ble fysisk ødelagt av de som truet ham, ikke var mer omtalt, gitt de andre hendelsene som nylig har satt stort fokus på journalisters trygghet og frihet til å gjøre jobben sin. Jeg har heller ikke registrert at kulturministeren eller andre medlemmer av regjeringen, på eget initiativ har omtalt eller reagert på hendelsen.

Svar:

Angrep, trusler og vold mot representanter for pressen hører ikke hjemme, hverken i Norge eller andre land. Det er uakseptabelt og straffbart, og bør politianmeldes. Å sikre vår frie og uavhengige presse er helt avgjørende. Saker der en journalist eller redaktør har mottatt straffbare trusler på grunn av sin yrkesutøvelse behandles med stort alvor i rettsvesenet, noe rettspraksis viser. Det er også slik at riksadvokaten gjennom sitt årlige rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen har slått fast at påtalemyndigheten skal bidra til å sikre en fri og uavhengig presse ved å sørge for adekvat etterforskning og nedleggelse av tilstrekkelig strenge påstander for domstolene ved trusler eller vold mot representanter for pressen.

SPØRSMÅL NR. 588**Besvart 13. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvor mange færre bør etter kunnskapsministerens mening ta opp fag gjennom privatisteksamensordningen for at vi skal være på et fornuftig nivå, og har hun noen konkrete forslag til tiltak (utover generelle tanker om å forbedre rådgivningen og å tilpasse utdanningen) som kan forbedre den offentlige skolen og gjøre at langt flere elever går ut av den videregående skolen med den nød-

vendige kunnskapen, kompetansen og ferdighetene for å komme inn på ønsket studie?

BEGRUNNELSE:

Under overskriften "Vil ha færre privatister: - Betaler seg til bedre karakterer" hadde VG nylig en sak med statsråden, hvor hun blant annet sier: "– Men det er etter min mening for mange som tar opp fag nå. Det ønsker jeg å se nærmere på."

Hun angriper i artikkelen flere sider ved dagens privatistordning og aktørene som tilbyr opplæring ifm. privatisteksamener.

Svar:

Antall privatisteksamener har økt de siste årene og har nå et stort omfang. Dette er problematisk av flere grunner. Unge kommer senere ut i utdanning og arbeidsliv, og det krever til dels store ressurser både for den enkelte og for fylkeskommunene som skal gjennomføre eksamenene. Det er heller ikke alle som har råd til å gå på dyre privatskoler. Jeg er derfor bekymret for at privatistsystemet går utover lik tilgang til utdanning.

At så mange bruker tid og ressurser på å forbedre karakterene sine fra videregående gir også grunn til å stille spørsmål ved om overgangen mellom videregående opplæring og universitets- og høyskolesystemet fungerer bra nok. Som representanten peker på har jeg allerede løftet

frem noen mulige løsninger som f.eks. bedre rådgiving og karriereveiledning. Bedre karriereveiledning kan hjelpe ungdom til å gjøre gode og mest mulig velinformerte valg – både om hvilke fagkombinasjoner de trenger og om den store bredden av utdannings- og yrkesmuligheter som finnes. Vi har også satt ned et offentlig utvalg som skal se på opptakssystemet til høyere utdanning.

Representanten stiller spørsmål om hvor mange privatister som er et fornuftig nivå. Mitt mål er ikke å fjerne ordningen som sådan, men at færrest mulig skal ha behov for å benytte seg av dyre privatskoler for å forbedre karakterene sine eller ta nye fag. Jeg ønsker ikke at unge skal komme inn i en spiral med forbedringseksamener og poengsanking for å komme inn på studier. Jeg jobber nå med å få enda mer kunnskap om privatistordningen og vil komme tilbake til hva jeg tenker kan være forslag til videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 589

Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Bestillerforum ba 30. august om en rask metodevurdering av medisinen Kaftrio, som personer med den medfødt og arvelige sykdom cystisk fibrose er avhengig av for å leve.

Hva er etter statsrådets syn en «rask vurdering»?

BEGRUNNELSE:

Godkjennelsesprosessen rundt Kaftrio, en medisin som fungerer som livsendrende, årsaksbehandling for cystisk fibrose, har pågått over lang tid. For en rekke mennesker som lever med den medfødte, arvelige sykdommen, renner nå tiden ut.

I et svar på spørsmål datert 29. september 2021, informerte tidligere helseminister Bent Høie Stortinget om at Bestillerforum har bedt Statens Legemiddelverk gjennomføre en metodevurdering basert på innsendt dokumentasjon. Videre ba Bestillerforum om en rask vurdering.

Statens Legemiddelverk har normalt 180 dager på en metodevurdering. Nå har det gått 98 dager.

Svar:

Tidsbruken i systemet for Nye metoder avhenger av flere faktorer, blant annet hvor raskt leverandørene kan levere den etterspurte dokumentasjonen, hvor gode analysene som bestilles er og hvor krevende prisforhandlingene med produsenten blir. Det er ikke riktig av meg som helse- og omsorgsminister å ta stilling til eller mene noe om beslutningsgrunnlaget de regionale helseforetakene skal legge til grunn for å ta en beslutning i denne saken. Jeg er orientert om at metodevurderingen for Kaftrio er i slutfasen og forventes ferdigstilt i løpet av 1-2 uker. De regionale helseforetakene opplyser at de raskt etter at metodevurderingen foreligger vil gå igjennom denne og legge den til grunn ved videre forhandlinger med leverandøren.

Generelt er de høye prisene for nye medisinske teknologier, for eksempel innen persontilpasset medisin, en utfordring. Det fører til at systemet må behandle saker i flere omganger, fordi det forhandles om pris. Rapporten fra evaluering av Nye metoder viser at en tredjedel av de hurtige metodevurderingene som er kommet til beslutning i 2020 er behandlet minst to ganger. Dette drar ut tiden frem til beslutning. Dersom de regionale helseforetakene hadde akseptert for høye priser ville det gått ut over

mange andre pasienter som da ikke kunne fått hjelpen de har behov for. Det ville vært urettferdig og i strid med prinsippene for prioritering.

Jeg har stor forståelse for at dette er en veldig krevende situasjon, og derfor er det viktig at alle aktørene bidrar til for å sørge for at saksbehandlingen i Nye metoder går så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 590

Besvart 14. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har statsråden oversikt over kor mange ferje- og hurtigbåtssamband dette gjeld, er det slik at fylkeskommunane no har blankofullmakt til å bestille nullutsleppsløysingar, mot at meirkostnader blir lagt til i overføringsramma både for investering og drift på land og sjøsida, og har statsråden ei oversikt over kostnadsbilete 10 år fram i tid sett i forhold til anskaffelstidspunkt for desse ferjene og hurtigbåtane?

GRUNNGJEVING:

Eg viser til budsjettenigheten mellom SV og regjeringspartia, verbalpunkt nr 1, der «Stortinget ber regjeringa legge til grunn at anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk så langt det lar seg gjøre skal baseres på nullutslippsteknologi, og kompensere fylkeskommuner for merkostnader knyttet til dette.»

knologi, og kompensere fylkeskommuner for merkostnad knyttet til dette.»

Teknologien for ferjer og hurtigbåtar basert på nullutsleppsløysingar er no på plass.

Svar:

Stortinget vedtok den 2. desember i år følgjande:

Stortinget ber regjeringa:

- “1. legge til grunn at anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk så langt det lar seg gjøre skal baseres på nullutslippsteknologi, og kompensere fylkeskommuner for merkostnader knyttet til dette”

Regjeringa har ikkje dei faktaopplysingane som det vert spurd om, men vi vil i lys av vedtaket skaffe slik informasjon. Vi vil følge opp vedtaka frå Stortinget på vanleg måte og kome tilbake til den konkrete oppfølginga.

SPØRSMÅL NR. 591

Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at rettsstedene på Kongsvinger og Lillestrøm bare er avdelingskontorer i Romerike og Glåmdal tingrett på Eidsvoll, og at rettsstedene på Elverum og Tynset bare er avdelingskontorer i Østre Innlandet tingrett på Hamar?

BEGRUNNELSE:

I en uttalelse til NTB den 5. desember som er gjengitt av flere nasjonale og lokale medier, uttaler statsråden:

«Den sentraliserende reformen som Høyre-regjeringen innførte, vil over tid kunne svekke domstolene som ikke lenger er selvstendige, men som er underlagt andre domstoler som avdelingskontor.»

Romerike og Glåmdal tingrett er den nye domstolen som tar opp i seg de tidligere Nedre Romerike (Lillestrøm),

Øvre Romerike (Eidsvoll) og Glåmdal (Kongsvinger) tingretter. Av disse tre domstolene var Nedre Romerike tingrett på Lillestrøm den klart største. Sammenslåingen har vist seg å være svært vellykket hva gjelder ressursbruk på tvers mellom de tre rettsstedene, ref. mitt spørsmål i dokument 15:532 som enda ikke har blitt besvart av statsråden.

I den nye domstolen har sorenskriveren kontor i tinghuset på Eidsvoll, som før sammenslåingen huset Øvre Romerike tingrett. En kan da vanskelig forstå statsrådets uttalelser til NTB annerledes enn at rettsstedene på Lillestrøm og Kongsvinger da bare er å regne som avdelingskontorer under domstolen på Eidsvoll. Det samme må gjelde for rettsstedene på Elverum og Tynset, da sorenskriveren i Østre Innlandet tingrett har kontor i tinghuset på Hamar.

Jeg hadde i forrige uke møte med Østre Innlandet tingrett i tinghuset på Hamar. De orienterte om de samme positive resultater og erfaringer som på Romerike og i Glåmdal. Østre Innlandet tingrett består av rettsstedene Hamar, Elverum og Tynset. Tynset var før reformen en tingrett med liten aktivitet, men etter domstolsreformen har saker blitt flyttet til Tynset fra de andre rettsstedene og aktivitetsnivået har økt. Dette har ført til at saksbehandlingstiden har gått ned og at servicen for brukerne av rettsapparatet økes, samtidig som arbeidsplassene på Tynset sikres.

Da hele justiskomiteen nylig hadde møte med Domstoladministrasjonen (DA) var DA også krystallklare på viktigheten av å ikke reverserer Domstolsreformen og at vi uansett måtte la den få virke en tid før vi evaluerte og eventuelt vurderte en reversering. DA var tydelige på at reformen bidrar til økt effektivitet, bedre ressursutnyttelse og økt aktivitet på rettsstedene som før reformen hadde liten aktivitet og få saker.

Svar:

Domstolreformen videreførte alle domstoler som en del av større organisasjoner. Etter sammenslåingen av flere domstoler til større rettskretser, er det imidlertid mange rettssteder som ikke har stedlig ledelse. Jeg frykter at dagens domstolstruktur vil føre til at disse rettsstedene på sikt blir degradert til avdelingskontorer, hvis ikke domstolstrukturen fra før domstolreformen gjeninnføres.

Argumentasjonen til spørsmålsstiller bygger på feil fakta, da Eidsvoll tinghus ikke er hovedbase for tingretten på Romerike og Glåmdal. Sorenskriveren for Romerike og Glåmdal tingrett har 1-en kontordag i uka i henholdsvis Eidsvoll og Kongsvinger, resten i Lillestrøm.

For øvrig viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 532, hvor jeg mener at det er for tidlig å konkludere med effekter av reformen, slik representanten begrunner sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 592

Besvart 14. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det ble innført betalingsutsettelse og avdragsordning for bedrifter med betalingsproblemer som følge av koronasituasjonen. Avdragsordningen opphører imidlertid hvis en fastsatt betalingsfrist ikke overholdes, og da må alt betales umiddelbart og ikke i avdrag. Det kan bli tungt for mange. Hvis frister ikke overholdes praktiserer eksempelvis banker at hvis man raskt betaler skyldig avdrag får man likevel gjenoppta avdragsordningen.

Vil statsråden ta initiativ til å innføre praksisen for de med avdragsordning hos skatteetaten?

Svar:

Den midlertidige utsettelsesordningen for skatter og avgifter mv. ble innført 10. juni 2020 og varte til 30. juni 2021.

Ordningen ble begrunnet med at vilkårene for utsettelse etter de ordinære reglene er strenge, og at de krever en individuell vurdering av den enkelte skyldners livssituasjon, økonomi og betalingshistorikk. Dette er vurderinger som er svært ressurskrevende. Det ble derfor innført en midlertidig ordning som skulle gjøre det enklere å få innvilget betalingsutsettelse enn etter de ordinære reglene. Ordningen åpnet for en mer skjematisk vurdering av søknader om utsatt betaling for skatt og avgift mv., slik at flere skyldnere raskt kunne få innvilget betalingsutsettelse.

Alle skyldnere som er omfattet av den midlertidige utsettelsesordningen, fikk automatisk en månedlig avdragsordning over 12 måneder med første forfall 31. oktober 2021. Dette ble gjort for å lette tilbakebetalingen av utsatte krav.

Gjennom den midlertidige utsettelsesordningen ble det innvilget betalingsutsettelse til virksomheter uten at det ble foretatt en grundig vurdering av virksomhetens betalingsevne, økonomi og levedyktighet. Ved manglende betaling av avdrag, vil de ordinære reglene om betalingsutsettelse gi et bedre grunnlag for å vurdere om det bør innvilges en ny avdragsordning.

Etter de ordinære reglene for betalingsutsettelse stilles det blant annet krav om at skyldner må fremsette et realistisk betalingsstilbud som må gi bedre dekning enn det skatteetaten kan få ved tvangsinnfordring av kravet. Dersom skyldner raskt betaler skyldig avdrag, kan det tale for at skyldner vil være i stand til å betjene en ny avdragsordning. Dette kan danne grunnlag for en ny avdragsavtale dersom de øvrige vilkår for en slik avtale er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 593

Besvart 15. desember 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Kan statsministeren garantere at det i løpet av denne stortingsperioden ikke vil komme noen flere endringer innenfor oljepolitikken etter forhandlinger med SV, enn de som SV fikk forhandlet gjennom i budsjettforliket for 2022 om å ikke gjennomføre konsesjonsrunde 26 og øke CO2-avgiften til 28 % også for petroleumsbransjen?

BEGRUNNELSE:

I replikkordskifte med undertegnede i Stortinget under finansdebatten torsdag 2. desember, på spørsmål om oljerelaterte seire i budsjettforhandlingene, sa SV-leder Audun Lysbakken følgende to setninger jeg bet meg merke i:

«Det er klart at det ikke ville vært et bærekraftig oljekompromiss for en fireårig regjeringsavtale. Det ville vært for lite for oss. Men jeg mener at det er et tydelig SV-preg på oljepolitikken i det som kun er en budsjettavtale for ett år.»

og videre

«Vi har ikke helt lagt opp taktikken for neste års budsjetttopplegg ennå, men den tonen som er satt i dette forliket – både når det gjelder klima- og miljøpolitikken, og når det gjelder fordelingspolitikken – er begynnelsen på mer av den forandringen vi ønsker oss. Selvfølgelig er den det.»

Rent konstitusjonelt kan statsministeren naturligvis la være å svare på spørsmålet, og bare påpeke at mindretallsregjeringen legger frem sitt budsjettforslag, og så pågår forhandlinger for å sikre flertall mellom partiene på Stortinget. Men statsministeren har vært svært tett på forhandlingene, noe som bekreftes ved det faktum at enigheten ble presentert i Stortingets vandrehall mandag 29. november av statsministeren, finansministeren og partileder i SV. Rent konstitusjonelt burde det vært finanspolitiske talsperson på Stortinget som presen-

terte enigheten, men i regjeringen Støre virker det å være statsministeren som har det avgjørende ord for hva regjeringspartiene skal mene også i Stortinget, og derfor er det naturlig at spørsmålet blir stilt statsministeren.

Svar:

Regjeringen vil at norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikles. Petroleumssektoren er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplasser til Norge. Vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk kontinentalsokkel.

Vårt hovedmål i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Vi vil at virksomheten på kontinentalsokkelen også fremover skal være verdensledende når det gjelder å ivareta hensynene til helse, miljø og sikkerhet. Ringvirkninger på land fra aktiviteten på kontinentalsokkelen skal komme hele landet til gode.

Utslippene fra sokkelen skal ned, og regjeringens politikk skal støtte aktivt opp under et grønt skifte hvor man bygger på kompetansen fra olje- og gassindustrien innen nye næringsområder.

Dette vil vi oppnå ved å legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel, med økt innslag av næringer knyttet til karbonfangst og -lagring, hydrogen, havvind, havbruk og mineraler.

Regjeringen mener at det ordinære konsesjonssystemet skal ligge fast. Konsesjonsrundene er kjernen i dette. Det følger av Hurdalsplattformen at leting i denne stortingsperioden hovedsakelig skal skje gjennom forutsigbar tilgang på leterareal gjennom tildeling i allerede forhåndsdefinerte områder (TFO). Om det er mest hensiktsmessig å gi tilgang til åpnet prospektivt areal utenfor dagens TFO-område gjennom nummerte runder, eller i

tilknytning til TFO-rundene, vil bero på egne vurderinger i tråd med regjeringsplattformen. Budsjettavtalen med SV

om ikke å gjennomføre en ev. 26. konsesjonsrunde i 2022 endrer ikke på dette.

SPØRSMÅL NR. 594

Besvart 14. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvorfor bruker ikke alle statlige instanser EHF-faktura og er det et mål for statsråden at det skal skje?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner bruker i dag masse tid på fakturabehandling på virksomheter som ikke har gått over til EHF fakturasystem. En rådmann opplyser at en slik aktør er blant anna Husbanken som ikke tilbyr slike fakturaløsninger til kommunene. Staten oppfordrer kommunene til å være effektive og ta i bruk digitale verktøy. Det fremstår da rart at staten selv ikke bruker EHF faktura i alle organ.

Svar:

Vi har et mål om effektive og brukervennlige digitale løsninger i offentlig sektor. Det gjelder også innenfor tjenestene økonomiforvaltning og fakturering. Det har vært jobbet systematisk over mange år med bruk av elektronisk faktura.

Offentlig forvaltning benytter elektronisk faktura basert på EHF-standard både ved inngående faktura ved anskaffelse av varer og tjenester, og ved utgående faktura når statlige virksomheter er leverandør.

Forskrift om elektronisk faktura ved offentlige anskaffelser er hjemlet i anskaffelsesloven og trådte i kraft 2. april 2019. Den pålegger virksomhetene å kreve elektronisk faktura på EHF-format når de anskaffer varer og tjenester. Den gjelder både statlig og kommunal sektor.

Per januar 2021 kunne 147 statlige virksomheter benytte elektronisk faktura via DFØs systemer. I løpet av inneværende år skal ytterligere 37 statlige virksomheter benytte elektronisk faktura via DFØ. Da vil i hovedsak alle statlige virksomheter benytte elektronisk faktura.

Rundskriv R-10/2018 er hjemlet i Reglement for økonomistyring i staten, og trådte i kraft 1. januar 2019. Rundskrivet retter seg mot statlige forvaltningsorganer. Rundskrivet pålegger slike virksomheter å tilby elektronisk faktura når de selger varer og tjenester til kunder som ikke er privatpersoner. Dersom en virksomhet har prob-

lemer med oppfylle dette kravet, kan det søkes dispensasjon fra kravet ved søknad til Direktoratet for økonomistyring.

Mer enn 80 % av statlige virksomheter bruker DFØ som regnskapsfører. Disse virksomhetene har automatisk tilgang på fakturasystem som støtter EHF-faktura.

Husbanken har per i dag et eldre låne- og forvaltningssystem som ble satt i drift tidlig på 1990-tallet. Dagens lånessystem støtter ikke elektronisk fakturahåndtering. Husbanken inngikk avtale med eksternt leverandør våren 2020 om kjøp av nytt låneforvaltningssystem, hvor et av kravene til det nye systemet er støtte for elektronisk fakturahåndtering. Det ble ikke ansett formålstjenlig å utvikle ny funksjonalitet på det gamle systemet, da dette vil bli dekket i nytt system. Det nye systemet er planlagt ferdigstilt i løpet av 2022.

SPØRSMÅL NR. 595**Besvart 14. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Finansdepartementet har tidligere ikke har vært i stand til å levere tall på hvor mange storbedrifter som kontrolleres gjennom bokettersyn.

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre at Stortinget kan få tilgang til denne informasjonen, hvilke konsekvenser har økte bevilgninger til Skatteetaten i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021 – 2022) fått for kontrollarbeidet i etaten, og er disse økte bevilgningene tilstrekkelig for å gjøre etaten i stand til å kontrollere store selskaper?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål fra tidligere stortingsrepresentant Hadia Tajik om bruken av bokettersyn hos Storbedriftsavdelingen i Skatteetaten, innlevert 24.02.2020 med dokumentnummer 15:1050 (2019–2020). I svaret går det fram at Skatteetaten ikke har mulighet til å svare på spørsmålet, da de ikke kan produsere tall på hvor mange bokettersyn Skatteetaten gjennomfører for storbedrifter. I stedet ble det lagt fram oversikt over hvor mange kontroller som er gjort mot selskapene som inngår i manntallet over storbedrifter, men siden dette kan omfatte alle typer kontroller er det ikke et tilfredsstillende svar på spørsmålet.

Bokettersyn etter §10-4 i skatteforvaltningsloven er det mest omfattende kontrollvirkemiddelet Skatteetaten har til å etterpaa bedrifter, og det er urovekkende at det ikke finnes noen måte for Stortinget å vite i hvor stor grad dette virkemiddelet brukes. Det presiseres at det er store bedrifter, konsern med over 1 milliard kroner i omsetning, som er av interesse her og at dette ikke er et uoverskuelig stort omfang bedrifter. De store multinasjonale selskapene de som burde ettergås grundigst og oftest, og der mulighetene for skattetilpasning er størst.

I en analyseartikkel på skatteetaten.no publisert 20.12.2020 framgår det at halvparten av de største multinasjonale selskapene i Norge ikke betaler skatt til Norge, og uten å bruke de grundigste typene kontroller (bokettersyn) er det vanskelig for skatteetaten å oppdage teknikker som brukes for å minimere skatteregningen. Dersom bokettersyn ikke brukes på en tilstrekkelig måte vil det derfor være vanskelig med en offentlig opplyst debatt om dette problemet, og ikke minst finne politiske løsninger.

Svar:

Skatteetatens hovedmål fremgår av Prop. 1 S for Finansdepartementet. Ett av etatens hovedmål er at «Skatte- og

opplysningspliktige etterlever skatte- og avgiftsreglene». Skatteetatens arbeid med økt etterlevelse er basert på en etterlevelsemetodikk som er risikobasert. Etaten retter innsatsen sin mot de områder og virksomheter hvor risikoen for manglende etterlevelse anses som størst. Ulike virkemidler som skal øke etterlevelsen blir sett i sammenheng, som veiledning, myndighetsfastsetting og kontroll.

Representant Martinussens spørsmål ser ut til å bygge på et premiss om at det vil være vanskelig å oppdage store selskapers «teknikker som brukes for å minimere skatteregningen» uten å benytte bokettersyn. Ifølge Skatteetaten er stedlige kontroller ett av flere virkemidler som benyttes. Skatteetatens innsats mot storbedriftskonsern innebærer en kontinuerlig oppfølging av de enkelte konsern over tid av tverrfaglig sammensatte team med høyt kompetente medarbeidere. Det er denne oppfølgingen, kombinert med de opplysningene selskapene gir, risikoanalyser og målrettede kontroller samlet sett, som gir en god innsikt i selskapenes virksomhet og tilhørende risiko for manglende etterlevelse. Dette setter etaten i stand til å både forebygge og korrigere manglende etterlevelse fra selskapenes side. I lys av dette ser ikke departementet behov for at Skatteetaten skal kunne rapportere særskilt om antall stedlige kontroller innen storbedriftssegmentet.

Skatteetaten har tall for antallet kontroller av selskap og konsern som er gjennomført innen storbedriftssegmentet, men disse kontrolldataene skiller ikke på hvorvidt det er gjennomført bokettersyn eller andre typer kontroller. For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at skatteforvaltningsloven § 10-4 ikke bruker begrepet «bokettersyn», men regulerer kontroll som gjennomføres hos den skattepliktige, også omtalt som stedlig kontroll. Slike kontroller omtales også som kontroller med rapportkrav.

Budsjettavtalen med SV innebærer at Skatteetatens driftsbevilgning over kap. 1618 post 01 styrkes med 115 mill. kroner. Styrkingen skal bidra til at Skatteetaten kan løse sine kjerneoppgaver. Arbeid med økt etterlevelse er en av kjerneoppgavene for Skatteetaten.

Som nevnt er kontroller et viktig virkemiddel i etatens arbeid med økt etterlevelse, herunder kontroll av storbedriftssegmentet.

SPØRSMÅL NR. 596**Besvart 10. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mandag 6. desember sier helse- og omsorgsministeren til VG at “vi har kontroll” på smittesituasjonen. Noen timer senere forteller assisterende helsedirektør Espen Rostrup Nakstad samme avis at “vi dessverre ikke [har] kontroll” på smittesituasjonen.

Er det helse- og omsorgsministeren eller Helsedirektoratets utsagn som er korrekt?

BEGRUNNELSE:

Både av hensyn til smittebegrensing, forutsigbarhet for næringslivet og befolkningens tillit, er det viktig at helsemyndighetene er samstemte i sin kommunikasjon. Mandag 6. desember sier helseministeren til VG at hun «håper Erna Solberg bidrar til at kommunikasjonen blir oppfattet riktig». Dette ansvaret hviler fremfor noen på helse- og omsorgsministeren.

Svar:

Regjeringens overordnede mål for håndteringen av koronapandemien er å beholde kontrollen på pandemien, slik at den ikke fører til en betydelig sykdomsbyrde og for stor belastning på helse- og omsorgstjenestene. Samtidig skal offentlige tjenester ytes på et forsvarlig nivå og økonomien beskyttes. For å beholde kontrollen er det viktig at lokale og nasjonale myndigheter overvåker situasjonen nøye og innfører tiltak når det er nødvendig. Regjeringen har derfor besluttet at dagens beredskapsnivå skal opprettholdes ut april 2022. Pandemien er uforutsigbar, senest nå med påvisningen av en ny virusvariant omikron. På grunn av økende smittetall, økende press på helsetjenesten og samtidig påvisning av omikron, har regjeringen nå innført sterkere tiltak for å fortsatt ha kontroll. Vi vil fortsette med en kontinuerlig vurdering av situasjonen for å sørge for kontroll over pandemien, og innføre tiltak som bidrar til at det fortsatt er slik i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 597**Besvart 14. desember 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Kva gjer landbruksministeren for å fylgje med på situasjonen for landbruket med dei høge kraftprisane, og førebur ministeren ekstraordinære tiltak overfor landbruket for å bøte på skaden av dei ekstremt høge energiprisane og alt det fører med seg av kostnadsvekst for bonden?

GRUNNGJEVING:

Straumrekninga er ei stor utfordring for mange. For bønder og mindre sjølvstendig næringsdrivande med store lån og stram likviditet kan det bli krevjande å få endane til å møtast om situasjonen med høge kraftprisar vert langvarig. I tillegg til høge el-priser fører dei høge gassprisane til rekordhøge kunstgjødselpriser, og høgare kostnader i næringsmiddelindustrien. Kostnader som presser allereie låge marginar i råvareproduksjonen og som kanskje ikkje er så lette å få dekt i sluttmarknaden.

Svar:

Eg og regjeringa følgjer med på utviklinga i prisane på energi, og det er lansert fleire tiltak både i samband med proposisjonen om tillegg til statsbudsjettet, budsjettavtalen med SV og for hushald no i helga.

Staten blei 28. oktober 2021 einig med jordbruket om ein førebels kompensasjon på 754 mill. kroner som følgje av den ekstraordinær auke i kostnadane på gjødsel og bygningsmaterialar. Jordbruket tok i forhandlingane og opp auka i kostnadane på kraftfôr og elektrisk kraft. Staten og jordbruket kom til einigheit om følgjande protokoll:

“Partene vil vurdere særskilt hvor stor kostnadsveksten ble for gjødsel, bygningsmaterialer og elektrisk kraft i 2021/2022 og håndtere dette som en del av helheten, både på inntekts- og kostnadssiden, med utgangspunkt i et nytt fullstendig grunnlagsmateriale til forhandlingene i 2022.”

Regjeringa la 11. desember fram ei ordning for hushald der 50 pst. av kostnadene til elektrisk kraft over 70 øre/kWh i perioden desember 2021 til og med mars

2022 vert dekkja av staten, opp til ei grense på 5000 kWh per månad. Gardsbruk skil seg frå ordinære hushald fordi ein bur på same plass som ein driv næring. Ordninga vil omfatte støtte til hushaldsforbruk i landbruket.

Jordbruket hentar om lag 2/3 av inntektene sine frå marknaden. Eg forventar at heile verdikjeda er med og tar

ansvar i den situasjonen vi er i no med sterk auke i råvareprisar for bonden. Over tid må auka kostnadar i produksjonen speglast i inntening og prisar i heile verdikjeda. Eg vil vere tydeleg i å kommunisere dette.

SPØRSMÅL NR. 598

Besvart 14. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil det være rom for å starte opp noen nye utbedringsstrekninger, for eksempel rv 70 Oppdal-Sunndalsøra, når regjeringen kutter i posten mindre investeringstiltak med 280 mill. kroner?

GRUNNGJEVING:

I Prop 1 LS Tillegg 1 (2021-2022) kutter regjeringspartiene 270 mill. kroner i kap 1320, post 30. Dette er midler som skal gå til mindre riksveginvesteringer, og er viktig for å få gjennomført utbedringer av dagens vei, tilrettelegging for gående og syklende og målrettede trafikksikkerhetstiltak. Det er svært skuffende at regjeringen velger å kutte denne type tiltak, og at posten er kuttet med ytterligere 10 mill. etter budsjettenigheten med SV. Regjeringen skriver selv i tilleggsproposisjonen at dette vil innebære at færre nye tiltak kan startes opp. I Prop 1 S (2021-2022) er det vist til at strekningen Rv 70 Oppdal-Sunndalsøra i Møre og

Romsdal og Trøndelag er en av de strekningene som er aktuelle for oppstart. Etter regjeringens kutt er det svært lite sannsynlig at det er rom for å starte opp denne strekningen og de andre som er listet opp som aktuelle i Prop 1 S (2021-2022).

Svar:

Mindre investeringstiltak på riksvegnettet er foreslått kuttet med 280 mill. kr. Statens vegvesen vil legge en helhetlig vurdering til grunn før etaten bestemmer hvordan kuttet på mindre investeringstiltak skal fordeles.

I Prop. 1 S (2021–2022) for Samferdselsdepartementet ble det varslet at rammen til mindre tiltak gir rom for oppstart av nye utbedringsstrekninger. Det er ikke endelig avgjort hvilke prosjekter som skal settes i gang og det er dermed heller ikke mulig å si hvilke prosjekt som går ut på grunn av det reduserte bevilgningsforslaget.

SPØRSMÅL NR. 599

Besvart 8. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å gjennomføre forskning på den fysiske og psykiske belastning ansatte i Kriminalomsorgen blir utsatt for gjennom utøvelsen av sitt daglige virke, og mulige konsekvenser av dette?

BEGRUNNELSE:

I 2019 bestilte det danske Justisministeren forskning som omfattet samtlige ansatte i Kriminalforsorgen og i politiet. Dette gikk på arbeidssituasjonen og ble knyttet opp mot psykisk belastning og PTSD.

Forskningen viste at 13,9% av alle ansatte i Kriminalforsorgen enten var diagnostisert med, eller fylte alle kriterier for å ha, PTSD. Er det slik at statsråden vil anta at situasjonen for ansatte i kriminalomsorgen er noenlunde lik mellom de to nabolandene.

Ansatte i den norske Kriminalomsorg står daglig i hendelser som kan gi både fysiske og psykiske skadevirkninger. De er som kjent heller ikke dekket med en yrkesskadeforsikring dersom man skulle bli skadet under pålagt øvelse i arbeidstiden. Kunnskap om den psykiske belastningen av å jobbe i kriminalomsorgen er nødvendig for å kunne iverksette gode og målrettede tiltak.

Svar:

Forskningen som det vises til fra Danmark påpeker viktige temaer som det også er relevant å undersøke i en norsk kontekst. Selv om det er aspekter ved situasjonen i kriminalomsorgen i Danmark som skiller seg noe fra Norge, for eksempel ved at det er færre innsatte per ansatt i Norge, er det grunn til å anta at forholdene ikke er markant forskjellige.

Det er med andre ord behov for økt kunnskap om tematikken også i Norge. Derfor har Kriminalomsorgsdirektoratet besluttet at det skal gjennomføres en undersøkelse vedrørende PTSD hos de ansatte i kriminalomsorgen.

Det gjennomføres også jevnlige medarbeiderundersøkelser i hele kriminalomsorgen. Kriminalomsorgsdirektoratet opplyser at det vil gjennomføre slik undersøkelse neste år.

Ansatte i kriminalomsorgen jobber i spenningsfeltet mellom omsorg og kontroll, som til tider kan være utfordrende. Vold og trusler mot ansatte påvirker arbeidshverdagen og kan ha konsekvenser for de ansattes psykiske og fysiske helse. Det har vært en reduksjon i antallet avvismeldinger knyttet til vold og trusler mot ansatte fra 2019 til 2020.

De ansatte i kriminalomsorgen gjør en sentral jobb i det norske samfunnet. Jeg ønsker at de ansatte skal anse sin jobb som meningsfull og viktig, samtidig som de opprettholder en god fysisk og psykisk helse. Jeg er derfor glad for at Kriminalomsorgsdirektoratet tar denne tematikken på alvor og igangsetter tiltak for å øke kunnskapen.

SPØRSMÅL NR. 600

Besvart 13. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er det innhentet eller stilt krav om dokumentasjon på at vertskommunene har ekstra kostnader i forbindelse med det reduserte belegget i asylmottakene, er det den enkelte kommunelege som styrer utnyttelsesgraden i mottakene og ser statsråden eventuelt noe betenkeligheter med det?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål av 29.11.21 i dokument 15:521, samt statsrådets svar på spørsmålet av 02.12.21.

Det fremgår av statsrådets svar at «det er også grunn til å anta at vertskommunene har hatt ekstra kostnader i forbindelse med pandemien». Spørsmålsstiller oppfatter dette slik at det må være tale om ekstra kostnader i forbindelse med driften av asylmottakene, da det fremstår som utvilsomt at alle norske kommuner har hatt ekstra kostnader i forbindelse med pandemien generelt.

Spørsmålsstiller er ikke nødvendigvis enig i antagelsen om at redusert belegg i asylmottakene som en følge av smittevernregler, medfører en merkostnad for vertskom-

munen. Det kan være en vel så nærliggende antagelse at kostnadene har gått ned da antall brukere i mottakene er redusert som følge av smittevernreglene, og at det uavkortede tilskuddet pr. plass da innebærer et utilsiktet overskudd for vertskommunene.

På den bakgrunn er det ønskelig å få svar på om det er innhentet eller stilt noen form for krav til dokumentasjon fra vertskommunene som kan underbygge denne antagelsen som fremgår av statsrådets svar av 02.12.21.

Det er videre ønskelig å få klarhet i om det er den enkelte kommunelege som foretar vurderingene som ligger til grunn for hvor stor utnyttelsesgraden i det enkelte mottak skal være. Dersom dette er tilfellet og det skulle vise seg at antagelsen om at det fulle tilskuddet pr. plass for mottak med sterkt redusert kapasitet medfører et utilsiktet overskudd for kommunene, er det av interesse å få vite om statsråden ser noen betenkeligheter med at den enkelte kommunelege da er i posisjon til å begunstige sin egen arbeidsgiver på bekostning av staten.

Svar:

I begrunnelsen viser representanten til mitt svar på spørsmål nr. 521 fra samme representant. Jeg ønsker å gjenta at det er flere grunner til at departementet ikke har vurdert å endre ordningen med vertskommunetilskudd under den pågående pandemien.

Vertskommunetilskuddet har som formål at staten skal dekke kommunens utgifter som vertskommune for et asylmottak. Tilskuddsordningen evalueres med jevne mellomrom, på bakgrunn av vertskommunenes faktiske utgifter. Det er samtidig viktig at vertskommunetilskuddet ikke endres uten at vi har fakta om kommunenes eventuelle endrede utgifter. Det er også viktig at både vertskommuner og driftsoperatører har en viss forutsigbarhet ved inngåelse av kontrakter om asylmottaksdrift. Tilskuddet bør derfor ikke endres for ofte.

Vertskommunetilskuddet utbetales etter satser som i gjennomsnitt skal dekke kommunens utgifter. Hvor kostnadsdekkende tilskuddet er, varierer til dels fra kommune til kommune, men også fra år til år for den enkelte kommune. Dette var situasjonen også før utbruddet av covid-19. Kommunene trenger ikke å søke om tilskuddet, og det stilles ikke noen form for krav til dokumentasjon fra vertskommunene for utbetaling av tilskuddet.

Asylmottakene har siden utbruddet av covid-19 vært pålagt å overholde kravene fra lokale og nasjonale helsemyndigheter knyttet til bl.a. sosial distansering, karantene og isolasjon. Dette har bidratt til en lavere kapasitetsutnyttelse i asylmottakssystemet sammenlignet med en normalsituasjonen. Kapasitetsutnyttelsen har i denne perioden variert fra asylmottak til asylmottak. For eksempel har det vært mer krevende å overholde gjeldende smitteverntiltak i asylmottak der beboerne bor tett enn i asylmottak der beboerne bor mer spredt. Kapasitetsutnyttelsen har også variert som følge av smittesituasjonen i den enkelte vertskommune.

Jeg har tiltro til at både nasjonale og lokale smitteverntiltak for asylmottak er utformet på bakgrunn av smittevernfaglige vurderinger, og ikke på bakgrunn av budsjettmessige hensyn i den enkelte vertskommune.

